

Iktató szám: OVI/2316-1/2025/ÓVI/12

PEDAGÓGIAI PROGRAM

SZEGED MEGYEI JOGÚ VÁROS ÖNKORMÁNYZATA
ÓVODÁK IGAZGATÓSÁGA

OKTATÁSI AZONOSÍTÓ: 200416

2025. SZEPTEMBER 01.

PEDAGÓGIAI PROGRAM
Szeged Megyei Jogú Város Önkormányzata
Óvodák Igazgatósága
6723 Szeged, Tabán utca 29.

PEDAGÓGIAI PROGRAM
Szeged Megyei Jogú Város Önkormányzata
Óvodák Igazgatósága
6723 Szeged, Tabán utca 29.

A program kidolgozó:

Bartáné Tóth Mária Magdolna

Szegedi ÓVI igazgató, szakmai vezető

**A tagintézmények nevelési gyakorlatának kidolgozásában
közreműködtek a tagintézmények nevelőtestületei.**

A dokumentumot szerkesztette: Bartáné Tóth Mária Magdolna igazgató

TARTALOM

BEVEZETÉS

I. HELYZETKÉP	8
I.1. Az intézmény bemutatása	
I.2. A pedagógiai program jogszabályi háttere	
II. KÜLDETÉSNYILATKOZAT	14
III. INTÉZMÉNYI TÜKÖR ÉS JÖVŐKÉP	15
III.1. Intézménykép	
III.2. Pedagóguskép	
III.3. A pedagógiai munkát segítők képe (dajka, pedagógiai asszisztens)	
III.4. Gyermekkép	
IV. INTÉZMÉNYI ALAPELVEK, ÉRTÉKEK, CÉLOK, FELADATOK	19
IV. 1. Alapelvek, értékek	
IV. 2. Célok és feladatok	
V. AZ ÓVODAI ÉLET FELADATAI	23
V.1. Az egészséges életmód alakítása	
V.2. Az érzelmi, az erölcsi és az értékorientált közösségi nevelés	
V.3. Az anyanyelvi, az értelmi fejlesztés és nevelés megvalósítása	
VI. AZ ÓVODAI ÉLET MEGSZERVEZÉSÉNEK ELVEI	39
VI.1. Hetirend	
VI.2. Napirend	
VI.3. Ünnepek	
VI.4. Az óvoda kapcsolatai	
VII. AZ ÓVODAI ÉLET TEVÉKENYSÉGFORMÁI	48
VII.1. Játék	
VII.2. Munka jellegű tevékenységek	
VII.3. A tevékenységekben megvalósuló tanulás	
VII.4. Verselés, mesélés	
VII.5. Ének, zene, népi játék, tánc	
VII.6. Rajzolás, festés, mintázás, kézi munka	
VII.7. Mindennapos mozgás	
VII.8. A külső világ tevékeny megismerése matematikai tapasztalatszerzéssel	
VIII. A FEJLŐDÉS JELLEMZŐI AZ ÓVODÁSKOR VÉGÉRE	95
IX. A NEMZETISÉGI NEVELÉS	98
X. A PEDAGÓGIAI MUNKA TERVEZÉSE, MÉRÉSE, ÉRTÉKELÉSE	101
X.1. Tervezőmunka az oviKréta rendszerében - A csoportnapló	
X.2. A mérés, értékelés folyamata és dokumentációja az oviKréta rendszerében	
XI. A GYERMEKEK ESÉLYEGYENLŐSÉGÉT SZOLGÁLÓ INTÉZKEDÉSEK	106
XI.1. A gyermekek esélyegyenlőségét szolgáló kiemelt intézkedések	
XI.2. A szociális hátrányok enyhítését segítő tevékenységek	

XII. A GYERMEKVÉDELEMSEL KAPCSOLATOS PEDAGÓGIAI TEVÉKENYSÉGEK	110
XIII. A KIEMELT FIGYELMET IGÉNYLŐ GYERMEKEK NEVELÉSE	112
XIII.1. A sajátos nevelési igényű gyermekek nevelése	
XIII.2. A beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermekek nevelése	
XIII.3. A kiemelten tehetséges gyermekek gondozása	
XIII.4. Egészségügyi okból kiemelt figyelmet igénylő gyermekek ellátása (az 1-es típusú diabéteszsel élő gyermekek kezelése, súlyos allergiás reakció (anafilaxia) kezelése, tartós gyógykezelés alatt álló gyermekek ellátása)	
XIV. EGÉSZSÉGFEJLESZTÉSI PROGRAM	121
XV. ÓVODAI HÁTRÁNYCSÖKKENTŐ ÉS ESÉLYTEREMTŐ FEJLESZTŐ PROGRAM	137
XVI. ISKOLA-ELŐKÉSZTŐ FEJLESZTŐ PEDAGÓGIAI TEVÉKENYSÉGEK	153
XVII. A TAGINTÉZMÉNYEK NEVELÉSI GYAKORLATA	155
XVII.1. Szegedi ÓVI Baross László Óvodája	
XVII.2. Szegedi ÓVI Béke Telepi Óvodája	
XVII.3. Szegedi ÓVI Bérkert Utcai Óvodája	
XVII.4. Szegedi ÓVI Boros József Utcai Óvodája	
XVII.5. Szegedi ÓVI Bölcs Utcai Óvodája	
XVII.6. Szegedi ÓVI Cső Utcai Óvodája	
XVII.7. Szegedi ÓVI Építő Utcai Óvodája	
XVII.8. Szegedi ÓVI Felsővárosi Óvodája	
XVII.9. Szegedi ÓVI Fő Fasori Óvodája	
XVII.10. Szegedi ÓVI Földműves Utcai Óvodája	
XVII.11. Szegedi ÓVI Gábor Áron Utcai Óvodája	
XVII.12. Szegedi ÓVI Garam Utcai Óvodája	
XVII.13. Szegedi ÓVI Gedói Óvodája	
XVII.14. Szegedi ÓVI Gyálaréti Óvodája	
XVII.15. Szegedi ÓVI Gyertyámos Utcai Óvodája	
XVII.16. Szegedi ÓVI Gyöngyvirág Óvodája	
XVII.17. Szegedi ÓVI Hajnóczy Utcai Óvodája	
XVII.18. Szegedi ÓVI Hétvezér Utcai Óvodája	
XVII.19. Szegedi ÓVI Hunyadi Téri Óvodája	
XVII.20. Szegedi ÓVI Jerney Óvodája	
XVII.21. Szegedi ÓVI Katona József Utcai Óvodája	
XVII.22. Szegedi ÓVI Kemes Óvodája	
XVII.23. Szegedi ÓVI Klebelsberg Telepi Óvodája	
XVII.24. Szegedi ÓVI Kölcsey Téri Óvodája	
XVII.25. Szegedi ÓVI Magyar Utcai Óvodája	
XVII.26. Szegedi ÓVI Makkosházi Óvodája	
XVII.27. Szegedi ÓVI Nádor Utcai Óvoda	
XVII.28. Szegedi ÓVI Negyvennyolcas Utcai Óvodája	
XVII.29. Szegedi ÓVI Petőfi Telepi Óvodája	
XVII.30. Szegedi ÓVI Petresi Utcai Óvodája	
XVII.31. Szegedi ÓVI Széksósi Úti Óvodája	
XVII.32. Szegedi ÓVI Szentmihályi Óvodája	
XVII.33. Szegedi ÓVI Szerb Utcai Óvodája	
XVII.34. Szegedi ÓVI Tarjáni Óvodája	

- XVII.35. Szegedi ÓVI Tisza-parti Óvodája
XVII.36. Szegedi ÓVI Toldy Utcai Óvodája
XVII.37. Szegedi ÓVI Tünde Téri Óvodája
XVII.38. Szegedi ÓVI Újvidéki Utcai Óvodája
XVII.39. Szegedi ÓVI Vedres Utcai Óvodája

XVIII. FELHASZNÁLT IRODALOM	233
XIX. ZÁRÓ RENDELKEZÉSEK	235
XX. LEGITIMÁCIÓS ZÁRADÉK	236

BEVEZETÉS

„Köszönet a gyerekeknek, mert csak ők képesek jobbat tenni a világot. Próbáljuk meg úgy nevelni őket, hogy büszkék lehessünk rájuk!”

Deák Kristóf

Szeged Megyei Jogú Város Önkormányzata Óvodák Igazgatósága Pedagógiai Programja intézményünk szakmai stratégiai programja. Meghatározza a nevelés, valamint a tanulási tevékenység folyamatának helyi pedagógiai elveit, céljait, feladatait.

A Szegedi ÓVI a tagintézmények értékes hagyományaira építve, széles tevékenységkínálattal, a gyermekek sokoldalú fejlesztésével és a fenntarthatóság pedagógiájának felhasználásával törekszik a kor kihívásainak megfelelni.

Ebben az alapdokumentumban **újra fogalmaztuk azokat az értékeket, amiket a nevelőmunkánk során szem előtt kell tartanunk.** Kitűztük az általunk elérendő célokat, megfogalmaztuk azokat a konkrét feladatokat, amelyeket következetesen igyekszünk megvalósítani.

A programalkotással egy **tudatos szemléletmódváltás, hagyományépítés, és arculatépítés** is elkezdődött az intézményben, ahol a minőségi pedagógiai munka alapvárás a mindennapi munkában.

A köznevelési rendszer új realitásaival való szembesülés hozzásegítette intézményünket a felismeréshez, hogy nem mindegy, mennyire és milyen ütemben vagyunk képesek fejlődni, alkalmazkodni a gyorsan változó világhoz. Az alkalmazkodás eszközei: az állandó **önképzés**, a pedagógiai munkát támogató **belső képzések**, a **folyamatos szakmai párbeszéd** és pedagógiai értékeink megőrzése mellett a partneri igények nyomán követése.

Olyan jelentős, **egyedi és sajátos vonásokkal rendelkező, jó légkörű, konkrét Pedagógiai Programmal bíró intézmény** kívánunk lenni, ahol a **gyermek áll a középpontban**, akihez szeretettel, toleranciával és empátiával viszonyul az **óvodapedagógus, akinek személyiségét viszont tiszteletben tartják**, illetve akitől elvárják mások személyiségének tiszteletben tartását.

Peter Kline gondolatával egyetértve vallom, hogy:

„Gyermekeink születésével egyedi, kivételes kinccsel gazdagodott a világ. A legértékesebb, amit adhatunk nekik, hogy segítjük ráébredni őket arra a lehetőségre, amit egyedülállóságukkal adhatnak a világnak.”

A fenti lehetőséget kínálja a Szeged Megyei Jogú Város Önkormányzata Pedagógiai Programja.

A Pedagógiai Program megvalósításához kívánom valamennyi munkatársamnak a mindennapok pozitív megélését. **Köszönöm az eddig is elkötelezett, és a jövőben is remélt magas színvonalú, szakmai hozzáértéssel végzett nevelőmunkát!**

Szeged, 2025. szeptember 05.

Bartáné Tóth Mária Magdolna
igazgató

I. HELYZETKÉP

I.1. Az intézmény bemutatása

Szeged Megyei Jogú Város Önkormányzata 2004-ben (13 körzetből) hozta létre a **Szeged Megyei Jogú Város Önkormányzata Óvodák Igazgatóságát** (továbbiakban **Szegedi ÓVI**).

Az átszervezéssel az eltérő adottságú és lehetőségekkel rendelkező tagintézmények esélyegyenlőségét, az óvodás gyermekek egységesen szakszerű ellátását kívánta kialakítani egy hatékonyan gazdálkodó új intézménnyel.

A **Szegedi ÓVI 39 tagintézményében** a működési feltételek megfelelő színvonalon biztosítottak. **Az épületek felújítása, korszerűsítése, karbantartása, állagmegóvása folyamatos, tervszerű.** Az épületek korszerűsítése tervezetten és több szakaszban valósul meg, ezért a tagintézmények épületeinek állapota nagyon eltérő a városban. Korszerűsítések, felújítások minden évben történnek pl. mosdó, nyílászárócsere, fűtés és világítás korszerűsítés, udvari játékeszközök telepítése.

A tárgyi feltételek korszerűsítését és fejlesztését (a költségvetés lehetőségeinek függvényében) szem előtt tartjuk, a biztonságos, korszerű, és a pedagógiai gyakorlat megvalósítását szolgáló eszközök beszerzésével. A tagintézmények belső tereinek kialakításakor esztétikus, praktikus, **a gyermekek magas színvonalú ellátását szolgáló környezeti feltételeket biztosítanak az óvodai dolgozók.** A feladatellátáshoz az alapvető eszközökkel az óvodák rendelkeznek.

Az intézmény szervezeti elemei:

- ❖ Az intézmény élén az **igazgató** áll, aki a szakmai irányítás mellett a munkáltatói és gazdálkodási jogkört is gyakorolja.

- ❖ Az igazgató munkáját **igazgatóhelyettesek** segítik.
- ❖ A tagintézményekben a **tagintézmény-igazgatók** végzik az irányítást, az igazgatói döntések alapján.
- ❖ A szakmai munkát az **óvodapedagógusok** mellett **pszichológusok, gyógypedagógusok, konduktor** és **fejlesztő óvodapedagógusok** támogatják.
- ❖ A nevelőmunkát segítők köre, a **dajkákon** és **gyógypedagógiai asszisztenseken** felül **pedagógiai asszisztensekkel** egészül ki.
- ❖ Az esztétikus és biztonságos környezet megteremtésében **udvarosok**, míg néhány óvodában **konyhai kisegítők** is részt vesznek.
- ❖ Az **igazgatási szervezeten** belül **adminisztrátorok, ügyintézők** végzik a gazdálkodási és munkáltatási intézkedések ügymenetét, közgazdasági, pénzügyi és jogi végzettségű szakemberek segítségével.
- ❖ A tagintézményekben az adminisztrációt az **óvodatitkárok** végzik.
- ❖ A technikai háttér megteremtésében a **rendszergazda** és az **oktatástechnikus** közreműködik.
- ❖ A Csongrád-Csanád Vármegyei Pedagógiai Szakszolgálat alkalmazásában álló **logopédusok** a 2016/2017-es nevelési évtől a tagintézményekben, helyben fejlesztik az arra rászoruló gyermekeket.

Pedagógiai attitűdünk tekintetében a közel 346 fős (óvodapedagógusok) nevelőtestület közös abban, miszerint **a személyiségfejlesztés alapja az egyéni sajátosságok és különbözőségeik figyelembevétele.** Az óvodapedagógus feladatát a gyermeki szükségletek, a fejlődésük törvényszerűségei szabják meg. Elismerjük és hangsúlyozzuk a család elsődleges nevelői szerepét, értékeink közvetítése mellett a közös együttműködésre törekszünk.

Nevelésünkben **a játékot tekintjük legfontosabb eszközünknek.** Törekszünk az ismeretek, eszközök folyamatos korszerűsítésére, az információáramlás sokszínűségének biztosítására. A tanulási tevékenységeket, a képesség- és készségfejlesztés feladatait IKT eszközök segítségével színesítjük, ezzel is motiválva a gyermekeket a sokirányú ismeretszerzésre.

Pedagógusaink jól képzettek, rátermettségüket végzettségük szintje mutatja leginkább. Büszkék vagyunk arra, hogy az összes **pedagógus létszám 31%-a rendelkezik legalább egy szakvizsgával**, ami azt jelenti, hogy pedagógiai munkájuk egy-egy kiemelt területén kimagasló szintű tudás birtokában vannak.

Az óvodapedagógusok jogszabályi kötelezettségüket teljesítve, rendszeresen vesznek részt képzéseken, e mellett az intézményi éves munkatervben szerepelnek belső képzések, és a színvonalas munkát segítő szakmai napok. A tudásmegosztást segítő, nagyon népszerű rendezvényünk a **Tavaszi Módszertani Napok**, ahol egy-egy területen kiemelkedő munkát végző vezetőink, óvodapedagógusaink adnak elő.

Az ÓVI hagyományos rendezvénye a teljes alkalmazotti közösség számára szervezett szakmai **Konferencia**. Úgy tapasztaltuk, ez az esemény lehetőséget teremt arra, hogy a tagintézmények testületének tagjai személyesen is találkozzanak, és az ismeretbővítésen, szakmai munka elismerésén túl, a közös élmény újabb óvodaközi és baráti kapcsolatokat hozzon létre.

Tehetséggondozó munkánk záró akkordja a **Tehetségfesztivál**, ahol a kis tehetségígéretes megmutathatják az átlagtól eltérően kiemelkedő képességeiket, készségeiket. A tehetségígéretes gyermekek mese, vers, ének, hangszer, tánc kategóriában szerepelnek a szülők és a meghívott vendégek előtt. A legügyesebben rajzolók munkáiból kiállítást rendezünk. A nyilvánosságot a rádió és a helyi sajtó is biztosítja.

Az intézményben a **szakmai munkaközösségek** létrehozása minden nevelési év kezdetekor, az óvodapedagógusok előzetes, ez irányú igényének felmérésével történik. Az igazgató ez alapján dönt (a jogszabályi lehetőségek figyelembe vételével) a munkaközösségek megalakulásáról, szem előtt tartva, hogy az óvodai nevelés minél több területére szerveződjenek. A megújulás és az új pedagógiai módszerek megismerésének elsődleges színterei a munkaközösségek.

Az óvodapedagógusok 50-60 %-a (nevelési évenként változó) szakmai munkaközösségi tag.

A Szegedi ÓVI a szülői jogok érvényesítése, kötelességük teljesítése érdekében **intézményi szülői szervezetet** hozott létre, melyben minden tagintézmény delegálja a szülői közösséget képviseli. A szervezett fórumokon, mindennapos kapcsolatban egyaránt meggyőződhetünk együttműködési szándékukról. Érzékeljük kezdeményezéseiket, önálló feladatvállalásukat annak érdekében, hogy a tagintézmények arculatuknak megfelelően még sikereesebbek és hatékonyabbak lehessenek.

A tagintézményekben **a nevelőtestületek megteremtették saját hagyományait**, sajátosságaik a hagyományaikban is tükröződnek. Összetartozásuk, összefogásuk megnyilvánulása a jeles események, ünnepek szervezése.

Az intézmény a fenntartó által biztosított források mellett folyamatosan keresi a jobb működéshez **a pályázati lehetőségeket**. Az intézmény vezetése és az óvodapedagógusok fejlesztésekhez való hozzáállása, a közös munka összehangoltsága teszi lehetővé, hogy a személyi és tárgyi feltételek a pályázati lehetőségek maximális kihasználásával folyamatosan fejlesztés alatt álljanak.

A tagintézmények **alapítványok** és **civil szervezetek** támogatásával is folyamatosan bővítik eszközeiket, tárgyi feltételeiket.

A **partnerközpontú működés** a Szegedi ÓVI lételeme. Valamennyi partnerünkkel (gyermek, pedagógus, szülő, fenntartó, társintézmények, közművelődési intézmények, egészségügyi intézmények, köznevelés irányítás intézményei, szakmai szolgáltatás intézményei) a kölcsönös együttműködésre törekszünk, a kapcsolattartás folyamatos.

Intézményünk **országos viszonylatban is nagy létszámú szervezet**. A 637 fős alkalmazotti közösség építése, a kapcsolatok fenntartása és működtetése igen nagy kihívás a mindennapokban. Minden emberhez vezet egy út, amelyen közelebb kerülünk a személyiségéhez. Az **őszinte vélemény, a tiszteletteljes, de nyílt légkör** minden közösség építésének fontos feltétele. Igyekszünk ezeknek az értékeknek megfelelni.

A Szegedi ÓVI sajátos működési céljai:

- ❖ A tagintézményekben a pedagógiai programban foglaltak megvalósulása, ezáltal a nevelés hatékonyságának növekedése.
- ❖ A tagintézmények sokszínű nevelési gyakorlatának továbbfejlesztése.
- ❖ Az innovatív pedagógiai törekvések támogatása.
- ❖ A szakmai kultúra és a pedagóguskompetenciák folyamatos fejlesztése.
- ❖ Az IKT kompetenciák fejlesztése, az IKT eszközök célszerű használata a nevelési, tanulási folyamatban.
- ❖ A működéshez szükséges személyi és tárgyi feltételrendszer és erőforrások optimalizálása a munkakörülmények javításával.

A sajátos célokkal összefüggő feladataink:

- ❖ Az integrált nevelés személyi és tárgyi feltételeinek javítása.
- ❖ A tagintézmények sajátos arculatának támogatása.
- ❖ Szakmai munkaközösségek működtetése, a szakmaközi kapcsolatok támogatása.
- ❖ A pedagógiai kultúra fejlesztése érdekében az innováció ösztönzése, a „jó gyakorlatok” terjesztése, a pedagóguskompetenciákat fejlesztő, a pedagógusok igényéből fakadó belső képzések szervezése.
- ❖ A költségvetés függvényében a tárgyi feltételek bővítése.

A Szegedi ÓVI működését akkor tekintjük eredményesnek, amennyiben:

- ❖ A gyermekek számára **az óvoda pozitív élmény**, az örömforrás színtere.
- ❖ Megvalósulnak azok a célkitűzések, amelyeket az intézményi pedagógiai program deklarálnak.
- ❖ Az intézmény **elvi egységgel, ugyanakkor színes arculattal** elégíti ki a szülői óvodáztatási igényeket, a fenntartói elvárásokat.
- ❖ Megteremtí az intézmény saját hagyományait, az innováció, a szakmai kiteljesedés, a pályakarrier motivációs eszközeit.
- ❖ Az **intézmény munkatársainak többsége szívesen dolgozik ebben a szervezetben**, az egyértelmű elvárások kiszámíthatóságot és biztonságot nyújtanak mindenki számára.

I.2. A pedagógiai program jogszabályi háttere

A pedagógiai program tartalmát meghatározó jogszabályok, dokumentumok:

- ❖ 1991. évi LXIV. törvény a Gyermekek jogairól szóló, New Yorkban, 1989. november 20-án kelt Egyezmény kihirdetéséről.
- ❖ Magyarország Alaptörvénye (2011. április 25.)
- ❖ 2011. évi CXC. törvény a nemzeti köznevelésről.
- ❖ 1997. évi CLIV. törvény az egészségügyről.
- ❖ 1997. évi XXXI. törvény a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról.
- ❖ 229/2012. (VIII. 28.) Kormányrendelet a nemzeti köznevelésről szóló törvény végrehajtásáról.
- ❖ 20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendelet a nevelési-oktatási intézmények működéséről és a köznevelési intézmények névhasználatáról.
- ❖ 363/2012. (XII.17.) Kormányrendelet az Óvodai nevelés országos alapprogramjáról.
- ❖ 149/1997. (IX. 10.) Kormányrendelet a gyámhatóságokról, valamint a gyermekvédelmi és gyámügyi eljárásról.
- ❖ 48/2012. (XII. 12.) EMMI rendelet a pedagógiai-szakmai szolgáltatásokról, a pedagógiai-szakmai szolgáltatásokat ellátó intézményekről és a pedagógiai-szakmai szolgáltatásokban való közreműködés feltételeiről
- ❖ A nemzetiség óvodai nevelésének és a nemzetiség iskolai nevelés-oktatásának irányelve:

https://www.oktatas.hu/kozneveles/kerettantervek/2020_nat/iranyelvek_nemzetisegi_oktatashoz (Utolsó letöltés: 2024. 06. 05.)

II. KÜLDETÉSNYILATKOZAT

Valljuk, hogy tagintézményeinkben **a legfontosabb érték a gyermek**, akinek joga van ahhoz, hogy megkapja a neki megfelelő gondoskodást, nevelést.

Valljuk, hogy **a játék a gyermekek számára a legfőbb élményforrás**, ugyanakkor a személyiségfejlesztés színtere, a tanulás leghatékonyabb módja.

Valljuk, hogy csak **az elismerésben, a megbecsülésben, a feltétlen elfogadásban élő gyermek érzi biztonságban magát**, s az a kellemes érzés, amiben ez által él, az önfejlődését is elősegíti.

Valljuk, hogy minden ember teljes értékű ember, éppen ezért olyan pedagógiai környezetet alakítunk ki, ahol **a másság felé fordulás mindenkinek természetes**.

Valljuk, hogy a testi - lelki egészség alapérték, **az egészségmegőrzés és egészségfejlesztés** alapja.

Valljuk, hogy a gyermekek személyiségének alakulásában az őket körülvevő **felnőttek, a szülő, a pedagógus, a dajka példája elengedhetetlen**.

III. INTÉZMÉNYI TÜKÖR ÉS JÖVŐKÉP

III. 1. Intézménykép

Pedagógiai Programunk Intézménykép fejezete az Óvodai nevelés országos alapprogramjával összhangban az alábbiakat tartalmazza:

- ❖ Az óvodáskorú gyermek nevelésének elsődleges színtere a család.
- ❖ Az óvoda a köznevelési rendszer szakmailag önálló nevelési intézménye, a családi nevelés kiegészítője, a gyermek harmadik életévétől az iskolába lépésig.
- ❖ Az óvoda óvó-védő, szociális, nevelő-személyiségfejlesztő funkciókat teljesít.
- ❖ Tagintézményeinkben érték az egyén. A nevelés, fejlődés elősegítése során a gyermekek egyéni érési üteméhez és sajátosságaihoz igazodunk.
- ❖ A nevelés légkörére a szeretetteljes odafigyelés, gondoskodás, nyitottság jellemző. A gyermekek jól érzik magukat, hangsúlyos az érzelmi biztonság megteremtése, a feltétel nélküli elfogadás.
- ❖ Segítjük az integrált, inkluzív és differenciált nevelést, a hátrányok leküzdését, a tehetséggondozást.
- ❖ A tagintézmények gondoskodnak a gyermeki közösségben végezhető sokszínű tevékenységekről, és a mással nem helyettesíthető játékról.
- ❖ A tagintézmények nevelőtestületeire a gyermeki személyiség tiszteletben tartása, az együttműködés, az értékteremtés és értékközvetítés jellemző.
- ❖ A gyermekek érdekeit figyelembe véve alakítjuk óvodai életünket, melyhez a hivatásszeretet, a gyermekek és szülők tisztelete, egymás értékeinek megbecsülése párosul.

III. 2. Pedagóguskép

Az óvodapedagógus feladata a családi nevelés kiegészítése, az óvodáskorú gyermekek testi-lelki-szellemi gondozása, nevelése, fejlesztése.

Intézményünkben az óvodapedagógus:

- ❖ A gyermekekkel szeretetteljes, barátságos, kedves.
- ❖ Szülőkkel szemben együttérző, odafigyelő, együttműködő.
- ❖ Tiszteletben tartja és tolerálja a különbözőséget, alkalmazza az egyenlő bánásmód elvét.
- ❖ Életszemléletében pozitív beállítottságú, mindenben a jót, a pozitívat keresi.
- ❖ Következetes, jó konfliktuskezelő, problémamegoldó.
- ❖ Nyitott, igényes, állandó fejlődésre kész.
- ❖ Empatikus.
- ❖ Lelkesedni képes.
- ❖ Sokat dicsér.
- ❖ Van humorérzéke.
- ❖ Hiteles személyiség.
- ❖ Bizalmat ad.
- ❖ Türelmes és igazságos.
- ❖ Figyelmes.
- ❖ Felkészült, naprakész.
- ❖ Alapos és gondos.
- ❖ A jó munkahelyi légkör megteremtése érdekében együttműködő.

III. 3. A pedagógiai munkát segítők képe (dajka, pedagógiai asszisztens)

A pedagógiai munkát segítők feladata az óvodáskorú gyermekek gondozásának segítése óvónői irányítással, a gyermekek közvetlen és közvetett környezetének tisztántartása, az étkeztetéssel kapcsolatos feladatok ellátása.

A pedagógiai asszisztensek közvetlenül is segítik a nevelő és fejlesztő munkát.

Intézményünkben a dajka és a pedagógiai asszisztens:

- ❖ Gyermekszerető, gondoskodó.
- ❖ Nyugodt, barátságos.
- ❖ Együttműködő, a feladatvégzésre elhivatott.
- ❖ Igényes, kötelességtudó.
- ❖ Önálló és tevékeny.
- ❖ Modellkövetésre alkalmas.
- ❖ Máságot elfogadó, toleráns, befogadó.
- ❖ Empatikus.
- ❖ Kompetencia határait betartó.
- ❖ Alkalmazkodni képes, rugalmas.
- ❖ Jó a helyzetfelismerő képessége.
- ❖ Együttműködő a jó munkahelyi légkör megteremtése érdekében.

III. 4. Gyermekkép

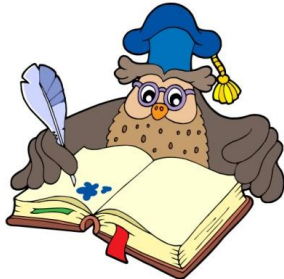
Pedagógiai Programunk Gyermekkép fejezete az Óvodai nevelés országos Alapprogramjával harmonizáló elvek alapján az emberi személyiségből indul ki, abból a tényből, hogy az ember mással nem helyettesíthető, szellemi, erkölcsi és biológiai értelemben is egyedi személyiség és szociális lény egyszerre.

A gyermeket fejlődő személyiségnek tekinti, akinek fejlődését genetikai adottságok, az érés sajátos törvényszerűségei, a spontán és tervszerűen alkalmazott környezeti hatások együttesen határozzák meg.

A szegedi óvodás gyermek:

- ❖ Szívesen jár óvodába.
- ❖ Szeretet- és biztonságigénye nagy.
- ❖ Érzelmei vezérik, környezetéhez kötődő.
- ❖ Nagy mozgásigénnyel rendelkezik.
- ❖ Érdeklődő.
- ❖ Kíváncsi.
- ❖ Tevékeny.
- ❖ Nyitott a környezete iránt.
- ❖ Őszinte.
- ❖ Vidám.
- ❖ Bátran kommunikál.
- ❖ Bizalommal fordul az óvoda dolgozóihoz.
- ❖ Szívesen vesz részt a napi tevékenységekben.
- ❖ Az óvodában alkalmazott szabályokat és szokásokat igyekszik betartani.
- ❖ Gyakorolja az egészséges életvitel szokásait.

IV. INTÉZMÉNYI ALAPELVEK, ÉRTÉKEK, CÉLOK, FELADATOK

IV. 1. Alapelvek, értékek

Tagintézményeinkben az alapfeladatok a következő **alapelvek** szerint valósulnak meg:

- ❖ A gyermeki személyiséget elfogadás, tisztelet, szeretet, megbecsülés és bizalom övezi.
- ❖ A nevelés lehetővé teszi és segíti a gyermek személyiségfejlődését, a gyermek egyéni készségeinek és képességeinek kibontakoztatását.
- ❖ Az óvodai nevelésben alkalmazott pedagógiai hatásoknak a gyermek személyiségéhez kell igazodniuk.
- ❖ Szeretetteljes, biztonságérzetet adó, érzelemben gazdag óvodai élet keretében nevelünk.
- ❖ A gyermek nevelése elsősorban a család joga és kötelessége, s ebben óvodai nevelésünk kiegészítő, esetenként hátránycsökkentő szerepet tölt be.
- ❖ A családokkal együttműködve nevelünk, titoktartási kötelezettségünket betartjuk.
- ❖ Az egymással szorosan összefüggő tevékenységek – a játék és a tanulási tevékenység – a gyermek számára szétválaszthatatlan folyamatok.
- ❖ Változatos, sokszínű pedagógiai hatásrendszert (módszereket, eszközöket, pedagógiai magatartást, szervezést, irányítási módot, technikákat stb.) alkalmazunk.
- ❖ Komplex nevelés keretében teremtjük meg annak a lehetőségét, hogy a játékon, a művészeteken, az alkotómunkán, saját gyermeki tevékenységeken keresztül váljanak gyermekeink a társadalom értékes tagjaivá.

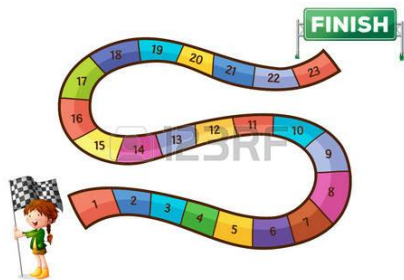

- ❖ Hangsúlyt fektetünk a testi és lelki egészség, valamint a szociális kapcsolatok harmóniájának alakítására.
- ❖ A nemzetiséghez tartozó gyermekek óvodai nevelésében biztosítjuk a önazonosság megőrzését, ápolását, erősítését, átörökítését, nyelvi nevelését, és a multikulturális nevelésen alapuló integráció lehetőségét.
- ❖ A hazájukat elhagyni kényszerülő családok (a továbbiakban: migráns) gyermekeinek óvodai nevelésében biztosítjuk az önazonosság megőrzését, ápolását, erősítését, társadalmi integrálását.

Fontos érték számunkra:

- ❖ A szeretet, a gyermek személyiségének feltétel nélküli elfogadása.
- ❖ Az egészség megóvása, az egészséges életvitel szokásainak kialakítása.
- ❖ A környezettudatos, egészséges életmód kialakítása.
- ❖ Az együttélés elemi alapvető normáinak betartása.
- ❖ A nemzettudat erősítése.
- ❖ Szűkebb és tágabb környezetünk ismerete.
- ❖ Az ünnepek és hagyományok megszervezése, ápolása.
- ❖ Esztétikai, művészeti értékek.
- ❖ A másság elfogadása, a vallási hovatartozás tiszteletben tartása.
- ❖ Egymás tisztelete, megbecsülése.
- ❖ Az őszinteség.
- ❖ A kötelesség- és felelősségvállalás.
- ❖ A konfliktusok kulturált kezelése.

IV. 2. Célok és feladatok

Általános cél:

- ❖ Az óvodai nevelésnek a gyermeki személyiség teljes kibontakozásának elősegítésére kell irányulnia - az emberi jogok és a gyermeket megillető jogok tiszteletben tartásával -, oly módon, hogy minden gyermek egyenlő eséllyel részesülhessen színvonalas nevelésben.

A Szegedi ÓVI kiemelt pedagógiai céljai:

- ❖ Szeretetteljes, gondoskodó, nyitott nevelési légkör kialakítása.
- ❖ Az érzelmi biztonság hangsúlya.
- ❖ A stabil szokás- és normarendszer kialakítása.
- ❖ Az inkluzív pedagógiai szemlélet erősödése, a különbözőségek tolerálása, a hátrányok csökkentése.
- ❖ A gyermekek önmagukhoz viszonyított fejlesztése.
- ❖ Iskola-előkészítő fejlesztő pedagógiai tevékenységek tervezése és megvalósítása.
- ❖ A hatékony testi és lelki egészségmegőrzés megvalósulása.
- ❖ A környezettudatos magatartás alapértékeinek megalapozása.
- ❖ A hazaszeretet kialakítása, megerősítése.

Általános feladat az óvodáskorú gyermek testi, lelki és értelmi fejlesztése. Ezen belül:

- ❖ Az egészséges életmód alakítása.
- ❖ Az érzelmi, az erkölcsi és az értékorientált közösségi nevelés.
- ❖ Az anyanyelvi, az értelmi fejlesztés és nevelés megvalósítása.

A Szegedi ÓVI kiemelt pedagógiai feladatai:

- ❖ A gyermekek sajátos egyéni szükségleteinek megismerése:
Mozgásigény, egyéb biológiai, fiziológiai szükségletek. Érzelmi biztonság iránti szükséglet, szociális szükségletek. Dicséret, elismerés, kíváncsiság, esztétikum iránti szükséglet. Alkotás, felfedezés, önmegvalósítás, önkifejezés, szeretet, szabadság és tudás iránti vágy.
- ❖ A gyermekek érzelmi vezéreltségéből kiindulva, megfelelően működő, rugalmas szokás- és szabályrendszer kialakítása.
- ❖ A másság elfogadása, a különleges bánásmódot igénylő gyermekek szükségleteinek felismerése, kielégítése.
- ❖ A tanulás – tapasztalatszerzés differenciált és komplex lehetőségeinek felkínálása, a személyes bánásmód, az elismerés és megbecsülés módszereinek alkalmazása.
- ❖ Az egészség megóvására, megtartására irányuló szokások alakítása, szemléletformálás.
- ❖ A környezettudatos szemlélet kialakítása, megvalósítása.
- ❖ A szűkebb és tágabb környezetünk megismertetése, a haza szeretetének elősegítése.

V. AZ ÓVODAI ÉLET FELADATAI

V.1. Az egészséges életmód alakítása

Cél:

- ❖ Kiegyensúlyozott, egészséges gyermekek nevelése.
- ❖ Az egészséges életmód szokásainak kialakítása, belső igénnyé fejlesztése.
- ❖ A gyermekek testi, lelki szükségleteinek a kielégítése.

Feladat:

- ❖ A gyermek gondozása, testi szükségleteinek, mozgásigényének kielégítése.
- ❖ A harmonikus, összerendezett mozgás fejlődésének elősegítése.
- ❖ A gyermeki testi képességek fejlődésének segítése.
- ❖ A gyermek egészségének védelme, edzése, óvása, megőrzése.
- ❖ Az egészséges életmód, a testápolás, a tisztálkodás, az étkezés, különösen a magas cukortartalmú ételek és italok, a magas só- és telítetlenzsír-tartalmú ételek fogyasztásának csökkentése, a zöldségek és gyümölcsök, illetve tejtermékek fogyasztásának ösztönzése, a fogmosás, az öltözködés, a pihenés, a betegségmegelőzés és az egészségmegőrzés szokásainak alakítása.
- ❖ A gyermek fejlődéséhez és fejlesztéséhez szükséges egészséges és biztonságos környezet biztosítása.
- ❖ A környezet védelméhez és megóvásához kapcsolódó szokások alakítása, a környezettudatos magatartás megalapozása.
- ❖ Megfelelő szakemberek bevonásával - a szülővel, az óvodapedagógussal együttműködve - speciális gondozó, prevenció és korrekció testi, lelki nevelési feladatok ellátása.

A differenciálás lehetőségei:

(Az alábbi nevelési tartalom csak ajánlás, szükséges az adott óvodai csoport fejlettségi szintjéhez igazítani! Fókuszban kell tartani azt az elvet, miszerint a fejlődési jellemzők csak tendenciák, melyek rugalmasan értelmezendők. Ezek ismerete – összevetve az egyes gyermekek eltérő sajátosságaival és fejlődési ütemével – támpontot nyújtanak a nevelőmunka tervezéséhez.)

I. szint (3-4 éves kor)

Gondozás

Testápolás

- ❖ Ismerjék meg saját jelüket.
- ❖ A gyermekek ismerjék meg, és tudják hol a mosdó és a WC.
- ❖ Szokják meg, hogy szóljanak, ha a mosdóba kívánnak menni.
- ❖ A WC használat után a kicsik próbálkozzanak a WC papír használatával és tudják a WC-t lehúzni.
- ❖ A kisfiúk szokják meg, hogy felhajtják a WC ülőkéjét.
- ❖ Kézmosáskor próbálják meg a ruha ujját feltúrni, ha nem sikerül, kérik a felnőtt segítségét.
- ❖ Kezüket köhögéskor, ha nincs kéznél zsebkendő, a könyökhajlatba tüsszentsenek.
- ❖ Étkezés és WC használat után mossanak szappannal kezet, a mosdókagylóba rázzák le a kezükről a vizet és törülközzenek szárazra.
- ❖ Saját jelükkel ellátott törülközőjüket, fogápoló szerüket, fésűjüket használják.
- ❖ A csoportszobában tudják, hogy hol van a papír zsebkendő helye, szükség szerint kis segítséggel vagy önállóan használják.
- ❖ A fésűt tegyék vissza a helyére.

Étkezés

- ❖ Önállóan vegyék el a tálaló asztalról a poharat és a tányért, majd vigyék az asztalukhoz a helyükre.
- ❖ A gyerekek étkezés közben forduljanak az asztal felé, a tányér fölé hajolva egyenek.

- ❖ Csendesen étkezzenek, ha kérnek még valamit, kézfeltartással jelezzék.
- ❖ A poharakat két kézzel fogják meg.
- ❖ A kanalat, a villát próbálják megfelelően használni.
- ❖ A szalvétát önállóan használják szükség szerint.
- ❖ Próbáljanak csukott szájjal rágni, a nem kívánt ételt hagyják a tányérjukon.
- ❖ Az étkezés befejezésével álljanak fel, emeljék vissza a széket a helyére, majd önállóan vigyék ki a tálalóra a poharukat, a szalvétájukat dobják a szemetesbe.

Öltözködés

- ❖ A gyerekek ismerjék a folyosón a jellel ellátott fogasuk helyét.
- ❖ Ismerjék meg saját ruhadarabjaikat.
- ❖ Próbálják meg önállóan levetni a nagyobb ruhadarabjaikat, a cipőjüket, ha szükséges kérjenek segítséget.
- ❖ Öltözködés során folyamatosan tegyék a zsákba/polcra levetett ruháikat.
- ❖ Pihenés előtt a ruháikat kis segítséggel vessék le, majd összehajtvá tegyék a székük támlájára, cipőjüket a székük alá.
- ❖ A pizsama fel- és levétele az ágyban/széken ülve történjen, kis segítséggel.

Pihenés

- ❖ Kis segítséggel, nyugodt légkörben készülődjenek a lefekvéshez.
- ❖ A mese/zene meghallgatása után legyenek képesek lenyugodni, aludni nem kötelező, de ne zavarják társaik pihenését.
- ❖ A nyugodt pihenéshez „alvó társukat”, vagy „alvókájukat” az ágyba vihetik.

Mozgás

- ❖ Mozogjanak minél többet kötetlenül, kapcsolódjanak be a mozgásos tevékenységekbe.
- ❖ Erősödjenek, ügyesedjenek a játékos tevékenységek folyamán.
- ❖ Jussanak minél több sikerélményhez.
- ❖ Vigyázzanak társaik és saját testi épségére, tudják jól érezni magukat a szabadban.

II. szint (5-6-7 éves kor) Iskola-előkészítő nevelő tevékenységek

Testápolás

- ❖ Legyenek önállóak a tisztálkodásban, a tisztálkodási eszközök megválasztásában, és azok használatában.
- ❖ WC használat után, és fogmosás előtt, mindig mossanak kezet.
- ❖ Ügyeljenek a WC használat után annak lehúzására.
- ❖ A folyékony szappant rendeltetészerűen használják, vigyáznak a mosdó rendjére.
- ❖ A zsebkendőt használják, helyesen fújják az orrukat.
- ❖ Hajukat tartásukban rendben.
- ❖ Válgják szükségletükké a komfortérzetet.

Étkezés

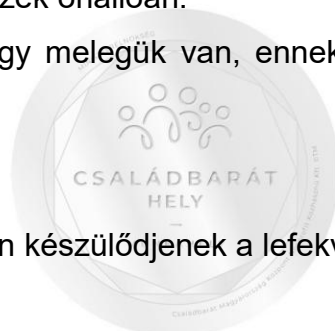
- ❖ Étkezés közben kulturáltan viselkedjenek, csukott szájjal étkezzenek, igényeljük az asztal esztétikus rendjét.
- ❖ A folyamatos tízórai alatt önkiszolgáló munkát végezzenek a gyerekek.
- ❖ Használják helyesen, rendeltetésüknek megfelelően az evőeszközöket (kanalat, villát, kést).
- ❖ A kancsóból önállóan öntsenek, vigyáznak arra, hogy a poharat ne öntsék tele.
- ❖ Étkezés közben ügyeljenek az asztal és a környezet rendjére.

Öltözködés

- ❖ Megfelelő sorrendben önállóan öltözködjenek, igényeljük ruházatuk tisztaságát.
- ❖ Mindig a saját polcuk/jelük alá ülve öltözködjenek.
- ❖ A cipőkötést már végezzék önállóan.
- ❖ Érezzék, ha fáznak vagy melegük van, ennek megfelelően öltözzenek vagy vetkőzzenek.

Pihenés

- ❖ Csendesen, rendezetten készülődjenek a lefekvéshez.

- ❖ A mese meghallgatása után csendben, nyugodtan pihenjenek, társaikat ne zavarják, akkor sem ha nem tudnak elaludni.

Mozgás

- ❖ Örömmel kapcsolódjanak be az ismert és újabb mozgásos tevékenységekbe.
- ❖ Ügyességüket, gyorsaságukat szívesen mérjék össze.
- ❖ Sajátítsák el a csapatszellemet, segítsék egymást.
- ❖ Igényeljék, szeressék a szabadban való tartózkodást.
- ❖ Óvják társaik és saját testi épségüket.

Egészségvédelem

I. szint (3-4 éves kor) - II. szint (5-6-7 éves kor)

- ❖ A csoportszobák szellőztetése, a helyes világítás, biztonság megteremtése.
- ❖ Az udvar rendjének, tisztaságának megteremtése.
- ❖ A gyermekek testi épségének védelme, a balesetek megelőzése folyamatos szemrevételezéssel.
- ❖ A tárgyi eszközök, udvari játékok, tornatermi eszközök és egyéb berendezések biztonságára, a használatukra vonatkozó szabályok tudatosítása.
- ❖ Az óvodai belső/külső környezet tisztántartása (portalanítás, fertőtlenítés).
- ❖ Rendszeres kapcsolattartás a védőnővel.

Az óvodapedagógus feladatai a gyakorlati megvalósítás során:

- ❖ A feladatok teljesítéséhez bensőséges kapcsolatot teremt.
- ❖ A napi élethez szükséges szokásokat együtt végzi a gyermekkel, ezáltal mintát ad, és megteremti a feltételeket.
- ❖ Minden tevékenységet tudatos, szóbeli, pozitív, konkrét megerősítéssel kísér.
- ❖ Rugalmas napirenddel a folyamatosságot biztosítja.
- ❖ Az eltérő étkezési szokásokat tiszteletben tartja.
- ❖ A gyermekeket ösztönzi a különböző ételfajták megkóstolására.
- ❖ Lehetőség szerint, a mindennapi gyümölcs- vagy zöldségfogyasztást biztosítja.

- ❖ Lehetővé teszi a megfelelő folyadékbevitelt a nap bármely szakában.
- ❖ Megismerteti a helyes öltözködési sorrendet, és meglátatja az időjárás és az öltözködés összefüggéseit.
- ❖ Tiszteletben tartja a gyermek alvós tárgyait.
- ❖ Nyugodt alvást biztosít mesével/énekekkel/zenehallgatással.
- ❖ Biztosítja a mindennapi szabad mozgást változatos mozgásformákkal, udvaron és a csoportszobában.
- ❖ Nyári időszakban lehetővé teszi a napfürdözést, mezítláb járást, lehetőség szerint a frissítő zuhanyt, pancsolást.
- ❖ Kisebb sétákat szervez.

Fejlődés jellemzői óvodáskor végére:

- ❖ Ismeretei vannak az egészséges életmód körében, betartja a megismert higiénés szokásokat és szabályokat.
- ❖ Szokásává válik a rendszeres tisztálkodás igénye.
- ❖ Önállóan, helyesen mos kezet, fogat.
- ❖ A fogápoló szereket rendben tartja.
- ❖ Önállóan használja a WC-t.
- ❖ Önállóan, szükség szerint használja a papírzsebkendőt.
- ❖ Képes önállóan és esztétikusan megteríteni.
- ❖ Kulturáltan étkezik.
- ❖ Az evőeszközöket megfelelően használja.
- ❖ Önállóan dönti el, mennyi ételt szed a tányérjába.
- ❖ Önállóan öltözik, vetkőzik.
- ❖ Ruháját összehajtja, rendet tart saját polcán, szekrényében.
- ❖ Cipőfűzőjét önállóan beköti.
- ❖ Mozgása harmonikus, összerendezett.
- ❖ Szívesen és örömmel vesz részt mozgástevékenységekben.

V.2. Az érzelmi, az erkölcsi és az értékorientált közösségi nevelés

Cél:

- ❖ Az érzelmi biztonság, állandó értékrend, kiegyensúlyozott, szeretetteljes légkör megteremtése.
- ❖ A gyermekek érzelmi életének gazdagítása, erkölcsi érzék kialakítása és társas szükségleteinek kielégítése.
- ❖ A gyermekek szocializálása, az óvodai közösségbe való beilleszkedés elősegítése.

Feladat:

- ❖ Már az óvodába lépéskor kedvező érzelmi hatások biztosítása.
- ❖ A közösen átélt pozitív érzelmekre és élményekre épülő, szeretetteljes, biztonságot sugárzó légkör megteremtése.
- ❖ Az interperszonális kapcsolatok (óvodapedagógus-gyermek, gyermek-dajka, gyermek-gyermek) kialakulásában a pozitív attitűd elősegítése.
- ❖ A felnőttekkel, társakkal való kapcsolatfelvétel igényének, a pozitív felnőtt- és társas kapcsolatok alakulásának erősítése.
- ❖ A gyermek erkölcsi és akarati tulajdonságainak sokoldalú fejlődése érdekében (az óvodai élet komplex szervezésével) a szokás- és normarendszer megalapozásának elősegítése.
- ❖ A különbözőségek elfogadására, tiszteletre nevelés megvalósítása modell értékű, elfogadó, támaszt nyújtó óvodapedagógusi magatartással.
- ❖ A gyermekekben a szociális érzékenység és az éntudat kialakulásának segítése, valamint önkifejező és önérvényesítő törekvéseik támogatása.

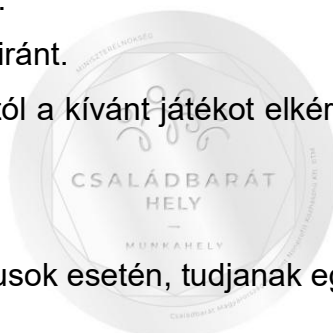
- ❖ A gyermek nyitottságára építés, hogy ezáltal megismerje szűkebb és tágabb környezetét, amely a nemzeti identitástudat, a keresztény kulturális értékek, a hazaszeretet, a szülőföldre és családjához való kötődés alapja.
- ❖ Az együttjátászás, együttműködés és együttdolgozás során a különböző szituációkban megjelenő viselkedési szokások folyamatos alakítása, gyakoroltatása.
- ❖ Lehetőség teremtése a gyermekek természetes társas szükségleteinek kielégítéséhez.

A differenciálás lehetőségei:

(Az alábbi nevelési tartalom csak ajánlás, szükséges az adott óvodai csoport fejlettségi szintjéhez igazítani! Fókuszban kell tartani azt az elvet, miszerint a fejlődési jellemzők csak tendenciák, melyek rugalmasan értelmezendők. Ezek ismerete – összevetve az egyes gyermekek eltérő sajátosságaival és fejlődési ütemével – támpontot nyújt a nevelőmunka tervezéséhez.)

I. szint (3-4 éves kor)

- ❖ Kezdeményezzék a társakkal, felnőttekkel a kapcsolatot.
- ❖ Épüljön a kortársakkal, felnőttekkel a bizalma.
- ❖ Szívesen járjanak óvodába.
- ❖ Az óvodába érkezéskor, távozáskor köszönjenek a felnőtteknek és a gyerekeknek.
- ❖ Ismerjék meg egymás nevét, jelét, az óvodapedagógusok és a dajka nének nevét.
- ❖ Próbálják meg egymást keresztneveikön szólítani.
- ❖ Szokják meg, hogy figyeljenek egymásra, játszótársaikat ne zavarják meg.
- ❖ Segítsenek egymásnak.
- ❖ Érdeklődjenek egymás iránt.
- ❖ Próbálják meg egymástól a kívánt játékot elkérni, tudják kivárni, amíg a másik gyermek odaadja.
- ❖ Fejlődjön a türelmük.
- ❖ Egymás közötti konfliktusok esetén, tudjanak egymástól bocsánatot kérni.

- ❖ Életkoruknak megfelelően, legyenek képesek egymás megvigasztalására.
- ❖ Hallgassák meg egymást.
- ❖ Alakuljon önkifejező és együttműködési készségük.
- ❖ Kezdenek kialakulni az együtt játszó párok, csoportok.
- ❖ Szokják meg, hogy a környezet rendjére vigyázni kell. Ha valami leesik, vegyék fel, tegyék a helyére, óvják a tárgyak épségét.
- ❖ Ismerjék a játékok helyét, és azt is, hogy a használt játékot szokás a helyére tenni.
- ❖ Tevékenységeikben legyenek egyre önállóbbak.

II. szint. (5-6-7 éves kor) Iskola-előkészítő fejlesztő pedagógiai tevékenységek

- ❖ Az eddig kialakult szokások váljanak természetes igényükké.
- ❖ Köszönjenek az óvoda/csoport szokásainak megfelelően.
- ❖ Alakuljon ki bennük a többiekkel való összetartozás, a velük foglalkozó felnőttek iránti bizalom, biztonságérzet.
- ❖ Fogadják el társaik másságát, támogassák, segítsék egymást.
- ❖ Egymás iránti magatartásukban tükröződjön az udvariasság, a megbízhatóság, a másik iránti tisztelet, az alkalmazkodó képesség.
- ❖ Tanulják meg, a jó és kellemes dolgokat megosztani egymással.
- ❖ Tiszteljék egymás tulajdonát, munkáját.
- ❖ Vegyék észre, ha valamelyik társuk hiányzik, érdeklődjenek hol létééről.
- ❖ Alakuljon ki a gyermekekben az az igény, hogy tudják, mikor, mit várnak el tőlük, mikor, mi a helyes viselkedés.
- ❖ Gyakorolják az önfegyelmet, és tudják figyelmüket összpontosítani az óvodapedagógusra és a feladatokra.
- ❖ Tisztelettel viselkedjenek a felnőttekkel.
- ❖ Jussanak minél több sikerélményhez, de tanulják meg elviselni az esetleges kudarcot is.
- ❖ Legyenek képesek mások tevékenységét tiszteletben tartani, azt ne zavarják beszéddel, mozgással.
- ❖ A segítségadás legyen természetes, kérés nélkül is.

- ❖ Kezddjen erősödni bennük a véleményalkotás egymás és a közös tevékenység iránt.
- ❖ Kezddjenek tartósabb barátságokat kötni.
- ❖ Örömmel éljék át a kialakított hagyományok, élmények, név-és születésnapok, ünnepek élményeit.
- ❖ Legyenek képesek egyezkedésre.
- ❖ A véleményalkotás, véleménynyilvánítás alakuljon ki, érvényesüljön az egymás közötti megértés, az igazságosság.

Az óvodapedagógus feladatai a gyakorlati megvalósítás során:

- ❖ Az óvodapedagógus állandó jelenlétével, rendelkezésre áll.
- ❖ Derűs, határozott egyéniségével, feltétel nélküli elfogadásával biztosítja a gyermekek számára az érzelmi állandóságot.
- ❖ Alkalmazza a szeretet megnyilvánulásának eszközeit (pl. simogatás, mosoly, tekintet, ölelés, stb.).
- ❖ Megerősíti a gyermekekben az óvodához való kötődést az otthonos, esztétikus környezet megteremtésével, barátságos légkör kialakításával, melynek során pozitív érzelmi hatások érik. Ezáltal a gyermekek jól érzik magukat az óvodában.
- ❖ Biztosítja, és úgy irányítja a gyermekek testi-lelki szükségleteinek kielégülését, hogy az érzelmi biztonságot nyújtó környezet hatására a különböző érdeklődésű és temperamentumú, különböző családi háttérrel rendelkező gyermekek is képessé váljanak megtalálni helyüket a közösségben, válják igényükké a csoporttal való együttműködés.
- ❖ A gyermekeket a különbözőségek elfogadására és tiszteletére neveli.
- ❖ Hangsúlyt fektet a gyermekek személyiségfejlődésében a szokás- és normarendszer kialakítására, elfogadja a gyermekek érési különbségeit.
- ❖ Biztosítja a gyermek-felnőtt, gyermek-gyermek közötti konstruktív, együttműködő kapcsolat kialakítását szoktatással, mintaadással.

- ❖ Fejleszti az énkép-önismeret-önértékelés alakulását, a gyermek természetes megnyilvánulásaira és teljesítményeire adott konkrét és pozitív megerősítéssel.
- ❖ Segíti a gyermekek önérvényesítő törekvéseit.
- ❖ Segíti a közös élményekre épülő tevékenységek gyakorlásával az új érzelmi, akarati attitűdök kialakulását:
  - egymásra figyelés, együttérzés, egymáshoz való alkalmazkodás, egymás segítése;
  - összpontosításra, erőfeszítésekre való képesség, jó megoldásokra ösztönző belső igény kialakítása;
  - saját érzelmeinek pontos kifejezésének alakítása, érzelmek feletti kontroll erősítése;
  - erkölcsi értékek alakítása: jó-rossz felismerése, őszinteség, igazmondás, igazságosság, felelősségvállalás, gyengébb védelme, segítése.
- ❖ Biztosítja az esélyegyenlőséget az egyéni szükségleteknek megfelelő pedagógiai módszerek alkalmazásával, valamint a megfelelő szakember biztosításával a nehezen szocializálható, lassabban fejlődő, hátrányos és halmozottan hátrányos, sajátos nevelési igényű gyermekek esetében, valamint a tehetséggondozásban.
- ❖ Erősíti a szülőföldhöz fűződő pozitív érzelmi viszony kialakítását és segíti a természeti és emberi környezetben fellelhető jó és szép megbecsülését, tiszteletét.
- ❖ Biztosítja az esélyt a migráns gyermekek számára.

Fejlődés jellemzői óvodáskor végére:

- ❖ Megtalálja helyét, jól érzi magát a közösségben.
- ❖ Ismeri és alkalmazni tudja az óvodai közösségben elvárt viselkedéskulturát.
- ❖ Ismeri a csoport szokás- és szabályrendszerét, magatartásában ez megnyilvánul.

- ❖ Képes társaihoz alkalmazkodni, toleránsan viselkedik, a másikat elfogadja.
- ❖ Társaival együttműködő, szívesen kommunikál.
- ❖ Ismeri és betartja az udvariasság szabályait, segítőkész.
- ❖ Konfliktusait megpróbálja egyedül megoldani, szükség esetén felnőtt segítségét kéri.
- ❖ Indulatain, érzelmein korának megfelelően tud uralkodni.
- ❖ Egyéni sikerek elismerésére képes, sikerérzése elmélyült.
- ❖ Bátran, megfelelő hangnemben mondja el véleményét.
- ❖ Szívesen vállal a közösségért apróbb megbízatásokat.
- ❖ Konfliktushelyzeteket képes megoldani, tud kompromisszumot kötni.
- ❖ Szereti szülőföldjét, védi a természetet, tiszteletben tartja az élővilágot.

V.3. Az anyanyelvi, az értelmi fejlesztés és nevelés megvalósítása

Cél:

- ❖ Anyanyelvi kompetenciák fejlesztése a nyelvi kommunikáció eszközeivel.
- ❖ Értelmi, kognitív képességek sokoldalú fejlesztése.

Feladat:

- ❖ Az anyanyelv ismeretére, megbecsülésére, szeretetére nevelés.
- ❖ A beszéd közvetítésével a gyermek biztonságérzetének elősegítése, ismeretei gazdagítása, tájékozottságának növelése.
- ❖ Az óvodapedagógus és a gyermekek közötti szeretetteljes viszony, a jó csoportlétkör kialakítása, hiszen ez képezi a beszédkapcsolatok kialakításának az alapját.

- ❖ A gyermek természetes beszéd- és kommunikációs kedvének fenntartására, ösztönzésére nevelés.
- ❖ A gyermek meghallgatására, a gyermeki kérdések támogatására és a válaszok igénylésére való odafigyelés.
- ❖ Kommunikáció és a kooperáció különböző formáinak differenciált fejlesztése a nevelőtevékenység fejlesztésében.
- ❖ A magyar nyelv kulturális értékeinek színes, élményszerű átadása.
- ❖ A gyermek spontán és tervezetten szerzett tapasztalatainak, ismereteinek rendszerezése, bővítése, különböző tevékenységekben és élethelyzetekben való gyakorlása.
- ❖ Az értelmi képességek (érzékelés, észlelés, emlékezet, figyelem, képzelet, gondolkodás, kreativitás) fejlesztése.

A differenciálás lehetőségei:

(Az alábbi nevelési tartalom csak ajánlás, szükséges az adott óvodai csoport fejlettségi szintjéhez igazítani! Fókuszban kell tartani azt az elvet, miszerint a fejlődési jellemzők csak tendenciák, melyek rugalmasan értelmezendők. Ezek ismerete – összevetve az egyes gyermekek eltérő sajátosságaival és fejlődési ütemével – támpontot nyújt a nevelőmunka tervezéséhez.)

I. szint (3-4 éves kor)

- ❖ Egyre bátrabban merjenek megszólalni egymás és a felnőttek előtt.
- ❖ Normál hanghordozással, halkán szóljanak társaikhoz, felnőttekhez.
- ❖ Értsék meg a felnőttek közléseit.
- ❖ Tudjanak kérdésre válaszolni.
- ❖ Alakuljon ki beszédfigyelmük, próbálják megvárni, amíg a másik beszél, ne vágjanak egymás szavába.
- ❖ Váljék természetessé az egymás közötti beszélgetés.
- ❖ Gyakorolják az óvodai érintkezés szabályait: a köszönést, a csendes, mászt nem zavaró beszédet, a bemutatkozást, a megszólítás helyzeteinek módjait.
- ❖ Vegyenek részt az anyanyelvi játékokban.
- ❖ A kapott feladatokat próbálják megérteni, segítséggel teljesíteni.

- ❖ A dolgok, jelenségek legszembetűnőbb jegyeit ismerjék fel.
- ❖ A megismert tárgyat, jelenséget a megfelelő szóval a nevükön nevezzék.
- ❖ Kezdenek képessé válni mozgásuk, beszédük, figyelmük bizonyos fokú önirányítására.
- ❖ Az alapvető gondolkodási műveletek jelenjenek meg (analízis, szintézis, összehasonlítás).
- ❖ A mechanikus emlékezetük fejlődjön (élménymesélés).
- ❖ Alakuljanak érzékelési, észlelési képességeik (látás, hallás, tapintás, ízlelés, bőrérzékelés, mozgásészlelés).
- ❖ A különböző helyzetekben kezdjék felismerni az ok-okozati összefüggéseket.

II. szint (5-6-7 éves kor) Iskola-előkészítő fejlesztő pedagógiai tevékenységek

- ❖ Használják aktívan szókincsüket, érthetően, folyamatosan beszéljenek.
- ❖ Rendelkezzenek koruknak megfelelő beszédfigyelemmel.
- ❖ Legyen türelmük meghallgatni egymást, ne vágjanak egymás szavába.
- ❖ Tudják megérteni és végighallgatni mások beszédét.
- ❖ Gondolataikat mások számára érthető formában, életkoruknak megfelelő tempóban és hangsúllyal, a beszédhelyzethez és az anyanyelvi szabályokhoz igazodva tudják kifejezni.
- ❖ Tisztán ejtsék a magán- és mássalhangzókat.
- ❖ Legyenek képesek figyelemösszpontosításra, problémamegoldó, kreatív gondolkodásra.
- ❖ Sokoldalú tevékenységek során formálódjon és tökéletesedjen megfigyelőképességük.
- ❖ Alakuljanak ki jártasságaik, készségeik, képességeik, mely által az érzelmileg motivált, cselekvéses gondolkodás szintjéről eljutnak a fogalmi gondolkodásig.
- ❖ Legyenek képesek az egyszerű gondolkodási műveletek alkalmazására, tapasztalatok útján szerzett ismeretek emlékezetben tartására, fejlődjön reprodukív emlékezetük.
- ❖ Legyenek képesek az ismeretek alapján életkoruknak, egyéni fejlettségüknek megfelelő feladatok irányított, majd önálló megoldására.

- ❖ Alakuljanak érzékelési, észlelési képességeik (irányészlelés, mélységészlelés, mintázatfelismerés, figuraészlelés).
- ❖ Lényeges jegyek alapján legyenek képesek az általánosításra, ismerjék fel az ok-okozati összefüggéseket.

Az óvodapedagógus feladatai a gyakorlati megvalósítás során:

- ❖ Olyan biztonságos, elfogadó, szeretetteljes légkört teremt, ahol bátran elmondhatják a gyermekek a gondolataikat.
- ❖ A nevelői tevékenység egészében beszélő környezettel, helyes minta és szabályközvetítéssel (a javítgatás elkerülésével!), a kommunikáció különböző formáinak alkalmazásával az anyanyelvi kifejezőkészséget fejleszti.
- ❖ Megismerteti a természeti és a társadalmi környezet jelzéseit, nonverbális közléseit.
- ❖ Változatos, egyéni képességeknek megfelelő, fejlesztő anyanyelvi játékokat alkalmaz.
- ❖ Az óvodába lépéstől kezdve a gyerekek egyéni beszéd-sajátosságait és beszédfejlődését figyelemmel kíséri, szükség esetén szakmai kapcsolatot tart a logopédussal, fejlesztő óvodapedagógussal.
- ❖ Kérdések feltevésével a gyermekek gondolkodását fejleszti, párbeszédhelyzeteket alakít ki.
- ❖ Valamennyi értelmi képesség, különösen a képzelet és a kreativitás fejlődését elősegítő ösztönző környezetet biztosít.
- ❖ Változatos, sokoldalú tevékenységeket kínál – építve érdeklődésükre, kíváncsiságukra, mint életkori sajátosságra –, melyeken keresztül a gyermekek tapasztalatokat szerezhetnek a természeti és társadalmi környezetről.
- ❖ A gyermekek spontán szerzett tapasztalatait, ismereteit rendszerezi, bővíti, különböző tevékenységekben és élethelyzetekben történő gyakoroltatással.
- ❖ A gyermeki aktivitást fenntartja, kíváncsiságukat kielégíti.

- ❖ Olyan élethelyzeteket, lehetőségeket teremt, ahol a gyerekek maguk vizsgálódhatnak, megbeszélhetik a jelenségeket, gondolkodásra, magyarázatok keresésére indulhatnak a világ felfedezése közben.

Fejlődés jellemzői óvodáskor végére:

- ❖ Bátran szólalnak meg, megfogalmazzák gondolataikat, érzéseiket.
- ❖ A gyermekek aktívan használják a tapasztalatok során bővült szókincsüket.
- ❖ Képesek folyamatos elbeszélésre, próbálkoznak a történetek logikai és időbeli sorrendjének követésével.
- ❖ Képesek a párbeszédre, használják a megfelelő beszédfordulatokat.
- ❖ Kialakul a beszédfigyelmük, kíváncsiak a felnőttek és társaik mondanivalójára.
- ❖ Meghallgatják a kérdéseket és válaszolnak rájuk.
- ❖ A beszédhelyzetnek megfelelően, jól érthetően, megfelelő hangsúllyal, hanglejtéssel, hangerővel és tempóval beszélnek.
- ❖ Beszédüket a személyiségüknek megfelelő, az aktuális helyzet által kiváltott érzelmeknek megfelelően természetes gesztusokkal, arcjátékkal kísérik.
- ❖ Tisztán ejtik a hangokat.
- ❖ A gyermekek a kapott feladatokat megértik, önállóan teljesítik.
- ❖ Kialakul a szándékos figyelmük, megbízható az emlékezetük.
- ❖ Felismerik az elemi ok-okozati összefüggéseket, rész-egész viszonyát, tevékenységeikben gyakorolják.
- ❖ Problémamegoldó gondolkodásuk kialakul.
- ❖ Gondolkodásuk fejlettségi szintje közelít az elvont gondolkodásig.
- ❖ Képesek a hibák észrevételére, javítására.
- ❖ Kialakul a szabálytudatuk.
- ❖ A tevékenységekben eszközhasználatuk önálló, lehetőleg kreatív.
- ❖ Kialakul formaállandóságuk, a részletek pontos észlelése.
- ❖ Alkotásaikban megjelennek az egyéni fantáziára utaló jelek.
- ❖ Jól tájékozódnak síkban, ügyelnek az arányosságra.
- ❖ Jól tájékozódnak az őket körülvevő környezetben.

VI. AZ ÓVODAI ÉLET MEGSZERVEZÉSÉNEK ELVEI

A gyermek egészséges, a tevékenységekben megnyilvánuló fejlődéséhez, fejlesztéséhez a **napirend és a hetirend biztosítja a feltételeket**, melyek a megfelelő időtartamú, párhuzamosan is végezhető, differenciált tevékenységek, valamint a gyermek együttműködő képességét, feladattudatát fejlesztő, növekvő időtartamú (5–35 perces) csoportos tevékenységek tervezésével, szervezésével valósulnak meg.

A gyermekek a tanköteles korukat megelőző nevelési évben a későbbi eredményes iskolai előrehaladáshoz fontos képességeik és készségeik fejlesztése érdekében az **óvodai csoportokban naponta összesen 45 perces időkeretben**, a feladatra differenciált, a gyermek egyéni terhelhetőségéhez igazodó – amennyiben az infrastrukturális adottságok lehetővé teszik, külön térben szervezett – **iskola-előkészítő fejlesztő pedagógiai tevékenységben vesznek részt**.

VI.1. Hetirend

Cél:

- ❖ A nevelőmunka folyamatosságának, rendszerességének, tudatosságának és a fokozatosság elvének biztosítása.
- ❖ A gyermekek egészséges, a tevékenységekben megnyilvánuló fejlődéséhez, fejlesztéséhez a feltételek biztosítása.

Feladat:

- ❖ A gyermekcsoport összetétele, fejlettsége figyelembe vételével a hetirendbe foglalt tevékenységek tudatos tervezése.
- ❖ Fontos, hogy a különböző ismeretszerzési lehetőségek kiegészítsék egymást, egy-egy hét lehetőséget adjon egy téma sokoldalú megközelítésére.

Az óvodapedagógus feladatai a gyakorlati megvalósítás során:

- ❖ A különböző heti tevékenységeket komplex egységgé szervezi.
- ❖ A helyi adottságokat és a csoport szokásrendjét figyelembe veszi.
- ❖ A tevékenységek tervezésénél, megvalósításánál a folyamatosságot, a rendszerességet, a hely- és idő tényezőt alkalmasan megválasztja.
- ❖ A változó körülményeket figyelembe veszi.
- ❖ A tevékenységek szervezeti kereteit célszerűen megválasztja.
- ❖ Az Óvodai nevelés országos alapprogramja szerint meghatározott mindennapi tevékenységeket tervez:
  - Mindennapos mozgás;
  - Verselés, mesélés;
  - Ének, zene, népi játék, tánc.
- ❖ Az Óvodai nevelés országos alapprogramja szerint tervezett tevékenységeket tervez és valósít meg:
  - Verselés, mesélés;
  - Ének, zene, népi játék, tánc;
  - Rajzolás, festés, mintázás, kézimunka;
  - Külső világ tevékeny megismerése;
  - Mindennapos mozgás.

VI.2. Napirend

Cél:

- ❖ A gyermekek egészséges fejlődéséhez szükséges biológiai és pszichológiai feltételek megteremtése.
- ❖ A gyermekek gazdag, változatos tevékenységének biztosítása, az aktív és passzív pihenés életkornak és egyéni szükségleteknek megfelelő váltakozásával.

Feladat:

- ❖ A folyamatos, szabad játék túlsúlyának biztosítása.
- ❖ A tevékenységek szervezésénél a folyamatosság, a rugalmasság, a kötetlenség, a választhatóság, az átjárhatóság, az aktuális helyzethez való alkalmazkodás érvényesítése.
- ❖ Rendszerességgel, ismétlődésekkel az érzelmi biztonság megteremtése.
- ❖ A párhuzamosan is végezhető, differenciált napi tevékenységek tudatos tervezése és szervezése.
- ❖ Növekvő időtartamú (5-35 perces), csoportos foglalkozások tervezése és szervezése.
- ❖ A napirend alakítása az évszakokhoz, hogy a természeti hatások is szolgálják a gyermek fejlődését.

Az óvodapedagógus feladatai a gyakorlati megvalósítás során:

- ❖ Nyugodt, kiegyensúlyozott, biztonságos, kiszámítható óvodai környezetet teremt a gyermekek életkori sajátosságainak figyelembe vételével.
- ❖ A különböző óvodai programokhoz kapcsolódó működési feltételeket biztosítja.
- ❖ Színes, de zavartalan óvodai életet valósít meg.
- ❖ A különböző tevékenységeket (gondozás, munka, tanulási tevékenység stb.) rugalmasan valósítja meg a játék folyamatában.
- ❖ A tízórai folyamatosságát megszervezi.
- ❖ A csoport stabil szokásrendjét kialakítja. .
- ❖ A helyi adottságokat, szokásokat figyelembe veszi.

VI.3. Ünnepek

Cél:

- ❖ Az ünnepre való készülődéssel, a közös öröm élményével, a gyermeki személyiség sokoldalú fejlesztése.
- ❖ A közös élmény erejével a gyermekek közösséghez tartozásának elmélyítése.
- ❖ Hagyományok ápolása.

Feladat:

- ❖ Az ünnepek, ünnepélyek, jeles napok, hagyományok jelentőségének kiemelése az óvoda mindennapjaiból, mint külsőségében, mint belső tartalomban.
- ❖ Az ünnepek erkölcsi tartalmának megismertetésével a pozitív érzelmek fejlesztése.
- ❖ Az ünnepekhez, jeles napokhoz kapcsolódó szimbólumok, jelképek megismerése.
- ❖ A szülőföldhöz való kötődés megalapozása.

Az óvodapedagógus feladatai a gyakorlati megvalósítás során:

- ❖ Az ünnepeket, megemlékezéseket a gyermekek életkori sajátosságainak és a tagóvodák helyi sajátosságainak, arculatának figyelembe vételével szervezi meg.
- ❖ Az óvoda, a folyosók, a csoportszobák feldíszítésével az ünnepek külsőségeit megteremti.
- ❖ A várakozás időszakát örömtelivé, izgalmassá teszi.
- ❖ A csoport sajátosságainak, fejlettségének megfelelően, aktívan, tevékenységeken keresztül szervezi meg az ünnepeket.

- ❖ Az ünnepi „műsorok” tartalmát pedagógiai értékeinknek, időtartamát a gyermekek életkori sajátosságainak megfelelően.
- ❖ A gyermekeket megterhelő, esetleg szorongással járó szerepeltetéseket elkerüli.
- ❖ Az ünnepekre, ünneplésre vonatkozó, szokásostól eltérő (esetleg vallási vagy világnézeti alapon) szülői igényeket, elvárásokat maximálisan tolerálja.
- ❖ A családokkal közös élményszerzést biztosítja.

Népi szokásokon alapuló hagyományos ünnepek:

- ❖ Mikulás várás.
- ❖ Adventi időszak, karácsony.
- ❖ Farsangi időszak.
- ❖ Húsvét.

Gyermekélet hagyományos ünnepei:

- ❖ Anyák Napja.
- ❖ Gyermekek születésnapja.
- ❖ Iskolába készülők búcsúztatása.
- ❖ Gyermeknap.

Nemzeti ünnepek

- ❖ Március 15.

A további jeles napokat a nevelőtestületek a nevelési gyakorlatuk szerint tervezik és szervezik meg.

VI.4. Az óvoda kapcsolatai

CSALÁD

Cél:

- ❖ A családi nevelés erősítése, a család és az óvoda együttműködésének elősegítése a gyermekek összehangolt nevelése érdekében.
- ❖ Korrekt, kölcsönös bizalom, kölcsönös segítségnyújtás kialakítása és fenntartása.
- ❖ Az óvoda pozitív szerepének kialakítása, a szülők megnyerése a közös nevelés érdekében.
- ❖ Az óvodakezdéstől az óvoda befejezéséig különböző szintű kapcsolattartási, tájékoztatási formák működtetése.

Feladat:

- ❖ Az óvoda nyitottságának biztosítása.
- ❖ Időben adott reális, de tapintatos információk, tanácsok nyújtása a szülők nevelési problémáinak megoldásához.
- ❖ Segítségnyújtás intervenciók formáinak alkalmazása – ha szükséges szakember bevonásával.
- ❖ Az információszerzés módjainak, kapcsolattartási formáknak, lehetőségeknek a megismertetése a szülőkkel.

Az óvodapedagógus feladatai a gyakorlati megvalósítás során:

- ❖ Az együttműködést jó partnerkapcsolatban valósítja meg.
- ❖ Figyelembe veszi a családok sajátosságait, szokásait.
- ❖ Az együttnevelésben a kezdeményező, elfogadó szerepet vállalja fel.

- ❖ Megértő, bizalmat ébresztő magatartással kezdeményez kapcsolatot minden családdal.
- ❖ A gyermekek fejlődésével kapcsolatban rendszeresen, objektíven, szakmailag megalapozottan, dokumentumokkal alátámasztva tájékoztat.
- ❖ A szülők kéréseit, javaslatait igényli és megfontolja.
- ❖ A családokat bevonja az óvodában szervezett eseményekbe.
- ❖ A csoportban szülői munkaközösséget működtet, választott tagjai által képviselik a szülők jogait, érdekeit, véleményét a törvényben meghatározott módon és esetekben.
- ❖ A családdal kapcsolatos információkat diszkréten kezeli.

Intézményi elvárás a családokkal való kapcsolattartás vonatkozásában:

- ❖ Napi információk átadása.
- ❖ Fogadó órák.
- ❖ Szülői értekezletek.
- ❖ Közös ünnepek, hagyományőrző rendezvények.
- ❖ Nyílt napok szervezése a tavaszi óvodai beíratás előtt.
- ❖ Szülői képviseleti értekezletek.
- ❖ Intézményi Szülői Szervezet Fóruma.

A kapcsolattartás további lehetséges formái:

- ❖ Családlátogatás.
- ❖ Elektronikus levelezés, online fórumok, honlap.

KAPCSOLAT A TÁRSINTÉZMÉNYEKKEL

Fenntartó – Bölcsőde, egyéb szociális intézmények – Egészségügyi intézmények – Köznevelési intézmények – Közművelődési intézmények – Pedagógiai szakmai szolgáltató intézmények – Nemzetiségi önkormányzatok, szervezetek – Egyházak.

Cél:

- ❖ A partnerekkel való folyamatos, korrekt együttműködés.

Feladat:

- ❖ A partnerkapcsolatok tervszerű működtetése.

Az óvodapedagógus feladatai a gyakorlati megvalósítás során:

- ❖ A gyermekek mindenekfelett álló érdekeit képviseli.
- ❖ A gyermekek érdekében önállóan, tudatosan és kezdeményező módon együttműködik a kollégákkal, a szakmai partnerekkel, szervezetekkel.
- ❖ A társintézmények kínálatából úgy válogat, hogy választása a nevelési feladatok sokoldalú megoldását segíti elő.
- ❖ Hangsúlyt fektet a kölcsönös bizalomra alapuló rendszeres kapcsolattartásra.
- ❖ Igényli a naprakész információk áramlását, törekszik azok megszerzésére.
- ❖ A kapcsolattartás formáit, módszereit a feladatokhoz és a szükségletekhez igazítja.

A kapcsolattartás lehetséges formái:

- ❖ Elektronikus levelezés, online fórumok.
- ❖ Tapasztalatcserék.
- ❖ Kölcsönös hospitálások.
- ❖ Egymás rendezvényein való részvétel (ünnepek, jeles napok, nyílt napok, sport napok, szülői értekezletek stb.).
- ❖ Közös továbbképzések.
- ❖ Közös pályázatokban való részvétel.
- ❖ Egyéni megbeszélések.

KAPCSOLAT A KÁRPÁT-MEDENCE MAGYAR NYELVŰ INTÉZMÉNYEIVEL

Kárpát-medence magyar nyelvű intézményei közötti oktatási tér kialakítása érdekében az óvoda a külhoni magyar óvodákkal kapcsolatépítésre törekszik, és – lehetőségei szerint – szakmai kapcsolatot tart fenn.

Cél:

- ❖ Jó szakmai és emberi kapcsolatok ápolása.

Feladat:

- ❖ A partnerkapcsolatok lehetőségek szerinti működtetése.

Az óvodapedagógus feladatai a gyakorlati megvalósítás során:

- ❖ Egymás pedagógiai munkájának megismerése, tapasztalatcsere, tudásmegosztás.
- ❖ Hangsúlyt fektet a kölcsönös bizalomra alapuló kapcsolattartásra.
- ❖ A kapcsolattartás formáit, módszereit a lehetőségekhez igazítja.

A kapcsolattartás lehetséges formái:

- ❖ Elektronikus levelezés, online fórumok.
- ❖ Lehetőség szerinti intézménylátogatás.
- ❖ Tapasztalatcserek.
- ❖ Közös továbbképzések szervezése.
- ❖ Közös pályázatokban való részvétel.
- ❖ Egyéni megbeszélések.

VII. AZ ÓVODAI ÉLET TEVÉKENYSÉGFORMÁI

VII.1. Játék

Cél:

- ❖ Széles körű játéklehetőségek biztosítása, melyek módot adnak arra, hogy a gyermekek boldog, egészséges lelkű, kiegyensúlyozott, a világ dolgai iránt nyitott, kezdeményezők legyenek.
- ❖ A játékkal, mint alaptevékenységgel, testileg-lelkileg-szellemileg egészséges személyiség kibontakoztatása.

Feladat:

- ❖ A szabad játék, mint az óvodás gyermekek alapvető tevékenységének biztosítása.
- ❖ Változatos, sokféle nehézségi fokú játék- és mozgáslehetőség nyújtása a csoportszobában és az udvaron.
- ❖ Tudatos tervezéssel és szervezéssel a játékfajták feltételeinek megteremtése, tartalmának gazdagítása, a gyermekcsoport fejlettségi szintjének megfelelő eszközválasztással.
- ❖ A pedagógiai célok elérésének elősegítése, élményszerű, elmélyült játék kibontakoztatása az óvodapedagógus támogató, ösztönző magatartásával, indirekt reakcióival, esetleg együttjátszással.
- ❖ Olyan érzelmi-akarati tulajdonságok kialakítása a gyermekekben, melyek lehetővé teszik a közösségbe való beilleszkedésüket, együttműködésüket.
- ❖ A játék során kitárulkozó gyermeki személyiség tiszteletben tartása.

A differenciálás lehetőségei:

(Az alábbi nevelési tartalom csak ajánlás, szükséges az adott óvodai csoport fejlettségi szintjéhez igazítani! Fókuszban kell tartani azt az elvet, miszerint a fejlődési jellemzők csak tendenciák, melyek rugalmasan értelmezendők. Ezek ismerete – összevetve az egyes gyermekek eltérő sajátosságaival és fejlődési ütemével – támpontot nyújtanak a nevelőmunka tervezéséhez.)

I. szint (3-4 éves kor)

- ❖ Ismerkedjenek meg a csoportszoba játékaival, rendeltetésszerű használatával.
- ❖ Ismerjék meg a játékok helyét.
- ❖ Keressék meg önállóan játékukhoz az eszközöket, vigyázzanak rájuk, az eszközök használatában próbáljanak megegyezni.
- ❖ Annyi játékot vegyenek magukhoz, amivel valóban játszanak.
- ❖ Játsszanak gyakorlójátékokat, ezt a változatosság jellemezze.
- ❖ Legyenek képesek egyszerű kapcsolatokat tartalmazó szerepjátékok eljátszására.
- ❖ Környezetük egyszerűbb jelenségeinek megértésével élményeiket alkossák újra játékaikban.
- ❖ Szívesen építsenek, kirakózzanak.
- ❖ Ismerkedjenek meg, próbálkozzanak a síkbábok használatával.
- ❖ Szívesen segítsenek az óvónőnek egyszerű bábok készítésében.
- ❖ Érezzék jól magukat társaik között.

II. szint (5-6-7 éves kor) Iskola-előkészítő fejlesztő játéktevékenységek

- ❖ A szükségleteiknek és az életkoruknak megfelelő játékot válasszanak.
- ❖ A játékeszközöket kérjék el egymástól, minden esetben a helyére tegyék azokat vissza.
- ❖ Tudjanak lemondani egy-egy kedves játékszerről.
- ❖ Tudjanak alkalmazkodni játszótársaikhoz.
- ❖ Értsék meg és fogadják el játszótársaik elgondolásait, tevékenységük logikáját.

- ❖ Kapcsolódjanak be a közös játékba.
- ❖ Tapasztalataikat építsék be játékukba.
- ❖ Játékukat a szerepjáték határozza meg.
- ❖ Tapasztalataik és élményeik birtokában önállóan kezdeményezzenek szerepjátékot.
- ❖ Szerepjátékukban vállaljanak számukra kevésbé érdekes, kedvezőtlenebb szerepeket is.
- ❖ Kezdeményezzenek maguk is barkácsolást, készítsenek eszközöket szerepjátékukhoz.
- ❖ Készítsenek szívesen bábokat és használják fel azokat bábozáshoz. Rövid történeteket, meséket szívesen bábozzanak.
- ❖ Az építőjátékban váljanak igényesebbé alkotásaikkal szemben. Készítsenek bonyolultabb építményeket és törekedjenek egyre inkább az eredményességre.
- ❖ Alkotásaikat egyéni ötletük alapján hozzák létre.
- ❖ Nagyobb szellemi erőfeszítést és ügyességet igénylő szabályjátékokat válasszanak.
- ❖ Figyelmeztessék egymást a szabályok betartására.
- ❖ Legyen jelen játékukban az egészséges versengés.

Az óvodapedagógus feladatai a gyakorlati megvalósítás során:

- ❖ Biztosítja a játékhoz szükséges nyugodt, kiegyensúlyozott légkört, ami elősegíti az önfeledt, élményben gazdag játékot.
- ❖ Megteremti a megfelelő helyet, időt és eszközöket, melyek segítik a hosszantartó és zavartalan játékfolyamatot.
- ❖ Kibontakoztatja a gyermeki fantáziát, egyszerű, alakítható játékszerekkel élményt biztosít a különböző játékformákhoz, ötleteket, lehetőségeket, helyzeteket teremt a sokszínű játékhoz.
- ❖ Megfelelő magasságban, elérhetővé teszi a játékeszközöket.

- ❖ Kisebb körülhatárolt játéktereket alakít ki, ahol 4-6 gyermek együttjátszhat, illetve lehetővé teszi, hogy a gyermek maga is alakíthasson a rendelkezésre álló tárgyakkól, eszközökből újabb tereket.
- ❖ Megteremti a feltételeit a bábozásnak és dramatizálásnak, a jelmezek, kellékek, díszletek biztosításával, szabad hozzáférhetőségével, hogy irodalmi élményeiket szabadon választott módon közvetlenül feldolgozhassák.
- ❖ Az ábrázoló tevékenységekhez biztosítja az állandó helyet, változatos eszközöket.
- ❖ Bővíti a mozgásos szabályjátékokat, amelyeket a gyermekek szabadban, és a csoportszobában is játszhatnak.
- ❖ Tudatos jelenlétével biztosítja a szabad játék lehetőségét.
- ❖ Indirekt módon irányítja a játékot, konfliktusok megoldásában szükség szerint vesz részt.
- ❖ Nem megfelelő játékhelyzetekben alkalmazza a direkt nevelői hatást (balesetveszélyes helyzetek, erős konfliktus helyzetek stb.)
- ❖ A játék során együtt él a gyermekekkel, élvezzi a játék fordulatait, a gyermeki igényeknek megfelelően a játékban játszótársként is szerepet vállal.
- ❖ Játék közben metakommunikatív megnyilvánulásokkal, bátorító óvónői válaszokkal ösztönzi a gyermekek beszédét és a gondolkodását.
- ❖ Törekszik arra, hogy minden gyermek játéka az egyéni képességeknek a legfejlettebb szintjén bontakozzon ki.

Fejlődés jellemzői óvodáskor végére:

- ❖ Játéka örömteli, kreatív.
- ❖ Igényévé válik az együttjátszás a társakkal való együttműködés.
- ❖ Kooperatív, alkotó együttműködésre képes.
- ❖ Játéktevékenysége kitartó, elmélyült.
- ❖ Játéktevékenységében képes alkalmazkodásra, társaival toleráns.
- ❖ Pozitív énképe kialakult, önértékelése kialakulóban van.
- ❖ Önálló véleményalkotásra, döntésre képes a játéktevékenységek során.
- ❖ Konfliktusait többnyire képes meg-, illetve feloldani.

- ❖ A játéktevékenységekben képes szerepet vállalni.
- ❖ Szimbolikus játéka során képes szerepvállalásra, helyes szövegalkotásra, gondolatai, ötletei szóbeli megfogalmazására.
- ❖ Nagyfokú önállóság jellemzi játéktevékenységét, képes az egyszerű önmegvalósításra.
- ❖ Szabálytudata, feladattudata kialakult, képes a szabályok betartására.
- ❖ Képes a játékeszközök épségének megóvására.
- ❖ Ismeri a játékeszközök állandó helyét.
- ❖ Képes a másik gyermek játékának tiszteletben tartására.
- ❖ Képes a játéktevékenységek során is a kulturált viselkedési szabályok, erkölcsi normák betartására.

VII.2. Munka jellegű tevékenységek

Cél:

- ❖ A gyermekekben olyan tulajdonságok kialakítása, amelynek következtében szívesen és örömmel tevékenykednek, és az elvégzett munkát meg is tudják becsülni.
- ❖ Az óvodai munka során, játékos jelleggel, a felelősségérzet, a munka iránti tisztelet, a hasznosság érzésének kialakítása.
- ❖ A közösségért végzett tevékenység értelmének, szükségességének és örömének az átélése.

Feladat:

- ❖ A gyermeki tevékenységek által képességeinek fejlesztése, tapasztalatainak bővítése, rendezése.
- ❖ A munkához szükséges készségek formálása.
- ❖ A munkafolyamatok, azok részmozzanatainak, sorrendjének átgondolása.
- ❖ A kitartás erősítése.
- ❖ A kezdeményezőkézség erősítése.
- ❖ A felelősségérzet fejlesztése.
- ❖ Az egyén és a közösség együttműködésének alakítása.
- ❖ A gyermeki kíváncsiság és tevékenységi vágy kielégítése.
- ❖ A gyermekek komplex személyiségfejlesztése.

A differenciálás lehetőségei:

(Az alábbi nevelési tartalom csak ajánlás, szükséges az adott óvodai csoport fejlettségi szintjéhez igazítani! Fókuszban kell tartani azt az elvet, miszerint a fejlődési jellemzők csak tendenciák, melyek rugalmasan értelmezendők. Ezek ismerete – összevetve az egyes gyermekek eltérő sajátosságaival és fejlődési ütemével – támpontot nyújtanak a nevelőmunka tervezéséhez.)

I. szint (3-4 éves kor)

- ❖ Ismerkedjenek meg az önkiszolgáló munkával (testápolás, öltözködés, étkezés, rendrakás.)
- ❖ Kezdetben az óvodapedagógussal végezzenek munkát.
- ❖ Erejükhöz mértén vegyenek részt a rendrakásban.
- ❖ A leesett, elszórt tárgyakat szedjék össze.
- ❖ Kérésre, végezzenek alkalmoszerű munkákat: tárgyakat tegyenek a helyükre, segítsenek a csoportszoba díszítésében, a babaszoba elrendezésében, tárgyakat kérjenek el, adjanak át stb.
- ❖ Segítsenek az óvodapedagógus munkájában: adják kezébe az anyagokat, eszközöket.
- ❖ Segítsenek a környezet gondozásában: gyűjtsék össze a letört gallyakat, segítsenek a falevelek gyűjtésében, segítséggel öntözzék a virágokat sbt.

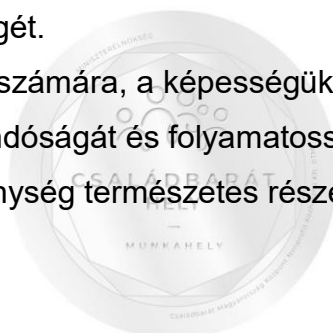

II. szint (5-6-7 éves kor) Iskola-előkészítő nevelő tevékenységek

- ❖ A naposok az óvodapedagógus irányításával, de önállóan végezzék a feladatukat.
  - Terítsék fel az asztalterítőt, osszák szét az evőeszközöket, esztétikusan rendezzék el azokat.
  - Étkezés után szedjék le az asztalt, a szokásoknak megfelelően.
- ❖ Segítsenek kisebb társaiknak: kísérik őket, segítsenek megnyitni a csapot, segítsenek az öltözködésnél stb.
- ❖ Alkalmi megbízatásokat szívesen vállaljanak: adjanak át üzeneteket felnőtteknek, kínálják gyümölcssel társaikat, hajtogassanak szalvétát, segítsenek a szőnyegek fel- és legurításában stb.
- ❖ Segítsenek a foglalkozási eszközök kiosztásában és összeszedésében.
- ❖ Ellenőrizzék a játékok helyét játékelrakás után.
- ❖ Gondozzák környezetüket: sepregezzék az udvari burkolatot, gereblyézzék a leveleket, tisztítsák meg a tükröt, töröljék fel a kifolyt vizet sb.
- ❖ Kapcsolódjanak be a madáretető, itatók feltöltésébe.
- ❖ Gondoskodjanak a csoportban lévő kisállatokról (pl. hörcsög, hal, csiga).
- ❖ Locsolják meg a virágokat.
- ❖ Gyűjtsenek a barkácsoláshoz felhasználható növényi részeket, leveleket, magvakat.
- ❖ Figyeljenek a környezet rendjére.

Az óvodapedagógus feladatai a gyakorlati megvalósítás során:

- ❖ Az óvodapedagógus megtanítja a gyermekeket a munkatevékenységek elvégzésére.
- ❖ Minden fajta munkában és minden gyermeknél megteremti az önálló munkavégzés lehetőségét.
- ❖ Biztosítja a gyermekek számára, a képességükhöz mért munkalehetőségeket.
- ❖ Kialakítja a munka állandóságát és folyamatosságát.
- ❖ A munka a napi tevékenység természetes részét alkotja.

- ❖ Biztosítja a legalkalmasabb eszközöket, rászoktatja a gyermekeket, hogy tartsák azokat rendben.
- ❖ A gyermekek munkáját igényli és számon tartja.
- ❖ Értékelésében a dicséret, a pozitív megerősítés dominál.
- ❖ Lehetővé teszi, hogy a gyermekek az általuk különösen kedvelt munkafajtákban, egyéni tempójukban elmélyedhessenek, elegendő idő biztosításával.
- ❖ Eléri, hogy a gátlásos, visszahúzódó gyermekek is bekapcsolódnak a munkába.
- ❖ A munkalehetőségek kialakításánál figyelembe veszi, hogy a gyermek a tevékenységét sikerként élje meg.
- ❖ A helyzeteket úgy alakítja, hogy a munkavégzés eredménye közös öröm legyen a gyermekekkel.

Fejlődés jellemzői óvodáskor végére:

- ❖ Képes a saját személyével kapcsolatos önkiszolgáló tevékenységekre.
- ❖ Szeret és tud társaival együtt dolgozni.
- ❖ Képes az egyszerű munkaeszközök rendeltetésszerű használatára.
- ❖ Szívesen vállal egyéni képességeinek megfelelő megbízatást, a feladatot elvégzi.
- ❖ Munkatevékenységeiben képes a kitartásra.
- ❖ Örömmel vállal naposi feladatokat.
- ❖ Szívesen közreműködik a növény- és állatgondozásban.
- ❖ Képes az elvégzett munka esztétikumára is ügyelni.
- ❖ Ügyel saját személye és környezete rendjére.

VII.3. A tevékenységekben megvalósuló tanulás

Cél:

- ❖ A gyermekek képességeinek fejlesztése, tapasztalatainak bővítése, rendezése, differenciált személyiségfejlődésük segítése.
- ❖ Az óvodás gyermekek kompetenciáinak fejlesztése, az ismeretek adekvát alkalmazására, felhasználására felkészítés.
- ❖ A gyermeki kíváncsiságra, érdeklődésre alapozva a tudás, tanulás utáni vágy felkeltése.

Feladat:

- ❖ A tanulást támogató élménygazdag, játékos tanulásra motiváló óvodai környezet megteremtése.
- ❖ A gyermekek értelmi képességeinek (érzékelés, észlelés, emlékezet, figyelem, képzelet, gondolkodás, kreativitás) fejlesztése.
- ❖ A változatos, a gyermekek cselekvő aktivitására épülő, sok érzékszervet foglalkoztató tapasztalás lehetőségének biztosítása.
- ❖ Az ismeret, attitűd, képesség hármasságának (kompetencia) érvényesítése.
- ❖ A természeti és társadalmi környezetben szerzett tapasztalataik rendszerezésének tudatos szervezése.
- ❖ A gyermekek örömteli tevékenységének, megismerési vágyának kielégítése.

A differenciálás lehetőségei:

(Az alábbi nevelési tartalom csak ajánlás, szükséges az adott óvodai csoport fejlettségi szintjéhez igazítani! Fókuszban kell tartani azt az elvet, miszerint a fejlődési jellemzők csak tendenciák, melyek rugalmasan értelmezendők. Ezek ismerete – összevetve az egyes gyermekek eltérő sajátosságaival és fejlődési ütemével – támpontot nyújtanak a nevelőmunka tervezéséhez.)

I. szint (3-4 éves kor)

- ❖ Utánzásos minta- és modellkövetés útján bővüljenek ismereteik, alakuljanak szokásaik.
- ❖ A kezdeményezett tevékenységekben egyre gyakrabban vegyenek részt.
- ❖ Érdeklődjenek a környezet tárgyai, összefüggései iránt.
- ❖ A tanulást támogató környezet hatására bővüljenek ismereteik a környező világról.
- ❖ A spontán, játékos, sok érzékszervet foglalkoztató tapasztalatszerzés biztosításával fejlődjön érzékelésük, észlelésük.
- ❖ Önkéntelen figyelmük kellő motiváltsággal egyre hosszabb ideig legyen fenntartható.
- ❖ Sokoldalú tevékenységek során formálódjon megfigyelő képességük.
- ❖ A játékos cselekvések hatására legyenek képesek az együttműködésre, kapcsolatteremtésre a felnőttekkel és gyermektársaikkal.
- ❖ Próbáljanak folyamatosan kommunikálni.

II. szint (5-6-7 éves kor) Iskola-előkészítő fejlesztő pedagógiai tevékenységek

- ❖ A tanulást támogató környezet hatására legyenek képesek figyelemösszpontosításra, problémamegoldó, kreatív gondolkodásra.
- ❖ Alakuljon ki a cselekvő-szemléletes és képi gondolkodás mellett az elemi fogalmi gondolkodásuk.
- ❖ A felfedezés, kutatás lehetőségének biztosításával ismerjék fel az ok-okozati összefüggéseket.

- ❖ Gyakorlati problémamegoldásra ösztönző helyzetek megteremtésével fedezzék fel a gondolkodás örömét, fejlődjenek megismerő képességeik.
- ❖ Legyenek képesek a lényeges jegyek alapján általánosításokra.
- ❖ A feladatok végrehajtásában legyenek egyre kitartóbbak, alakuljon szabály- és feladattudatuk.
- ❖ Irányított megfigyelések, tapasztalatszerzés és felfedezés hatására, alakuljon szándékos és tartós figyelmük.
- ❖ A gyakorlati problémamegoldásra, kísérletezésre, felfedezésre épülő tanulással erősödjön cselekvő aktivitásuk.
- ❖ A feladatok hatására alakuljon tér és időészlelésük.
- ❖ A játékos és sokoldalú tapasztalatszerzés hatására rendelkezzenek egyre több ismerettel a környező világról, alakuljanak készségeik, képességeik és önfegyelmük.
- ❖ Személyre szabott pozitív értékeléssel fejlődjön önbizalmuk és önértékelésük.
- ❖ Az óvodapedagógus által kezdeményezett tevékenységi formákban önként és szívesen vegyenek részt.

Az óvodapedagógus feladatai a gyakorlati megvalósítás során:

- ❖ Épít a gyermekek meglévő ismereteire, tapasztalataira, képességeire, kíváncsiságára.
- ❖ Biztosítja a minden érzékszervre ható „sajátélményű” tanulást.
- ❖ Kísérletezéssel, tevékenykedtetéssel, mozgással, párhuzamos tevékenységek szervezésével lehetővé teszi az egyidejű tapasztalatszerzést.
- ❖ Alapoz a gyermekek aktuális élményeire, motivációjára.
- ❖ Alkalmazza a kooperatív tanulási módszereket, projektpedagógiát, drámapedagógiát.
- ❖ A tanulás megszervezése során mindig sikerélményhez juttatja a gyermekeket.
- ❖ A kötetlen szervezeti forma valamennyi korcsoportban és fejlettségi szinten a tevékenységek egyik alapformája.

- ❖ A kötött szervezeti forma leginkább indokolt a mozgás tevékenység szervezésénél, valamint rendszerező tevékenységek alkalmával.
- ❖ Kihasználja a spontán tanulási lehetőségeket.
- ❖ A frontális foglalkoztatási formával szemben előnyben részesíti a mikrocsoportos, páros, egyénre szabott formát.
- ❖ Biztosítja a problémahelyzetek sokoldalú megközelítését és támogatja az újszerű megoldásokat.
- ❖ Az ismeretszerzés tartalmának meghatározásánál figyelembe veszi a gyermekek befogadó és feldolgozó képességét.
- ❖ Személyre szabott konkrét és pozitív értékeléssel segíti a reális énkép, önértékelés kialakulását.
- ❖ A tanulási tevékenységet, folyamatot annak szellemében szervezi, hogy minden gyermek fejleszthető.
- ❖ Egyéni szükségleteknek megfelelően biztosítja az ehhez szükséges tárgyi feltételeket (megfelelő, sokoldalúan felhasználható biztonságos eszközöket).

Fejlődés jellemzői óvodáskor végére:

- ❖ Értelmi képességeik koruknak megfelelő szinten vannak.
- ❖ A tanuláshoz szükséges kompetenciáik koruknak megfelelően fejlettek.
- ❖ Kialakulóban vannak az iskolába lépéshez szükséges készségek, képességek, kulcskompetenciák.
- ❖ Megmutatkozik feladattudatuk, kitartásuk, önállóságuk.
- ❖ Természetes módon, szorongás nélkül, érdeklődéssel tevékenykednek.
- ❖ Problémamegoldó képességük, kreatív gondolkodásuk, helyzetfelismerésük megfelelő.
- ❖ Nyitottak, kíváncsiságuk belső motivációvá alakul.
- ❖ A kompenzációra szoruló gyermekek időben megfelelő szakemberhez kerülnek.
- ❖ A tehetséges gyermekek megtalálják a kiemelkedő képességüknek megfelelő tevékenységet.

VII.4. Verselés, mesélés

Cél:

- ❖ A 3-7 éves gyermekek érzelmi, értelmi, etikai, esztétikai fejlődésének segítése, pozitív személyiségjegyeinek megalapozása a gyermekirodalom sajátos eszközeivel.
- ❖ Az óvodában a 3-7 éves gyermekek életkori sajátosságaihoz igazodóan a népi – népmesék, népi hagyományokat felelevenítő mondókák, rigmusok, a magyarság történelmét feldolgozó mondavilág elemei, meséi –, a klasszikus és a kortárs irodalmi művekkel a magyar kultúra értékeinek átörökítése.
- ❖ A könyv, az irodalom, a művészetek iránti érdeklődés megalapozása.

Tervezett tevékenységek további céljai:

- ❖ Irodalmi élmények és tapasztalatok nyújtása.
- ❖ Versek, mesék, egyéb irodalmi alkotások befogadására nevelés.
- ❖ A verselés, mesélés pozitív élményének a felfedeztetése.
- ❖ A folyamatos irodalmi élmények biztosítása.
- ❖ A versekhez, mesékhez, egyéb irodalmi művekhez való pozitív érzelmi viszonyulás kialakítása.
- ❖ Az irodalmi alkotások iránti fogékonyság kialakítása.
- ❖ A versek, mesék szépségének a felfedeztetése.
- ❖ A gyermeki önkifejezés, ebből adódóan az örömforrás, saját élmény lehetőségeinek támogatása (saját vers- és mesealkotás, dramatizálás, bábozás stb.).
- ❖ Komplex személyiségfejlesztés a komplex irodalmi élmények nyújtásával.

Feladat:

Didaktikai feladat;

Motiválás, érdeklődés felkeltése;

- ❖ Mesék/versek/mesedramatizálás iránti érdeklődés felkeltése.
- ❖ Az irodalmi érdeklődés felkeltése, fokozása.
- ❖ Az irodalmi élmény befogadására motiválás.
- ❖ Az irodalmi művek iránti érzelmi motiválás.

Új ismeret közlése;

- ❖ Öbéli játékok megismertetése.
- ❖ Az új mondóka/mese/vers/verses mese élményszerű bemutatása.

Gyakorlás, ismétlés, alkalmazás;

- ❖ Öbéli játékok ismétlése, gyakorlása.
- ❖ Mondóka/mese/vers/verses mese ismétlése, gyakorlása.
- ❖ A gyermeki önkifejezés lehetőségeinek alkalmazása (dramatizálás, bábozás).
- ❖ Ismert irodalmi anyag felidézése, gyakorlása.

Értékelés;

- ❖ A pozitív értékeléssel az irodalmi érdeklődés megerősítése.
- ❖ Az értékelés során az irodalmi ismeretek pontosítása, megerősítése.
- ❖ A pozitív értékeléssel az egészséges gyermeki énkép, önértékelés erősítése.
- ❖ A gyermeki önkifejezési lehetőségek pozitív megerősítése.

Nevelési feladat:

- ❖ Érzelmi nevelés, érzelmi élet gazdagítása (szereplőkkel való azonosulással, vágyak, kívánságok, szükségletek kivetülésével).
- ❖ A vers, mese mondanivalójának a segítségével az empátia, az egymásra figyelés, segítség tulajdonságainak kialakítása.
- ❖ Szorongásoldás, feszültségoldás a mesék varázslatos világával.
- ❖ Humorérzék fejlesztése.
- ❖ Erkölcsi nevelés, erkölcsi tulajdonságok gazdagítása (a jó és a rossz felismerésével, a követendő és az elutasítandó felismerésével).

- ❖ Az elvont erkölcsi fogalmak: becsület, igazság, őszinteség, hazugság, önzés, nagyravágyás, irigység stb. értelmezése.
- ❖ A közös irodalmi élmény megteremtésével közösségi nevelés, szocializáció elősegítése (összetartozás, összefogás, együttműködés, közös gondolkodás, vitakészség, együttdolgozás stb. készségének kialakítása).
- ❖ Értelmi képességek fejlesztése (érzékelés, észlelés, emlékezet, figyelem, képzelet, gondolkodás, kreativitás fejlesztése).
- ❖ Beszédkedv fenntartása, erősítése.
- ❖ Esztétikai ízlés formálása, esztétikai igényesség kialakítása (igényesen megválasztott alkotásokkal, eszközökkel stb.).

A differenciálás lehetőségei:

(Az alábbi nevelési tartalom csak ajánlás, szükséges az adott óvodai csoport fejlettségi szintjéhez igazítani! Fókuszban kell tartani azt az elvet, miszerint a fejlődési jellemzők csak tendenciák, melyek rugalmasan értelmezendők. Ezek ismerete – összevetve az egyes gyermekek eltérő sajátosságaival és fejlődési ütemével – támpontot nyújtanak a nevelőmunka tervezéséhez.)

Képesség-, készségfejlesztési feladat:

I. szint (3-4 éves kor)

- ❖ A vers/mesehallgatással, mondókázással, versmondogatással fejlődjen beszédészlelésük, beszédértésük.
- ❖ A vers/mese meghallgatásával fejlődjen az érzékszervi szféra (auditív percepció).
- ❖ A vers/mese meghallgatásával fejlődjen belső képi világuk.
- ❖ Alakuljon mesetudatuk.
- ❖ A vers/mese szereplőinek, egy-egy mozzanatának felidézésével fejlődjen emlékezetük.
- ❖ A vers/mese meghallgatása által fejlődjen figyelmük, fantáziájuk.
- ❖ A vers/mese végighallgatásával fejlődjen figyelemkoncentrációjuk.
- ❖ Bővüljön szókincsük az új szavak meghallgatásával.

II. szint (5-6-7 éves kor) Iskola-előkészítő fejlesztő pedagógiai tevékenységek

- ❖ Legyen kialakult mesetudatuk. Érzékeljük a mese és a valóság különbségét.
- ❖ Fejlődjön emlékezetük a versek szövegének pontos visszaadásával, rögzítésével.
- ❖ Fejlődjön figyelmük, emlékezetük a mesecselekmény részleteinek a megfigyelésével és felidézésével.
- ❖ Fejlődjön a történeti sorrend (szerialitás) felismerése.
- ❖ A vers/mese ok-okozati összefüggéseinek felfedezésével fejlődjen logikus gondolkodásuk.
- ❖ A vers/mese meghallgatása és elmondása által fejlődjen képzeletük, fantáziájuk.
- ❖ A vers/mese szóhasználatának, kifejezéseinek megismerésével és használatával fejlődjen nyelvi kifejezőképességük.
- ❖ A mese élményének felidézésével fejlődjen a mondatalkotási és kifejezőképességük.
- ❖ A mondóka/vers/mese eljátszásával kapcsolják össze a verbális és a nonverbális kifejezőeszközöket.
- ❖ Bővüljön szókincsük a versben/mesében használatos új szavak megismerésével, értelmezésével és használatával.

Az óvodapedagógus feladatai a gyakorlati megvalósítás során:

- ❖ Életkori sajátosságoknak, csoportösszetételnek megfelelő igényes irodalmi anyagot állít össze.
- ❖ Az irodalmi anyagot évszakokhoz, ünnepkörökhöz kapcsolja.
- ❖ A népi, klasszikus és kortárs irodalmi alkotások egyensúlyát megteremti.
- ❖ Megfelelő helyet, időt, eszközt biztosít (mesélő hely vagy mesekuckó, „meserituálék”).
- ❖ Megteremti a mindennapi mesélés, verselés, bábozás, dramatizálás lehetőségét.
- ❖ A gyermeki önkifejezéshez motiváló, esztétikus eszközöket biztosít.
- ❖ Érzelmi biztonságot, oldott légkört teremt a meséléshez, verseléshez.

- ❖ Helyes artikulációval, élményszerű előadásmóddal mintát ad a gyermekeknek.
- ❖ Alkalmat biztosít a gyermek saját vers és mese alkotására, ezzel segíti a gyermeki önkifejezés és kreativitás fejlődését.
- ❖ A műveltségterületek közötti komplexitást érvényesíti (irodalmi, zenei, vizuális stb.).
- ❖ Az IKT eszközöket célszerűen használja.

Fejlődés jellemzői óvodáskor végére:

- ❖ Kialakul a mesetudatuk.
- ❖ Képesek figyelemmel meghallgatni az irodalmi alkotásokat.
- ❖ Szívesen nézegetnek mesés, verses könyveket.
- ❖ Örömmel várják a mesélést, verselést.
- ❖ Néhány mesét, verset képesek emlékezetből felidézni.
- ❖ A mesében megismert szavakat, szófordulatokat képesek beszédükben alkalmazni.
- ❖ Az elkezdett mesét képesek folytatni, befejezni.
- ❖ Az irodalmi élményeket képesek vizuális módon is megjeleníteni.
- ❖ A mindennapi verselés, mesélés igényükké válik.
- ❖ Szívesen báboznak, dramatizálnak.

VII.5. Ének, zene, népi játék, tánc

Cél:

- ❖ A gyermekek zenei anyanyelvének, zenei érdeklődésének, zenei ízlésének, zenéhez kapcsolódó mozgásának megalapozása, formálása.
- ❖ Zenepedagógiai módszerek, ritmikus mozgás, tánc, ének nevelő hatásának érvényesítése.
- ❖ Zenekedvelő emberek nevelése, elsősorban a néphagyományokon alapuló zenei anyaggal, klasszikus- és kortárművekkel.
- ❖ Esztétikai, művészeti értékek befogadására nevelés.

Tervezett tevékenységek további céljai:

- ❖ Zenei élmények és tapasztalatok nyújtása.
- ❖ Zenei élmények, alkotások befogadására nevelés.
- ❖ Az éneklés, zenélés pozitív élményének a felfedeztetése.
- ❖ A folyamatos zenei élmények biztosítása.
- ❖ Az énekhez, zenéhez tánchoz, zenahallgatáshoz való pozitív viszony kialakítása.
- ❖ A zenei alkotások iránti fogékonyság kialakítása.
- ❖ A dallam, ritmus, mozgás egységének, élményének, szépségének a felfedeztetése.
- ❖ A szülőföld értékeinek átörökítése énekes népszokások, népi mondókák, dalos játékok által.
- ❖ A népzene megismertetése, megszerettetése.
- ❖ A gyermeki személyiség fejlesztése a művészetek, a zene eszközeivel.

Feladat:

Didaktikai feladat;

Motiválás, érdeklődés felkeltése;

- ❖ Az ének, zene, tánc iránti érdeklődés kialakítása, fenntartása.
- ❖ Zenei érdeklődés felkeltése, fenntartása.
- ❖ A zenei alkotások, zeneművek iránti érdeklődés felkeltése.

Új ismeret közlése;

- ❖ Ölbeli játékok megismertetése.
- ❖ Népi gyermekjátékdalok megismertetése.
- ❖ Népi mondókák megismertetése.
- ❖ Népdalok megismertetése.
- ❖ Játékos táncmozdulatok megismertetése.
- ❖ Népi gyermektánc alapelemeinek megismertetése.
- ❖ Műdalok, más népek dalainak megismertetése.
- ❖ Jeles napokhoz kapcsolódó népi játékok megismertetése.
- ❖ Ritmushangszerek használatának megismertetése.
- ❖ A környezet zörejangjainak megismertetése, felismerése.

Gyakorlás, ismétlés, alkalmazás;

- ❖ Ölbeli játékok gyakorlása/ismétlése.
- ❖ Népi gyermekjátékdalok gyakorlása/ismétlése.
- ❖ Népi mondókák gyakorlása/ismétlése.
- ❖ Népi gyermektánc alapelemeinek gyakorlása/ismétlése.
- ❖ Játékos táncmozdulatok gyakorlása/ismétlése.
- ❖ Műdalok, más népek dalainak gyakorlása/ismétlése.
- ❖ Jeles napokhoz kapcsolódó népi játékok gyakorlása/ismétlése.
- ❖ A környezet zörejangjainak felismerésének, megkülönböztetésének gyakorlása/ismétlése.
- ❖ Ritmushangszerek használatának gyakorlása/ismétlése/alkalmazása.

Értékelés;

- ❖ Az ellenőrzés, értékelés során a zenei ismeretek pontosítása, megerősítése.
- ❖ A pozitív értékeléssel a gyermeki éneklési kedv megerősítése.

- ❖ A pozitív értékeléssel az egészséges gyermeki énkép, önismeret erősítése.

Nevelési feladat:

- ❖ A közös énekléssel, zenéléssel a közösségi érzés erősítése.
- ❖ A gyermekjátékdalok közös élményével a szocializáció elősegítése, fejlesztése.
- ❖ Gátlások feloldása a dalos játékok által.
- ❖ A közös játék által az együttműködés fejlesztése.
- ❖ A dalos játékok során a szabálytudatuk kialakítása.
- ❖ Egymás meghallgatásával türelemre nevelés.
- ❖ A dalok, mondókák mondanivalója által az akarati, erkölcsi tulajdonságok fejlesztése.
- ❖ Zenei élmény nyújtásával az esztétikai ízlés fejlesztése.
- ❖ Értelmi nevelés a kognitív képességek fejlesztése által (érezékelés, észlelés, emlékezet, figyelem, képzelet, gondolkodás, kreativitás).
- ❖ Komplex személyiségfejlesztés a zenei nevelés teljes eszköztárával.

Képesség-, készségfejlesztési feladat:

A differenciálás lehetőségei:

(Az alábbi nevelési tartalom csak ajánlás, szükséges az adott óvodai csoport fejlettségi szintjéhez igazítani! Fókuszban kell tartani azt az elvet, miszerint a fejlődési jellemzők csak tendenciák, melyek rugalmasan értelmezendők. Ezek ismerete – összevetve az egyes gyermekek eltérő sajátosságaival és fejlődési ütemével – támpontot nyújtanak a nevelőmunka tervezéséhez.)

I. szint (3-4 éves kor)

- ❖ Az egyenletes lüktetést érzékeljék, érzékeltessék.
- ❖ Fejezzék ki az egyenletes lüktetést játékos mozgással, tapssal, körbejárással.
- ❖ Tudjanak egyszerű játékos mozgásokat elvégezni.
- ❖ A magasabb és a mélyebb hangokat figyeljék meg, ismerjék fel.
- ❖ A változó kezdőmagasságot próbálják átvenni.
- ❖ A halk-hangos közötti különbséget figyeljék meg, ismerjék fel.

- ❖ Különböző zörejek, hangszerek, ritmushangszerek hangszínét ismerjék fel.
- ❖ A gyors és lassú közötti különbséget ismerjék fel, alkalmazzák énekléssel, mozgással.
- ❖ Segítséggel tartásuk a tempót.
- ❖ Használjanak egyszerű ritmusjátzó hangszereket.
- ❖ Próbálkozzanak szöveges motívumok visszaéneklésével.
- ❖ Ismerjék fel a dalokat dúdolásról, hangszerjátékról.

II. szint (5-6-7 éves kor) Iskola-előkészítő fejlesztő pedagógiai tevékenységek

- ❖ Tudják megkülönböztetni az egyenletes lüktetést és a dalritmust.
- ❖ A dalok, mondókák ritmusát tudják visszaadni, legyenek képesek ritmusvisszhangra.
- ❖ A dalokat és mondókákat ismerjék fel ritmusról.
- ❖ Képesek legyenek kifejezni a különböző tempókat énekkel, mozgással.
- ❖ Tudjanak dallamvonalat rajzolni a levegőben.
- ❖ Képesek legyenek dallamfelismerésre.
- ❖ Képesek legyenek dallambújtatásra.
- ❖ Tudjanak dallamokat kitalálni.
- ❖ Értsék meg a halk-hangos fogalompárt, zenei tevékenységeken alkalmazzák.
- ❖ Képesek legyenek finomabb hangszínek megfigyelésére, megkülönböztetésére (természetben, zörejekben, beszéd- és énekhangokban).
- ❖ Ütőhangszereket használják önállóan.
- ❖ Találjanak ki játékos mozdulatokat.

Az óvodapedagógus feladatai a gyakorlati megvalósítás során:

- ❖ Nyugodt légkörben, változatos módon kelti fel a gyermekek érdeklődését.
- ❖ A dal, zene alkalmazásával nemcsak megszépíti, megszínesíti a gyermeki hétköznapokat, hanem lehetőséget ad érzelmeik intenzív kiélésére, fogékonytá teszi a gyermekeket a „szép” befogadására.
- ❖ Igényesen válogatja a zenei anyagot, elsősorban a klasszikus zene és a népzene anyagából, kiegészítve a kortárs művészeti alkotásokkal.

- ❖ A zenei anyagot évszakokhoz, ünnepkörökhöz kapcsolja.
- ❖ Megfelelő helyet, időt, eszközt biztosít (megfelelő tér, hangszerek és jelmezek biztosítása).
- ❖ Megteremti a mindennapi ének, zene, tánc lehetőségét.
- ❖ A műveltségterületek közötti komplexitást érvényesíti (irodalmi, zenei, vizuális stb.).
- ❖ Az IKT eszközöket célszerűen alkalmazza.
- ❖ Lehetőség szerint színház és koncertlátogatást szervez.

Fejlődés jellemzői óvodáskor végére:

- ❖ Képesek zenei élmény befogadására, élvezetére.
- ❖ Örömmel vesznek részt az énekes játékokban.
- ❖ Felismerik a jól ismert dalokat, mondókákat.
- ❖ Képesek az egyenletes lüktetést, ritmust érzékeltetni dalon, mondókán.
- ❖ Képesek ritmushangszereken játszani.
- ❖ Különbséget tudnak tenni a zenei fogalompárok között.
- ❖ Képesek halkán, hangosan, gyorsan, lassan, magasan és mélyen énekelni, mondókázni.
- ❖ Élvezettel végig tudják hallgatni az énekes, vagy hangszeres előadást.
- ❖ Meg tudják különböztetni hallás után környezetük hangjait, zörejeit.
- ❖ Képesek játékos táncmozdulatokra, összerendezett mozgásra.
- ❖ Tudnak egyszerű dallamokat improvizálni.

VII.6. Rajzolás, festés, mintázás, kézimunka

Cél:

- ❖ Az örömteli cselekvés és igény kialakítása az alkotásra, önkifejezésre, esztétikai élmények befogadására.
- ❖ Az ábrázolás eszközeivel, öröm átélésével a gyermeki érzések, élmények kifejezésének elősegítése.
- ❖ A rajzolás, festés, mintázás, építés, képalakítás, a kézi munka, mint az ábrázolás különböző fajtái, továbbá a műalkotásokkal, a népművészeti elemekkel, szokásokkal, hagyományokkal, nemzeti szimbólumokkal, az esztétikus tárgyi környezettel való ismerkedés során a gyermeki személyiség fejlesztése.

Tervezett tevékenységek további céljai:

- ❖ Vizuális tapasztalatok és élmények nyújtása egyéni fejlettségnek, életkornak megfelelően.
- ❖ Vizuális élmények, alkotások befogadására nevelés.
- ❖ Új technikákkal való ismerkedés.
- ❖ A vizuális tevékenységek módszereivel, eszközeivel a gyermekek érzelmi és gondolati világának kifejezésére ösztönzés.
- ❖ A vizuális önkifejezés lehetőségeinek biztosítása, ezáltal a vizuális élmények megtapasztaltatása.
- ❖ A folyamatos vizuális élmények biztosítása.
- ❖ Az alkotás élményéhez és öröméhez való hozzásegítés.
- ❖ Az ábrázoló tevékenységekhez való pozitív viszonyulás kialakítása.
- ❖ A gyermeki személyiség fejlesztése a művészetek, az ábrázolás eszközeivel.

Feladat:

Didaktikai feladat;

Motiválás, érdeklődés felkeltése;

- ❖ A vizuális tevékenységek iránti érdeklődés felkeltése.
- ❖ A vizuális eszközök iránti érdeklődés felkeltése.
- ❖ Az ábrázoláshoz fűződő pozitív érzelmi viszony, motiváltság fenntartása.

Új ismeret közlése;

- ❖ A rajzolás technikáinak megismertetése.
- ❖ A festés technikáinak megismertetése.
- ❖ A mintázás alaps technikáinak megismertetése.
- ❖ A kézimunka alaps technikáinak megismertetése.
- ❖ A változatos technikák, anyagok, eszközök megismertetése.
- ❖ Az ábrázoló eszközök használatának megismertetése.
- ❖ Művészeti alkotások megismertetése.
- ❖ Népművészeti elemek megismertetése.

Gyakorlás, ismétlés, alkalmazás;

- ❖ A rajzolás technikáinak gyakorlása/ismétlése/alkalmazása.
- ❖ A festés technikáinak gyakorlása/ismétlése/alkalmazása.
- ❖ A mintázás alaps technikáinak gyakorlása/ismétlése/alkalmazása.
- ❖ A kézimunka alaps technikáinak gyakorlása/ismétlése/alkalmazása.
- ❖ A változatos technikák, anyagok, eszközök alkalmazása.
- ❖ Az ábrázoló eszközök használatának gyakorlása/alkalmazása.

Értékelés;

- ❖ Az ellenőrzés, értékelés során a gyermekek pozitív megerősítése.
- ❖ Az ellenőrzés, értékelés során a technikák helyes alkalmazásának pontosítása, megerősítése.
- ❖ A pozitív értékeléssel az egészséges gyermeki énkép, önértékelés erősítése.

Nevelési feladat:

- ❖ Érzelmi nevelés az alkotás öröme, élménye által.
- ❖ Az alkotás örömeinek megtapasztaltatása.

- ❖ A közös tevékenykedés közben a közösségi érzés erősítése.
- ❖ A gyermekek önálló vélemény alkotásának, döntési képességének fejlesztése.
- ❖ Feladattudat kialakítása, fejlesztése.
- ❖ Kreatív önkifejezés, alkotás igényének alakítása.
- ❖ A gyermekek esztétikai, vizuális fogékonyságának megalapozása.
- ❖ Esztétikai nevelés a vizuális tevékenységek befogadása által.
- ❖ Esztétikai igényességük alakítása, fejlesztése.
- ❖ Értelmi nevelés a kognitív képességek fejlesztése által (érezkelés, észlelés, emlékezet, figyelem, képzelet, gondolkodás, kreativitás).
- ❖ Komplex személyiségfejlesztés a vizuális nevelés teljes eszköztárával.

Képesség-, készségfejlesztési feladat az ábrázolás technikáin keresztül:

A differenciálás lehetőségei:

(Az alábbi nevelési tartalom csak ajánlás, szükséges az adott óvodai csoport fejlettségi szintjéhez igazítani! Fókuszban kell tartani azt az elvet, miszerint a fejlődési jellemzők csak tendenciák, melyek rugalmasan értelmezendők. Ezek ismerete – összevetve az egyes gyermekek eltérő sajátosságaival és fejlődési ütemével – támpontot nyújtanak a nevelőmunka tervezéséhez.)

I. szint (3-4 éves kor)

- ❖ Firkálgatással, rajzolgatással, festéssel fejlődjön képalakításuk.
- ❖ Fejlődjön ritmusképzésük többféle módon (vonalak rendszerével, körfirkával, formaismétléssel).
- ❖ Rajzoljanak nagyobb felületre, homokba pálcával, aszfaltra krétával, csomagolópapírra zsírkrétával.
- ❖ Gyakorolják az ujjal való festés technikáját.
- ❖ Gyakorolják a felület kitöltését festéssel.
- ❖ Próbálgassák a képi elemeket, részformák elemeit egymáshoz rendelni (pl. fej és törzs, autó és kerekei stb.).
- ❖ Az emberalak részformái fokozatosan jelenjenek meg: fej, törzs, karok, lábak.
- ❖ Próbáljanak tájékozódni a kép síkján: szélén, közepén.
- ❖ Alakuljon a ceruzafogásuk.

- ❖ Díszítsenek különféle sablonokat tetszés szerint.
- ❖ A rajzolás, festés során a színeket különböztessék meg.
- ❖ Próbálgassák a mintázás fogásait: gyurkálás, formálgatás, díszítés.
- ❖ Próbálgassák az anyagok formálását (ütögetés, karcolás, gyűrögetés, tépegetés, simítás, ragasztás stb.).
- ❖ Próbálkozzanak az olló használatával.
- ❖ Ismerkedjenek különféle anyagokkal, eszközökkel (ragasztó, fonál, színes papír stb.).
- ❖ Alapozzák tér-forma képzeteik fejlődését játékok, tárgyak, kockák rakosgatásával.

II. szint (5-6-7 éves kor) Iskola-előkészítő fejlesztő pedagógiai tevékenységek

- ❖ Rajzolással, festéssel fejlődjön képalkotásuk.
- ❖ A rajzolt formákat gazdagítsák, díszítsék részformákkal, színekkel, formaismétléssel.
- ❖ Emberábrázolásuk legyen részletes (fej, törzs, végtagok testrészei).
- ❖ Legyen helyes a ceruzafogásuk.
- ❖ Ismerjék az ecset helyes fogását, használatának módját, a festés technikáját.
- ❖ Változatos, sokrétű színt használjanak a rajzolás, festés során (színérzék fejlesztése).
- ❖ Keveréssel (is) előállított színekkel fessenek, díszítsenek.
- ❖ Mintázás során felismerhető formákat hozzanak létre az alaptechnikák pontos kivitelezésével (gömbölyítés, lapítás, sodrás).
- ❖ Tépéssel, sodrással fejlődjön finommotorikai képességük.
- ❖ Készítsenek különféle sablonoknak mintázatot sordísszal (meghatározott formák váltakozása, vagy képzelet alapján.).
- ❖ Alakítsanak képet, rajzoljanak az udvaron, aszfalton nagy méretben is (pl. térbeli játék útvonalának megjelenítése, ugróiskola).
- ❖ Térviszonyokat ábrázoljanak (egyás mellett, fölött, fent, lent, középen, szélén).
- ❖ Tudjanak használni könnyen megmunkálható anyagokat (textil, fonal, dobozok stb.).

- ❖ Gyakorolják az olló helyes használatát.
- ❖ Vonalak mentén gyakorolják a vágást.
- ❖ Próbálgassák a szövést, fonást, varrást.
- ❖ Készítsenek természetbábokat, barkácsoljanak különféle anyagokkal.
- ❖ Tér-forma képzeiteiket gazdagítsák különféle térbeli alakzatok létrehozásával, építésével.

Az óvodapedagógus feladatai a gyakorlati megvalósítás során:

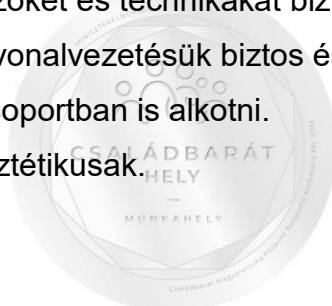
- ❖ Nyugodt, oldott légkört, műhelyhangulatot alakít ki az alkotó tevékenységekhez.
- ❖ Az alkotó tevékenységek feltételeit megteremti (hely, idő, eszköz anyag, előzetes élmény, tapasztalatszerzési lehetőségek).
- ❖ A vizuális tevékenységek lehetőségét mindennap biztosítja.
- ❖ Állandó vizuális helyet/sarkot alakít ki.
- ❖ Az évszakok tematikája szerint tervezi a tevékenységeket.
- ❖ A tevékenységek előtt előkészíti az eszközöket.
- ❖ A vizuális tevékenységek differenciált szervezeti formáit biztosítja.
- ❖ Az eszközök használatát megismerteti a gyermekekkel.
- ❖ A rajzolás, festés, mintázás és kézimunka különböző technikai alapelemeit és eljárásait megismerteti.
- ❖ A kézimunkához használt anyagokat megismerteti.
- ❖ Változatos technikákat, anyagokat, eszközöket alkalmaz a csoport és az egyén fejlettségi szintjének megfelelően.
- ❖ Érdeklődést felkeltő vizuális élményeket és a változatos megfigyelési lehetőségeket biztosít.
- ❖ A gyermekek kreativitását kibontakoztatja (szabad eszközhasználat, a gyermekek által elérhető hely biztosítása).
- ❖ Épít a gyermeki aktivitásra.
- ❖ Erősíti a gyermekek alkotókedvét, erősíti önbizalmukat.
- ❖ Biztatja a gyermekeket az újszerű gondolkodásra.
- ❖ Bátorítja, serkenti a gátlásos gyermekeket.
- ❖ Gyakoroltatja az esztétikus környezet felismerését, óvását, alakítását.

- ❖ Igénye van az esztétikus környezet kialakítására.
- ❖ Ügyel a csoportszoba mértéktartó díszítésére.
- ❖ Élményszerző sétákat és kirándulásokat szervez megfelelő számú kísérő biztosításával.
- ❖ Gyűjti, illetve a gyerekekkel gyűjteti az évszakoknak megfelelő terméseket.
- ❖ Lehetőség szerint múzeumban, egyéb helyeken kiállításokat tekintenek meg.
- ❖ Lehetőség szerint a vizuális tevékenységek során a szelektív hulladékgyűjtést gyakorolja, gyakoroltatja.
- ❖ Az IKT eszközöket célszerűen alkalmazza.
- ❖ A gyermekek rajzait, alkotásait összegyűjti.
- ❖ Személyiségében a tolerancia, az elfogadás dominál, a gyermekek munkáit értékként kezeli.
- ❖ Lehetővé teszi, hogy a gyermekek munkáit a szülők és a társaik is láthassák.

Fejlődés jellemzői óvodáskor végére:

- ❖ Tudnak egyszerű formákat rajzolni, papírból kivágni, hajtogatni, ragasztani.
- ❖ Tudnak egyszerű formákat, alakzatokat festeni.
- ❖ Formaábrázolásuk változatos.
- ❖ Emberábrázolásukban megjelennek a részformák.
- ❖ Egyszerűbb mozgásokat is meg tudnak jeleníteni.
- ❖ Bátran használják a színeket.
- ❖ Tudnak egyszerű felismerhető formákat mintázni, létrehozni.
- ❖ Tudják a kézimunka egyszerű alapelemeit alkalmazni.
- ❖ Tudnak térben egyszerű alakzatokat építeni.
- ❖ Képesek a tárgyak térbeli kiterjedésének tapasztalati felismerésére, megnevezésére.
- ❖ Az általuk ismert eszközöket és technikákat biztosan alkalmazzák.
- ❖ Ceruzanyomatékuk és vonalvezetésük biztos és megfelelő.
- ❖ Képesek önállóan és csoportban is alkotni.
- ❖ Alkotásaik tiszták és esztétikusak.

- ❖ Képesek alkotás közben környezetük tisztaságára vigyázni.
- ❖ Képesek kifejezni gondolataikat, élményeiket egyszerű képalkotásban.
- ❖ Alkotásaikban megjelennek a mese és versillusztrációk.
- ❖ Képesek elképzelés után meseszereplőket, eseményeket megjeleníteni.
- ❖ Képesek közös vizuális tevékenységben együttműködni társaikkal.
- ❖ Képesek felfedezni a vizuális alkotások esztétikumát.
- ❖ Képesek meglátni környezetük szépségét, esztétikumát.
- ❖ Képesek saját és társaik alkotásairól önálló véleményt alkotni.

VII. 7. Mindennapos mozgás

Cél:

- ❖ A gyermekek testének, személyiségének és idegrendszerének fejlesztése, az egyéni szükségletek, képességek figyelembe vételével.
- ❖ A gyermekek fejlettségének, érdeklődésének, temperamentumának legmegfelelőbb mozgáslehetőség biztosítása.
- ❖ A mozgásképességek – a természetes fejlődésen túli (növekedés, fejlődés, érés) – fejlesztése.
- ❖ Egészséges életmódra nevelés.

Tervezett tevékenységek további céljai:

- ❖ Az egészséges életmód kialakítása a testi-lelki-szellemi harmónia érdekében.
- ❖ Rendszeres egészségfejlesztő testmozgással a mozgás megszerettetése.
- ❖ A gyermekek természetes mozgáskedvének megőrzése.
- ❖ A rendszeres mozgásigény kialakítása.

- ❖ A mozgáshoz való pozitív viszonyulás kialakítása.
- ❖ A rendszeres testmozgással a gyermekek edzése.
- ❖ A gyermekek mozgásos játékigényének a kielégítése.
- ❖ A gondozás, egészséges életmódra nevelés hatásainak felerősítése mozgásfejlesztéssel.
- ❖ Mozgáskultúra kialakítása, fejlesztése, gazdagítása.
- ❖ A komplex testmozgásokkal a gyermek egész személyiségének a fejlesztése.

Feladat:

Didaktikai feladat;

Motiválás, érdeklődés felkeltése;

- ❖ Mozgáskedv felkeltése, fenntartása.
- ❖ Mozgásanyag iránti érdeklődés felkeltése, fenntartása.
- ❖ Változatos mozgásfejlesztő játékokkal és eszközökkel a rendszeres mozgásaktivitás fenntartása.

Új ismeret közlése;

- ❖ A járás, futás anyagának megismertetése.
- ❖ A gimnasztikai jellegű, játékos gyakorlatok megismertetése (szabadgyakorlatok, páros-, társas gyakorlatok, padgyakorlatok, bordásfalgyakorlatok, kéziszergyakorlatok: szalaggal, körkötéssel, babzsákkal, labdával stb.).
- ❖ A csúszás, kúszás, mászás (természetes támaszgyakorlatok) anyagának a megismertetése.
- ❖ Az egyensúlygyakorlat (természetes támaszgyakorlat) anyagának a megismertetése (vonalak között: járással, kúzással, mászással).
- ❖ Az egyensúlygyakorlat (természetes támaszgyakorlat) anyagának a megismertetése emelt szeren (pl. pad).
- ❖ Az egyensúlygyakorlat (természetes támaszgyakorlat) anyagának a megismertetése kéziszerrel (szalag, babzsák, labda stb.).
- ❖ Az ugrás, szökdelés anyagának megismertetése.

- ❖ A talajtorna jellegű gyakorlat megismertetése (gurulás, bukfenc, tarkóállás és előkészítő gyakorlatai, kézállás előkészítő gyakorlatai).
- ❖ A függésgyakorlat anyagának a megismertetése (bordásfalon, létrán, gyűrűn).
- ❖ A szerugrás anyagának a megismertetése (padon végezhető különböző előkészítő ugrásgyakorlatok).
- ❖ A labdagyakorlat megismertetése (fogás, gurítás, dobás-elkapás, hajítás, labdavezetés stb.).
- ❖ A szabályjáték megismertetése (futójáték, fogójáték, sorsverseny, váltóverseny, labdajáték, egyéb játék).

Gyakorlás, ismétlés, alkalmazás;

- ❖ A járás, futás anyagának gyakorlása/ismétlése/alkalmazása.
- ❖ A gimnasztikai jellegű, játékos gyakorlatok (szabadgyakorlatok, páros-, társas gyakorlatok, padgyakorlatok, bordásfalgyakorlatok, kéziszergyakorlatok: szalaggal, körkötéllal, babzsákkal, labdával stb.) gyakorlása/ismétlése/alkalmazása.
- ❖ A csúszás, kúszás, mászás anyagának (természetes támaszgyakorlatok) gyakorlása/ismétlése/alkalmazása.
- ❖ Az egyensúlygyakorlat (természetes támaszgyakorlat) anyagának gyakorlása/ismétlése/alkalmazása (vonalak között: járással, kúszással, mászással).
- ❖ Az egyensúlygyakorlat (természetes támaszgyakorlat) anyagának gyakorlása/ismétlése/alkalmazása emelt szeren (pl. pad).
- ❖ Az egyensúlygyakorlat (természetes támaszgyakorlat) anyagának gyakorlása/ismétlése/alkalmazása kéziszerrel (szalag, babzsák, labda stb.).
- ❖ Az ugrás, szökdelés anyagának gyakorlása/ismétlése/alkalmazása.
- ❖ A talajtorna jellegű gyakorlat gyakorlása/ismétlése/alkalmazása (gurulás, bukfenc, tarkóállás és előkészítő gyakorlatai, kézállás előkészítő gyakorlatai).
- ❖ A függésgyakorlat anyagának gyakorlása/ismétlése/alkalmazása (bordásfalon, létrán, gyűrűn).

- ❖ A szerugrás anyagának gyakorlása/ismétlése/alkalmazása (padon végezhető különböző előkészítő ugrásgyakorlatok).
- ❖ A labdagyakorlat gyakorlása/ismétlése/alkalmazása (fogás, gurítás, dobás-elkapás, hajítás, labdavezetés stb.).
- ❖ A szabályjáték gyakorlása/ismétlése/alkalmazása. (futójáték, fogójáték, sorverseny, váltóverseny, labdajátékok, egyéb játékok).

Értékelés;

- ❖ Az ellenőrzés, értékelés során a helyes mozgáskivitelezés pozitív megerősítése.
- ❖ Az ellenőrzés, értékelés során a mozgás ismeretek pontosítása, megerősítése.
- ❖ A pozitív értékeléssel az egészséges gyermeki énkép, önértékelés erősítése.

Feladat:

Nevelési feladat:

- ❖ Érzelmi nevelés a pozitív érzelmi hatások által.
- ❖ Érzelmi nevelés a pozitív megerősítések alkalmával.
- ❖ Közösségi nevelés, szociális képességek fejlesztése a mozgásos játékok során.
- ❖ Együttműködési képesség fejlesztése.
- ❖ Versengési képesség fejlesztése.
- ❖ Érdekvényesítési képesség fejlesztése.
- ❖ Önállóság fejlesztése.
- ❖ Tűrőképesség, kitartás fejlesztése.
- ❖ Kudarctűrőképesség fejlesztése.
- ❖ Az alkalmazkodó képesség fejlesztése.
- ❖ A sikerélmény biztosításával a pozitív önértékelés fejlesztése.
- ❖ Szokások alakításával a kívánatos viselkedésminták elsajátítása.
- ❖ Erkölcsi nevelés az akarat tulajdonságok fejlesztésével.
- ❖ Az egészséges versenyszellemmel az erkölcsi érzék fejlesztése.
- ❖ A szabálytudat kialakításával értelmi nevelés.

- ❖ Értelmi nevelés a kognitív képességek fejlesztése által (érzékelés, észlelés, emlékezet, figyelem, képzelet, gondolkodás, kreativitás).
- ❖ Anyanyelvi nevelés a helyes kommunikációs mintával.
- ❖ Esztétikai nevelés a harmonikus, esztétikus mozgás kialakításával.

Képesség-, készségfejlesztési feladat:

A fejlesztési feladatok meghatározásának elve: A különbség a képességfejlesztés mértékében érhető utol, amely pedig az egyes mozgásanyagok végrehajtásának minőségében tükröződik. Fontos szem előtt tartani, hogy vannak olyan mozgásos képességek és készségek, amelyek fejlődése nem fejeződik be az óvodáskorban.

A differenciálás lehetőségei:

(Az alábbi nevelési tartalom csak ajánlás, szükséges az adott óvodai csoport fejlettségi szintjéhez igazítani! Fókuszban kell tartani azt az elvet, miszerint a fejlődési jellemzők csak tendenciák, melyek rugalmasan értelmezendők. Ezek ismerete – összevetve az egyes gyermekek eltérő sajátosságaival és fejlődési ütemével – támpontot nyújtanak a nevelőmunka tervezéséhez.)

I. szint (3-4 éves kor)

- ❖ Alakuljon ki a testtudatuk, testképük.
- ❖ Fejlődjön a nagymozgásuk.
- ❖ Fejlődjön a szem-kéz, szem-láb koordinációjuk.
- ❖ Alakuljon a térészlelésük.
- ❖ Fejlődjön az alaklátásuk.
- ❖ Alakuljon a laterális. Tudják megkülönböztetni a test két oldalát a kéz segítségével (szalag, matrica használata).
- ❖ Fejlődjenek a motorikus alapkészségeik (kondicionális képességek, koordinációs képességek, ízületi mozgékonyság).
- ❖ Fejlődjön az alap állóképességük (kondicionális képesség).
- ❖ Fejlődjön az alaperő képességük (amely biztosítja az alapvető mozgásokat, kondicionális képesség fejlődését).

- ❖ Fejlődjön a reakció képességük (kondicionális képesség)
- ❖ Fejlődjön a téri tájékozódó képességük (koordinációs képességek).
- ❖ Fejlődjenek a keresztcsatornák (vizuális-tapintásos, vizuális-auditív).

II. szint (5-6-7 éves kor) Iskola-előkészítő fejlesztő pedagógiai tevékenységek

- ❖ Fejlődjön a finommotorikus mozgások .
- ❖ Fejlődjön a szem-kéz-láb koordinációjuk.
- ❖ Fejlődjön a térérzékelésük.
- ❖ Fejlődjön a mozgásérzékelésük.
- ❖ Alakuljon ki a testséma.
- ❖ Alakuljon ki az „oldalosság”, a laterális dominancia.
- ❖ Motoros képességük összehangoltan fejlődjön (kondicionális, koordinációs képességek, izületi mozgékonyág).
- ❖ Fejlődjön az erő-állóképességük (kondicionális képesség).
- ❖ Fejlődjön a mozgásgyorsaságuk (kondicionális képesség).
- ❖ Fejlődjön a gyors reakció képességük (kondicionális képesség).
- ❖ Fejlődjön a mozdulatgyorsaságuk (kondicionális képesség).
- ❖ Fejlődjön a mozgásritmus képességük (koordinációs képességek).
- ❖ Fejlődjön az egyensúlyérzékük (koordinációs képességek).
- ❖ A testséma kialakulása által fejlődjön az izomérzékelésük (koordinációs képességek).
- ❖ Fejlődjenek a keresztcsatornák (vizuális-auditív-kinesztétikus).

Az óvodapedagógus feladatai a gyakorlati megvalósítás során:

- ❖ A mozgástevékenységekhez jó hangulatot teremt.
- ❖ Gondoskodik arról, hogy a játék az elsődleges, a versengés ne legyen hangsúlyos.
- ❖ A mozgástevékenységek anyagát a csoport és az egyéni fejlettségi szintek figyelembe vételével állítja össze.
- ❖ Biztonságos, higiénikus környezetet teremt a spontán és szervezett mozgástevékenységekhez.
- ❖ Az aktivitási szintek változtatásával biztosítja a megfelelő terhelést.

- ❖ A mindennapi mozgás feltételeit megteremti (hely, idő, tér, eszköz).
- ❖ Kötetlen formában biztosítja a szabad mozgástevékenységet.
- ❖ Biztosítja a mindennapi frissítő mozgást szabadon és szerrel egyaránt (pl. ugróiskola, ugrókötelezés, hintázás, labdázás, bukfencezés).
- ❖ Változatos mozgásfejlesztő eszközöket alkalmaz a spontán és szervezett mozgástevékenységekhez.
- ❖ A szervezett mozgásos tevékenységek közben a kéziszereket gyakran használja.
- ❖ Az óvodai udvar nagymozgást fejlesztő lehetőségeit mindennap kihasználja.
- ❖ A szervezett mozgástevékenységeket játékosan vezeti.
- ❖ Biztosítja a spontán és szervezett mozgásos tevékenységek közben a téri irányok, névutók megismerését, gyakorlását.
- ❖ A spontán érzelmi motivációkra épít, az egyéni fejlettség figyelembe vételével.
- ❖ A szervezett mozgástevékenységhez minden gyermek megfelelő, kényelmes ruházatáról gondoskodik.
- ❖ Biztosítja a balesetmentes tárgyi környezetet.
- ❖ Az IKT eszközöket célszerűen használja (zenés bemelegítés, relaxálás stb.).

Fejlődés jellemzői óvodáskor végére:

- ❖ Örömmel vesz részt a különféle mozgásos tevékenységekben.
- ❖ Igényli a mindennapi mozgást.
- ❖ Az óvodai mozgásfejlesztő eszközök, kéziszerek használatát ismeri.
- ❖ Nagymozgása harmonikus, összerendezett.
- ❖ Képes helyben szökdelni, páros és egy lábon fel- és leugrani.
- ❖ Páros lábon történő előre és hátraugrása biztos.
- ❖ Különböző dobásformákat elsajátít.
- ❖ Az elkapott szert (labdát) biztonságosan kezeli. Ismeri, alkalmazza az alapvető labdatechnikai elemeket.
- ❖ Mászása, csúszása, kúszása összerendezett mozgású.
- ❖ Egyensúlya szokatlan testhelyzetekben (mint pl. egy lábon állás) megfelelő.
- ❖ Finommotorikája fejlett, iskolakezdésre alkalmas.

- ❖ Szem-kéz-láb koordinációja fejlett, stabil.
- ❖ Téri tájékozódása kialakult, az irányokat meg tudja különböztetni.
- ❖ Testsémája és a lateralitása kialakult.
- ❖ Alap-állóképességgel rendelkezik, bírja a terhelést.
- ❖ Erő-állóképességgel rendelkezik (képes nagyobb erő kifejtésre).
- ❖ A szervezett mozgáshoz kapcsolódó vezényszavakat ismeri, megérti.
- ❖ Egészséges versenyszellemmel rendelkezik.
- ❖ Szabálytudata kialakult.

VII.8. A külső világ tevékeny megismerése matematikai tapasztalatszerzéssel

Cél:

- ❖ A gyermekek eljuttatása olyan tapasztalat birtokába, melyek a közvetlen és tágabb természeti, emberi, tárgyi világban való eligazodáshoz, tájékozódáshoz szükségesek.
- ❖ A szülőföld, az ott élő emberek, a hazai táj, a helyi hagyományok és néphagyományok, szokások, a közösséghez való tartozás élményének, a nemzeti, családi és a tárgyi kultúra értékeinek megismertetése, megszerettetése.
- ❖ Környezettudatos magatartás kialakítása, természetvédő és szerető emberré válás elősegítése.
- ❖ A gyermeki tevékenységek közbeni ismeretszerzés biztosítása a környező valóság formáiról, mennyiségi viszonyairól, tárgyak tulajdonságairól (matematikai tartalmú tapasztalatok).

Tervezett tevékenységek további céljai:

- ❖ A természeti, emberi, tárgyi környezethez való pozitív érzelmi viszony kialakítása.
- ❖ A szűkebb/tágabb környezet megismertetése.
- ❖ Emberi alkotások védelme, értékek megőrzésére nevelés.
- ❖ Szülőföld, néphagyományok megismertetése, néphagyományőrzés.
- ❖ Szülőföld szeretetére nevelés.
- ❖ Családi, óvodai és a tárgyi kultúra értékeinek megszerettetése, védelmére nevelés.
- ❖ A természetszerető, a természetet védeni vágyó gyermekek nevelése.
- ❖ Környezetkultúra és a biztonságos életvitel megalapozása.
- ❖ Környezettudatos magatartásformálás. Fenntarthatóságra nevelés.
- ❖ Az ökológiai szemléletmód (természetvédelem) megalapozása.
- ❖ Minden gyermeki tevékenységben a matematikai tartalom felfedeztetése.
- ❖ Természeti, emberi, tárgyi környezet formai, mennyiségi, téri viszonyairól felfedeztető tapasztalatszerzés.
- ❖ A matematikai tartalmú tapasztalatok alkalmazása a gyermeki tevékenységekben.

Feladat:

Didaktikai feladat;

Motiválás, érdeklődés felkeltése;

- ❖ A téma iránti pozitív érzelmi motiválás, a gyermeki kíváncsiság felkeltése.
- ❖ A pozitív érzelmi viszony, motiváltság fenntartása.

Új ismeret közlése;

- ❖ A természeti környezetről folyamatos ismeretszerzés biztosítása (pl. az ősz jellemző jegyeinek felfedeztetése).
- ❖ Az emberi környezetről folyamatos tapasztalatszerzés (pl. a bolti eladó munkájának bemutatása).
- ❖ A tárgyi környezet folyamatos megfigyeltetése, megtapasztaltatása (pl. a szárazföldi közlekedési eszközök megfigyeltetése séta közben).

- ❖ Tapasztalatszerzés a halmazokról (becslés, mérés, létrehozás, bontás, elemek számlálása, párosítás, csoportosítás, összehasonlítás).
- ❖ Tapasztalatszerzés a relációkról (kisebb, nagyobb, ugyanakkora; több, kevesebb, ugyanannyi; magasabb, alacsonyabb, ugyanolyan magas; hosszabb, rövidebb, ugyanolyan hosszú; szélesebb, keskenyebb, ugyanolyan széles; nehezebb, könnyebb, ugyanolyan nehéz; előtte, mellette, jobbra, balra, mögött, fölött, alatt, között; elemek rendezése; sorszámnev; sorozatok).
- ❖ Geometriai tapasztalatszerzés (kör, gömb, kocka, négyzet, téglatest, téglalap, térbeli építések, alkotások biztosítása, a szimmetriák felfedeztetése).
- ❖ Téri irányok, névutók megismertetése.

Gyakorlás, ismétlés, alkalmazás;

- ❖ A természeti környezetről szerzett ismeretek gyakorlása/alkalmazása (pl. Az őszi jellemző jegyeinek felismerése, megnevezése).
- ❖ A tárgyi környezetről megtapasztalt ismeretek alkalmazása (pl. A szárazföldi közlekedési eszközök felismerése, megnevezése).
- ❖ Az emberi környezetről szerzett tapasztalatok gyakorlása (pl. A szimulációs játék során a bolti eladó munkájának gyakorlása).
- ❖ A halmazokkal végzett matematikai műveletek gyakorlása/ismétlése/alkalmazása (becslés, mérés, létrehozás, bontás, elemek számlálása, párosítás, csoportosítás, összehasonlítás).
- ❖ A relációkról szerzett ismeretek, műveletek gyakorlása/ismétlése/alkalmazása (kisebb, nagyobb, ugyanakkora; magasabb, alacsonyabb, ugyanolyan magas; hosszabb, rövidebb, ugyanolyan hosszú; szélesebb, keskenyebb, ugyanolyan széles; nehezebb, könnyebb, ugyanolyan nehéz; előtte, mellette, jobbra, balra, mögött, fölött, alatt, között; elemek rendezése; sorszámnev; sorozatok).
- ❖ Geometriai formákról szerzett ismeretek, gyakorlása/ismétlése/alkalmazása (kör, gömb, kocka, négyzet, téglatest, téglalap, térbeli építések, alkotások biztosítása, a szimmetriák felfedeztetése).
- ❖ Téri irányok, névutók gyakorlása, használata.
- ❖ A megszerzett matematikai ismeretek alkalmazása a gyermeki tevékenységekben.

Rendszerezés, rögzítés;

- ❖ A természeti környezetről szerzett ismeretek rendszerezése megadott szempontok alapján.
- ❖ A tárgyi környezetről megtapasztalt ismeretek rendszerezése megadott szempontok alapján.
- ❖ Az emberi környezetről szerzett tapasztalatok rendszerezése megadott szempontok alapján.
- ❖ A megszerzett matematikai ismeretek rögzítése a gyermeki tevékenységekben.

Értékelés;

- ❖ Az ellenőrzés, értékelés során a gyermekek pozitív megerősítése.
- ❖ Az ellenőrzés, értékelés során az ismeretek pontosítása, megerősítése.
- ❖ A pozitív értékeléssel az egészséges gyermeki énkép, önértékelés erősítése.

Nevelési feladat:

- ❖ Természeti, emberi, tárgyi környezet szeretetére, megbecsülésére nevelés.
- ❖ A sokrétű ismeretszerzéssel a gyermekek biztonságérzetének növelése a szűkebb és tágabb környezetben.
- ❖ A közös tapasztalatszerzések során a társas kapcsolatok, akaratit tulajdonságok fejlesztése.
- ❖ A kulturált magatartási-, viselkedési szokások alakítása.
- ❖ A gyermekek erkölcsi érzékének, erkölcsi ítélőképességének formálása.
- ❖ Az önálló véleményalkotás elősegítése tudatos pedagógiai helyzetek kialakításával.
- ❖ Dicsérrettel, biztatással a pozitív én-kép, önértékelés kialakítása.
- ❖ A természet esztétikumának felfedeztetése, érzékeltetése.
- ❖ Az esztétikai érzék megalapozása, fejlesztése.
- ❖ Értelmi képességek fejlesztése (érezkelés, észlelés, emlékezet, figyelem, képzelet, gondolkodás, kreativitás).
- ❖ A gyermeki személyiség sokoldalú kibontakoztatása.

Képesség-, készségfejlesztési feladat a téma, tartalom differenciálásával:

A differenciálás lehetőségei:

(Az alábbi nevelési tartalom csak ajánlás, szükséges az adott óvodai csoport fejlettségi szintjéhez igazítani! Fókuszban kell tartani azt az elvet, miszerint a fejlődési jellemzők csak tendenciák, melyek rugalmasan értelmezendők. Ezek ismerete – összevetve az egyes gyermekek eltérő sajátosságaival és fejlődési ütemével – támpontot nyújtanak a nevelőmunka tervezéséhez.)

I. szint (3-4 éves kor)

- ❖ Ismerkedjenek meg saját jelükkel, a csoportszobával és az óvoda helyiségeivel, udvarával.
- ❖ Ismerkedjenek meg az óvodában dolgozó felnőttekkel.
- ❖ Ismerkedjenek meg (biztonságérzetük kialakulása után) az óvoda közvetlen környezetével (az óvoda utcájával és annak főbb épületeivel).
- ❖ Ismerjék fel és nevezzék meg a képeken látható családtagjaikat (fényképekről, digitális képekről).
- ❖ Figyeljék meg a természet változásait az udvaron, élményszerző séta közben, kiránduláson.
- ❖ Figyeljék meg az évszakok jellemző jegyeit: időjárás, öltözködés, növények, állatok élete stb.
- ❖ Figyeljék meg, kapcsolódjanak be a természetgondozó munkákba (falevél sepregetés, gyűjtés, gereblyezés, hólapátolás, száraz ágak, gallyak gyűjtése, növények ültetése, gondozása).
- ❖ Ismerkedjenek meg több érzékszervre hatóan (ízlelés, szaglás, tapintás) az évszakok jellemző gyümölcseivel, zöldségeivel.
- ❖ Ismerkedjenek meg az évszakok terméseivel, terményekkel (dió, makk, gesztenye, mogyoró, napraforgó mag, búza, kukorica).
- ❖ Ismerkedjenek meg az évszakok jellemző ünnepeivel, ünnepköreivel.
- ❖ Ismerjenek meg néhány háziállatot, és figyeljék meg azok jellemző jegyeit. (kutya, macska, ló, tyúk, kakas stb.).

- ❖ Ismerjenek és nevezzenek meg néhány vadon élő állatot, melyek a hallott mesékben, versekben szerepelnek (róka, farkas, medve, nyúl, őz, szarvas).
- ❖ Ismerjék meg a nálunk teledő madarakat. Kapcsolódjanak be a madáreleségek készítésébe. Figyeljék meg az udvaron elhelyezett madáretetőket.
- ❖ Ismerjék fel és nevezzék meg főbb testrészeit.
- ❖ Ismerkedjenek meg a testrészek alapvető funkcióival.
- ❖ Szerezzenek játékos tapasztalatokat az érzékszervek funkcióiról.
- ❖ Ismerjék az alapvető egészségvédelmi szokásokat (kézmosás, zsebkendő használat, időjárás szerinti öltözködés stb).
- ❖ Ismerjék meg az orvos gyógyító munkáját.
- ❖ Ismerjék meg és gyakorolják a csoportos gyalogos közlekedés elemi szabályait, a gyalogátkelőhelyen való közlekedést.
- ❖ Figyeljék meg az autóúton és sínen közlekedő járműveket, nevezzék meg azokat.
- ❖ Ismerjék meg a környezettudatos magatartás elemi szabályait (vigyázzanak a növényekre, állatokra, környezetük tisztaságára).

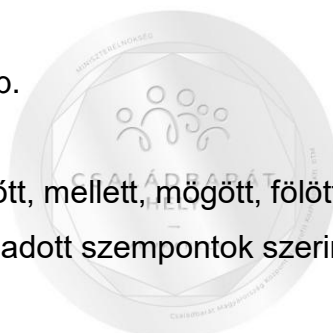
Matematikai tapasztalatok szerzése a következő területeken:

Halmazok (1- 5-ös számkörig)

- ❖ Összehasonlítás tulajdonságaik szerint (szín,forma, nagyság).
- ❖ Számosság megállapítása becléssel majd számlálással, tőszámnevek.
- ❖ Elemek csoportosítása megadott szempontok szerint.
- ❖ Több, kevesebb, ugyanannyi megállapítása becléssel, majd számlálással.
- ❖ Halmaz elemeinek változtatása (hozzáadás, elvadás, ugyanannyivá tétel).

Relációk

- ❖ Mennyiségek összehasonlítása becléssel, összeméréssel.
- ❖ Kisebb, nagyobb.
- ❖ Magasabb, alacsonyabb.
- ❖ Hosszabb, rövidebb.
- ❖ Névutók használata (előtt, mellett, mögött, fölött, alatt).
- ❖ Elemek rendezése megadott szempontok szerint (növekvő sorrend).

Geometriai tapasztalatok szerzése

- ❖ Gömb, gömbölyű.
- ❖ Kör, kör alakú témakörben.

II. szint (5-6-7 éves kor) Iskola-előkészítő fejlesztő pedagógiai tevékenységek

- ❖ Nevezzék meg az óvoda pontos nevét, csoportjainak elnevezését, és az óvodában dolgozó felnőtteket nevükön szólítsák.
- ❖ Élményszerző séták, kirándulások alkalmával ismerkedjenek meg az óvoda tágabb környezetével.
- ❖ Fedezzék fel a város nevezetességeit, kulturális épületeit (Tisza part, Móra Ferenc Múzeum, Szegedi Nemzeti Színház, Vadaspark stb.).
- ❖ Sorolják fel saját családtagjaik vezeték- és utónevét, ismerjék a rokoni kapcsolatokat (apa, anya, gyerekek, testvérek, nagyszülők, dédszülők, unokatestvérek).
- ❖ Nevezzék meg lakcímüket, szüleik foglalkozását, munkahelyét.
- ❖ Fedezzék fel és nevezzék meg a természet, évszakok látható változásait, az évszakok szépségét.
- ❖ Ismerjék fel, és nevezzék meg az évszakok jellemző jegyeit: időjárás, öltözködés, növények, állatok élete, ember természetgondozó munkája.
- ❖ Fedezzék fel a természet változása és az állatok élete közötti összefüggéseket (állatok élete ősszel – költöző madarak, állatok élete télen – téli álom, elbújás, stb.).
- ❖ Ismerjék, nevezzék meg az évszakokra jellemző gyümölcsöket, zöldségeket, virágokat (piaclátogatás során).
- ❖ Ismerjék fel és nevezzék meg, csoportosítsák az évszakok jellemző terméseit, terményeit.
- ❖ Önállóan végezzék az apróbb udvargondozó munkákat, így szerezzenek tapasztalatot az ember természetgondozó munkájáról (kiskertgondozás, gyógynövények ültetése, falevelék önálló összegyűjtése stb.).
- ❖ Ismerjék fel, nevezzék meg az évszakokhoz kapcsolódó ünnepköröket, ünnepeket, jeles napokat, azok jellemzőit.

- ❖ Ismerjék fel, nevezzék meg a háziállatokat, azok jellemző jegyeit.
- ❖ Csoportosítsák a háziállatokat: négylábúak, háziszárnyasok.
- ❖ Ismerjék fel, hogy a háziállatoknak az ember számára milyen haszna van.
- ❖ Ismerjék és nevezzék meg az udvaron, kirándulások, élményszerző séták alkalmával látott bogarakat, rovarokat, kisebb állatokat (béka, gyík, giliszta).
- ❖ Ismerjék fel, hogy miből és hogyan lehet madáreleséget készíteni, etessék rendszeresen a madarakat az óvoda udvarán.
- ❖ Ismerjék fel és nevezzék meg az erdőn, mezőn, hazai tájakon élő vadon élő állatokat.
- ❖ Ismerjék meg a vadászok, vadőrök természetgondozó, természet átalakító munkáját.
- ❖ Ismerkedjenek meg a földgömbbel.
- ❖ Ismerjék és nevezzék meg a napokat, napszakokat, hónapokat, évszakokat.
- ❖ Ismerjék fel, hogy az óvodában milyen napszakokat töltünk.
- ❖ Ismerkedjenek meg az egzotikus tájakon élő vadállatokkal (Vadsparkban, állatkerti kirándulásokon, laptop, tablet, projektor használatával).
- ❖ Nevezzék meg testrészeit, azok funkcióit.
- ❖ Nevezzék meg az érzékszerveket, és azok funkcióit. Ismerjék meg, hogy a bőrünkkel is tudunk érzékelni (hőérzékelés).
- ❖ Ismerjék fel a betegség – orvos gyógyító munkája – gyógyszerek közötti ok-okozati összefüggéseket.
- ❖ Nevezzék meg az egészségmegőrző szokásokat: kézmosás, tisztálkodás, orrfúvás, érzékszervek védelme, helyes öltözködés, stb.
- ❖ Nevezzék meg a gyalogos közlekedés szabályait, ismerjék a jelzőlámpa, gyalogátkelőhely funkcióját.
- ❖ Csoportosítsák a közlekedési eszközöket aszerint, hogy hol közlekednek (vízi, légi, szárazföldi) és gyorsaság szerint.
- ❖ Végezzenek egyszerű játékos kísérleteket különböző anyagokkal: levegővel, hóval, jéggel, vízzel, homokkal, papírral, stb. Ismerjék meg azok tulajdonságait.

- ❖ Ismerjék meg a környezettudatos magatartás alapjait, gyakorolják azokat (szelektív hulladékgyűjtés, takarékoskodás vízzel, elektromos árammal, környezet épségének, tisztaságának megóvása, állatok, természeti környezet védelme, stb.)

Matematikai tapasztalatok szerzése a következő területeken:

Halmazok (1-10-es számkörben)

- ❖ Összehasonlítás tulajdonságaik szerint (szín, forma, alak, számosság).
- ❖ Összehasonlítás becsléssel, párosítással, számlálással (több, kevesebb, ugyanannyi).
- ❖ Számosságuk megállapítása számlálással, tőszámnév.
- ❖ Rendezés számosság szerint.
- ❖ Rendezés sorszám szerint, sorszámnevek.
- ❖ Igaz-hamis ítéletek megállapítása.
- ❖ Bontás részhalmazra, részhalmazok elemeinek számlálása.
- ❖ Elemek csoportosítása tulajdonság szerint.
- ❖ Halmaz elemeinek egyesítése, számosság megállapítása.
- ❖ Tulajdonságaik változtatása számosság szerint (hozzáadás, elvevés, ugyanannyivá tétel).

Relációk

- ❖ Mennyiségek összehasonlítása becsléssel és összeméréssel.
- ❖ Kisebb, nagyobb, ugyanakkora.
- ❖ Több, kevesebb, ugyanannyi.
- ❖ Magasabb, alacsonyabb, ugyanolyan magas.
- ❖ Hosszabb, rövidebb, ugyanolyan hosszú.
- ❖ Szélesebb, keskenyebb, ugyanolyan széles.
- ❖ Nehezebb, könnyebb, ugyanolyan nehéz.
- ❖ Úrtartalom megállapítása méréssel.
- ❖ Névutók használata (előtt, mellett, mögött, fölött, alatt, között, jobbra, balra).
- ❖ Elemek rendezése megadott szempontok szerint, sorozatok.

Geometria

- ❖ Gömb.
- ❖ Kör.
- ❖ Téglatest.
- ❖ Téglalap.
- ❖ Kocka.
- ❖ Négyzet.
- ❖ Vonalak, zárt vonalon belül, kívül levő pontok.
- ❖ Szimmetrikus alakzatok felismerése, előállítás.

Az óvodapedagógus feladatai a gyakorlati megvalósítás során:

- ❖ A külső világ megismerését – amelybe beletartozik a matematika tartalmú tapasztalatok megszerzése is – óvodai nevelésünk egészében érvényesülő folyamatként kezeli.
- ❖ A matematikai tapasztalatok megszerzését a külső világ megismerése közben, a játékok, kirándulások, alkotások, barkácsolások, énekes-mozgásos, vizuális stb. tevékenységek alkalmával életszerűen megtapasztalva, vagy éppen az óvodapedagógus által felkínálva jeleníti meg.
- ❖ Az évszakok tematikája szerint tervez és valósít meg.
- ❖ Kiemelten kezeli a természet- és környezetvédelmet.
- ❖ Az évszakhoz kapcsolódó ünnepköröket, ünnepeket és jeles napokat megünnepli.
- ❖ A tapasztalatszerzés eszközeit a tevékenységek előtt gondosan előkészíti.
- ❖ A tevékenységekhez megfelelő élményt, helyet, időt és eszközt és biztosít.
- ❖ Élményszerző sétákat, kirándulásokat szervez.
- ❖ A gyermekek természetes kíváncsiságára, érdeklődésére épít.
- ❖ Természetsarkot alakít ki (termések gyűjtése, rügyeztetés, csíráztatás, hajtás, növények gondozása stb.).
- ❖ Lehetőség szerint akváriumot, terráriumot helyez el a csoportszobában.
- ❖ Lehetőség szerint veteményes, gyógynövényes, virágos kertet alakít ki és folyamatosan gondozza a gyermekekkel.

- ❖ Évszaknak megfelelő kerti munkákat szervez (falevelek gereblyézése, összegyűjtése, hólapátolás stb.).
- ❖ Télen eteti a madarakat.
- ❖ Lehetőség szerint gyakoroltatja a szelektív hulladékgyűjtést, a vízzel, elektromos árammal való takarékoskodást.
- ❖ Megismerteti a helyi néphagyományokat, szokásokat.
- ❖ Egyszerű kísérleteket végeznek (vízzel, növényvel, levegővel stb.).
- ❖ A külső világ tevékeny megismerésében rejlő matematikai tartalmú tapasztalatok megszerzését biztosítja.
- ❖ Biztosítja a műveltségterületek közötti komplexitás érvényesítését (irodalmi, zenei, vizuális stb.).
- ❖ Az IKT eszközöket célszerűen alkalmazza.
- ❖ Érvényesíti a játékosság elvét.

Fejlődés jellemzői óvodáskor végére:

- ❖ A gyermekek tudják a nevüket, szüleik nevét, óvodájuk nevét.
- ❖ Tudják saját születési helyüket, idejüket.
- ❖ Ismerik a pontos lakcímüket.
- ❖ Eligazodnak az óvoda környékén.
- ❖ A családi, tárgyi, óvodai kultúra értékeit megismerték.
- ❖ Ismerik a helyi néphagyományokat, szokásokat.
- ❖ Megnevezik saját testrészeiket, érzékszerveiket.
- ❖ Ismerik az egészséges életmód alapvető szokásait.
- ❖ Kialakult a tisztaság iránti igényük.
- ❖ Ismerik az orvos gyógyító munkájának fontossága.
- ❖ Ismerik a háziállatokat, vadállatokat, madarakat, rovarokat.
- ❖ Tudják az állatokat lakóhelyük szerint csoportosítani.
- ❖ Felismerik környezetük növényeit, azok gondozását.
- ❖ Különbséget tesznek az évszakok között, gyönyörködnek szépségükben.
- ❖ Megnevezik a napszakokat, azok jellemző jegeit.
- ❖ Megkülönböztetik a közlekedési eszközöket (vízi, légi, szárazföldi).

- ❖ Tudják az alapvető közlekedési szabályokat, azokat betartják.
- ❖ Képesek az állatok, növények megbecsülésére.
- ❖ A környezettudatos magatartásuk kialakulóban van.
- ❖ Felismerik, megnevezik az alapszíneket és színárnyalatokat.
- ❖ Egyszerűbb problémát képesek észlelni és megoldani.
- ❖ Környezetükben lévő mennyiségi, térbeli, formai összefüggéseket felismerik.
- ❖ Elemi számfogalmuk kialakult, tárgyakat legalább 10-ig meg tudnak számolni, összehasonlítani (több, kevesebb, ugyanannyi).
- ❖ Felismerik az ok-okozati összefüggéseket.
- ❖ Helyesen használják a matematikai kifejezéseket.
- ❖ Követik az irányokat.
- ❖ Tudnak térben tájékozódni.
- ❖ Képesek térbeli, síkbeli alakzatokat szétválogatni.

VIII. A FEJLŐDÉS JELLEMZŐI AZ ÓVODÁSKOR VÉGÉRE

VIII. A fejlődés jellemzői az óvodáskor végére

(Testi, lelki és szociális érettség.)

A gyermek belső érése, valamint a családi nevelés és az óvodai nevelési folyamat eredményeként a kisgyermekek többsége az óvodáskor végére eléri az iskolai élet megkezdéséhez szükséges fejlettséget.

A gyermek az óvodáskor végén belép a lassú átmenetnek abba az állapotába, amelyben majd az iskolában, az óvodásból iskolássá szocializálódik.

A **hároméves kortól kötelező óvodába járás** ideje alatt az óvodai nevelési folyamat célja, feladata a gyermeki személyiség harmonikus testi és szociális fejlődésének elősegítése.

A sajátos nevelési igényű gyermekek esetében folyamatos, speciális szakemberek segítségével végzett pedagógiai munka mellett érhető csak el a lentiekben leírt fejlettségi szint.

A kiemelt figyelmet igénylő gyermekek iskolaérettségi kritériumai tükrözik a befogadó intézmény elvárásait az iskolába kerülő gyermekekkel szemben.

Az iskolakezdéshez az alábbi feltételek megléte szükséges: **testi, lelki és szociális érettség**, amelyek egyaránt szükségesek az eredményes iskolai munkához.

- ❖ A **testileg egészségesen fejlődő gyermek** hatéves kora körül eljut az első alakváltozáshoz. Megváltoznak testarányai, megkezdődik a fogváltás. Teste arányosan fejlett, teherbíró. Mozgása összerendezettebb, harmonikus finommozgásra képes. Mozgását, viselkedését, testi szükségletei kielégítését szándékosan irányítani képes.
- ❖ A **lelkileg egészségesen fejlődő gyermek** az óvodáskor végére nyitott érdeklődésével készen áll az iskolába lépésre. A tanuláshoz szükséges

képességei alkalmassá teszik az iskolai tanulás megkezdéséhez. Érzékelése, észlelése tovább differenciálódik. Különös jelentősége van a téri észlelés fejlettségének, a vizuális és az akusztikus differenciációnak, a téri tájékozottságnak, a térbeli mozgásfejlettségnek, a testséma kialakulásának.

A lelkiileg egészségesen fejlődő gyermeknél:

- Az önkéntelen emlékezeti bevésés és felidézés, továbbá a közvetlen felidézés mellett megjelenik a szándékos bevésés és felidézés, megnő a megőrzés időtartama. A felismerés mellett egyre nagyobb szerepet kap a felidézés.
- Megjelenik a tanulás alapját képező szándékos figyelem, fokozatosan növekszik a figyelem tartalma, terjedelme, könnyebbé válik a megosztása és átvitele.
- A cselekvő-szemléletes és képi gondolkodás mellett az elemi fogalmi gondolkodás is kialakulóban van.

Az egészségesen fejlődő gyermek:

- Érthetően, folyamatosan kommunikál, beszél. Gondolatait, érzelmeit mások számára érthető formában, életkorának megfelelő tempóban és hangsúllyal tudja kifejezni. Minden szófajt használ, különböző mondatszerkezeteket, mondatfajtákat alkot, tisztán ejti a magán- és mássalhangzókat azzal, hogy a fogváltással is összefüggő nagy egyéni eltérések lehetségesek. Végig tudja hallgatni és megérti mások beszédét.
- Elemi ismeretekkel rendelkezik önmagáról és környezetéről. Tudja nevét, lakcímét, szülei foglalkozását. Felismeri a napszakokat. Ismeri és gyakorlatban alkalmazza a gyalogos közlekedés alapvető szabályait. Ismeri szűkebb lakóhelyét, a környezetében élő növényeket, állatokat, azok gondozását és védelmét. Felismeri az öltözködés és az időjárás összefüggéseit. Ismeri a viselkedés alapvető szabályait, kialakulóban vannak azok a magatartási formák, szokások, amelyek a természeti és társadalmi környezet megbecsüléséhez, megóvásához szükségesek. Elemi mennyiségi ismeretei vannak.

- ❖ Az óvodáskor végére a **gyermek**ek szociálisan is éretté válnak az iskolára. A szociálisan egészségesen fejlődő gyermek kedvező iskolai légkörben készen áll az iskolai élet és a tanító elfogadására, képes a fokozatosan kialakuló együttműködésre, a kapcsolatteremtésre felnőttel és gyermektársaival.

A szociálisan érett gyermek:

- Egyre több szabályhoz tud alkalmazkodni, késleltetni tudja szükségletei kielégítését.
- Feladattudata kialakulóban van, s ez a feladat megértésében, feladattartásban, a feladatok egyre eredményesebb - szükség szerint kreatív - elvégzésében nyilvánul meg. Kitartásának, munkatempójának, önállóságának, önfegyelmének alakulása biztosítja a feladatok sikeres elvégzését.

IX. A NEMZETISÉGI NEVELÉS

IX. A nemzetiségi nevelés

(Cél, feladat, gyakorlati megvalósítás, a fejlődés jellemzői óvodáskor végére.)

A nemzeti kisebbségi óvodai nevelés hazánk egységes nevelési-oktatási rendszerének része, amely az Óvodai nevelés országos alapprogramjával összhangban valósítja meg sajátos célkitűzéseit és feladatait.

Cél:

- ❖ A kisebbségi/nemzetiségi óvodai nevelés az óvodás korú gyermekek életkori sajátosságainak és egyéni fejlettségének megfelelően a kisebbség nyelvének és kultúrájának megismerését és elsajátítását, a kulturális hagyományok átörökítését és fejlesztését szolgálja.

Feladat:

- ❖ Az anyanyelvi környezet biztosítása a gyermekek számára.
- ❖ A kisebbségi életmódhoz, kultúrához kötődő hagyományok, szokások ápolása és fejlesztése.
- ❖ A gyermekek felkészítése a kisebbségi nyelv iskolai tanulására.
- ❖ A nemzetiségi identitástudat kialakulásának és fejlesztésének elősegítése.

Az óvodapedagógus feladatai a gyakorlati megvalósítás során:

- ❖ Az óvodás gyermekeket kétnyelvű környezetben, nyugodt, élményekben gazdag, harmonikus módon fejleszti.
- ❖ Megismerteti a nemzetiség nyelvét, kultúráját az életkori és egyéni sajátosságok figyelembe vételével.

- ❖ A nevelést kétnyelven tervezi, szervezi és valósítja meg, melynek két kiemelt területe a gyermeki személyiség fejlesztése és a nyelvi fejlesztés.
- ❖ Az óvodai élet tevékenységformáin keresztül a nemzetiségi nyelv használatát erősíti, a gyermekek utánzásokon alapuló nyelvelsajátítását biztosítja.
- ❖ A nemzetiségi kultúrából és az irodalmi nemzetiségi nyelvből átvett mondókákat, verseket, meséket és dalokat megismerteti.
- ❖ A verselés, mesélés kezdeményezései alkalmával biztosítja a lehetőséget arra, hogy a gyermekek elsajátíthassák a helyes kiejtést, a tiszta beszédhallást és a nyelvtanilag helyes beszédet a nemzetiség nyelvén. Mindezt a népi mondókák, gyermekversek, népmesék, képeskönyvek történetei mellett a bábozással és dramatizálással is biztosítja.
- ❖ A nemzetiség nyelvéből vett népdalokkal, körjátékokkal, gyermekdalokkal a gyermekek szókincsét bővíti, az egyes nemzetiségi táncokból vett egyszerű tánclépésekkel a tánc örömét felfedezteti.
- ❖ Megismerteti a nemzetiség nyelvét, szellemi és tárgyi kultúráját, szokásait, hagyományait, ünnepeit.
- ❖ A gyermekek beszéd iránti vágyát erősíti, nemzetiségi nyelvhasználatuk kommunikációs terét bővíti a meghitt beszélgetések, közös játék, munka és a tevékenységekben megvalósuló tanulás által.
- ❖ Az anyanyelv fejlesztését és a saját kultúra ápolását oly módon szervezi meg, hogy a különböző kultúrák közötti hasonló vagy közös vonásokat kiemeli, ezzel egymás kultúrájának való elfogadásának és megbecsülésének szolgálatába állítja.
- ❖ A nemzetiség nyelvén elősegíti a mozgás, mindennapos mozgás és a szabad levegőn való tartózkodás során az egyszerű vezényszavak, különböző kifejezések és mondatmodellek megértését és elsajátítását.
- ❖ A külső világ tevékeny megismerése folyamán a gyermekeket megismerteti matematikai és környezeti neveléssel kapcsolatos fogalmakkal a nemzetiség nyelvén.

- ❖ A rajzolás, festés, mintázás, kézimunka alkalmával az ehhez kapcsolódó utasítások, szavak megértését és elsajátítását biztosítja.
- ❖ A gyermekek óvodai életét úgy szervezi, hogy a csoport belső környezete tükrözze a nemzetiségi hovatartozást.
- ❖ A többkultúrájú közösség sajátosságait figyelembe véve olyan feltételeket teremt, amelyek kedvezően befolyásolják a gyermekek szociális fejlődését és lehetővé teszik a nemzeti kultúridentitás megőrzését, ápolását.
- ❖ Anyanyelvi környezetben kialakítja és fejleszti a nemzetiségi identitástudatot, ezzel segíti a gyermekek iskolakezdéshez szükséges érettségének elérését a nemzetiségi nyelv területén.
- ❖ Kapcsolatot tart és együttműködik a családokkal, valamint az érintett nemzetiségi önkormányzatokkal, szervezetekkel.

Fejlődés jellemzői óvodáskor végére:

- ❖ Megérti az óvodapedagógus által a nemzetiség nyelvén közölt utasításokat, kéréseket, mondatmodelleket.
- ❖ Eljut a hallás utáni beszédmegértés fokára, megérti a nemzetiség nyelvén bemutatott meséket, képeskönyveket, önállóan mondókázik, versel a nemzetiség nyelvén.
- ❖ Ismer a nemzetiség és az anyaország kultúrájából merített egyszerű tánclépéseket, dalokat, körjátékokat és népdalokat, azokat tisztán, szép szövegkiejtéssel elénekeli.
- ❖ Kétnyelvű interakcióra képes, egyéni képességei szerint.
- ❖ Ismeri a helyi nemzetiségi szokásokat, hagyományokat, erkölcsi tanításokat és a tárgyi kultúra értékeit, tiszteli és becsüli azokat.
- ❖ Kialakul benne a pozitív érzelmi viszony a kisebbség kultúrája és nyelve iránt.

X. A PEDAGÓGIAI MUNKA TERVEZÉSE, MÉRÉSE, ÉRTÉKELÉSE

X.1. Tervezőmunka az oviKréta rendszerében A csoportnapló

Az **oviKRÉTA rendszer célja**, hogy a magyarországi óvodák gyermekekkel és alkalmazottakkal kapcsolatos adminisztratív feladataihoz informatikai támogatást nyújtson oly módon, hogy az óvodák fenntartói számára is biztosítsa a számukra fontos információk megtekintésének lehetőségét.

Az oviKRÉTA rendszere többek között az alábbiakra alkalmazandó:

- Csoportnapló - óvodai tevékenységek, események rögzítésére, dokumentumok csatolására. A csoport története egyben, egy helyen látható és kezelhető.
- Gyermek fejlődésének nyomon követése - egy gyermek története egyben, egy helyen látható és kezelhető.

A csoportnapló célja:

- ❖ Az Óvodai nevelés országos alapprogramjával, az intézmény Pedagógiai Programjának célrendszerével, a tagintézmény nevelési gyakorlatával összhangban történő tervezés.
- ❖ Az óvodapedagógusok módszertani szabadságának, szakmai önállóságának érvényesülése.

Feladata:

- ❖ Életkori sajátosságoknak megfelelő, fejlettségi szintet differenciáló és csoporthoz igazított műveltségterületek közvetítése.
- ❖ A gyermek előzetes ismereteire, tapasztalataira és az aktualitásokra épülő rugalmas tervezés.

- ❖ Értékteremtő, értékátadó műveltségi anyag kiválasztása.

Az óvodapedagógus feladatai a gyakorlati megvalósítás során:

- ❖ A 20/2012.(VIII.31.) EMMI rendelet 91.§ (2.), (3.) szerinti csoportnaplót vezet.
- ❖ A csoportnaplóban feltünteti az óvoda nevét, OM azonosítóját és címét, a nevelési évet, a csoport megnevezését, a csoport óvodapedagógusait, a megnyitás és lezárás helyét és időpontját, a tagóvoda-vezető aláírását, az óvodai körbélyegző lenyomatát, a Pedagógiai Program nevét.
- ❖ Figyelembe veszi az óvodai csoportnapló kötelező tartalmi elemeinek felvezetését és tervezését:
  - A gyermekek nevét és óvodai jelét.
  - A fiúk és lányok számának összesített adatait, ezen belül megadva a három év alatti, a három-négyéves, a négy-ötéves, az öt-hatéves a hat-hétéves gyermekek számát.
  - A sajátos nevelési igényű gyermekek számát.
  - Azon gyermekek számát, akik bölcsődei ellátásban részesültek.
  - A nevelési évben tankötelessé váló gyermekek nevét.
  - A napirendet, a napirend szerinti tevékenységek időtartamát és a tevékenységeket.
  - A hetente ismétlődő közös tevékenységeket tartalmazó hetirendet napi bontásban.
  - A nevelési éven belüli időszakonként a nevelési feladatokat.
  - A szervezési feladatokat.
  - A tervezett programokat és azok időpontjait.
  - A gyermekek neveléséhez szükséges, a teljes óvodai életet magában foglaló tevékenységek, foglalkozások keretében meghatározott tevékenységi formák tartalmi elemeit, az értékeléseket.
  - A hivatalos csoportlátogatásokat, a látogatás célját, időpontját, a látogató nevét és beosztását, a látogatás szempontrendszerét, az eredményt.
  - A feljegyzést a csoport életéről.

- ❖ Intézményi elvárásként a csoportnapló tartalmazza továbbá:
  - Születésnapok, névnapok felvezetését.
  - Befogadási terv tervezését, értékelését.
  - A tehetséggondozás megalapozását, értékelését.
  - Balesetvédelem tervezését
  - Tematikus éves tervet.
- ❖ A csoportnapló további javasolt tartalma:
  - A szülők napközbeni elérhetősége .
- ❖ Egy nevelési évben két alkalommal nevelési tervet készít, amelyet értékelés követ.
- ❖ A nevelési tervekben két fejlettségi szinten történő tervezést valósít meg.
- ❖ A nevelési tervek pedagógiai tartalma a gyermekek fejlesztésére fókuszál, konkrétan meghatározza, mi a fejlesztési cél, hová kívánja eljuttatni a gyermekeket az adott fejlettségi szinten.
- ❖ Amennyiben van SNI gyermek, hátrányos helyzetű gyermek a csoportban, a nevelési terv tartalmazzon rá vonatkozóan fejlesztési célokat.
- ❖ A tevékenységekben megvalósuló tanulás ütemterve heti tervezéssel készül.
- ❖ A hetiterv egymással összefüggő tevékenységterveket tartalmaz.
- ❖ A tevékenységekben megvalósuló tanulást a következő elemekkel tervezi: téma, cél, feladat, módszer, eszköz, szervezeti forma, a differenciálás két szintje.
- ❖ A feladatokat a következő módon tagolja: didaktikai, nevelési, készség- és képességfejlesztési feladat.
- ❖ A tematikus éves tervet évszakonként tervezi, két fejlettségi szinten.
- ❖ A nevelési év augusztus 31-ig tart, a tervező munka tükrözi a nyári időszak feladatait is.
- ❖ A tervezésnél érvényesíti a következő pedagógiai elveket:
  - A tervezés a csoport fejlettségi szintjéhez igazodik.
  - Előre átgondolt, tudatos.
  - Hagyományokra és innovatív elemekre egyaránt épül.
  - Érvényesül a komplexitás.

X.2. A mérés, értékelés folyamata és dokumentációja az oviKréta rendszerében

Cél:

- ❖ A gyermekek önmagához viszonyított fejlettségi szintjének, állapotának megismerése.

Feladat:

- ❖ A fejlődés folyamatának nyomon követése, megfigyelése, mérése, értékelése, a kapott eredmények alapján a továbbfejlesztés.
- ❖ A fejlesztés irányvonalának meghatározása, a legmegfelelőbb fejlesztési eljárások kiválasztása.

Az óvodapedagógus feladatai a gyakorlati megvalósítás során:

- ❖ A 20/2012.(VIII.31.) EMMI rendelet 93/A. § (1) (2) szerinti, a gyermek fejlődését nyomon követő dokumentációt vezet.

(A gyermek fejlődését nyomon követő dokumentáció a gyermek fejlődéséről folyamatosan vezetett olyan dokumentum, amely tartalmazza a gyermek fejlettségi szintjét, fejlődésének ütemét, a differenciált nevelés irányát).

- ❖ Biztosítja és a gyermek fejlődését nyomon követő dokumentáció kötelező elemeit:
  - A gyermek anamnéziséét.
  - A befogadási-beszoktatási időszak végén a tapasztalatok rögzítését.
  - A gyermek fejlődésének mutatóit (érzelmi-szociális, értelmi, beszéd-, mozgásfejlődés), valamint intézményi elvárásként a játékra, munka jellegű tevékenységekre vonatkozó megfigyeléseket, és az egészségi állapotra vonatkozó (testi fejlettség, látás, hallás) megállapításokat.

- A gyermek fejlődését segítő megállapításokat, intézkedéseket, az elért eredményt.
  - Amennyiben a gyermeket szakértői bizottság vizsgálta, a vizsgálat megállapításait, a fejlesztést végző óvodapedagógus fejlődést szolgáló intézkedésre tett javaslatait.
  - A szakértői bizottság felülvizsgálatának megállapításait.
  - A szülő tájékoztatásáról szóló feljegyzéseket.
- ❖ A gyermekek fejlődést nyomon követő dokumentációja (a gyermekek intézményen belüli könnyebb átjárhatósága, továbbfejlesztése érdekében) egységes valamennyi tagintézményben.
  - ❖ A megfigyelésen túl, a gyermekek fejlettségének mérésére a DIFER (Diagnosztikus fejlődésvizsgáló és kritériumorientált rendszer) mérőeszközt használja valamennyi óvodapedagógus.
  - ❖ A gyermekek öt éves korában a fejlesztő óvodapedagógusok mérik fel a gyermekek fejlettségi szintjét (DIFER mérés), a kontroll mérést az óvodapedagógusok végzik.
  - ❖ Minden óvodapedagógus nagy hangsúlyt fektet a gyermekek fejlettségét bemutató dokumentációk bizalmas kezelésére.

XI. A GYERMEKEK ESÉLYEGYENLŐSÉGÉT SZOLGÁLÓ INTÉZKEDÉSEK

XI.1. A gyermekek esélyegyenlőségét szolgáló kiemelt intézkedések (Cél, feladat, a gyakorlati megvalósítás feladatai.)

Cél:

- ❖ A nevelés minden területére az egyenlő bánásmód biztosítása, a meglévő hátrányok csökkentése.
- ❖ Minden tevékenység során a diszkrimináció és szegregációmentesség megvalósítása.
- ❖ Kölcsönös felelősségen alapuló együttműködés a családokkal, óvodán kívüli szervezetekkel.

Feladat:

- ❖ A gyermeki jogok érvényesítése, mindenkifelett álló érdekeik képviselése.
- ❖ Az intézmény szolgáltatásaihoz egyenlő hozzáférés biztosítása.
- ❖ Az egyenlő esélyek biztosítása, a törvényi előírások figyelembe vétele.
- ❖ A másság elfogadása, a különbözőségek sokszínűségének tolerálása.
- ❖ A gyermekek egyéni szükségleteinek kielégítése érdekében a pedagógiai kultúra megújítása.

Az óvodapedagógus feladatai a gyakorlati megvalósítás során:

- ❖ Megismeri a gyermekek szükségleteit.
- ❖ A gyermekek érdeklődését figyelembe vevő differenciált, személyes bánásmódot alkalmaz.
- ❖ Megvalósítja minden gyermek egyéni képességei és szükségletei szerinti fejlesztését.

- ❖ A gyermekek személyiségfejlődését önmagához viszonyítja.
- ❖ A gyermekek fejlődését önmagukhoz képest konkrétan, reálisan, előremutatóan, segítő módon értékeli.
- ❖ Változatos módszerek és foglalkoztatási formák alkalmazásával biztosítja a felzárkóztatást, a kiemelkedő képességek gondozásának lehetőségét.
- ❖ Az egyéni bánásmód megvalósulását reálisan, szakszerűen elemzi, értékeli.
- ❖ A szülőket korrekt módon tájékoztatja, támogatja a gyermeki jogok védelmében.
- ❖ A gyermekek fejlődését biztosító, esélyegyenlőséget segítő támogatási formákat felkutatja, a családokhoz juttatja.
- ❖ Az óvodán kívüli szervezetek segítő tevékenységét összehangolja a gyermekek szükségleteivel.
- ❖ Korrekciós – érzelmi, szociális, értelmi és mozgásos – feladatok ellátásában szakemberrel történő együttműködést kezdeményez.

XI.2. A szociális hátrányok enyhítését segítő tevékenységek

(Fogalom meghatározás, cél, feladat, a gyakorlati megvalósítás feladatai.)

Hátrányos helyzetű az a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult gyermek és nagykorúvá vált gyermek, aki esetében **az alábbi körülmények közül egy fennáll:**

- A szülő vagy a családba fogadó gyám **alacsony iskolai végzettsége**, ha a gyermeket együtt nevelő mindkét szülőről, a gyermeket egyedül nevelő szülőről vagy a családba fogadó gyámról – önkéntes nyilatkozata alapján – megállapítható, hogy a rendszeres gyermekvédelmi

kedvezmény igénylésekor legfeljebb alapfokú iskolai végzettséggel rendelkezik.

- A szülő vagy a családbafogadó gyám alacsony foglalkoztatottsága, ha a gyermeket nevelő szülők bármelyikéről vagy a családbafogadó gyámról megállapítható, hogy a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény igénylésekor az Szocvtv. 33. §-a szerinti aktív korúak ellátására jogosult vagy a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény igénylésének időpontját megelőző 16 hónapon belül **legalább 12 hónapig álláskeresőként nyilvántartott személy.**
- A gyermek **elégtelen lakókörnyezete, illetve lakáskörülményei**, ha megállapítható, hogy a gyermek a településre vonatkozó integrált településfejlesztési stratégiában szegregátumnak nyilvánított lakókörnyezetben vagy félkomfortos, komfort nélküli vagy szükséglakásban, illetve olyan lakáskörülmények között él, ahol korlátozottan biztosítottak az egészséges fejlődéséhez szükséges feltételek.

Halmazottan hátrányos helyzetű az a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult gyermek és nagykorúvá vált gyermek, aki esetében **a fenti három pontban meghatározott körülmények közül legalább kettő fennáll.**

Valamint továbbá:

- A nevelésbe vett gyermek.
- Az utógondozói ellátásban részesülő és tanulói vagy hallgatói jogviszonyban álló fiatal felnőtt.

Cél:

- ❖ A hátrányos helyzetű és halmazottan hátrányos helyzetű gyermekek megfelelő minőségű és időtartamú óvodai nevelése.
- ❖ A gyermekek társadalmi helyzetére érzékeny pedagógiai szemlélet, és a hátrányos helyzetből **származó lemaradások** ellensúlyozásának érvényesülése.

Feladat:

- ❖ Intézkedések a hátrányos helyzetből származó lemaradások ellensúlyozására.
- ❖ Egyes nevelési területek erőteljesebb középpontba helyezése és tudatosabb érvényesítése.

Az óvodapedagógus feladatai a gyakorlati megvalósítás során:

- ❖ A halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek óvodai beíratását támogatja.
- ❖ Az integrációt elősegítő csoportalakítás feltételeit megteremti.
- ❖ Igazolatlan hiányzások minimalizálására törekszik.
- ❖ A szülők munkába állását lehetővé tévő nyitva tartás kialakítását támogatja.
- ❖ Az óvodába lépéskor komplex állapotfelmérést végez.
- ❖ A kisgyermek egyénre szabott beszoktatását biztosítja.
- ❖ Az érzelmi nevelés, szocializáció, egészséges életmódra nevelés, kommunikációs nevelés területeinek fejlesztésére nagy hangsúlyt helyez.
- ❖ Önmaga és környezete társadalmi érzékenységét tudatosan fejleszti.
- ❖ Korszerű óvodapedagógiai módszereket alkalmaz.
- ❖ Egészségügyi szűrővizsgálatokat kezdeményez.
- ❖ A gyermekorvosi és védőnői tanácsadás fontosságát hangsúlyozza.
- ❖ Gyermejköltségi szolgáltatásokat kezdeményez, illetve szervez.
- ❖ A szociális ellátórendszerrel aktívan együttműködik.
- ❖ Iskolaérettség elérését tudatos pedagógiai munkával támogatja.
- ❖ Az iskolaválasztást támogatja.
- ❖ Az érintett iskolákkal közös óvoda-iskola átmenetet segítő programokat szervez.
- ❖ Minden szülővel személyes kapcsolatot alakít ki.
- ❖ Rendszeres tájékoztatást ad a gyermekek fejlődéséről.
- ❖ Egyéni beszélgetéseket kezdeményez.
- ❖ Szülői közösségeket tudatosan alakítja, közösségfejlesztő rendezvényeket szervez.
- ❖ Családlátogatásokat kezdeményez.
- ❖ Szemlélete partnerközpontú, a szülői igények kielégítésére törekszik.

XII. A GYERMEKVÉDELEMMEL KAPCSOLATOS PEDAGÓGIAI TEVÉKENYSÉGEK

A gyermekvédelemmel kapcsolatos pedagógiai tevékenységek

(Cél, feladat, a gyakorlati megvalósítás feladatai.)

Cél:

- ❖ Minden gyermek testi, értelmi, érzelmi és erkölcsi fejlődésének, saját családi környezetében történő egészséges felnevelkedésének támogatása.
- ❖ A pedagógiai és gyermekvédelmi feladatok szoros kapcsolódásával a gyermekek fejlődését hátráltató körülmények megszüntetése.
- ❖ Bizalomra épülő kapcsolatrendszer kialakítása az óvoda és a családok között.

Feladat:

- ❖ Szeretetteljes légkör megteremtése, óvó-védő szociális funkciók biztosítása.
- ❖ A prevenció kiterjesztése minden gyermekre.
- ❖ A gyermeki szükségletek kielégítése minden rendelkezésre álló eszközzel.
- ❖ Korszerű pedagógiai módszerek alkalmazása a hátrányok csökkentésére.
- ❖ Egyéni képességekre és fejlődési ütemre igazított nevelés.
- ❖ A gyermekek családi hátterének, szociális körülményeinek megismerése.
- ❖ A veszélyeztető körülmények feltárása.
- ❖ A szülői szerep eredményesebb megvalósításának segítése.
- ❖ A gyermeki jogok érvényesülésének biztosítása.

Az óvodapedagógus feladatai a gyakorlati megvalósítás során:

- ❖ Biztosítja a gyerekeket megillető jogok érvényesülését, szükség esetén védő-óvó intézkedésekre javaslatot tesz.

- ❖ Az újonnan érkező gyerekek befogadását segíti, beilleszkedésüket igyekszik zökkenőmentessé tenni.
- ❖ A problémákat, a veszélyeztetett vagy hátrányos helyzet okozta tüneteket felismeri, jelzi a gyermekvédelmi felelősnek, és adekvát szakember – pl. pszichológus segítségét kéri.
- ❖ Igazolatlan hiányzás esetén tájékoztatja a gyermekvédelmi felelőst.
- ❖ A hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetben lévő gyerekek felzárkóztatását differenciált fejlesztéssel segíti.
- ❖ A szülőkkel korrekt, kölcsönös tiszteleten és bizalmon alapuló együttműködő kapcsolatot alakít ki.
- ❖ Szükség esetén családlátogatásokat szervez, a tapasztalatokat dokumentálja.
- ❖ Probléma esetén fogadóórákat kezdeményez.
- ❖ Az óvodán belüli szociális szolgáltatások megszervezésében közreműködik.
- ❖ A családok szociális és anyagi helyzetének ismeretében a támogatáshoz való hozzájutást javaslatával elősegíti.
- ❖ Minden rendelkezésre álló eszközzel segíti a kisgyerek családban történő felnevelését.

A gyermekvédelmi felelős feladatai a gyakorlati megvalósítás során:

- ❖ A tagintézményben a gyermekvédelemmel kapcsolatos feladatokat összefogja.
- ❖ Tájékoztatja a szülőket a különböző kedvezményekről, anyagi veszélyeztetés esetén rendszeres vagy rendkívüli támogatás megállapítását kezdeményezi.
- ❖ Együttműködik a jelzőrendszer tagjaival.
- ❖ Családlátogatáson, fogadóórán az óvodapedagógusokat segíti, támogatja.
- ❖ Segítséget kér a gyermekjóléti szolgálattól, ha a veszélyeztető okokat pedagógiai eszközökkel az óvoda nem tudja megszüntetni.
- ❖ Elkészíti a jelzőrendszeri beszámolót.
- ❖ Prevenációs és szabadidős programokat szervez.
- ❖ Szociális szolgáltatásokat szervez.
- ❖ A gyermekvédelmi naplóban dokumentálja a gyermekvédelmi munkát.

XIII. A KIEMELT FIGYELMET IGÉNYLŐ GYERMEKEK NEVELÉSE

XIII.1. A sajátos nevelési igényű gyermekek nevelése

(Cél, feladat, a gyakorlati megvalósítás feladatai.)

Sajátos nevelési igényű kisgyermek az, aki a szakértői és rehabilitációs bizottság szakvéleménye alapján, a következő zavarral küzd:

- Mozgásszervi.
- Érzékszervi.
- Értelmi vagy beszéd fogyatékos.
- Több fogyatékoság együttes előfordulása esetén halmozottan fogyatékos.
- Autizmus spektrum zavar.
- Egyéb pszichés fejlődési zavar (súlyos tanulási, figyelem- vagy magatartásszabályozási zavar).

Cél:

- ❖ Az inkluzív nevelés szemléletével, az esélyegyenlőség biztosításával, intézményünk biztonságot nyújtó, természetes befogadó közege a sajátos nevelési igényű gyermekeknek, függetlenül hova tartozásuktól, egyéni adottságaiktól, fejlődési ütemüktől.

Feladat:

- ❖ Az önkiszolgáló tevékenység, különösen az alapvető testi szükségletek kielégítésére irányuló tevékenységek (tisztálkodás, öltözés-vevőközés, étkezés, szobatisztaság) fejlesztése a kisgyermek saját lehetőségeinek határain belül.
- ❖ Szociális kompetenciák alakítása, fejlesztése.
- ❖ Tudatos önállóságra nevelés.

- ❖ Az adekvát játék- és eszközhasználat elősegítése.
- ❖ A fejlesztés tervezésekor az egyéni fejlődési ütem, a sérülés jellegének, súlyosságának figyelembe vétele.

Az óvodapedagógus feladatai a gyakorlati megvalósítás során:

- ❖ A különbözőséget elfogadó, befogadó környezetet teremt, a sikeres beilleszkedést segíti.
- ❖ A fejlesztést a gyógypedagógiai, orvosi, pszichológiai komplex vizsgálat diagnózisára, javaslataira, illetve a szakértői és rehabilitációs bizottság javaslatára építi.
- ❖ Figyelembe veszi a sajátos nevelési igényű gyermek terhelhetőségét, az adott fizikai, mentális állapotát.
- ❖ A mindennapok folyamán, a sajátos nevelési igényű gyermekeknél kiemelten kezeli az egyéni bánásmód elvét.
- ❖ Szükség szerint igénybe veszi a pedagógiai asszisztens segítségét.
- ❖ A fejlesztési cél érdekében, a pedagógiai asszisztens és a dajka munkáját koordinálja.
- ❖ Segítséget nyújt az alkalmazkodó készség, együttműködő készség, akaraterő, önállóságra törekvés terén.
- ❖ Kapcsolatot tart és együttműködik a segítő szakemberekkel.
- ❖ Segítően együttműködik a szülőkkel.

XIII.2. A beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermekek nevelése

(Cél, feladat, a gyakorlati megvalósítás feladatai.)

Beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermek:

Az a különleges bánásmódot igénylő gyermek, aki a szakértői bizottság szakértői véleménye alapján az életkorához viszonyítottan jelentősen alulteljesít, társas kapcsolati problémákkal, tanulási, magatartásszabályozási hiányosságokkal küzd, közösségbe való beilleszkedése, továbbá személyiségfejlődése nehezített vagy sajátos tendenciákat mutat, de nem minősül sajátos nevelési igényűnek.

Cél:

- ❖ Támogató óvodai környezet kialakításával a beilleszkedés, szocializáció segítése.

Feladat:

- ❖ A beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézségekkel küzdő gyermekek életkorukhoz mért fejlesztése.
- ❖ A sajátos tendenciát mutató személyiség fejlődésének figyelembevételével, a gyermekek közösségbe történő integrálása.
- ❖ Társas kapcsolataik kialakításának, magatartásszabályozási hiányosságainak csökkentése.

Az óvodapedagógus feladatai a gyakorlati megvalósítás során:

- ❖ Az egyéni fejlődést nyomon követő dokumentációban fejlesztési tervet készít.
- ❖ A fejlesztési tervben hangsúlyt kap a szociális kompetenciák fejlesztése.
- ❖ Együttműködik a fejlesztőpedagógussal, külső szakemberekkel.
- ❖ Egyéni különbségek kezelésére alkalmas módszereket, eljárásokat alkalmaz.
- ❖ A fejlesztési cél érdekében, a pedagógiai asszisztens és a dajka munkáját koordinálja.
- ❖ A szülőt folyamatosan tájékoztatja a fejlesztés, fejlődés előrehaladásáról.

XIII.3. A kiemelten tehetséges gyermekek gondozása

(Elvek, célok, feladatok, a gyakorlati megvalósítás feladatai.)

A köznevelési törvény szerint **kiemelten tehetséges gyermek**: az a különleges bánásmódot igénylő gyermek, aki átlag feletti általános, vagy speciális képességek birtokában magas fokú kreativitással rendelkezik, és felkelthető benne a feladat iránti erős motiváció, elkötelezettség.

Többségében valljuk, hogy óvodáskorban csak tehetségigéretekről, gyanúról, csírákról, lehetőségekről beszélünk, ezek azonosítása és fejlesztése képességeik és személyiségük megismerése által lehetséges.

Az óvodai csoportokban az ügyesebb gyermekek fejlesztése a mindennapi játékos, cselekvéses helyzetekben és tevékenységekben valósul meg. A gyerekek szabadon dönthetnek, hogy részt vesznek-e a felkínált tevékenységekben. Ezek a foglalkozások hozzájárulnak az óvodás gyermek személyiségének komplex fejlődéséhez, amelyet az érzelmi biztonságot nyújtó, támogató környezet és az óvónő személyisége is pozitívan befolyásol.

A tehetségműhelyekbe, amelyek minden tagintézményben kötelezően szerveződnek, a csoportban dolgozó óvodapedagógusok megfigyelései, javaslatai alapján kerülhetnek be az **5-7 éves gyermekek.** A megfigyeléseket az óvodába lépéstől kezdve végezzük, s mire a gyermekek elérik az ötödik életévüket, kitűnik, hogy kinek van kiváló kézügyessége, zenei hallása, fejlett nyelvi kifejezőképessége, logikus gondolkodása, ki az, aki jobban érdeklődik a természeti jelenségek iránt, vagy az átlagtól eltérő, kiváló mozgáskoordinációs képességekkel rendelkezik.

Elvi megállapítások:

„Az átlag feletti képességgel, kreativitással, motivációval rendelkező gyermek a tehetséges.”

- ❖ A tehetséggondozó tevékenység a fenti, átlag feletti lehetőségekkel bíró gyermekre terjed ki.
- ❖ Tehetséggondozó tervet csak a tehetségígéretként beazonosított gyermekre kell írni, a gyermek egyéni fejlődési dokumentációjában.
- ❖ A csoportban a gyermek tehetségének gondozása a mindennapi tevékenységekbe beépítve történik egyénileg vagy csoportosan.
- ❖ Dokumentáció: Tehetségfelismerő lap, szülői kérdőív. Egyéni tehetséggondozó terv a gyermek egyéni fejlődési dokumentációjában.

Intézményi cél a fenti elvek vonatkozásában:

- ❖ A kiemelkedő képességű, kreatív gyermekek felfedezése, és személyiségük optimális fejlesztése gazdagító programmal.
- ❖ Az óvodapedagógusok tekintetében tájékozottság a tehetséggondozás szakirodalmában, a Gardneri területek ismerete.

Feladat:

- ❖ A tehetségesígéretes gyermek erős oldalának támogatása.
- ❖ A gyermek tehetségével összefüggő gyenge területek fejlesztése.
- ❖ Az egész személyiség fejlesztésének támogatása.
- ❖ Elfogadó, személyiségfejlődést segítő légkör kialakítása.
- ❖ A pihenés és a relaxációs lehetőség biztosítása.

Az óvodapedagógus feladatai a gyakorlati megvalósítás során:

- ❖ A tehetséggondozó tevékenységet a gyermek ötödik évétől végzi.
- ❖ Biztosítja a speciális képességek fejlődését a játék/játékosság elsődlegességének hangsúlyozásával.
- ❖ A gyermekektől nem teljesítményt vár el, a cél új élmények szerzése.
- ❖ Folyamatosan segíti a kíváncsiság kielégítését, gazdagítását, erőtetés, presszionálás nélkül.
- ❖ Lehetővé teszi, hogy a gyermekek szabadon döntsenek, részt kívánnak-e venni a felkínált tevékenységekben.
- ❖ Elfogadó, kiteljesedést segítő légkört teremtet.

- ❖ Élményekben gazdag tevékenységeket kínál.
- ❖ Lehetőséget teremt a tehetségígéretes gyermekek számára óvodában és óvodán kívüli megmutatkozásra.
- ❖ A szülői tapasztalatokat, véleményeket figyelembe veszi.
- ❖ A szülőket tájékoztatja a gyermek fejlődéséről a vezetett dokumentumok alapján.

A tagintézményben szerveződő Tehetséggondozó műhelyek működése:

- ❖ A tagintézményekben a tehetséggondozás, Komplex tehetséggondozó tervek alapján történik. A tervezés és a megvalósítás a Gardneri területek, és a beválogatott gyermekek figyelembevételével történik.
- ❖ Éves szinten 16 tevékenységi tervet készítenek a tehetséggondozó óvodapedagógusok, amelyben az új témát feldolgozó tevékenységet egy ismétlő követ.
- ❖ A tehetséggondozó program reflexióval zárul, amelyben megjelennek az erősségek, a fejlesztendő területek, valamint azok a fotók, amelyek képi formában is reprezentálják az éves tehetséggondozó munkát.
- ❖ A tehetséggondozás folyamatában a szülőkkal való szoros együttműködés ugyanolyan fontos, mint más nevelési színtereken. Az információk megosztása, a szülők tájékoztatása elengedhetetlen eleme a tehetséggondozásnak.

A intézményben szerveződő Tehetséggondozó munkaközösség:

- ❖ A munkaközösség a szakmai párbeszéd, a tudásmegosztás lehetőségét biztosítja. A tagintézményekben folyó tehetséggondozó munka tapasztalatainak megosztása ebben a szakmai közegben motiváló, fejlesztő hatással bírhat.
- ❖ Évente megrendezésre kerülő „Ügyi manó” Tehetségfesztivál szervezésében és lebonyolításában a szakmai munkaközösségnek nagy szerep jut. A szakmai munkaközösség éves feladatai közé tartozik szakmai kiadvány összeállítása is, amely segítségével, támpontként szolgál a tagintézményekben folyó tehetséggondozó program megvalósításában.

XIII.4. Egészségügyi okból kiemelt figyelmet igénylő gyermekek ellátása

(Folyamatleírás)

Az 1-es típusú diabétesssel élő gyermekek ellátása

A diabétesssel élő gyermekek óvodai és iskolai helyzetét a nemzeti a köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. törvény 62. § (1a)-(1e) pontja rögzíti.

„A nevelési-oktatási intézmény, többcélú intézmény vezetője a 14 évnél fiatalabb, 1-es típusú diabétesssel élő gyermek, tanuló részére abban az időtartamban, amikor felügyelete alatt áll az 1-es típusú diabétesssel élő gyermek, tanuló szülőjének, más törvényes képviselőjének kérelmére, a gyermekkori diabétesz gondozásával foglalkozó egészségügyi intézmények szakmai iránymutatása alapján az (1b)-(1e) bekezdés szerinti speciális ellátást biztosítja.”

Az intézményben a szülő külön kérelme alapján biztosítjuk az 1-es típusú diabétesssel élő gyermekek speciális ellátását.

Az ellátás érdekében 1 fő óvodapedagógus vagy érettségivel rendelkező nevelés-oktatást segítő szakember rendelkezik DiaPed tanúsítvánnyal. A tanúsítványt az Oktatási Hivatal által szervezett továbbképzésen szerzik meg. A képzés során elsajátítják a vércukorszint mérést és az inzulin beadását. A gyermekek ellátását szakorvosi előírás szerint végzik. A gyermek szakszerű ellátásán túl a szülő a 328/2011. (XII. 29.) Korm. rendelet szerint igényelheti a diétás étrend biztosítását.

Az ellátás folyamata:

- Szülői kérelem benyújtása mellékelte szakorvosi javaslattal.
- Szülői nyilatkozat diétás étrend biztosításáról.
- A gyermek csoporthoz rendelése megfelelő szakember jelenlétével.
- Diétás étrend biztosítása szülői nyilatkozat alapján.
- A gyermek rendszeres vércukorszint mérése szakorvosi előírás szerint.

- Az ellátáshoz szükséges eszközök, gyógyszerek megfelelő tárolása.
- Az előírt időközönként szükséges mennyiségű inzulin beadása.
- Megfelelő, előírás szerinti időben történő étkezés biztosítása.
- Kapcsolattartás, együttműködés a szülővel, szakemberekkel.

A gyermekek súlyos allergiás reakciójának (anafilaxia) kezelése

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvényben foglaltak alapján a köznevelési intézménynek biztosítania kell a diabéteszsel élő, valamint a fokozott kockázatú allergiás betegséggel diagnosztizált gyermekek, tanulók egészségének megőrzésére fordított fokozott figyelmet.

A tagintézmény-igazgatók kötelesek a jogviszony kezdetekor lenyilatkoztatni a szülőt, hogy gyermekének van-e súlyos allergiás betegsége. Ha igen, akkor a szülőt a törvényben meghatározott kötelezettségekről tájékoztatni köteles.

A szülő kötelezettsége, hogy a nevelési-oktatási intézménnyel óvodai jogviszonyban álló, fokozott kockázatú allergiás betegséggel diagnosztizált gyermeke fokozott figyelmet igénylő egészségi állapotáról és a megteendő sürgősségi intézkedésekről a beiratkozással egyidejűleg, vagy a diagnózis ismertté válását követően haladéktalanul tájékoztassa a nevelési-oktatási intézményt, továbbá köteles gondoskodni arról, hogy az életmentő gyógyszert leadja gyermeke óvodájában.

Tartós gyógykezelés alatt álló gyermekek ellátása

Tartós gyógykezelés alatt álló gyermek: Az a gyermek, akinek kezelése az Eütv. 89. §-a szerinti általános járóbeteg-szakellátásban vagy Eütv. 91. §-a szerinti általános fekvőbeteg-szakellátásban részt vevő szakorvos véleménye alapján az adott nevelési évben a harminchat nevelési napot várhatóan meghaladja, és emiatt az óvodai nevelésben az Nkt. 8.§ (2) bekezdése alapján nem tud részt venni. A tartós gyógykezelés alatt álló gyermek szülei kérhetik a gyermek felmentését az óvodakötelezettség alól. A tartós gyógykezelés alatt álló gyermekek esetében az adott egészségügyi állapotból eredő sajátosságok és a tankötelezettséggel összefüggő alapvető jogok és köteleességek összhangba kell, hogy kerüljenek.

Minden ellátórendszeri tagot a gyermek megsegítésén dolgozó team-be kell sorolni. Az együttműködés fő célja a gyermekek társadalmi reintegrációjának a biztosítása. Ehhez elengedhetetlen a teljes betegút időszaka alatti pedagógiai ellátásuk megtervezése és nyomon követése.

Alapfeltétel a szülő és minden ellátó számára a pontos, tiszta és átlátható kommunikáció. A szülő kérésére és beleegyezésével minden tag köteles a tőle kért információkat megadni, és a gyermek érdekében együttműködni.

Az intézmény feladatai a tartósbeteg gyermekek esélyegyenlőségének, fejlesztésének, rehabilitációjának biztosítása érdekében:

A kórházi lét szakaszában:

- Kapcsolatfelvétel a családdal az igények, lehetőségek egyeztetése céljából.
- A kortársak és a nevelőtestület informálása.
- Esetgazda (a gyermekkel foglalkozó óvodapedagógus) kijelölése, aki az adott időszakra vonatkozó hetitervet, fejlesztési feladatokat, valamint az SNI gyermek esetében a gyógypedagógus által elkészített, az adott időszakra vonatkozó egyéni fejlesztési tervet a szülőnek írásban és/vagy online formában megküldi. A szülő kötelessége a megkapott oktatási anyagot a kórház pedagógusának átadni.
- A közösségben tartás megszervezése.

Az aktív kezelés ideje alatt, az aktív adaptációs otthonlét és az aktív kezelések lezárását követő otthon tartózkodás időszaka során:

- Az esetgazda az adott időszakra vonatkozó hetitervet, fejlesztési feladatokat, valamint az SNI gyermek esetében a gyógypedagógus által elkészített, az adott időszakra vonatkozó egyéni fejlesztési tervet a szülőnek írásban és/vagy online formában megküldi.
- Lehetőség szerint családlátogatás, esetleg online kapcsolattartás.

Visszatérés az óvodába, utógondozás:

- A reintegráció és inklúzió előkészítése.
- Fokozatos visszatérés kidolgozása a nevelőtestület bevonásával.
- Kapcsolatfelvétel szakszolgálattal, szakértői bizottsággal.

XIV. Egészségfejlesztési program

Az Óvodai nevelés országos alapprogramja, a Sajátos nevelési igényű gyermekek óvodai nevelésének irányelve, valamint a a pedagógiai szakszolgálati intézmények működéséről szóló 15/2013. (II. 26.) EMMI rendelet az óvodai nevelés, gyógypedagógiai tanácsadás, korai fejlesztés, oktatás és gondozás alapvető feladatának a gyermek testi és lelki szükségleteinek kielégítését jelöli meg. Ezeknek a szükségleteknek kielégítése biztosíthatja a kisgyermek (0-7 éves korú) egészséges fejlődését.

Az egészségvédő potenciál fejlesztése megköveteli, hogy az óvodai nevelés segítse az egészséges életvitel iránti igény kifejlődését, az egészséges életmód választását, az egészséget károsító magatartások visszaszorítását, a lelki gondozást.

A nevelési intézmény által működtetett teljes körű egészségfejlesztés olyan folyamat, amelynek eredményeképpen az óvodapedagógusok az intézményben végzett tevékenységet, a pedagógiai programot és szervezeti működést, a gyermekek és a szülő részvételét az intézmény életében úgy befolyásolják, hogy az a gyermek egészségi állapotának kedvező irányú változását idézze elő.

A mindennapos működés során kiemelt figyelmet kell fordítani a gyermek egészségéhez, biztonságához való jogai alapján a teljes körű egészségfejlesztéssel összefüggő feladatokra.

Az egészségfejlesztési program az alábbi jogszabályok felhasználásával készült:

- ❖ 2011. évi CXCV. törvény a nemzeti köznevelésről.

- ❖ 20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendelet a nevelési-oktatási intézmények működéséről és a köznevelési intézmények névhasználatáról.
- ❖ 363/2012. (XII.17.) Kormányrendelet az Óvodai nevelés országos alapprogramjáról.
- ❖ 32/2012. (X. 8.) EMMI rendelet a Sajátos nevelési igényű gyermekek óvodai nevelésének irányelve és a Sajátos nevelési igényű tanulók iskolai oktatásának irányelve kiadásáról.
- ❖ 15/2013 (II. 26.) EMMI rendelet a pedagógiai szakszolgálati intézmények működéséről.
- ❖ 1997. évi CLIV. törvény az egészségügyről.

1. AZ EGÉSZSÉGFEJLESZTÉS

1.1. Az egészségfejlesztés célja

Az óvodai egészségfejlesztés célját a 20/2012. (VIII.31.) EMMI rendelet 128. § határozza meg, mely szerint:

- ❖ A teljes körű egészségfejlesztés célja, hogy a nevelési-oktatási intézményben eltöltött időben minden gyermek részesüljön a teljes testi-lelki jóllétét, egészségét, egészségi állapotát hatékonyan fejlesztő, a nevelési-oktatási intézmény mindennapjaiban rendszerszerűen működő egészségfejlesztő tevékenységekben.
- ❖ A nevelési-oktatási intézmény által működtetett teljes körű egészségfejlesztés olyan folyamat, amelynek eredményeképpen a pedagógusok a nevelési-oktatási intézményben végzett tevékenységet, a helyi pedagógiai programot és szervezeti működést, a gyermek és a szülő részvételét a nevelési-oktatási intézmény életében úgy befolyásolják, hogy az a gyermek egészségi állapotának kedvező irányú változását idézze elő.

1.2. Az egészség meghatározása

Az egészség fogalmát az Egészségügyi Világszervezet így definiálta:

"Az egészség a testi (fizikai), a szellemi (pszichikus) és a társas-társadalmi (szociális) jólét állapota, nem csupán a betegség és nyomorékság hiánya."

Az élet és az egészség, az embernek semmi mással nem pótolható alapvető értéke. Nélküle sem egyéni, sem társadalmi lét, sem kultúra nem valósítható meg. Az egészség megszerzése, fenntartása és fejlesztése az egyed, illetve a közösség egész életén át tartó, az élethez, a sikeres önmegvalósításhoz és a társkapcsolatokhoz szükséges feladatát képezi.

Az egészségvédő és egészségfejlesztő magatartás elérésének feltétele azoknak az alapképességeknek az elsajátítása, amelyek az egészséget védik, fejlesztik, ha kell, korrigálják.

Napjainkban az egészség megtartása, fejlesztése, az életre, a sikerre vonatkozó kompetenciák kialakítására épül, amely feltételezi a személyiség (testi, érzelmi, értelmi, akarati és társkapcsolati viselkedés) megismerését, gyakorlással erősíti a különböző élethelyzetekben a testi-lelki edzettséget, pótolja, kiegészíti a hiányzó egészségvédő képességet, továbbá attitűddé alakítja az egészségvédő magatartást.

1.3. Egészségfejlesztés kisgyermekkorban

Az Óvodai nevelés országos alapprogramja az óvodai nevelés alapvető feladatának a gyermek testi és lelki szükségleteinek kielégítését jelöli meg. Ezeknek a szükségleteknek kielégítése biztosíthatja a kisgyermek egészséges fejlődését, a legteljesebb egészségi potenciáljának elérését, azaz a lehetőséget arra, hogy a gyermek a mindennapi élet alternatívái közül a legegészségesebbet válassza.

Az egészség fejlesztése kisgyermekkortól kezdődik, így az óvodai egészségnevelés megalapozó jelentőségű a személyiségfejlesztésben. Az egészségvédő potenciál fejlesztése megköveteli, hogy az óvodai nevelés segítse az egészséges életvitel iránti igény kifejlődését, az egészséges életmód választását, az egészséget károsító magatartások visszaszorítását.

Az egészség védelme tanítható, fejleszhető. A kisgyermekkorban történő egészségre nevelésnek az élet további szakaszaira is kiható jelentősége van. Ezeket figyelembe véve az óvodai egészségfejlesztés kiemelt nevelési terület.

Az óvodai nevelés elválaszthatatlan része az egészség fejlesztésére (promóció) és az egészségkárosodás megelőzésére (prevenció) irányuló egészségnevelő

tevékenység. Mindkét egészségfejlesztési feladat vonatkozik a testi, a lelki és szociális nevelő tevékenységre.

Az egészségnek a nevelési folyamat minden mozzanatában alapozó szerepe van. A modern értelmezésű egészségnevelés széleskörűen készíti fel az óvodás gyermeket az egészségvédelmére: edzi a testi erőnlétét, gondozza lelki (érzelmi, akarati, értelmi) kiművelését és az embertársakkal kapcsolatos (szociális) együttműködési készségét.

Az egészség hármass (testi, lelki, társkapcsolati) jellemzője megbonthatatlanul egybefonódik a személyiségfejlesztés feladatával, annak védelme, fejlesztése nem önálló nevelési feladat.

A speciális egészségfejlesztő szempontokra és módszerekre az óvodapedagógusnak tudatosan kell felkészülnie.

2. AZ EGÉSZSÉGFEJLESZTÉSSEL ÖSSZEFÜGGŐ FELADATOK

A 20/2012. (VIII.31.) EMMI rendelet 128. § (3) A nevelési-oktatási intézmény mindennapos működésében kiemelt figyelmet kell fordítani a gyermek egészséghez, biztonságához való jogai alapján a teljes körű egészségfejlesztéssel összefüggő feladatokra, amelyek különösen:

- ❖ Az egészséges táplálkozás.
- ❖ A mindennapos testmozgás.
- ❖ A testi és lelki egészség fejlesztése, a viselkedési függőségek, a szenvedélybetegségekhez vezető szerek fogyasztásának megelőzése.
- ❖ A bántalmazás és erőszak megelőzése.
- ❖ A balesetek megelőzése és elsősegélynyújtás.
- ❖ A személyi higiéné területe.

2.1. Az egészséges táplálkozás

Az egészségfejlesztési program az óvodásgyermek egészséges táplálkozási szokásainak megerősítését és az óvodai étkeztetés otthoni kiegészítését szolgálja.

A helyes étkezési szokásokat kisgyermek korban kell kialakítani, épp úgy, mint az egészséges életmód egyéb jellemzőit, összetevőit (pl. a mozgásigény kifejtését, az alapvető személyi higiénés ismeretek elsajátítását és begyakorlását).

A fejlődés alapfeltételei között kiemelt jelentőségű a gyermek egészséges táplálása, mivel az óvodás gyermek fejlődésének egy olyan periódusában van, melyre jellemző a nagyfokú és rendszeres fizikai aktivitás, a szervezet gyors növekedése, ami ennek megfelelő tápanyagfelvételt tesz szükségessé.

A teljesítés nemcsak anyagiakon (élelmezési normán), de szemléleten (étrend-összeállításon), óvónői leleményességen (egészségpedagógiai kulturáltságon) és a szülők segítő együttműködésén is múlik.

A gyermeknek az egészséges táplálkozás érdekében naponta az öt alap élelmiszercsoport mindegyik tagjából kell fogyasztania. A gyermekek gyakran fogyasztanak tejtermékeket, és az idénynek megfelelő gyümölcsöt és zöldségeket. Az intézményben tízórai, ebéd, uzsonna áll a gyermekek rendelkezésére. Az óvodai élelmezés nem tudja biztosítani a gyermekek számára az egész napra szóló élelmiszerek szükségességét. Igyekszünk meggyőzni a szülőket, hogy töröljék gyermekük étkezési szokásrendjéből a túl cukros, sós, zsíros ételeket, a cukrozott szörpöket, kólaféléket, a chipset, édességet.

Nem erőltetjük az ételt, de kínálunk, igyekszünk megszerettetni az új ízeket. Nem az étel elkészítése, hanem az étkezés lebonyolítása alkotja az óvodapedagógus egészségpedagógiai feladatát. Az étkezéshez való előkészületben a gyermekek is vegyenek részt – életkori fejlettségüknek megfelelő szinten –, és legyenek részesei étkezésük az önkiszolgálásnak.

Feladatok:

- ❖ A kulturált étkezési körülmények biztosítása.
- ❖ Óvodai napirend keretében az óvónők a dajkákkal együttműködve ismertetik meg a gyermekeket új ízekkel, addig ismeretlen étel- és italféleségekkel.
- ❖ Az étkezést örömtelivé tenni, jó hangulatot teremteni az ételek elfogyasztásához.
- ❖ Intenzív rágásra ösztönözni.

- ❖ Folyadék folyamatos biztosítása.
- ❖ Életkoruknak, fejlettségüknek megfelelően kanál, villa, kés helyes használatának megismertetése.
- ❖ Fokozott figyelem a táplálékérzékeny gyermekek diétájára.
- ❖ A szülőkkel, támogatókkal közösen lehetőség szerint hetente gyümölcs- és zöldségnapok szervezése.
- ❖ Tanácsadás a szülőknek (szülői értekezleten, fogadóórán, kötetlen beszélgetés keretében), hogy az óvodai étrendet otthon milyen ételféleségekkel egészítsék ki.
- ❖ Az egészséges táplálkozásra nevelés érdekében játékos alkalmak teremtése arra, hogy a gyermekek maguk is részesei legyenek egyszerűbb ételek elkészítésének (pl. salátakészítés, tízórai összeállítása).
- ❖ Minden érzékszervet megmozgató tapasztalatszerzés során ismerkednek gyümölcsökkel, zöldségfélékkel: őszi piac, zöldséges üzlet, kertek látogatása, kóstoló és saláta készítése zöldségből, gyümölcsből.

2.2. A mindennapos mozgás

A mozgásszervek fejlődésének belső, élettani ingere a mozgásra való készítésben mutatkozik meg, ezért a mozgás élettanilag a kisgyermek alapvető életjelensége.

A változatos mozgáslehetőség biztosítása óvodásaink számára kiemelt feladatunk, ezért minden nap alkalmat teremtünk rá. A kisgyermek mozgásszükségletének kielégítése legnagyobb részt a játéktevékenység útján valósul meg. A játék, a mozgás segíti a gyermeket önmaga és a környező világ jobb megismerésében, a környezet felfedezésében és meghódításában. A felfrissítő, edző mindennapi mozgás középpontjában is a sok mozgással járó játék áll.

A gyermekek fokozott mozgásigényének kielégítését jól szolgálják az udvari játékok és a munkaeszközökkel való munkálkodások. Ha az idő engedi, sokat tartózkodunk a szabadban. Az udvari tevékenység mellett a séta, kirándulás egészíti ki a levegőzést. A mozgáshoz változatos eszközöket biztosítunk, melyek alkalmasak a nagy- és finommozgások fejlesztésére.

Szervezünk sportnapot gyermekeink és családjaik számára, ezzel is megalapozva a rendszeres mozgás megszerettetését, felkelteni az életen át tartó sporttevékenység iránti igényt óvodásainkban.

Feladatok:

- ❖ A gyermekek egészséges fejlődése érdekében azoknak a feltételeknek a megteremtése, amelyek elősegítik a biológiai fejlődést, követik a szervezet teherbíró-, ellenálló- és alkalmazkodóképességét, valamint fejlesztik erejüket, ügyességüket, gyorsaságukat és állóképességüket.
- ❖ Az udvar lehetőségeinek kihasználása a gyermekek. nagymozgásának fejlesztéséhez (járás, futás, kúszás, mászás).
- ❖ Minél több alkalom biztosítása a szabad mozgásra, mivel ez gyakorlati lehetőséget ad az irányított mozgástevékenység alatt megismert mozgásformák többszöri ismétlésére.
- ❖ A mozgásos tevékenységet, s azok eszközeit mindenkor a gyermekek életkorához, egyéni szükségleteihez, fejlettségi szintjéhez és a csoport összetételéhez méretezzük.
- ❖ Edzési lehetőséget biztosítani a környezet, levegő, nap kihasználásával.
- ❖ Megtervezni a helyet, időt, és a közegekben való mozgást fokozatos terheléssel, figyelembe véve az életkori sajátosságokat.
- ❖ A nyári napirend alakításánál az egész napos levegőn való tartózkodásra törekvés (kivételez az erős napsugárzás miatt a 12-15 óra közötti időszak).
- ❖ Az általános balesetvédelmi szabályok megismertetése, begyakoroltatása és ellenőrzése a gyermekek biztonságának és egészségének védelmében.
- ❖ A mozgás utáni regenerálódás biztosítása.
- ❖ Szülők bevonása az óvodai programokba.

2.3. A testi és a lelki egészség fejlesztése, a viselkedési függőségek, a szenvedélybetegségekhez vezető szerek fogyasztásának megelőzése.

A dohányzás megelőzésének feladatai:

Felmérések igazolják, hogy az óvodásgyermekek családjának több mint felében él dohányzó felnőtt, aki kedvezőtlen mintát nyújt a gyermekek számára.

- ❖ A dohányzás megelőzésében és visszaszorításában jelentős szerep jut az óvodapedagógusoknak és az óvoda technikai személyzetének.
- ❖ Az óvoda felnőtt dolgozói modellt, mintát jelentenek a gyermekek számára, ezért az óvoda dolgozói nagyobb felelősséggel tartoznak személyes példamutatásukért.
- ❖ Az óvoda feladata minden olyan helyzet elkerülése, amely a gyermeknek kedvezőtlen mintaként szolgálhat.
- ❖ Az óvoda egész területe dohányzásmentes terület.
- ❖ Törekszünk arra, hogy az intézményünk dolgozói ne dohányozzanak.
- ❖ A szülőket is ösztönözzük erre, hogy pozitív példát mutassanak a gyerekeiknek, és induljon mozgalom a kisgyermek otthoni dohányzásmentes környezete érdekében.

Ajánlott tevékenységek a szabad beszélgetések. A beszélgetés kezdeményezője lehet az óvodapedagógus, de lehet maga gyermek is (valamely aktuális eseménnyel, élménnyel, filmjelenettel stb. kapcsolatosan). A szabad beszélgetésben kisebb, önkéntesen csatlakozó gyermekcsoport vehet részt beszámolóval, események értékelésével, képek nézegetésével, stb. párhuzamosan.

Fontos az önkéntes részvétel, a szabad megnyilatkozás és véleménynyilvánítás.

A dohányzás ártalmainak elemzésére szolgáló szabad beszélgetések kezdeményezésére a következő alkalmakat, lehetőségeket alkalmazzuk:

Kirándulási élmények feldolgozása: napsütés, szabad levegő, madárdal, napozás.

Városi, falusi élmények megbeszélése: az utca forgalma, a gépkocsik füstje, az áruházak levegője, gyárak környékének kedvezőtlen viszonyai, utazás tömegközlekedési járművön, az utcai porképződés, az otthoni állattartással járó szagok.

Élmények elmondása a dohányfüstös helyiségekről: saját lakásunk levegője, szórakozóhelyek füstje, gyárkémények füstje, füstmérgezéses balesetek, a családban dohányzók megszokott dohányzási helyei, vendégségben tapasztalt dohányzás.

Ismeretek átadása a dohányzás ártalmairól a gyermeki élményekkel kapcsolatosan: károsítja a tüdőt, az idegrendszert, valamint a gyomor és a szív munkáját, másokat is károsít, zavarja azokat, akik beszívják a dohányfüstöt, kellemes-e a füstös levegőjű teremben tartózkodni, hogyan védekezhetünk ellene (szabad levegőn tartózkodás, a lakás szellőztetése).

2.4. A bántalmazás és az erőszak megelőzése:

„A gyermek bántalmazása és elhanyagolása (rossz bánásmód) magában foglalja a fizikai és/vagy érzelmi rossz bánásmód, a szexuális visszaélés, az elhanyagolás vagy hanyag bánásmód, a kereskedelmi vagy egyéb kizsákmányolás minden formáját, mely a gyermek egészségének, túlélésének, fejlődésének vagy méltóságának tényleges vagy potenciális sérelmét eredményezi egy olyan kapcsolat keretében, amely a felelősségen, bizalmon vagy hatalmon alapul.” (WHO definíciója)

Elhanyagolást jelent, ha a szülő vagy a gondviselő rendszeresen elmulasztja a gyermek alapvető szükségleteinek kielégítését, védelmét, felügyeletét, amely súlyos ártalmat okoz, vagy ennek veszélyével fenyeget bármelyik területen: egészség, oktatás, érzelmi fejlődés, táplálkozás, lakhatás és biztonságos körülmények, amely veszélyt jelent, vagy nagy valószínűséggel jelenthet a gyermek egészségi állapotára, mentális, lelki és spirituális, erkölcsi és szociális fejlődésére.

Érzelmi elhanyagolást jelent az érzelmi biztonság, az állandóság, a szeretetkapcsolat hiánya, a gyermek érzelmi kötődésének durva mellőzése, elutasítása, a gyermek jelenlétében történő erőszakos, durva, támadó magatartás más családtaggal szemben.

Fizikai elhanyagolást jelent az alapvető fizikai szükségletek, higiénés feltételek hiánya, a felügyelet hiánya, a gyermek védelmének elmulasztása olyan esetekben, amikor veszélynek van kitéve. Ide sorolható az orvosi ellátás késleltetése, az orvosi utasítások be nem tartása, a védőoltások beadatásának indokolatlan elmulasztása, késleltetése.

A gyermekbántalmazás azt jelenti, ha valaki sérülést, fájdalmat okoz egy gyermeknek, vagy ha a gyermek sérelmére elkövetett cselekményt – bár tud róla, vagy szemtanúja – nem akadályozza meg, illetve nem jelenti.

Fizikai bántalmazás az a szándékos cselekedet, vagy gondatlanság (így különösen ütés, rázás, mérgezés, égés, fulladás, közlekedési baleset, stb.), amely a gyermek fizikai sérüléséhez, halálához vezet vagy vezethet. Ide sorolható a közlekedés során elkövetett gondatlan veszélyeztetés (gyermekülés hiánya, ittas vezetés, kivilágítatlan kerékpár stb.)

Az érzelmi bántalmazás azt a rendszeres, hosszú időn át tartó érzelmi rossz bánásmódot jelenti, amely súlyos, és tartósan káros hatással van a gyermek érzelmi fejlődésére. Ez magában foglalhatja annak közvetítését a gyermek felé, hogy értéktelen, el nem fogadott, nem kívánt és nem szeretett. Jelenthet az életkornak, vagy a fejlettségnek nem megfelelő elvárások támasztását a gyermekkel szemben (pl. a szobatisztaság idő előtti erőltetése, a képességekhez nem igazodó követelmények). Ide tartozik a gyermekekben állandó félelemérzet, vagy szorongás keltése, megszegényítés, állandó kritizálás, az érzelmi zsarolás, a gyermek kihasználása. Az érzelmi bántalmazás súlyos formája az olyan élethelyzet, amelyben a gyermek szem- és fültanúja más bántalmazásának. Az érzelmi bántalmazás mindezen komponenseket magában foglalhatja, de egymagában is jelentkezhet.

Különleges ellátást és kezelést igényel, ha gyermek bántalmaz gyermeket. Ezekben az esetekben egy gyermeket egy másik gyermek, vagy gyermekek csoportja a konfliktusok szokásos kezelésén túl – ismételten – fizikailag, lelkiileg bántalmaz, vagy szexuálisan molesztál. A probléma kezelésénél igen fontos, hogy az áldozat és az elkövető egyaránt kapjon megfelelő segítséget. Speciális terület a testvérbántalmazás, annak érzelmi vonatkozásai, indulati tartalma miatt.

Feladatok:

- ❖ Az intézmény közreműködik a gyermekek veszélyeztetettségének megelőzésében és megszüntetésében, ennek során együttműködik a gyermekjóléti szolgálattal, illetve a gyermekvédelmi rendszerhez kapcsolódó feladatot ellátó más személyekkel, intézményekkel és hatóságokkal.
- ❖ Az óvodapedagógus alapvető feladata a rábízott gyermekek, tanulók nevelése, tanítása. Ezzel összefüggésben kötelessége különösen, hogy közreműködjön a gyermekvédelmi feladatok ellátásában, a gyermek fejlődését veszélyeztető körülmények megelőzésében, feltárásában, megszüntetésében.

- ❖ A gyermekek szüleit a nevelési év kezdetekor tájékoztatjuk a gyermekvédelmi felelős személyéről, valamint arról, hogy milyen időpontban és hol kereshető fel.

2.5. Balesetek megelőzésére nevelés és elsősegélynyújtás

A gyermekbalesetek megelőzése érdekében illetve bekövetkezésekor ellátandó feladatok az SZMSZ-ben kerültek rögzítésre.

Feladatok:

- ❖ Az óvoda berendezése, eszközei csak a balesetmegelőzés szempontjai alapján történt vizsgálat után kerülnek használatba, állapotuk folyamatosan ellenőrzésre kerül, ez az udvari eszközök esetében szakértői felülvizsgálattal egészül ki.
- ❖ Elsősegély doboz kötelező minden óvodában.
- ❖ Fontos, hogy rájöjjenek az óvodások, hogy egy kis odafigyeléssel és óvatossággal rengeteg baleset és a vele járó fájdalom elkerülhető.
- ❖ A gyerekek megismerkednek a vészhelyzetek, vagy balesetek során elvégzendő legfontosabb teendőkkel, illetve ezek közül is azzal, amit ők el is tudnak végezni. Ide tartozik a segítségkérés (felnőtt értesítése).
- ❖ A gyerekek megtanulják, hogy egy-egy hétköznapi tárgy (pl.: bicikli, mászóka, autó, gyógyszer) milyen veszélyforrásokat hordoz magával, illetve mire érdemes odafigyelniük a balesetek megelőzése érdekében.

Védő-óvó előírások:

Az óvoda házirendjében vannak meghatározva azok a védő, óvó előírások, amelyeket a gyermekeknek az óvodában való tartózkodás során meg kell tartaniuk.

- ❖ A gyermekekkel az óvodai nevelési év, valamint szükség szerint (a foglalkozás, kirándulás stb. előtt) ismertetjük a védő-óvó előírásokat.
- ❖ A védő-óvó előírásokat a gyermekek életkorának és fejlettségi szintjének megfelelően ismertetjük, a csoportnaplóban tervezzük.

2.6. Személyi higiéné

A gyermek a családból érkezik az óvodába, magával hozza az otthoni higiénés szokásokat, amelyek nem feltétlenül azonosak az óvoda mindennapos szokásrendjével.

2.6.1. Testápolás

A testápolás a gyermekek egészségének védelmét, testük, ruházatuk gondozását, rendszeres és szükség szerinti tisztálkodásukat és igényük kialakulását szolgálja.

A higiénés szemlélet átadása tehát nem jelenthet a gyermek számára megszegyenyítést. Elegendő időt és szükséges segítséget kell biztosítani a tevékenység ellátására. Alapkövetelmény, hogy a személyi higiénés felszerelés minden gyermek számára külön-külön álljon rendelkezésre.

Feladatok:

- ❖ A tisztálkodási folyamat megismertetése, helyes sorrendiség és technika begyakorlása.
- ❖ A kézmosás szokássá fejlesztése (szeretetteljes légkörben), valamint a legintimebb higiénés tevékenység, a WC és a WC-papír használatának megtanítása.
- ❖ A tisztaság alapvető fontosságának, a betegségmegelőzés és a fertőzések megelőzésének jelentőségét életkorspecifikus módszerekkel tudatosítjuk a gyermekekben.
- ❖ A test tisztántartásán értjük a bőr, fogak, haj, érzékszervek, körmök ápolását, melyre szintén megtanítjuk a gyermekeket.
- ❖ A saját személyi felszerelés (törülköző, zsebkendő, fésű, fogmosó-felszerelés) használatára szoktatás.
- ❖ A napirend keretei között elegendő időt biztosítunk a gyermekeknek a gondozási teendők egyéni tempó szerinti végzésére.
- ❖ A megvalósításban fejlettség szerinti segítséget nyújtunk.
- ❖ Fokozatosan alakítjuk ki az önállóságot.

2.6.2. Öltözködés

A szülőket igyekszünk meggyőzni, hogy gyermeküket időjárásnak megfelelően öltöztessék, legyen váltóruhájuk, a ruhákba rajzolják bele a gyermekük jelét. A szülőket arra ösztönözzük, hogy gyermeküket ne a divat szerint öltöztessék, hanem a kényelem szerint, hogy mozgásukban ne legyenek akadályozva, mert a megfelelő ruházatban a gyermek szabadon mozoghat, jól érzi magát.

A gyermekeknek külön öltözőszekrényük van, ovis zsákjuk, tornazsákjuk. Külön odafigyelünk és a gyermekeket is figyelmeztetjük, hogy ruhájukat mindig a helyére tegyék. Az öltözetnek igen fontos része a váltócipő, legyen hajlékony a talp, széles az orr rész, és megfelelő a méret. Ne akadályozza a láb mozgását, fejlődését és segítse elő a lábizmok tónusának kialakítását, rögzítését.

Feladatok:

- ❖ Az öltözködés helyes sorrendjének megismertetése és begyakoroltatása.
- ❖ Technikai fogások megtanítása: gombolás, kötés, cipzározás, kifordítás, elejeháta, bal-jobb megkülönböztetése.
- ❖ Saját felszerelésük, ruhájuk felismerése.
- ❖ A napirend keretei között elegendő időt biztosítása az öltözködés egyéni tempó szerinti végzésére.
- ❖ A megvalósításban fejlettség szerinti segítséget nyújtunk.

2.6.3. Pihenés

A szervezet egészséges fejlődéséhez elengedhetetlen a napi pihenés. Ehhez szükséges a tiszta levegő, a csend, a nyugalom és kényelmes ruházat.

Feladatok:

- ❖ Fontos feladatunknak tartjuk az egészséges életvitel, az egészséges életmód iránti igény megalapozását, kialakítását (rendszeres életritmus, megfelelő napirend).
- ❖ A pihenéshez nyugodt, meghitt légkör biztosítása a csoportok hagyományainak megfelelően: éneklés, zenehallgatás, mesélés elalvás előtt.
- ❖ Figyelünk az egyéni szokásokra.

- ❖ Szoktatjuk a gyermekeket az egymás iránti toleranciára, pihenő idő alatt csendre, ne zavarják a társaikat.

2.7. Környezeti higiéné

A világszinten egységesülő, globalizált világ a természet megvédését, a hulladék kezelését, az energiával való takarékoskosságot is beemeli az óvodai nevelés kompetenciájába.

Feladatok:

- ❖ A környezet védelméhez és megóvásához kapcsolódó szokások alakítása, a környezettudatos magatartás megalapozása.
- ❖ A környezet fenntarthatóságának érdekében a gyermekeket az energiával való gazdálkodásra és a szelektív hulladékgyűjtés fontosságára neveljük.
- ❖ Az óvoda tisztaságának megóvása.
- ❖ Az óvoda épületének és környezetének szépítése, virágosítása.
- ❖ A foglalkoztató termek szellőztetése.
- ❖ A helyes fűtés és világítás biztosítása.
- ❖ Az udvar tisztántartása, gondozása.
- ❖ A helyiségek, mellékhelyiségek takarítása.
- ❖ Az eszközök higiénája, rendben tartása.

3. KAPCSOLATTARTÁS, EGYÜTTMŰKÖDÉS ELEMZÉSE

3.1. Kapcsolat a szülőkkel

A gyermek az egészséges életmódra vonatkozó ismereteit és magatartásmintáját a családból hozza magával az óvodába. A szülők egészségkultúráltsága, valamint az óvodai egészségvédelemmel való kapcsolatuk jelentős tényező az egészségpedagógiai óvodai program megvalósításában.

A szokásalakítás alapja a példamutatás, a tevékenységek gyakori végzése, ismétlése. Az óvodai szokásokról a szülőket is tájékoztatjuk, hiszen azok megszilárdulásának feltétele az egységes szemlélet.

A szokások kialakításához mindig kapcsoljuk a helyes viselkedési szabályokat. a szülőket többféle formában is tájékoztatjuk programunkról: írásos összefoglaló, szülői értekezlet, fogadó óra.

Félévenként szülői értekezleteket tartunk, amelyek megbeszélési anyagában a kisgyermek nevelése, egészséggondozása, egészséges életmódra szoktatása is szerepel.

3.2. Együttműködés az egészségügyi intézményekkel

Az óvoda egészségfejlesztő pedagógiai tevékenysége beágyazódik a gyermekegészségügyi szakhálózat szervezeti tevékenységébe.

Az óvodai egészségügyi ellátás feladatait és feltételeit az iskola-egészségügyi ellátásról szóló 26/1997. (IX. 3.) NM rendelet írja elő.

A csoportos szűrővizsgálatok megszervezése megköveteli az óvodapedagógustól és a védőnőtől az orvosi kezelésektől való félelem leszerelését.

Minden egészségügyi vizsgálat együttes védőnői és óvodapedagógusi előkészítést, megbeszélést igényel.

Minden évben megszervezzük a gyermekek fogászati szűrővizsgálatát.

Az együttműködésnek több módszere beépül az óvodai nevelés mindennapi programjába, így a védőnői látogatások alkalmával a szomatikus fejlődés ellenőrzése, az egészségfejlesztő alapképességek regisztrálása, a közegészségügyi helyzet ellenőrzése.

Az óvoda és a védőnő kapcsolatát erősíti a gyermekek „előéletének” jobb megismerése: a fejlődési lapok, anamnézis-feljegyzések áttanulmányozása, az egészségre, szociokulturális helyzetére vonatkozó adatok cseréje.

4. ELLENŐRZÉS, ÉRTÉKELÉS RENDSZERE

Az intézményben folyó teljes körű egészségfejlesztés figyelembe veszi a gyermekek biológiai, társadalmi, életkori sajátosságait, beilleszthető az intézményben megvalósuló átfogó prevenció programokba.

Az egészségfejlesztéssel kapcsolatos feladatokat koordinált, nyomon követhető és mérhető, értékelhető módon a helyi pedagógiai program részét képező egészségfejlesztési program keretében készítettük el.

Az óvodai munka gyakorlati ellenőrzését a részletes ellenőrzési terv tartalmazza. A gyermekek fejlődésének dokumentálása az óvodába lépéstől az óvoda elhagyásáig tart. Az ellenőrzési folyamat a gyermekek egyéni képességeinek, fejlettségi szintjének vizsgálatára irányul, melyben megtalálhatók az egészséges életmódhoz kapcsolódó testi, lelki és pszichés készségek és képességek is. Intézményünkben a gyermek fejlődését az Egyéni fejlődési naplóban vezetik óvodapedagógusaink. A gyermekekről félévente az óvodapedagógusok szöveges értékelést készítenek, melyben a gyermek legfőbb fejlődési jellemzőit jegyzik le, amely tartalmazza az egészségfejlesztéshez kapcsolódó értékelést is.

Az egészség védelme az egyén (saját) és a társadalom (közös) érdeke, abban a családnak, az egészségügyi szakszolgáltatnak, a köznevelési rendszernek és más társadalmi szervezetnek alkotmányos feladata van.

XV. Óvodai hátránycsökkentő és esélyteremtő fejlesztő program

I. Törvényi szabályozás

A 363/2012. (XII. 17.) Korm. rendelet az Óvodai nevelés országos alapprogramja szerint az óvodai nevelés célja az, hogy elősegítse az óvodások sokoldalú, harmonikus fejlődését, a gyermeki személyiség kibontakozását, a **hátrányok csökkenését**, az életkori és egyéni sajátosságok valamint az eltérő fejlődési ütem figyelembevételével (ideértve a kiemelt figyelmet igénylő gyermekek ellátását is).

A 20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendelet a nevelési-oktatási intézmények működéséről és a köznevelési intézmények névhasználatáról:

173. §

(1) Az óvoda a hátrányos helyzetű gyermekek számára a miniszter által kiadott személyiségfejlesztő, tehetséggondozó, felzárkóztató program szerint óvodai fejlesztő programot szervez. Az óvodai fejlesztő programban az a gyermek vehet részt, aki a Gyvt. 67/A. § alapján, figyelemmel a Gyvt. 161/Q. §-ában foglaltakra hátrányos helyzetűnek minősül. Az óvoda igazgatója felveheti az óvodai fejlesztő programba azt a gyermeket is, aki nem hátrányos helyzetű, feltéve, hogy a gyermek rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesül. Az így felvehető gyermekek létszáma azonban nem haladhatja meg – tört létszám esetén felfelé kerekítve – az adott csoportba felvett, óvodai felkészítésben részt vevő gyermekek létszámának tizenöt százalékát.

(2) Az óvodai fejlesztő program keretében – a gyermek igényéhez igazodva – biztosítja az óvoda

- a) a gyermek fejlesztésével kapcsolatos pedagógiai feladatokat,
- b) a szociális hátrányok enyhítését segítő pedagógiai tevékenységet,

c) az együttműködések kialakítását azokkal a szolgáltatókkal, amelyek a gyermekek óvodai nevelése során a szülőket támogatják, és a gyermekek számára szolgáltatásokat biztosítanak.

(2a) A fejlesztő program keretében a pedagógus feladata az (1) bekezdésben foglalt programnak megfeleltethető tevékenységek megvalósítása, így egyéni fejlesztési terv készítése és ennek alapján történő képességfejlesztés, együttműködést támogató, szociális képességeket fejlesztő módszerek alkalmazása a gyermekek nevelésében, a gyermek fejlődését segítő más szakemberekkel történő együttműködés, a gyermekek differenciált, fejlesztő értékelése, a családjaikkal történő rendszeres kapcsolattartás.

(3) Az óvodai fejlesztő program szervezésének feltétele, hogy az adott nevelési évben az óvoda, tagóvoda felvételi körzetében élő, óvodás korú hátrányos helyzetű gyermekeknek korcsoportonként legalább hetven százaléka részt vesz az óvodai nevelésben, továbbá az óvodában, tagóvodában a hátrányos helyzetű gyermekek aránya – tört létszám esetén felfelé kerekítve – eléri a tíz százalékot.

(4) Amennyiben az óvodában, az adott feladatellátási helyen korcsoportonként több párhuzamos csoport működik, a hátrányos helyzetű gyermekek létszámának a csoportba járó gyermekek létszámához viszonyított aránya és a párhuzamos csoport ugyanezen aránya közti eltérés nem haladhatja meg a huszonöt százalékpontot. E rendelkezést vegyes csoportok között is alkalmazni kell abban az esetben, amennyiben az adott feladatellátási helyen több vegyes csoport működik. Vegyes csoport esetében a vegyes csoportba járó hátrányos helyzetű gyermekek aránya és az óvoda, tagóvoda egészében a hátrányos helyzetű gyermekek aránya közötti eltérés nem haladhatja meg – tört létszám esetén felfelé kerekítve – a huszonöt százalékpontot.

(5) Az óvodai fejlesztő programban részt vevő gyermek – a miniszter által kiadott program szerinti egyéni fejlesztési terv alapján történő – haladását, fejlődését, továbbá az ezeket hátráltató okokat az egyéni fejlesztésben részt vevő pedagógusok legalább háromhavonta értékelik. Az értékelésre meg kell hívni a gyermek szülőjét és

indokolt esetben a gyermekjóléti szolgálat, a gyámhatóság, valamint a nevelési tanácsadást végző pedagógiai szakszolgálat képviselőjét.

(6) Az óvodai fejlesztő programot az intézmény a pedagógiai-szakmai szolgáltatásokról, a pedagógiai-szakmai szolgáltatásokat ellátó intézményekről és a pedagógiai-szakmai szolgáltatásokban való közreműködés feltételeiről szóló miniszeri rendeletben erre kijelölt szervezet szakmai támogatásával szervezi meg. E szakmai szolgáltatás kiterjed az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény 31. §-a szerinti helyi esélyegyenlőségi program és a köznevelési esélyegyenlőségi intézkedési terv céljai összhangjának támogatására is. A szervezet az óvodai fejlesztő program vonatkozásában a 172. § (2) bekezdésében foglaltak szerint nyújt szakmai támogatást.

II. Fogalom meghatározás

A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény 67/A. § alapján:

„(1) **Hátrányos helyzetű** az a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult gyermek és nagykorúvá vált gyermek, aki esetében az alábbi körülmények közül egy fennáll:

- a) a szülő vagy a családba fogadó gyám alacsony iskolai végzettsége, ha a gyermeket együtt nevelő mindkét szülőről, a gyermeket egyedül nevelő szülőről vagy a családba fogadó gyámról – önkéntes nyilatkozata alapján – megállapítható, hogy a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény igénylésekor legfeljebb alacsony iskolai végzettséggel rendelkezik,
- b) a szülő vagy a családba fogadó gyám alacsony foglalkoztatottsága, ha a gyermeket nevelő szülők bármelyikéről vagy a családba fogadó gyámról megállapítható, hogy a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény igénylésekor az Szt. 33. §-a szerinti aktív korúak ellátására jogosult vagy a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény igénylésének időpontját megelőző 16 hónapon belül legalább 12 hónapig álláskeresőként nyilvántartott személy,

c) a gyermek elégtelen lakókörnyezete, illetve lakáskörülményei, ha megállapítható, hogy a gyermek a településre vonatkozó integrált településfejlesztési stratégiában szegregátumnak nyilvánított lakókörnyezetben vagy félkomfortos, komfort nélküli vagy szükséglakásban, illetve olyan lakáskörülmények között él, ahol korlátozottan biztosítottak az egészséges fejlődéshez szükséges feltételek.”

„(2) **Halmazottan hátrányos helyzetű**

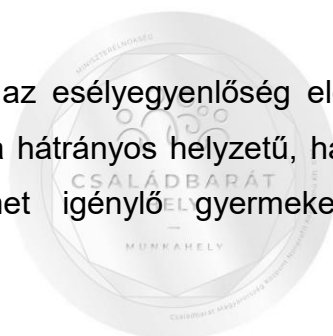
- a) az a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult gyermek és nagykorúvá vált gyermek, aki esetében az (1) bekezdés a)-c) pontjaiban meghatározott körülmények közül legalább kettő fennáll,
- b) a nevelésbe vett gyermek,
- c) az utógondozói ellátásban részesülő és tanulói vagy hallgatói jogviszonyban álló fiatal felnőtt.”

„(3) A gyámhatóság a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultság elbírálásával egyidejűleg kérelemre - külön döntésben, a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultsággal egyező időtartamra - megállapítja a gyermek, nagykorúvá vált gyermek hátrányos vagy halmazottan hátrányos helyzetének fennállását.”

„(4) A hátrányos vagy halmazottan hátrányos helyzet fennállásának megállapítása a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultság megállapítását követően is kérelmezhető. Ebben az esetben az (1) bekezdésben meghatározott feltételek fennállását a kérelem benyújtásának időpontjára vonatkozólag kell vizsgálni, valamint a hátrányos és halmazottan hátrányos helyzet a kérelem benyújtásának napjától a fennálló rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény időtartamára állapítható meg.”

III. Cél

Az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény szellemében a hátrányos helyzetű, halmazottan hátrányos helyzetű, valamint a kiemelt figyelmet igénylő gyermekek társadalmi integrációjának elősegítése:

- esélyegyenlőségének növelése,
- a hátrányok csökkentése,
- az egyéni szükségleteknek megfelelő speciális fejlesztés,
- az iskolai életmódra és az életpálya építésre való felkészítés.

IV. Feladat

A valamilyen hátránnyal küzdő gyermekek számára személyiségfejlesztő, tehetségdonozó, felzárkóztató programok szervezése. Kiemelt feladatunknak tartjuk, hogy a halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek esetében csökkentsük a hiányzások számát.

Konkrét feladatok összefoglalása:

- egyéni fejlesztési terv készítése és ennek alapján történő képességfejlesztés,
- együttműködést támogató, szociális képességeket fejlesztő módszerek alkalmazása a gyermekek nevelésében,
- a gyermek fejlődését segítő más szakemberekkel történő együttműködés,
- a gyermekek differenciált, fejlesztő értékelése, a családjaikkal történő rendszeres kapcsolattartás,
- felzárkóztató programok szervezése, családok bevonása.

1. Szervezési feladatok

Tevékenység	Módszer	Felelős, dokumentálás	Határidő	Eredményesség	Megjegyzés
1.1. A halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek, családok megismerése.	Adatgyűjtés családlátogatás beszélgetés konzultáció.	Tagintézmény- igazgató, óvodapedagó- gusok Dokumentáció: Előjegyzési napló, Anamnézis	Folyamatos	Az intézmény felvételi körzetében élő 3 éves, HH-s, HHH-s gyermekek megismerése.	Teljes körű óvodai fejlesztő nevelés biztosítása.
1.2. Integrációt elősegítő csoportalakítás.	Adatgyűjtés, dokumentum- elemzés.	Tagintézmény- igazgató Dokumentáció: Felvételi és mulasztási napló	Május, június	A gyermekek egyéni szükségeit alapul vevő csoportbeosztá- sok kialakítása.	Integráltan neveljük a SNI- s, BTMN-es, HH és HHH gyermekeket.

Tevékenység	Módszer	Felelős, dokumentálás	Határidő	Eredményesség	Megjegyzés
1.3. Igazolatlan hiányzások minimalizálása.	Dokumentum elemzés, beszámoló.	Óvodapedagógusok Dokumentáció: Felvételi és mulasztási napló	Folyamatos	HH-s, HHH-s gyermekek indokolatlan hiányzásai kimutathatóan csökkennek.	Az igazolatlan hiányzásokról beszámolnak az óvodapedagógusok, és javaslatot tesznek további intézkedésre.
1.4. Szülők munkába állását lehetővé tevő nyitva tartás.	Kérdőívek, felmérés.	Óvodapedagógusok Dokumentáció: Kérdőívek értékelése, feljegyzés	Nevelési év kezdete előtt	A szülők igényeihez igazodóan fogadják a gyermekeket a tagintézmények.	Rendszeres igényfelmérés, a szülők igényeinek megfelelő nyitva tartás, a szülő jogos igénye után változtatás.

2. A nevelőtestület együttműködése

Tevékenység	Módszer	Felelős, dokumentálás	Határidő	Eredményesség	Megjegyzés
2.1. Nevelőtestületi értekezletek.	Team-munka, esetmegbeszélés, hospitálás.	Igazgató, tagintézmény-igazgatók Dokumentáció: Munkaköri leírás, az intézmény munkaterve, beszámolója, jegyzőkönyvek, feljegyzések	Folyamatos	Gyors és személyre szóló információ-áramlás.	Rendszeres hospitálás, információcsere a tagintézmény-igazgatók részvételével. Közös szakmai tanácskozások. Helyi nevelőtestületek rendszeres munkamegbeszélései.
2.2. Gyermekvédelmi munkaközösség értekezletei.	Team-munka, esetmegbeszélés, hospitálás.	Gyermekvédelmi referens, gyermekvédelmi felelősök Dokumentáció: Gyermekvédelmi munkaközösség munkaterve, beszámolója, jegyzőkönyvek	Folyamatos	Hatékony szakmai együttműködés megvalósulása.	Rendszeres munkaközösségi találkozók.
2.3. Helyzetelemzés.	Felmérés, statisztika, dokumentum-elemzés, értékelés.	Igazgató, tagintézmény-igazgatók	Folyamatos	Bizalomépítés a szülőkkel.	Októberi statisztikai létszám – a HH és a HHH-s gyermekek felderítése.

3. A pedagógiai munka kiemelt területei

Tevékenység	Módszer	Felelős, dokumentálás	Határidő	Eredményesség	Megjegyzés
3.1. Az óvodába lépéskor részletes anamnézis.	Beszélgetés, adatgyűjtés, kérdőív, családlátogatás.	Óvodapedagógusok Dokumentáció: Fejlődést nyomon követő dokumentáció anamnézise	Folyamatos	Bemeneti állapotmérés minden gyermekről. Részletes anamnézis megismerése.	Megtalálható a gyermekek személyi anyagában.
3.2. Anyanyelvi és értelmi képességek fejlesztése.	Felmérés, megfigyelés, spontán beszélgetés, irányított beszélgetés.	Óvodapedagógusok Dokumentáció: Óvodai csoportnapló, Fejlődést nyomon követő dokumentáció	Folyamatos	Bátran, az életkori sajátosságokat figyelembe véve kommunikálnak a gyermekek.	Szükség esetén logopédussal együttműködve, egyénre szabottan.
3.3. Érzelmi, erkölcsi és értékorientált közösségi nevelés, szocializáció. Az intézményes nevelésbe illeszkedés elősegítése, bizalom, elfogadás, együttműködés.	Beszélgetés, családlátogatás, ünnepi előkészületek, közös ünneplés.	Óvodapedagógusok Dokumentáció: Óvodai csoportnapló, Fejlődést nyomon követő dokumentáció	Folyamatos	Minden gyermek a csoport hasznos tagjává válik elfogadva és szeretve élők óvodai mindennapjait.	Kiemelt szerepet kapnak az óvodai élet hagyományai, ünnepei, a kapcsolatteremtő, kapcsolat-erősítő, bizalmi játékok.
3.4. Egészséges életmódra nevelés. A gyermekek testi-lelki szükségleteinek harmonikus összehangolása, a napi és heti életritmus kialakítása.	Példamutatás, bemutatás, gyakoroltatás, beszélgetés, dicséret, pozitív példa kiemelése, ellenőrzés.	Óvodapedagógusok Dokumentáció: Óvodai csoportnapló, Fejlődést nyomon követő dokumentáció	Folyamatos	A gyermek testi-lelki szükségleteinek kielégítése, az önmagával kapcsolatos szokások, szabályok kialakítása. Napi- és hetirend kialakítása.	Projekt napok: egészséges táplálkozás, egészséges ételek készítése, stb. – a tagintézmények helyi nevelési gyakorlatának megfelelően, a szülők bevonásával.

Tevékenység	Módszer	Felelős, dokumentálás	Határidő	Eredményesség	Megjegyzés
3.5. Társadalmi érzékenység tudatos fejlesztése az óvodai élet tevékenységformáin keresztül: játék, munka jellegű tevékenységek, a tevékenységekben megvalósuló tanulás.	Beszélgetés, bemutatás, magyarázat, képek, képes könyvek nézegetése, művészeti alkotások nézegetése, zeneművek hallgatása, szabad alkotás.	Óvodapedagógusok, fejlesztőpedagógusok, óvodapszichológusok Dokumentáció: Óvodai csoportnapló, Fejlődést nyomon követő dokumentáció, Fejlesztőpedagógusok naplója, Komplex tehetséggondozó tervek, Óvodapszichológusok szakmai dokumentumai	Folyamatos	Egyéni képességfejlesztés, tehetséggondozás megvalósulása az óvodai élet tevékenységformáin keresztül. Önálló feladatvégzés, egészséges énkép kialakítása. Hatékony együttműködés az intézmény fejlesztőpedagógusával, óvodapszichológusával, egyéb külső szakemberekkel.	A tagintézmények helyi nevelési gyakorlatában foglalt kiemelt célok és feladatok tükrében történik a tervezés és megvalósítás.
3.6. Korszerű óvodapedagógiai módszerek alkalmazása az óvodában.	Építve a gyermek kezdeményezéseire, differenciálás, kooperatív technikák alkalmazása, a művészetek lehetőségeinek felhasználása, együttműködés a szülőkkel, partnerekkel.	Óvodapedagógusok Dokumentáció: Munkaközösségi munkatervek, beszámolók, Munkaközösségek szakmai kiadványa, Óvodai csoportnapló	Folyamatos	A nevelőtestület nyitott az új módszerek megismerésére, kipróbálására, tudatosan alkalmazza a projektpedagógiát, drámapedagógiát, a kooperatív tanulási formákat, alkalmazza a DIFER-mérést.	Intézményünk 10 munkaközössége aktívan támogatja az intézményen belüli tudásmegosztást, minden évben szakmai kiadvánnyal járul hozzá az intézmény innovációjához.

4. Gyermekvédelemmel, az egészségügyi ellátással, szociális segítségnyújtással kapcsolatos feladatok

Tevékenység	Módszer	Felelős	Határidő	Eredményesség	Megjegyzés
4.1. Egészségügyi szűrővizsgálatok. a gyermek fejlődésének nyomon követése: háziorvos, fogorvos, védőnő.	Egészségügyi vizsgálat, szűrővizsgálat.	Tagintézményigazgató	Folyamatos	A gyermek egészséges testi fejlődésének nyomon követése, kontrollálása a vonatkozó jogszabályi előírások mentén történik.	Az egészségügyi vizsgálatok együttműködés el történnek. Minden évben megszervezzük a gyermekek fogászati szűrővizsgálatát.

Tevékenység	Módszer	Felelős	Határidő	Eredményesség	Megjegyzés
4.2. Gyermekeorvosi, védőnői tanácsadás. Közös programok.	Előadás, tanácsadás.	Tagintézmény-igazgató	Folyamatos	A szülők körében megvalósul az egészségügyi tanácsadás.	Az egészségügyi szabályok betartása, a tisztálkodás fontossága.
4.3. Gyermekejóléti szolgáltatások, kapcsolattartás. Esetmegbeszélések, közös programok, adományozás.	Beszélgetés, tanácsadás, bemutatás, segítség.	Tagintézmény-igazgató	Folyamatos	Előadások szervezése, rendszeres kapcsolattartás, konzultáció, esetmegbeszélés.	Aktív együttműködés a Gyermekejóléti Szolgálat munkatársaival.
4.4. A szociális ellátó rendszerrel való együttműködés.	Beszélgetés, gyakorlás, konzultáció, bemutatás.	Tagintézmény-igazgató	Folyamatos	Előadások szervezése, rendszeres kapcsolattartás, konzultáció, esetmegbeszélés.	Széleskörű összefogás a rászoruló gyermekek megsegítésére. Programok a partnerek szervezésében.
4.5. Együttműködés külső partnerekkel.	Beszélgetés, az óvodában folyó munka bemutatása, a szülők támogatása, erőforrások feltárása.	Tagintézmény-igazgató	Folyamatos	Cél az óvoda szűkebb és tágabb környezetéből partnerek keresése, megnyerése közös munkára, együttműködésre.	A tagintézmények kezdeményező szerepet vállalnak a külső kapcsolatok építése terén.
4.6. Csongrád-Csanád Vármegyei Pedagógiai Szakszolgálat.	Konzultáció, fejlesztési tervek készítése.	Tagintézmény-igazgató, pedagógiai és esélyegyenlőségi igazgató-helyettes	Folyamatos	Szakemberek folyamatos támogatása. Magatartási és tanulási nehézségek prevenciója, korrekciója.	Konzultációk a gyermekek fejlődéséről, fejlesztési tervek közös kidolgozása, szolgáltatások megtervezése és biztosítása a tagintézményekben.
4.7. Szeged Megyei Jogú Város Önkormányzata Művelődési Osztálya	Bemutatás, beszámoló, beszélgetés, konzultáció.	Igazgató	Folyamatos	Az Oktatási Keret pályázati támogatása az intézményi Gyermeknap megszervezéséhez.	Beszámoló az intézmény munkájáról.

5. Befogadás – beszoktatás

Tevékenység	Módszer	Felelős	Határidő	Eredményesség	Megjegyzés
5.1. Beiratkozás.	Beszélgetés bemutatás.	Igazgató, pedagógiai és tanügyigazgatási igazgató-helyettes, tagintézmény-igazgató	Fenntartó által meghatározott időpont.	Az intézménybe beiratkozott gyermekek óvodai felvétele a szülői igények, kérések figyelembevételével.	Az óvodai beiratkozásra meghirdetett időpontokon túl, a nevelési év folyamán is van lehetőség óvodai felvételre, átvételre.
5.2. Ismerkedés az óvodával.	Látogatás bemutatás beszélgetés.	Tagintézmény-igazgató, óvodapedagógusok	Folyamatos	Nyílt napokon a gyermekek és szülők megismerkednek az óvodapedagógusokkal, dajkával, az óvodai szokásokkal, egyeztetésre kerül az egyéni befogadási, beszoktatási terv.	A tagintézményi Feladattervekben kerülnek megtervezésre a nyílt napok, nyílt hetek, ismerkedő játszódélelőttök és -délutánok.
5.3. Egyeztetés az önkormányzati nyilvántartással.	Adatgyűjtés dokumentum-elemzés.	Igazgató, pedagógiai és tanügyigazgatási igazgató-helyettes	Június 15.	Naprakész adatok megismerése, egyeztetése a fenntartóval.	Fontos felderíteni az esetlegesen kimaradt vagy külföldön tartózkodó gyermekeket, különös tekintettel a HH és HHH gyermekekre.
5.4. Szülői értekezlet.	Beszélgetés tájékoztatás az óvoda rendjéről, igényfelmérő kérdőív.	Tagintézmény-igazgató, óvodapedagógusok	Június 30.	A szülők tájékozódnak az óvodakezdéssel kapcsolatos fontos tudnivalókról, a Házi rendről, választ kapnak minden felmerülő kérdésükre. Felmérésre kerülnek az óvodai nyitvatartással kapcsolatos szülői igények.	Tájékoztató az óvoda napi- és heti rendjéről, a csoportok szokásrendszereiről, a Házi rendről. Ismertetésre kerülnek a szülőket is érintő szabályzatok. Kiválasztásra kerülnek a gyermekek óvodai jelei.

Tevékenység	Módszer	Felelős	Határidő	Eredményesség	Megjegyzés
5.5. Családlátogatás a beiratkozott gyermekekénél.	Beszélgetés, adatfelvétel.	Óvodapedagógusok	Óvodakezdés előtt	Az óvodapedagógusok már a gyermek óvodába lépése előtt megismerkednek a gyermekkel, a családdal, szociokulturális környezetükkel.	A családlátogatás alkalmával lehetőség nyílik a családi nevelési módszerek megismerésére, a szülői kérdések megválaszolására.
5.6. A gyermekek fogadása.	Igény szerinti befogadás.	Óvodapedagógusok	Folyamatos	Az óvodai nyílt napokon és a családlátogatások alkalmával a szülőkkel egyeztetett, egyéni igényekre szabott, rugalmas befogadás megvalósulása.	Lehetővé tesszük a, különböző átmeneti tárgyak használatát.
5.7. Nyitott óvoda.	Beszélgetés.	Tagintézményigazgató, óvodapedagógusok	Folyamatos	Megalapozódik a szülőkkel a bizalom alapuló partneri kapcsolat, a gyermek érdekében történő együttműködés.	A szülők a csoportszobába bekísérhetik gyermekeiket, vetkőztethetik, öltöztethetik, rövid szót válthatnak az óvodapedagógusokkal, stb.

6. Szülőkkel való kapcsolattartás, együttműködés

Tevékenység	Módszer	Felelős	Határidő	Eredményesség	Megjegyzés
6.1. Személyes kapcsolat kialakítása minden szülővel.	Találkozás, beszélgetés, családlátogatás.	Óvodapedagógusok	Folyamatos	Bizalom kialakítása. Elfogadás.	Az óvodába iratkozó gyermekeket ajándékkal fogadjuk. Ismerkedő találkozás a tagintézmények nyílt napjain.
6.2. Egyénre szabott beszoktatási terv.	Beszélgetés, konzultáció.	Óvodapedagógusok	Folyamatos	A gyermekek és családok egyéni igényeihez igazodó, rugalmas befogadás, beszoktatás.	A családok előzetes megismerése és az anamnézis felvétele segíti az egyéni igények feltárását.
6.3. Rendszeres tájékoztatás a gyermek fejlődéséről.	Beszélgetés, tájékoztatás.	Óvodapedagógusok	Folyamatos	Rendszeres tájékoztatás a gyermek fejlődéséről.	A szülők előre egyeztetett időpontban szabadon

Tevékenység	Módszer	Felelős	Határidő	Eredményesség	Megjegyzés
				Szóbeli és írásbeli tájékoztatási formák szükség szerinti megvalósulása.	látogathatják az óvodát. Betekintést nyerhetnek a gyermek óvodai tevékenységeibe, képet kaphatnak fejlődéséről. Évente két alkalommal írásban is tájékoztatást kapnak a gyermek fejlődéséről, mely magába foglalja a DIFER-mérések eredményeinek ismertetését is.
6.4. Folyamatos és egyéni beszélgetések a szülőkkel.	Beszélgetés, tapasztalatcsere	Óvodapedagógusok	Folyamatos	Minél nagyobb számban jelennek meg a szülők a csoportokban szervezett programokon. A család szokásainak, érdekrendjének megismerése, megértése.	Egyéni megbeszélések alkalmával a gyermekneveléssel kapcsolatos nézetek megismerése. A család erőforrásainak feltárása.
6.5. Szülői közösségek erősítése, rendezvények szervezése.	Közös ünnepek beszélgetés bemutatás kirándulás.	Óvodapedagógusok	Folyamatos	A szülők minél nagyobb számban jelennek meg és vesznek részt ezek szervezésében.	Családokkal közös rendezvények, hagyományok, melyek a Pedagógiai program alapján az intézményi Munkatervben és a tagóvodai Feladattervekben kerülnek megtervezésre.
6.6. Partnerközpontú működés, Szülői igények kiszolgálása.	Kérdőíves mérés, beszélgetés interjú.	Igazgató, tagintézmény-igazgatók	Folyamatos	Az intézményi igény- és elégedettségmérés során a szülői vélemények, igények megfogalmazódnak.	A szülők önmaguk is kezdeményezők, megfogalmazzák elvárásukat az óvoda felé.

7. Óvoda- iskola átmenet támogatása

PEDAGÓGIAI PROGRAM
Szeged Megyei Jogú Város Önkormányzata
Óvodák Igazgatósága
6723 Szeged, Tabán utca 29.

Tevékenység	Módszer	Felelős	Határidő	Eredményesség	Megjegyzés
7.1. Iskolára felkészítő pedagógiai munka, differenciált egyéni fejlesztési, fejlesztési terv készítése.	Beszélgetés, bemutatás, gyakorlás, ellenőrzés, értékelés.	Tagintézmény-igazgató, óvodapedagógusok	Folyamatos	Kialakulnak az iskolába lépéshez szükséges készségek, képességek, kulcskompetenciák.	Óvoda-iskola átmenet segítése. Közös programok, bemutató foglalkozások. Esetmegbeszélés, hospitálás. Tájékoztatás az elsősök fejlődéséről.
7.2. Iskolaválasztás. Együttműködés a szülő, az óvoda és az iskola között. Különös figyelemmel a programban érintett HH és a HHH-s gyermekek vonatkozásában.	Beszélgetés, párbeszéd.	Tagintézmény-igazgató, óvodapedagógusok	Szükség szerint	A családok megfelelő információkkal rendelkeznek gyermekük beiskolázásával kapcsolatban, megismerik lehetőségeiket, a választható iskolákat.	A szülőknek segítséget, támogatást adunk az iskolai beíratáshoz.
7.3. Az óvoda-iskola átmenetet segítő program.	DIFER-mérés, hospitálás, esetmegbeszélés, közös programok.	Tagintézmény-igazgató, óvodapedagógusok	Folyamatos	Az iskola-bemutató programokon minél nagyobb számú résztvevő gyermek és szülő. Az óvoda-iskola átmenet zökkenőmentes megvalósulása.	A DIFER-eredményekre épülő, egyénre szabott fejlesztési tervek mentén segítjük a gyermekek optimális fejlődését.
7.4. A gyermek fejlődésének utánkövetése az iskola első évében.	Beszélgetés, látogatás, közös programok, konzultációk.	Óvodapedagógusok	Folyamatos	Visszacsatolás a nevelő-fejlesztő munka, valamint az iskolaválasztás sikerességéről.	Látogatás az első osztályba. Beszélgetés az elsős tanítókkal. Nyílt napok látogatása. Az első osztályosok visszalátogatása az óvodába.
7.5. Szakmai konzultációk. Bemutató foglalkozások.	Beszélgetés Előadás bemutatás.	Óvodapedagógusok	Folyamatos	Óvodapedagógusok és tanítók részt vesznek a szakmai programokon, tapasztalatcserével segítve egymás munkáját.	Nevelési értekezletek, nyílt napok, bemutató foglalkozások látogatása iskolában, óvodában.
7.6. Az első osztályosok	Beszélgetés, közös programok.	Óvodapedagógusok	Ősszel és tavasszal	A tervezett program maradéktalanul	Iskolába készülő gyermekek

Tevékenység	Módszer	Felelős	Határidő	Eredményesség	Megjegyzés
látogatása.				megvalósul.	ismerkedése az iskolával.
7.7. Tanévkezdés az iskolában. Az első osztályosok búcsúztatása.	Beszélgetés, előadás.	Tagintézmény-igazgató, óvodapedagógusok	Szeptember 1.	A tagintézményi hagyományoknak megfelelően történik az első iskolai nap emlékeztetéssé tétele.	A tagintézmények Feladatterveiben kerül megtervezésre.

8. A HH – HHH gyermekek integrációjának és segítése teljesítésének összefoglaló feladatai

Tevékenység	Módszer	Felelős	Határidő	Eredményesség	Megjegyzés
8.1. Az intézmény körzethatárán belül lévő gyermekek felderítése.	Adategyeztetés.	Igazgató, pedagógiai és esélyegyenlőségi igazgatóhelyettes	Folyamatos	Folyamatosan frissített adatok alapján történik az integrációval kapcsolatos feladatok tervezése.	Az önkormányzati nyilvántartás mellett adatokat gyűjtünk a védőnő és a helyi Gyermekvédelmi Szolgálat bevonásával.
8.2. Az intézmény munkájának széleskörű bemutatása, tagintézményi nyílt napok szervezése.	Óvodai nyílt napok szervezése, óvodai és városi rendezvényeken történő részvétel, kapcsolattartás a helyi médiával.	Igazgató, tagintézmény-igazgatók	Folyamatos	Az intézmény működésének, sikereinek bemutatása, a nyilvánosság biztosítása. A tagintézményi helyi sajátosságok és értékek megismertetése a családokkal.	A tagintézmények Feladatterveiben foglaltak alapján történik a nyílt napok és nyílt hetek megszervezése.
8.3. Óvodai beíratás.	Beszélgetés, bemutatás.	Igazgató, pedagógiai és tanügyigazgatási igazgatóhelyettes	A fenntartó által meghatározott időpontban, valamint nevelési év közben folyamatosan.	Egyeztetésre kerülnek az óvodai felvétellel kapcsolatos szülői igények, gyermeki sajátosságok.	A pedagógiai és tanügyigazgatási igazgatóhelyettes egyeztet a felvételi adatokról minden érintett félel.
8.4. Az óvodai beíratást követően a sikeres integrációt elősegítő csoportbeosztás.	Dokumentum-elemzés.	Igazgató, pedagógiai és tanügyigazgatási igazgatóhelyettes, pedagógiai és esélyegyenlőségi igazgatóhelyettes	Június 15.	Lehetővé válik a gyermek egyéni igényeinek megfelelő, támogató környezet és befogadó csoportlétkör biztosítása.	A beíratkozást követően minden csoportbeosztást befolyásoló tényező átgondolásra kerül.
8.5. Rendelkezésre álló adatok,	Dokumentum-elemzés, felmérés.	Igazgató, pedagógiai és tanügyigazgatási	Szeptember 15.	A rendelkezésre álló adatok alapján az éves	Ismerkedés a gyermekek szociokulturális

PEDAGÓGIAI PROGRAM
Szeged Megyei Jogú Város Önkormányzata
Óvodák Igazgatósága
6723 Szeged, Tabán utca 29.

Tevékenység	Módszer	Felelős	Határidő	Eredményesség	Megjegyzés
dokumentumok alapján a HH, HHH helyzet megállapítása.		igazgatóhelyettes, pedagógiai és esélyegyenlőségi igazgatóhelyettes		Munkatervben megtervezésre kerülnek az esélyegyenlőséggel, hátránycsökkentéssel kapcsolatos feladatok.	helyzetével, körülményeivel. A gyámügy, a Gyermekjóléti és Családsegítő Szolgálat bevonása.
8.6. A rászoruló családoknak segítségnyújtás a hivatalos ügyek intézéséhez.	Beszélgetés tájékoztatás.	Igazgató, pedagógiai és esélyegyenlőségi igazgatóhelyettes, gyermekvédelmi referens	Folyamatos	Minden rászoruló család személyre szabott segítséget kap az intézmény dolgozóitól a hivatalos ügyek kapcsán felmerülő kérdésekben.	Tájékoztatás a rendszeres gyermekvédelmi támogatás kérésének módjáról, egyéb támogatási lehetőségekről.
8.7. Az óvodai integrációs, fejlesztő program alkalmazása.	Egyéni és kiscsoportos fejlesztő programok, fejlesztési tervek készítése.	Tagintézmény-igazgatók, óvodapedagógusok, fejlesztőpedagógusok, gyermekvédelmi felelősök	Folyamatos	A program alkalmazásának eredményessége megmutatkozik a gyermekek egyéni fejlődésében, a családokkal való együttműködésben.	Egyéni fejlesztési tervek elkészítése, megvalósítása. A programokról tájékoztatás a szülőknek. Tapasztalatok leírása, esetmegbeszélések.
8.8. Társas kapcsolatok erősítése.	Tevékeny, élménygazdag óvodai élet megszervezése. Stabil szokás- és normarendszer kialakítása.	Óvodapedagógusok, dajkák, pedagógiai asszisztensek	Folyamatos	Együttműködési formák, stratégiák kialakítása, érzelmi kötődés mélyítése, a másság elfogadása és elfogadtatása. Pozitív érzelmi kötődés kialakítása.	A Helyi nevelési gyakorlatoknak és az Óvodai Fejlesztő Programnak megfelelő óvodai élet szervezése, aminek tevékeny részese minden gyermek.
8.9. Óvodai és csoporthagyományok kialakítása, az egymás iránti szeretet, tisztelet erősítése.	Óvodai és csoportszintű ünnepek, kirándulások, sportnapok.	Óvodapedagógusok, dajkák, pedagógiai asszisztensek	Folyamatos	Közösségi élményeken keresztül megvalósul a csoportkohézió erősítése, az összetartozás érzésének megélése.	A tagintézmény Feladattervében foglaltak alapján valósulnak meg a tervezett programok, az óvodai élet és a helyi közösségek hagyományainak ápolása.
8.10. Fogadóórák szervezése.	Beszélgetés.	Óvodapedagógusok	Folyamatos	A szülők részletes tájékoztatást kapnak gyermekük	Az egyéni beszélgetések alkalmával lehetőség nyílik

PEDAGÓGIAI PROGRAM
Szeged Megyei Jogú Város Önkormányzata
Óvodák Igazgatósága
6723 Szeged, Tabán utca 29.

Tevékenység	Módszer	Felelős	Határidő	Eredményesség	Megjegyzés
				egyéni fejlődéséről, a DIFER-mérések eredményeiről és az egyéni fejlesztési tervek megvalósulásáról.	a gyermekneveléssel kapcsolatos nézetek megismerésére, közelítésére.
8.11. Nyitott óvoda.	Őszinte légkör kialakítása.	Óvodai dolgozók	Folyamatos	Megvalósul a partnerközpontú működés, a szülői igények megismerése és kiszolgálása.	A családok bepillantást nyernek a pedagógiai munkába, gyermekük óvodai életébe.
8.12. Óvoda-iskola átmenetet segítő program.	Hospitálás, esettanulmányok.	Tagintézmény-igazgatók, óvodapedagógusok	Folyamatos	Az óvoda elősegíti a gördülékeny óvoda-iskola átmenet megvalósulását, a gyermekek felkészülnek az iskolába lépésre.	A tagintézmények Feladatterveiben kerülnek megtervezésre az iskolákkal való kapcsolat-tartás helyi formái, közös programjai.
8.13. A kapcsolatok eredményességének monitorozása nevelési évenként.	Kérdőívek, interjúk, adatelemzések.	Tagintézmény-igazgatók	Június 30.	A kapcsolatok tartalmának és minőségének folyamatos fejlődése.	A tagintézmények Feladatterveiben és Beszámolóiban tükröződnek a program céljai és feladatai.

XVI. Iskola-előkészítő fejlesztő pedagógiai tevékenységek

Az intézményi koncepció főbb tartalmi elemei:

- ❖ Intézményünkben az iskola-előkészítő fejlesztő pedagógiai tevékenységeket az **Óvodai nevelés országos alapprogramjában megfogalmazottak szerint** végezzük.
- ❖ Valamennyi tagintézményünkben **egységes elvek mentén, de az óvodapedagógusok módszertani szabadságának megtartása mellett** szervezzük meg ezeket a tevékenységeket.
- ❖ **Támazkodunk az óvodapedagógusok szakmai tapasztalatára**, tudására, kihasználjuk a hálózati tanulás lehetőségeit.
- ❖ Az iskola-előkészítő fejlesztő pedagógiai tevékenységek megszervezésekor is a teljes nevelési időben **gondolkodunk, új utakat is kipróbálunk, ösztönözzük az innovatív pedagógiai megoldásokat.**
- ❖ Az iskola-előkészítő fejlesztő pedagógiai tevékenységbe **beleszámítjuk a tervezett tanulási tevékenységek tartalmát, idejét**, különös tekintettel a 5-6-7 éves korra tervezett differenciálás szintjére.
- ❖ Az iskola-előkészítő tevékenységeket **éves tematikus tervben tervezzük, havi lebontásban**, amely ajánlás szintjén a Pedagógiai Programunk részét képezi.
- ❖ Az iskola-előkészítő fejlesztő pedagógiai tevékenységek tervezésének alapját az intézményi gyakorlatunknak megfelelően az 5 éves korban felvett **Difer mérések eredményeinek elemzése** adja. A tervezéskor a hangsúlyt a prevencióra fektetjük, az eredmények alapján differenciált és célzott fejlesztésben gondolkodunk.

- ❖ Az iskola-előkészítő fejlesztő pedagógiai tevékenységek tervezésekor a rendszeresség, az egymásra épülés, és a **hosszantartó, változatos gyakorlás megvalósítása kiemelt szempont** számunkra.
- ❖ A fejlesztési folyamat során ciklusokban gondolkodunk, az óvodások fejlődési jellemzői alapján meghatároztuk a sikeres **iskolakezdéshez elengedhetetlenül fontos öt területet**, melyek köré a fejlesztési feladatokat tervezzük:
  - ✓ **Motoros fejlesztés:** nagymozgások fejlesztése, finommotorika fejlesztése.
  - ✓ **Nyelvi fejlesztés:** szövegértés, szövegalkotás, szókincsbővítés, beszédhanghallás.
  - ✓ **Kognitív kompetenciák fejlesztése:** vizuális és auditív érzékelés, észlelés, emlékezet, figyelem, gondolkodás (fogalmi gondolkodás, rendszerező képesség, kombináló képesség, tapasztalati következtetés, összefüggés megértés).
  - ✓ **Szocialitás fejlesztése:** kapcsolatteremtő képesség, érdekérvényesítő és konfliktuskezelő képesség, segítség, csoportszervező képesség, vezetési képesség, együttműködési képesség, versengési képesség.
  - ✓ **Érzelmi fejlesztés:** érzelmek észlelése és kifejezése, érzelmek beillesztése a gondolkodásba, érzelmek megértése, érzelmekkel való bánásmód.
- ❖ Az iskola-előkészítő fejlesztő pedagógiai tevékenységeket **tíz hónapra, szeptember elejétől június végéig tervezzük**. Az első és a második félévben is az öt terület mindegyike egy hónapig kerül a fókuszba.
- ❖ Az aktuális területhez tervezett iskola-előkészítő tevékenységekre a Pedagógiai Program részeként, az **éves Tematikus terv ad ajánlást**.
- ❖ A Tematikus terv kidolgozását a munkaközösségek és a fejlesztő óvodapedagógusok bevonásával az **igazgató által megbízott koordinátor** irányítja. Játékok sorozatával változatos módon, egyre bővülő tartalommal valósul meg a fejlesztés.

XVII.1. A TAGINTÉZMÉNYEK NEVELÉSI GYAKORLATA

	<p>Szegedi ÓVI Baross László Óvodája</p>
A tagintézmény címe:	6726 Szeged, Fésű utca 6.
Csoportok száma:	4

Személyi feltételek, a nevelőközösség bemutatása:

Óvodánkban a pedagógiai-nevelési feladatokat 8 óvodapedagógus, 4 dajka, 1 teljes állású és egy részmunkaidős pedagógiai asszisztens látja el. Szakmai érdeklődés alapján részt veszünk az intézményi szintű szakmai munkaközösségek munkájában. Nyitottak vagyunk az újra, folyamatosan bővítjük a tudásunkat, amit szívesen megosztunk egymással. Igyekszünk újszerű, innovatív programokat felkínálni a mindennapokban gyerekeknek és a közös programjaink során a családoknak is. Pedagógiai beállítottságunkat az elfogadás, empátia, gyerekszeretet, érzelmi biztonság nyújtása, vidámságra jellemzi. Szeretjük és óvjuk a természetet, globális egészségvédő szemlélet jellemző ránk.

Tárgyi feltételek:

Óvodánk Újszeged csendes zöldövezeti részén, az autós forgalomtól távolabb helyezkedik el. A közeli lakótelepen és a családi házas övezetben élnek a hozzánk járó gyermekek. Az óvoda tömegközlekedéssel is jól megközelíthető. A kis erdőhöz hasonló udvaron apró kavicsos, fűves és térköves terület csábít a mozgásra, játékra, melyet igyekszünk maximálisan kihasználni. Madárkertet létesítettünk, süngarázst telepítettünk, madáretetőket, odúkat helyeztünk ki, hogy a gyermekek számára közelebb hozzuk a természetet, az állatokat, hogy közvetlenül is megfigyelhessék azokat. Az öreg, árnyat nyújtó fákat gondozzuk, és figyelmet fordítunk arra is, hogy újabb facsemeték telepítésével megőrizzük udvarunk természetközeli jellegét.

Négy tágas csoportszoba várja a gyerekeket, melyekhez külön öltöző és mosdó is tartozik. Nyitott teraszunkon és az új műfüves sportpályánkon lehetőség levegőzésre, szabadban történő játékra, mozgásra. Sószoba várja a hurutos időszakban a gyerekeket az egészségük támogatására. Óvodánk tárgyi felszereltsége, a képesség- és mozgásfejlesztést segítő eszközök, sporteszközök tekintetében is kiemelkedően jó.

A tagintézmény nevelési gyakorlatának bemutatása

A helyi nevelési gyakorlat elnevezése: „Csodák, mesék fűben-fában”

Kiemelt cél:

- ❖ A gyermekekben alapozódjon meg az egészséges környezet és élet iránti igény, a környezettudatosság, a környezetért vállalt felelősség érzése, valamint annak a folyamatnak a segítése, hogy a természetet ismerő, értő, szerető és védő emberré válhassanak.

Kiemelt feladatok:

- ❖ Figyelmet fordítunk arra, hogy a gyermekek saját élmények, tapasztalatok révén ismerjék meg a környezeti hatásokat, változásokat, s felkeltsük érdeklődésüket a jelenségek mélyebb megismerésére, a környezet védelmének fontosságára.
- ❖ Arra törekszünk, hogy a gyerekek vegyék észre a természetben rejlő szépségeket, a sokszínűséget, élvezve a felfedezés örömeit, hogy kialakuljon bennük az együttérzés, a csodálat, a szeretet, a felelősség és a gondoskodás érzése.
- ❖ A családok aktív bevonásával, a természetközeli és egészséges életmód kialakítását célzó programjaink során megvalósítjuk a környezet- és egészségtudatos szemlélet elterjesztését.

Tagintézményi saját ünnepek és hagyományok:

- ❖ Őszi családi nap – vidám családi esemény az egészséges életmód jegyében.
- ❖ Karácsonyi teadélután – a gyermekcsoportok karácsonyi köszöntője a családok számára – közös beszélgetés, teázás.
- ❖ Gyermeknap kirándulás – az óvoda egészét érintő buszos kirándulás, a gyerekek számára érdekes, vidám programokkal, különleges úti céllal.

Jó gyakorlatok, óvodai projektek:

- ❖ „Állatok világnapja” – projekt
- ❖ „Madarak és fák napja” – projekt
- ❖ „Farsang” – projekt
- ❖ „Húsvét” – projekt
- ❖ „Víz világnapja” – projekt

A tagintézmény és a család kapcsolata:

Befogadás/beszoktatás:

Az óvodába lépést megelőzően játszódelután keretein belül ismerkedhetnek a gyerekek és szüleik az óvodával, az óvodapedagógusokkal, a dajka nénikkel. A szülők számára az első szülői értekezleten tájékoztatást adunk az óvoda és a csoport szokásrendjéről, helyi nevelési gyakorlatunkról, a befogadás menetéről. A gyerekek az első napokban egyre hosszabb időt töltenek az óvodában.

Az együttműködés formái:

A szülőkkel a napi személyes kapcsolaton kívül szülői értekezleteken, fogadó órán, és tematikus előadásokon találkozunk. Online információs csatornaként zárt csoportokat működtetünk, ahol tájékoztatást kapnak a csoport egészét érintő történésekről, tudnivalókról, tervekről. A csoportban zajló események dokumentálásaként fényképek, rövid videók is megosztásra kerülnek. Szülői Szervezet segíti az óvoda működését. Az óvoda bejáratánál található faliújságon tájékozódhatnak a szülők az aktuális információkról. Az intézményi honlapon bemutatkozó videóban is bemutatjuk gyakorlatunkat.

A tagintézmény külső kapcsolatai, az együttműködés tartalma:

A Bagoly Utcai Bölcsődében évente részt veszünk az óvodai beiratkozást megelőző bölcsődei szülői értekezleteken. Az óvodakezddést megelőzően, a nyár folyamán vendégül látjuk a bölcsődéseket, apró ajándékkal kedveskedve nekik.

A Szegedi Vörösmarty Mihály Általános Iskola tanítói részt vesznek az iskolakezddésről szóló szülői értekezletünkön. Iskolai rajzpályázatokra küldünk gyermekalkotásokat, az iskolások pedig karácsonyi zenés műsorokkal színesítik ünnepünket.

A Bálint Sándor Művelődési Ház rajzpályázatain minden alkalommal részt veszünk.

A Somogyi Károly Könyvtár Odesszai Fiókkönyvtára mesefoglalkozásait kedvelik óvodásaink, s emellett a könyvtár használatával is ismerkednek játékos formában.

A Szegedi Szimfonikus Zenekar játékos hangszeres bemutatói minőségi zenei élményt nyújtanak óvodásainknak.

A Szegedi Nemzeti Színház bérletes gyermek előadásai színesítik kulturális életünket.

A Király-König Péter Zeneiskola zenei előadásainak látogatása éves programtervünkben szerepel.

A Szegedi Nemzeti Múzeum kiállításait, tárlatait igyekszünk időről időre megtekinteni.

XVII.2. A TAGINTÉZMÉNYEK NEVELÉSI GYAKORLATA

	Szegedi ÓVI Béke Telepi Óvodája
A tagintézmény címe:	6728 Szeged, Napos út 16.
Csoportok száma:	3

Személyi feltételek, a nevelőközösség bemutatása:

Az óvoda engedélyezett óvodapedagógusi álláshelye a két csoporthoz igazítottan négy fő, két dajka és egy pedagógiai asszisztens támogatja az óvodapedagógusok munkáját. Óvodatitkár segíti az adminisztrációt és egy udvaros tartja rendben az óvoda udvarát.

A nevelőtestület minden tagja felsőfokú végzettségű, három fő óvodapedagógus rendelkezik szakvizsgával. Kiemelt nevelési feladatunkat támogató kompetenciáink, végzettségeink: Egészségfejlesztő és mentálhigiénés pedagógus, Lábboltozat javító torna, Elsősegélynyújtás, Drámapedagógia, Környezeti nevelés, Mozgáskotta, Így tedd rá – néptánc.

Tárgyi feltételek:

Az intézmény a város északi részén, a körtöltésen kívül, kertvárosi környezetben található. Az óvoda 51 férőhelyes. A csoportszobák tágasak, világosak, esztétikusan berendezettek, megfelelő teret biztosítanak a változatos tevékenységformákhoz. A berendezési tárgyak a gyermekek testméreteihez igazodnak, a funkcionális és az esztétikai igényeknek megfelelnek. Mindkét csoportnak külön öltözője, mosdója, valamint külön bejárata van, az udvar felől.

A tágas aula jól használható a mozgásos tevékenységek, a közös rendezvények lebonyolítására. A fejlesztő szobát a gyógypedagógus, a fejlesztő pedagógus és a logopédus használja fejlesztő munkája során.

Az óvoda udvara tágas, mozgásfejlesztő mászóakkal és homokozóval van felszerelve. Nagy árnyékot adó fák, örökzöldek, bokrok és a kertben nyíló virágok teszik szebbé, hangulatosabbá az óvoda környezetét.

Az informatikai eszköztár elégséges, egy asztali számítógép, egy laptop, 2 tablet, vezetékes és mobil telefon, fénymásoló, nyomtató áll rendelkezésre a feladatok ellátásához. A wifi hozzáférés biztosított az óvoda egész területén.

A tagintézmény nevelési gyakorlatának bemutatása

A helyi nevelési gyakorlat elnevezése: „Lóti-futi”

Kiemelt cél:

- ❖ Alapozódjon meg az egészségtudatos életmód az óvodai tevékenységekbe ágyazottan – az egészséges táplálkozás, a rendszeres testmozgás, az egészséges higiéniai és életmódbeli szokások kialakítása által, amely előkészíti a gyermeki személyiség harmonikus fejlődését.

Kiemelt feladatok:

- ❖ Az egészséges életritmus, táplálkozás, testápolás, öltözködés, mozgás, pihenés és alvás megszervezésével, a témához kapcsolódó gyermeki tevékenységekkel az egészséges szokások kialakításával megalapozzuk az egészséges életmódra nevelést.
- ❖ Sokféle mozgásfajtaival, testnevelési játékkal ismertetjük meg a gyermekeket, ezáltal fejlesztjük a motoros, a kognitív és az affektív tanulási képességüket, önbizalmukat, kitartásukat, koncentrációs képességüket és önfegyelmüket.
- ❖ A tervezett óvodai és családi közös élményeken, programokon keresztül érzékenyítjük a gyermekeket és családjaikat az egészségtudatos magatartásra.

Tagintézményi saját ünnepek és hagyományok:

- ❖ Szüreti multság: Hagyományos szüreti multság szőlőszemezéssel, préssel, mustkóstolással, tánc házzal.
- ❖ Családi sportnap: „Lóti-futi” címmel családi sportnapot szervezünk, ahol a mozgásos játékokon túl egészséges ételek, és italok fogyasztásával hívjuk fel a családok figyelmét a helyes táplálkozásra és a rendszeres mozgás fontosságára.

Jó gyakorlatok, óvodai projektek:

Egészségfejlesztés az óvodában:

A jó gyakorlat célja a gyermekek játékos megismertetése az egészséges életmóddal. További cél, hogy megismerjék saját testüket, annak működését. Egészségfejlesztés során elsődleges feladatunk rávezetni őket a helyes táplálkozásra, a rendszeres mozgás fontosságára, szeretetére. Az egészségfejlesztés a következő témakörökben történik: emberi test, mozgásos tevékenységek szabadban, táplálkozás, mozgás, tisztálkodás, fogápolás, szelektív hulladékgyűjtés játékos formában, hiszen a játék az óvodai nevelés leghatékonyabb eszköze.

„Családi sportnap”:

A jó gyakorlat célja minél több színes és változatos program megvalósításával a két csoportba járó gyermekek szülei közötti ismerkedés elősegítése, egy vidám, mozgalmas délutánon keresztül, melyen az egészséges táplálkozásra, és a rendszeres mozgás fontosságára szeretnénk felhívni a családok figyelmét. A csapatversenyek együttműködést, együttérzést kívánnak meg, szocializációs értéke ennél fogva kimagasló, a társas kapcsolatok alakulását nagyban segíti.

Szüreti multság:

Hagyományos szüreti multság szőlőszemezéssel, préssel, mustkóstolással, tánc házzal.

„Tök jó” nap:

Hagyományos „tökfaragó” nap, kóstolással, faragással, kiállításal, tánc házzal.

„Ringató” (nyílt nap):

Betekintést engedünk leendő szülőknek és gyermekeiknek az óvodai életünk mindennapjaiba. Készülünk ringató játékokkal, mondókákkal, dalocskákkal, kézműves foglalkozásokkal, apró ajándékokkal.

A tagintézmény és a család kapcsolata:

Befogadás/beszoktatás:

Első és legfontosabb feladatunk a szülők bizalmának elnyerése. A szülői értekezleten a szülők által kiválasztott jeleiket megmutatjuk, hol tudnak lepakolni, felöltözni, levetkőzni. Lehetőséget adunk a szülőknek a beszoktatás módjának megválasztására.

Az együttműködés formái:

Családlátogatás (szülői igény szerint, valamint a HH és HHH gyermekeknél minden esetben), beszoktatás, napi kapcsolattartás, szülői értekezletek, fogadó órák, nyílt napok, negyedévi beszélgetések a gyermekek fejlődéséről, szülőkkel együtt szervezett rendezvények, igény és elégedettségmérés, szülői szervezet fórumai.

A tagintézmény külső kapcsolatai, az együttműködés tartalma:

Tartalmas kapcsolatot alakítottunk ki a Rókus I., Rókus II., és az Arany János Általános Iskolákkal, ezzel elősegítve a gyermekek zavartalan iskolakezdését. A városban működő közművelődési intézményeket rendszeresen látogatjuk, úgy, mint a Somogyi Könyvtárat, múzeumokat, a Korzó Zeneházat, a Szegedi Nemzeti Színházat, az Agórát, a Fűvészkertet és a Vadasparkot.

Jó kapcsolatot alakítottunk ki az önkormányzati képviselővel, a körzeti védőnővel, a gyermekorvossal, a rendvédelmi szervekkel.

XVII.3. A TAGINTÉZMÉNYEK NEVELÉSI GYAKORLATA

	Szegedi ÓVI Bérkert Utcai Óvodája
A tagintézmény címe:	6726 Szeged, Bérkert u.118.
Csoportok száma:	3

Személyi feltételek, a nevelőközösség bemutatása:

Óvodánkban a mindennapi munkát hat fő felsőfokú végzettségű óvodapedagógus, három dajka és egy pedagógiai asszisztens, óvodatitkár és udvaros segíti. Nevelőtestületünkben három vezetői szakvizsgálóval és egy fejlesztőpedagógus mesterszakos egyetemi végzettségű pedagógus támogatja a gyermekek fejlődését.

Közösségünkre jellemző a fenntartható környezetvédelmi nevelésre való törekvés, az elfogadó, segítő, támogató, családdal együttműködő, gyermekek érdekeit előtérbe helyező attitűd. Saját érdeklődési körünknek megfelelően részt veszünk az Intézményi szintű munkaközösségekben. Hatékony kapcsolatokat ápolunk más óvodákkal, mert fontosnak tartjuk a tudásmegosztást, az egymástól való tanulást. Előtérbe helyezzük az önképzést, zöld óvodai nevelés és környezetvédelem, valamint mentálhigiénés témákban az innovatív törekvéseket.

Tárgyi feltételek:

Óvodánk Újszegeden, esztétikus, csendes, nyugodt kertvárosi övezetében helyezkedik el. Két patinás, folyamatosan megújuló és modernizált épületünk csoportszobái tágasak, világosak, kuckókkal, akváriumokkal, természet-sarkokkal rendelkeznek. Az élő növényekkel és a természetes anyagokkal való dekorációkat részesítjük előnyben.

A gyermekek neveléséhez ideális körülményeket biztosít az ebédlő, a tornaszoba, a fejlesztőszoba, a felújított mosdók és a kényelmes öltözők.

Tágas, füves, térburkolatos udvarrészeinken sok mozgásfejlesztő játék és eszköz biztosítja a változatos mozgást és a szabad játéktevékenységeket. A hatalmas fák, bokrok nemcsak árnyékot, hanem megfigyelési lehetőséget is adnak. A gyermekekkel együtt gondozott virágok és konyhakert is a természetbarát, környezettudatos szemlélet kialakítását segíti. Óvodánk kertje „madárbarát kert”, madáretetők, oduk, itatók kihelyezésével gondoskodunk a környezetünkben élő madarakról. Fontosnak tartjuk, hogy már óvodás korban kialakuljon a gyermekekben a természet iránti tisztelet, szeretet, a természet védelme.

Évről évre bővítjük fejlesztő és IKT eszközkészletünket, amelyek segítik a nevelési gyakorlatunk céljainak megvalósítását. A gyermekek sajátélményű tapasztalatszerzését változatos eszközökkel támogatjuk: nagyító, távcsövek, madáretetők, itatók, oduk, bogárnézők stb.

A tagintézmény nevelési gyakorlatának bemutatása

A helyi nevelési gyakorlat elnevezése: „Szeresd a környezetet, és óvd a világot!” – Természetszerető és -védő gyermekek nevelése élmény- és tapasztalatalapú, komplex tevékenységekkel.

Kiemelt cél:

- ❖ Valósuljon meg az általunk nevelt gyerekek környezettudatos, környezetvédő szemlélet formálása a családok aktív bevonásával.

Kiemelt feladatok:

- ❖ A gyermekek megismertetése az őket körülvevő természet értékeivel, sokoldalú tapasztalatszerzéssel.

- ❖ A családokkal való együttműködés erősítése szemléletformáló családi programok szervezésével és megvalósításával.
- ❖ A környezetre figyelő, fogékony, környezetet védő gyermekek nevelése érdekében biztosítjuk a környezeti feltételeket, eszközöket és komplex tevékenységrendszert működtetünk.

Tagintézményi saját ünnepek és hagyományok:

Szülőkkel közös programok:

Őszi szüreti mulatság; Nagymamás délelőtt, Családi délután közös játékkal gyermeknaphoz kapcsolódóan. Tavaszi virágültetés a Föld Napja témahét keretén belül, a családokkal közösen az óvoda veteményes, fűszer és virágos kertjeinek ápolása, frissítése.

Zöld ünnepek:

Állatok világnapja projekt: a hét folyamán az életkornak megfelelő programokat szervezünk.

Víz világnapi projekt: a vízhez kapcsolódó játékok és kísérletek, séták kirándulások a Holt-Marosra, Tiszához csoportonként.

Föld Napja témahét: újrahasznosítás fontosságának kiemelése, virágosítás.

Madarak-fák napja: kirándulások a természetbe különböző helyszínekre.

Egyéb programok:

Márton nap: hagyományok megismertetése népszokások, játékok, dalok által ismeretbővítés.

Egészség hét: az egészségtudatos szemléletmód alakítása interaktív programokkal.

Jó gyakorlatok, óvodai projektek:

Fenntartható fejlődés jegyében: Papírgyűjtés szervezése. és folyamatos elem és használt olajgyűjtés.

Madárbarát program: Egész évben folyamatos madárvédelmi tevékenységeket végzünk a gyerekekkel (madáritatás, madáretetés, madáretetők és madárodúk kihelyezése) a Magyar Madártani Egyesület munkatársainak szakszerű támogatásával.

Az „Újrahasznosítás okosan!” projekt célja a természeti és társadalmi környezethez fűződő pozitív érzelmi viszony kialakítása a természet körforgásának tükrében. A programjaink célja a gyermekek ismereteinek bővítése, a környezettudatossághoz kapcsolódó attitűdök átadása a fenntarthatóság értékrendjének hiteles képviselésével.

A tagintézmény és a család kapcsolata:

Befogadás/beszoktatás:

Fontos számunkra a jó nevelőpartneri viszony kialakítása a szülőkkel. Az óvodánk és a családok közötti partnerkapcsolat az együttműködésen, a kölcsönös bizalmon alapul. Óvodánkban a beszoktatás egyénre szabottan, személyes igények figyelembe vételével, fokozatosan és rugalmasan történik. Lehetőséget biztosítunk a szülők jelenlétére, így együtt ismerkednek meg az új óvodai környezettel és szokásokkal. A gyerekek behozhatják megnyugvást jelentő kedvenc tárgyait. Családlátogatás lehetőségét ajánljuk fel a könnyebb befogadás érdekében.

Az együttműködés formái:

A családok, szülők tájékoztatása többféle módon történik: faliújságokon, honlapunkon, elektronikus levelezéssel és közösségi oldalak segítségével.

Nevelési évenként a következő lehetőségeket kínáljuk a szülőknek – az év folyamán több alkalommal: szülői értekezletek, Szülői Szervezet értekezletei, fogadóórák szervezése pedagógus és szülő kezdeményezésére egyaránt. Nyílt napokat tartunk a leendő kiscsoportosoknak tavasszal.

A tagintézmény külső kapcsolatai, az együttműködés tartalma:

Óvodánk egyéni arculatát erősíti széleskörű kapcsolatrendszerünk, külső partnereink.

Óvodánk kapcsolatot tart közművelődési intézményekkel, szervezetekkel, akik segítik pedagógiai programunk, helyi nevelési gyakorlatunk megvalósítását, általuk sikeresebbé válik az óvoda nevelésünk céljainak és feladatainak megvalósulása.

Fenntartható fejlődés jegyében: Magyar Madártani és Természetvédelmi Egyesület, SZTE Fűvészkert, Vadaspark; Csongrád Megyei Települési és Tisztasági Nonprofit Kft; Szegedi ÓVI „Zöld Óvodák”.

Egyéb kapcsolatok: Önkormányzati képviselő, civil szervezetek és egyesületek, színházak, városi művelődési és kulturális intézmények, általános iskolák, bölcsődék, védőnői és gyermekvédelmi hálózat, pedagógiai szakszolgálatok és egyházak.

XVII.4. A TAGINTÉZMÉNYEK NEVELÉSI GYAKORLATA

	Szegedi ÓVI Boros József Utcai Óvodája
A tagintézmény címe:	6724 Szeged, Boros József utca 25.
Csoportok száma:	3

Személyi feltételek, a nevelőközösség bemutatása:

Szakmailag jól képzett, elhivatott és gyermekszerető óvodapedagógusaink nevelőmunkáját fejlesztőpedagógus, pszichológus, logopédus, gyógypedagógus szakember, valamint munkájukra igényes dajkák, pedagógiai asszisztens, óvodatitkár és udvaros munkatárs is segíti. Nevelőtestületünk fontosnak tartja a mozgás fejlesztő hatását. A tevékenységekben megvalósuló tanulás során több olyan mozgásfejlesztő játékot is beépítünk, melyek a bennünket körülvevő eszközök felhasználásával valósíthatók meg. Óvodapedagógusaink nyitottak az önművelésre, a továbbképzésekre, továbbtanulásra, és az így megszerzett ismereteket hatékonyan építjük be a mindennapi nevelőmunkánkba. Törekszünk arra, hogy gyermekeink egyéni képességeiben rejlő tehetségének kibontakoztatásában, illetve hátrányainak felzárkóztatásában segítségükre legyünk. Munkatársaink személyiségvonásainak legfontosabb jellemzői az elfogadás, hitelesség, tapintat, empátia, lelkesedés, elhivatottság és a gyermekek mindenképp felett álló érdekének figyelembevétele.

Tárgyi feltételek:

Rendelkezünk a helyi nevelési gyakorlatunk megvalósításához szükséges tárgyi feltételekkel. Óvodánk 1900-ban már eredetileg is óvodának épült. Az évtizedek alatt rengeteg átalakítás történt, de az óvodai funkciót mindvégig megőriztük. Az épületünk a belváros és a kertváros határvonalán helyezkedik el, a város minden pontjáról jól megközelíthető. Intézményünk 3 csoporttal, 70 férőhellyel rendelkezik. A pedagógiai munkánk megvalósítását segítik a világos, esztétikusan berendezett csoportszobáink, a tágas udvar és a változatos eszközökkel felszerelt tornaterem. Udvarunk zárt, megfelelően tágas, lombos fái a nyári melegben is árnyékos területet biztosítanak, lehetőséget teremtve ezzel játékos, sokoldalú tevékenységek végzésére.

A tornatermet hatékonyan tudjuk használni a csoportok igényének, feladatainak megfelelően, illetve rossz időjárás esetén hozzájárul a gyermekek fokozott mozgásigényének kielégítéséhez. A megfelelő mozgásfejlesztő eszközeinket folyamatosan újítjuk, bővítjük, melyhez anyagi támogatást óvodánk alapítványa is nyújt. Intézményünk részt vesz a Bozsik Intézményi Programban, amelynek célja, hogy hazánkban európai színvonalú és elismertségű utánpótlás-nevelési rendszer alakulhasson ki. A programban történő részvétel biztosítja azt, hogy minden évben sportszerekkel, mozgásfejlesztő eszközökkel bővítjük óvodánk eszközparkját. Elérhető közelségben van nagy játszótér, és városi gyermekprogramokon is részt veszünk (Agóra, könyvtár, színház, bábszínház, múzeum, vadaspark).

A tagintézmény nevelési gyakorlatának bemutatása

A helyi nevelési gyakorlat elnevezése: „Tarka-barka izgő-mozgó”

Kiemelt cél:

- ❖ A nevelési gyakorlatunk kiemelt célja az önfelelt és szabad mozgásélmény biztosítása.

Kiemelt feladatok:

- ❖ A természetes mozgáskedv örömeinek megőrzése, fenntartása.
- ❖ A tervezett mozgástevékenységekkel a mozgáskultúra, mozgásműveltség gazdagítása.

❖ Kiemelt figyelmet fordítunk az egészséges éltmód szokásainak kialakítására.

Tagintézményi saját ünnepek és hagyományok:

„Őszi kavalkád” – szüreti hagyományokkal való ismerkedés a családokkal együtt.

„Márton napi lámpás felvonulás” – a legendához köthető népszokások, játékok, dalok által ismeretbővítés. „Adventi játszódelután” – családi kézműves tevékenységek az adventi készülődés és ünnepvárás jegyében. „Egészség hét” – az egészséges éltmód, egészségvédelem szokásainak kialakítása, elmélyítése. „Húsvéti tojás vadászat” – érzelmi ráhangolódás a húsvéti ünnepekre játékos formában. „Mozduljunk együtt” – akadályversenyek, sorversenyek, vetélkedők szervezése az udvaron.

Jó gyakorlatok, óvodai projektek:

- ❖ Diagnosztikus mozgásvizsgáló Rendszer (TGMD-2)
- ❖ „Igy tedd rá! népi játék, néptánc”
- ❖ PEK-torna eszközeinek alkalmazása

A tagintézmény és a család kapcsolata:

Befogadás/beszoktatás:

Az óvodai nevelés a családi neveléssel együtt, azt kiegészítve szolgálja a gyermekek harmonikus fejlődését. Alapelvünk, hogy a szülőkkel korrekt, partneri együttműködést valósítsunk meg. Törekszünk a szülőkkel történő napi kapcsolattartásra. A kapcsolattartás formáit a házirend szabályozza. A szülőknek mindennap lehetőségük van arra, hogy a gyermekekkel történt napi, lényeges eseményekről tájékozódjanak. A nevelési év folyamán fogadóórákon beszélgetünk a gyermekeiket érintő pedagógiai kérdésekről, gyermekük fejlődési üteméről, a fejlesztési feladatokról. Az óvodai beíratások előtt lehetőséget biztosítunk arra, hogy az érdeklődő szülők bepillantást nyerjenek óvodánk változatos és tevékenységekben gazdag életébe. Arra törekszünk, hogy a kapcsolattartás helyes módját minden családdal megtaláljuk. A szülőknek lehetőséget biztosítunk arra, hogy fokozatosan, saját igényeiknek megfelelően szoktassák be a gyermeküket. A problémamentesebb beilleszkedés érdekében folyamatosan felfedeztetjük, megismertetjük a gyermekekkel a jelüket, a körülöttük dolgozó felnőttek nevét és az óvoda helyiségeit. Igyekszünk derűs, nyugodt légkört kialakítani, biztosítani a régebbi csoporttársak segítségével, hogy minél hamarabb jól érezzék magukat az óvodában az új kicsik. Lehetőséget biztosítunk minden kisgyermeknek, hogy a csoportszobába behozhassák az otthonról hozott alvós játékot, és az otthoni tárggyal biztonságban érezzék magukat.

Az együttműködés formái:

A szülőkkel való kapcsolattartásra lehetőség van személyesen, telefonon és az online térben is (Facebook, Messenger csoportok, Viber, WhatsApp).

A tagintézmény külső kapcsolatai, az együttműködés tartalma:

Óvodánk sikeres működéséhez elengedhetetlenül szükséges a külső kapcsolatok kialakítása, ápolása, a már meglévő kapcsolatok működtetése. Nevelőtestületünk és az alkalmazotti közösségünk tagjai is fontosnak tartják ezt a szemléletet.

A Csongrád-Csanád Vármegyei Pedagógiai Szakszolgálat Szegedi Tagintézményével a kapcsolattartásunk folyamatos és közösen arra törekszünk, hogy azok a gyermekek, akiknek fejlesztésükhöz szakemberre van szükség, mielőbb megkapják a segítséget. Pedagógiai munkánkat segítik az utazó gyógypedagógusok, pszichológusok, logopédusok, fejlesztő pedagógusok. Az óvoda védőnője rendszeresen látogatja az óvodába járó gyermekeket. Az iskolákkal való kapcsolattartás formái a közös látogatások, egymás rendezvényein való részvétel, iskolaelőkészítő foglalkozások, szülői értekezletek, rajzpályázatok.

A Kálvária sugárúti Idősek Otthonával kölcsönösen jó kapcsolatot alakítottunk ki, nagycsoportos gyermekeink műsorral és gyermekrajzokkal kedveskednek az otthon lakóinak.

Óvodánkban több mentor óvodapedagógus is segíti a Szegedi Tudományegyetem Juhász Gyula Pedagógusképző Kar óvóképzős hallgatóinak gyakorlati képzését.

A fentiekén kívül a Szegedi Ifjúsági Házzal, az Agórával, Kövér Béla Bábszínházzal, a Szegedi Nemzeti Színházzal, Somogyi Könyvtárral, Móra Ferenc Múzeummal, Vadasparkkal, Fűveskerttel, Király-König Péter Zeneiskolával, Karitáció Alapítvánnyal és egyéb szakmai szolgáltatókkal a különböző szakmai programok és rendezvények szervezésében együttműködünk.

XVII.5. A TAGINTÉZMÉNYEK NEVELÉSI GYAKORLATA

	Szegedi ÓVI Bölcs Utcai Óvodája
A tagintézmény címe:	6791 Szeged Bölcs utca 9.
Csoportok száma:	3

Személyi feltételek, a nevelőközösség bemutatása:

A tagintézmény pedagógusainak létszáma 6 fő. Egymást támogató nevelői környezet jellemzi a mindennapjainkat, közösségünk a fejlődés elkötelezett híve. Pedagógiai gyakorlatunkban meghatározó, hogy felkeltsük a gyermekek érdeklődését az élővilág iránt, és rávezessük figyelmüket a környezettudatos magatartásra. Nevelőtestületünk elhivatott a fenntarthatóságra nevelés területei iránt, hisszük azt, hogy a szemléletformálásban fontos a szerepünk. Továbbképzéseink is ezirányúak.

Innovációs eredményeink: „Örökös Zöld Óvoda” kritériumrendszerének teljesítése.

Tárgyi feltételek:

A csoportszobáink méretei, berendezései, tárgyi eszközei a gyermekek életkori sajátosságainak megfelelnek. Több komplex mozgásfejlesztő eszközünk biztosítja óvodásaink mozgásfejlődését.

A gyermekek tevékenységeihez szükséges eszközök és játékok korszerűek. A természet megismeréséhez, tapasztalatok szerzéséhez, felfedezésekhez több eszközzel is rendelkezünk (pl. felfedező készlettel). Zenei hangszerkészletünk jól segíti a zenei képességek játékos fejlesztését.

Udvarunk tagolt, rendelkezik fedett, árnyékos, napos, füves területtel, sportgumitéglával borított felülettel, valamint mini közlekedési pályával. Az udvari játékok az uniós szabályzatnak megfelelően vannak telepítve, az óvodásaink természetes mozgásfejlődését jól biztosítják.

A kerti tevékenységeink gyakorlásához magaságysokat alakítottunk ki, ahol a gyermekek tapasztalatokon keresztül ismerkednek meg a kertműveléssel.

A gyermekek fejlesztését segítő informatikai feltételek jelentősen bővültek az elmúlt években (pl. minden csoportban van tablet), melyek innovatív használata folyamatos megújítást igényel.

A tagintézmény nevelési gyakorlatának bemutatása

A helyi nevelési gyakorlat elnevezése: „Körbe-Körbe”

Kiemelt cél:

- ❖ A környezethez való pozitív érzelmi viszony kialakítása, természetszerető, a természetet védeni vágyó gyermekek nevelése. Alapozódjon meg a környezettudatos magatartás, az ökológiai szemléletmód.

Kiemelt feladatok:

- ❖ Környezettudatos és ökológiai szemlélet alakítása, gyakorlati tevékenység alkalmazása a nevelési tevékenységeinkben.
- ❖ Környezettudatos magatartás alapozása élményeken, tapasztalatokon keresztül.
- ❖ A természet szeretetén, megismerésén keresztül a környezet védelmének megalapozása.

Tagintézményi saját ünnepek és hagyományok:

- ❖ Autómentes nap.
- ❖ Takarítási világnap alkalmával játékosan gyakoroljuk a környezetóvó tevékenységeket.
- ❖ Népmese napján a népmeséink kulturális értékeit népszerűsítjük.
- ❖ Állatok világnapján a gyermekek érzelmeit, élményeit gazdagítjuk az állatok természetes környezetükben történő megfigyelésével, a gondoskodó bánásmód gyakorlásával.

- ❖ Márton-nap alkalmával a jeles nap eredetét megismertetve a hagyományait gyakoroljuk.
- ❖ Víz világnapján a víz természeti értékét hangsúlyozva, annak gazdag élővilágáról tapasztalatokat gyűjtünk, a vízszennyezés módjairól, a takarékos vízhasználat lehetőségeiről tartalmakat dolgozunk fel.
- ❖ A Föld napja hagyományteremtő módon működik, a környezettudatos életmód gyakorlatát kialakítva.
- ❖ Madarak-fák napján megismertetjük a madarak és a fák környezetünkben betöltött szerepét, az élővilág szintjeit.

Jó gyakorlatok, óvodai projektek:

„Zöld-Kör” - Óvodakerti Jó Gyakorlat – Az óvodában megvalósítható kerti tevékenységek gyakorlata nevelési tevékenységünkbe beépülve segíti a gyermeki tanulási folyamatokat.

A fentiekben felsorolt jeles napok ünnepei projektek keretében működnek, melyekben a szülők együttműködésére építünk, a természetvédelmi és kulturális értékeink irányvonalát népszerűsítve.

Működő óvodai programok:

„Örökös Zöld Óvodaként” kritériumainak megfelelő értékeket közvetítve, innovációs elemekkel gazdagítva gyakoroljuk pedagógiai tevékenységeinket. „Madárbarát óvodaként” tevékenységeinkben állandóan jelen van a madarokról való gondoskodás. Megjelenik a felelős állatvédelemmel kapcsolatos élmények nyújtása, gyakorlatának gazdagítása.

Erdei óvoda elemeinek alkalmazása során a terepi foglalkozásokat, gyakorlatokat előnyben részesítjük, biztosítva a minél több érzékszervre ható tapasztalatszerzést a természetről, az összefüggésekről és természeti értékeinkről. A szelektív hulladékgyűjtést életkoruknak megfelelően, a mindennapok szokásrendszerébe beépülve gyakorolják az óvodásaink. A működő természetvédelmi értékek megtartása és további gazdagítása a célunk – a szemléletformálást szélesítve.

A tagintézmény és a család kapcsolata:

Befogadás/beszoktatás:

Tavasszal ismerkedős, bemutatkozó napokat szervezünk az érdeklődők számára. Az óvodai beiratkozást követő szülői értekezleten a gyermekek beszoktatását előkészítjük. Naponta két-három gyermek befogadását ütemezzük, fokozatosan csökkentve a szülő óvodában tartózkodásának időtartamát. Az elválást segítve biztosítjuk, hogy a gyermekek otthonról elhozhasák kedvenc játékszereiket, cumijukat. Pedagógiai tapintattal, szeretetteljes, gondoskodó légkört megteremtve segítjük biztonságérzetük kialakulását.

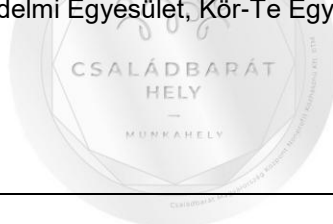
Az együttműködés formái:

Szülői értekezletet évente 3 alkalommal szervezünk. Fogadóórák alkalmával, „beszéljessünk gyermekéről” délutánokon az egyéni fejlettségről tájékoztatjuk a szülőket, gyakorlati tanácsokkal segítve a gyermek egyéni haladását, hiteles bizalmi együttműködés kialakítására törekedve.

Zárt Facebook-csoportokkal segítjük az információáramlást, alkalmanként életképeket is megosztva az óvodai tevékenységekről a szülőkkel. Természetvédelmi, zöld és néphagyományhoz fűződő jeles napjainkba a családokat bevonjuk, pl. őszi és tavaszi családi napok, természetjárás, Autómentes nap, Takarítási világnap, Népmese napja stb. Szülői fórum keretében a gyermekek nevelését segítjük szakember bevonásával, egy-egy nevelési téma feldolgozásával.

A tagintézmény külső kapcsolatai, az együttműködés tartalma:

Aktív közösségi élet jellemző helyi lakókörnyezetünkre, a közművelődési és oktatási intézményekkel az együttműködésünk kölcsönös, programjaikba tevékenyen bekapcsolódunk. Természetvédelmi irányvonal megtartása és gazdagítása céljával többféle szakemberrel, szervezettel, intézménnyel való kapcsolattartásunk jelen van, a folyamatos bővítés igényével (pl. Szegedi Vadaspark, SZTE Fűvészkert, Szeged JGYPK Interaktív Természetismereti Tudástár, Magyar Madártani és Természetvédelmi Egyesület, Kör-Te Egyesület stb.).

XVII.6. A TAGINTÉZMÉNYEK NEVELÉSI GYAKORLATA

	Szegedi ÓVI Cső Utcái Óvodája
Címe:	6724 Szeged, Cső u. 3.
Csoportok száma:	8

Személyi feltételek, a nevelőközösség bemutatása:

Nevelőtestületünk többsége nagy pedagógiai tapasztalattal rendelkezik. Szakmai felkészültségünket mutatja, hogy 3 fő rendelkezik szakvizsgával, 1 fő vezető óvodapedagógus, 1 fő gyakorlatvezető mentor és 1 fő gyermektáncoktató. Néhány képzés, amelyek által a megszerzett tudás nevelőmunkánk minőségét mutatja: 1 fő játszóházvezető, 1 fő anyanyelvi nevelés drámajátékkal, 2 fő drámajáték az óvodában, 1 fő komplex mozgásterapeuta, 2 fő PEK torna, 1 fő gyermekjóga, 2 fő mozgásfejlesztés, 1 fő egyéni bánásmód és hátránycsökkentés témában szerzett végzettséget.

A nevelőmunkát segítő kollégák nagy tapintattal, gyermekszeretettel, problémamegoldó és segítő képességgel támogatják az óvodapedagógusok munkáját és a gyermekek ellátását. A pedagógiai asszisztensek közül 3 fő érettségizett, 1 fő főiskolai végzettséggel is rendelkezik. A dajkák közül 1 fő csecsemő- és kisgyermeknevelő felsőfokú végzettséggel, 2 fő érettségivel, és 6 fő dajka szakképzettséggel is rendelkezik. Nevelőmunkánkat gyógypedagógus, fejlesztőpedagógus, logopédus és pszichológus is segíti.

Közösségünk elkötelezett, tapintatos, vidám, nyitott pedagógusokból és segítő munkatársakból áll, befogadó, innovatív szemlélet jellemző nevelőtestületünkre. Részt veszünk az intézményi munkaközösségek munkájában. Egyik óvodapedagógus kollégánk évek óta sikeresen vezeti a Néptánc munkaközösséget.

Tárgyi feltételek:

Óvodánk Szeged északi városrészében, szép környezetben, zöldövezetben helyezkedik el. Fűves, árnyas fákkal szegélyezett udvarunkon minden csoportnak külön játszóhelye van – korszerű játékeszközökkel, homokozóval, fűves résszel, szilárd burkolatú területtel. Udvarunkon fenntartói pályázattal új, műfűves focipálya került kialakításra.

Épületünk a 2019-2020-as nevelési évben teljes körű felújításon esett át, modern, jól felszerelt, minden tekintetben korszerű. A 8 tágas csoportszobánkhoz mosdó és öltöző helyiség tartozik. Színes, világos csoportszobáinkat jó ízléssel kialakított berendezés teszi otthonossá, vidámmá. Két fejlesztőszobánkban a gyógypedagógus, a fejlesztőpedagógus és a logopédus végzi munkáját. Korszerű fejlesztő játékokkal, jó minőségű mozgásfejlesztő eszközökkel rendelkezünk. Alapítványi források bevonásával, folyamatosan alakítjuk környezetünket, bővítjük a gyermekek fejlesztését szolgáló tárgyi eszközeinket. Informatikai gépparkunk nagy része megfelelő, fejlesztése folyamatosan zajlik.

A tagintézmény nevelési gyakorlatának bemutatása

A helyi nevelési gyakorlat elnevezése: „Kacagó Kocogó Kölyökbirodalom”

Kiemelt cél:

- ❖ Olyan gyermek nevelése, aki szeret mozogni, fejlett testi képességekkel, fizikai erőnléttel rendelkezik, a mozgás által fegyelmezetté, kitartóvá, edzetté válik, megismeri és alkalmazza az egészséges életmód szokásait, a tervszerű mozgásfejlesztés által fejlődik kognitív és szociális képessége.

Kiemelt feladatok:

- ❖ Mozgásos játékokkal, tevékenységekkel a gyermekek egészséges fejlődésének elősegítése, különös tekintettel a kondicionális képességek fejlesztésére és a helyes testtartáshoz szükséges izomegyensúly megteremtésére.
- ❖ Kooperatív és komplex mozgásformák, mozgáslehetőségek szervezése, melyek együtt hatva fejlesztik az egész gyermeki személyiséget.
- ❖ A Mozgáskotta Program tervszerű, folyamatos, komplex alkalmazása a hátrányok megelőzése, valamint a sokoldalúan fejlett, harmonikus személyiség segítése érdekében.

Tagintézményi saját ünnepek, hagyományok:

Rendezvényeink egy része szorosan kapcsolódik az egészségmegőrzéshez. „Őszi családi napjaink” alkalmával sportvetélkedőket szervezünk a szülőkkel együtt. Február elején „Egészségüket” szervezünk csoportjainkban. Májusban rendezzük meg az „Ovi Olimpiát”. Június elején a családokkal közösen ünnepeljük a *Gyermeknapot*. Az évszakkörhöz kapcsolódó néphagyományok szerves részei óvodai életünknek: *szüreti multság a családokkal, Márton nap, Adventi készülődés a szülőkkel, Télűzés – Kiszézés*.

Jó gyakorlatok, óvodai projektek:

- ❖ „Együtt lenni jó” – Befogadás, érzelmi biztonság megalapozása. Pozitív attitűd kialakítása a társas kapcsolatokban.
- ❖ „Hangszerek világa” – Tájékozódás a hangszerek között. Belső hallás fejlesztése.
- ❖ „Gergely-nap az óvodában” – Óvoda-iskola átmenet segítése.
- ❖ „Mozgás és komplex személyiségfejlesztés” – Fejlesztés mozgáskottával, népi gyermekjátékokkal.

A természeti értékek megbecsülését segítik a zöld jeles napokhoz kapcsolódó projektjeink: Állatok Világnapja, Víz Világnapja, a Föld Napja.

Működő óvodai programok:

Óvodánk részt vesz a „Biztonságos óvoda” programban, melynek célja a 3-6 éves gyermek szociális kompetenciájának fejlesztése a közlekedésre nevelés pedagógiai, pszichológiai eszközeivel és módszereivel, valamint az életkornak megfelelő, biztonságos közlekedéshez szükséges képességek, készségek kialakítása és fejlesztése.

A tagintézmény és a család kapcsolata:

Befogadás/beszoktatás:

A partnerkapcsolat kialakításában az óvodapedagógusoké a kezdeményező szerep, de fontosnak tartjuk a szülők aktív bevonását az óvodai nevelésbe. A befogadás a családok és a gyermekek igényei szerint, rugalmasan történik.

Az együttműködés formái:

Kapcsolattartási formáink innovatív jellegűknél fogva megfelelnek a változó társadalmi igényeknek. A hagyományos és online kapcsolattartási formák egymást kiegészítve teremtik meg az együttműködés lehetőségeit. A személyes találkozásokra nyújtanak alkalmat a szülői értekezletek; fogadó órák; családi napok; nyílt napok a csoportokban; nyílt hét a beiratkozni szándékozó gyermekek és szülei részére; a családlátogatások; a szakemberek bevonásával megvalósuló „Szülői fórum”. A folyamatos tájékoztatást segítik a zárt Facebook-csoportok.

Külső kapcsolataink, az együttműködés tartalma:

Kapcsolataink kialakításában és fenntartásában óvodánk nyitott, kezdeményező.

- ❖ Önkormányzati képviselőnk támogatja nevelőmunkánkat, terveink megvalósítását.
- ❖ A bölcsődék számára betekintő látogatást biztosítunk a befogadás időszakában.
- ❖ Az általános iskolákkal együttműködésünk célja az óvodából iskolába történő átmenet megkönnyítése.
- ❖ A Vadaspark és a Fűvészkert látogatásakor természetes környezet megismertetésére törekszünk.
- ❖ Kulturális intézmények, civil szervezetek előadásain, programjain, kiállításain veszünk részt: múzeumok, színházak, tájház, AGORA, REÖK Palota Máltai Szeretetszolgálat, Rotary Club.

XVII.7. A TAGINTÉZMÉNYEK NEVELÉSI GYAKORLATA

	<p>Szegedi ÓVI Építő Utcai Óvodája</p>
A tagintézmény címe:	6723 Szeged Építő u. 9/B
Csoportok száma:	4

Személyi feltételek, a nevelőközösség bemutatása:

Nevelőtestületünkben képzett óvodapedagógusok négy óvodai csoportban foglalkoznak a gyermekekkel. Szakvizsgát adó képzéseken közoktatás vezető, dráma és játékpedagógia, preventív és differenciáló fejlesztőpedagógiai és pszichológiai ismereteket is szereztünk. Ezen kívül többféle szakmai továbbképzésen vettünk részt, hangsúlyt fektetünk a tudásunk megújítására, a korszerű módszertani elemek elsajátítására. A pedagógiai munkát négy dajka és két pedagógiai asszisztens segíti. Valamennyien érettségizettek. Befogadó és elfogadó attitűdűnek, differenciált, egyénre szabott nevelésünknek köszönhetően segíteni tudjuk mind a valamilyen hátránnyal küzdő, mind a kiemelkedő képességekkel rendelkező gyermekek fejlődését is. Napi munkánk során figyelembe vesszük a gyermekek életkori és egyéni sajátosságait, hiszen ők egyformán fontosak, különlegesen számunkra. Hisszük, hogy mindegyikükhöz egyedi út vezet. Kiemelten figyelünk a gyermekek mozgásfejlesztésére, mert tudjuk, hogy a mozgás az egészséges életmód és az értelmi fejlődés alapja. Közösségünk képes az állandó fejlődésre, megújulásra, fontos számunkra a hálózati tanulás, a városi munkaközösségek munkájába örömmel bekapcsolódunk.

Tárgyi feltételek:

Óvodánk Tarján városrész lakótelepi környezetében, panelházas övezetben helyezkedik el, egy általános iskola és egy bölcsőde szomszédságában. Az 1976-ban épült négycsoportos óvodaépület 2017-ben teljes körű felújításon esett át. Energiatakarékos és akadálymentesített megoldásoknak is köszönhető a korszerűsége. A családok nagy része a közeli panelházakban lakik, azonban a távolabbról érkező családok számára is jól megközelíthető óvodánk.

Udvarunk változatos mozgáslehetőségeket biztosító játékokkal felszerelt. A játszótéri eszközök mellett különböző kerékpárok is a gyerekek rendelkezésére állnak. Terebélyes lombosított fák biztosítják a nagy nyári melegben is a kellemes klímát. Nyáron vizes és sáros játszóhelyeket alakítunk ki, kihasználjuk az udvarunk adta lehetőségeket minden évszakban.

A belső terek, a csoportszobák esztétikus kialakítása, a dolgozók és gyermekek keze munkáját dicséri. Tornaszobánk korszerű mozgásfejlesztő eszközökkel gazdagon felszerelt, így változatos módon támogatjuk a gyermekek mozgásfejlődését (Mozgáskotta készlet, szoftlabdák, Ayres terápiás eszközök, Wesco eszközkészletek, stb). Informatikai felszereltségünk a napi pedagógia munkánk során lehetővé teszi, hogy a gyermekek tudatos IKT eszközhasználatát is segítsük.

A tagintézmény nevelési gyakorlatának bemutatása

A helyi nevelési gyakorlat elnevezése: „Mozgásörömmel az egészséges gyermekekért”

Kiemelt cél:

- ❖ Élményteli mozgáslehetőségek biztosításával, változatos mozgástapasztalatok gyarapításával a gyermekek motoros képességeinek fejlesztése, az érési folyamatok támogatása, tudatosan felépített iskolára való felkészítés.

Kiemelt feladatok:

- ❖ Eszközöket és lehetőséget biztosítunk a napi mozgásos játékokhoz, hetente szervezünk

intenzív és gazdag tartalmú mozgásos foglalkozást, részt veszünk az Úszó Nemzet Programban.

- ❖ Gazdag tapasztalatszerzést biztosítva, sokszínű tevékenységeket szervezünk, időt és figyelmet fordítunk a begyakorlásra.
- ❖ Az óvodába lépéstől kezdve támogatjuk a személyiségfejlődést, a sikeres iskolakezdés érdekében iskola-előkészítő foglalkozásokon az elemi alapkészségek fejlődését segítjük.

Tagintézményi saját ünnepek és hagyományok:

- ❖ Őszi ünnepkör: „Közlekedj okosan!” autómentes nap, Állatok Világnapja, Szüreti mulatság.
- ❖ Téli ünnepkör: Lucázás, Magyar Kultúra Napja, „Mackó fesztivál”.
- ❖ Tavaszi ünnepkör „Élj egészségesen!” – családi egészségnap, Víz Világnapja, a Föld Napja és a Madarak és fák napja.
- ❖ Nyári ünnepkör: kirándulások, játszónapok.

Jó gyakorlatok, óvodai projektek:

- ❖ „Élj egészségesen!”- projektnap.
- ❖ Adventi projekthét.

A tagintézmény és a család kapcsolata:

Befogadás/beszoktatás:

Óvodánk az első pillanattól fogva nyitott a szülők számára. Az óvodakezdés támogatásaként játszódélutánokat szervezünk az újonnan érkező gyermekek és szülei számára, ahol együtt ismerkedhetnek az óvodával, felmerülő kérdéseikre igyekszünk megnyugtató választ adni. A gyermekek egyéni igényeinek figyelembevételével fokozatosan növeljük az óvodában töltött időt.

A kapcsolattartás formái:

Óvodai életünk támogatója a szülői szervezet, együttműködésünk hatékony. Évente háromszor szülői értekezletet szervezünk, fogadóóránkat félévente a szülők igényeihez alakítjuk. Emellett online platformokon is tartjuk a kapcsolatot a szülőkkel, az óvodai csoportok zárt közösségi oldalainak a szülők rendszeres tájékoztatása a célja.

A tagintézmény külső kapcsolatai, az együttműködés tartalma:

Óvodánk szakmai működését külső partnerekkel történő együttműködések teszik még hatékonyabbá. A szomszédos intézményekkel, a Hajlat Utcai Bölcsődével, a Szegedi Tarjáni Magyar-Német Kéttannyelvű, a Szegedi Weöres Sándor Általános Iskolával a zökkenőmentes intézményváltást változatos módon segítjük.

A körzeti védőnővel közös feladatunk a körzetben élő családok segítése. Szoros kapcsolatban vagyunk a Családsegítő Szolgálat munkatársaival.

A kulturális intézmények valódi értéket közvetítenek gyermekeink számára: Szegedi Nemzeti Színház, Kövér Béla Bábszínház, Szent-Györgyi Albert Agóra, Somogyi Könyvtár, Móra Ferenc Múzeum, Szegedi Fagott Trió, Szegedi Szimfonikus Zenekar. A sokoldalú tapasztalatszerzést biztosítják a gyermekek számára kirándulásaink a Tűzoltóságra, az Ópusztaszeri Nemzeti Parkba, a Vadasparkba, a Fűvészkertbe, és a Vízimentőkhöz. Karácsonykor ruha- és játékgyűjtést szervezünk, ezzel nehéz sorsú családok karácsonyát tesszük szebbé.

A fogorvos évente szűrővizsgálatot végez a gyermekek körében. Az óvodai hitoktató heti rendszerességgel tart az érdeklődő gyermekek számára játékos hitoktatást.

XVII.8. A TAGINTÉZMÉNYEK NEVELÉSI GYAKORLATA

	Szegedi ÓVI Felsővárosi Óvodája
Címe:	6723 Szeged, Gyík u. 15.
Csoportok száma:	5

Személyi feltételek, a nevelőközösség bemutatása:

Óvodánkban 9 fő óvodapedagógus, 5 fő szakképzett dajka, 1 fő pedagógiai asszisztens, 1 fő gyógypedagógus és 5 fő gyógypedagógiai asszisztens vesz részt a nevelőmunkában. Napi működési feladatainkat 1 fő óvodatitkár és 1 fő udvaros segíti.

Nevelőtestületünket az új módszerek iránti szakmai nyitottság, az önképzés igénye jellemzi. Fontosnak tartjuk, hogy a gyermekekben kialakítsuk a természet iránti szeretet érzését, megalapozzuk környezettudatos szemléletmódjukat. Kollégáink rendszeresen vesznek részt szakmai továbbképzéseken, melyek elsősorban a környezetvédelemmel, környezettudatos magatartásra neveléssel, egészséges életmódra neveléssel kapcsolatosak. Óvodánkban szakemberek bevonásával valósul meg az autizmussal élő gyermekek integrált nevelése, melynek alapja kollektívánk inkluzív szemléletmódja, a másság elfogadása, az egyéni értékek felszínre hozása és megerősítése, valamint a kollégák közötti hatékony együttműködés. Nevelőtestületünk sokoldalúságát mutatja, hogy aktívan részt veszünk az intézményi munkaközösségek munkájában.

Tárgyi feltételek:

Óvodánk csendes, biztonságos, közúti forgalomtól távol eső zöldövezetben helyezkedik el. Nagy udvarunkban minden évszakban biztosított a friss levegőn, egészséges környezetben történő játék. Folyamatosan bővülő udvari játékaink, fa játszóterünk és mozgásfejlesztő tornaeszközeink megteremtik az önfeledt mozgás változatos lehetőségeit.

Óvodánkban 5 vegyes életkorú csoportban folyik a gyermekek nevelése. Minden csoportszobánkhoz mosdó és öltöző tartozik. Csoportszobáink tágasak, egyéni arculatuk biztosítják az otthonos környezetet. Változatos, az életkori sajátosságoknak megfelelő, hagyományos és modern játékeszközök, képességfejlesztő játékok és mozgásfejlesztő eszközök teszik lehetővé a gyermekek elmélyült tevékenységét, egyéni képességeik kibontakoztatását. Ezek megvalósulását egy tornaszoba is segíti. Pedagógiai tudatossággal alkalmazott IKT eszközeink hozzájárulnak a gyermeki ismeretszerzés színesítéséhez. Egyéni és mikrocsoporthoz fejlesztő foglalkozásoknak ad helyet a 2 fejlesztőszoba és a Meseszoba.

A tagintézmény nevelési gyakorlatának bemutatása

A helyi nevelési gyakorlat elnevezése: „Együtt-egymásért”

Kiemelt cél:

- ❖ Olyan természetszerető, környezettudatos gyermekek nevelése, akik felismerik a természeti és társadalmi környezet értékeit, óvják, védik azt. Speciális csoportunkban célunk az autizmussal élő gyermekek optimális, egyéni igényeiknek megfelelő beilleszkedésének segítése.

Kiemelt feladatok:

- ❖ Komplex, élményalapú tevékenységek által, személyes példamutatással a gyermekek természetszeretetének, szemléletmódjának formálása.
- ❖ A környezettudatos magatartási formák és szokások elsajátítására és gyakorlására lehetőséget adó tevékenységek beépítése az óvodai hétköznapokba.

- ❖ Speciális csoportunkban, szakemberek bevonásával az autizmussal élő gyermekek számára biztonságos, érthető, bejósolható integrált óvodai környezet kialakítása, önállóságuk növelése, családi környezetre adaptált terápiás rendszer kiépítése, valamint hatékony segítségnyújtás, felkészítés az átmenetek (pl. iskolai oktatás) időszakára.

Tagintézményi saját ünnepek és hagyományok:

Sajátos ünnepeink és hagyományaink közül több is kapcsolódik a gyermekek és családok környezettudatos szemléletének formálásához. A „zöld” jeles napok közül a Takarítás Világnapja alkalmából a gyermekekkel közösen tesszük rendbe és szépítjük meg a csoportszobákat, óvodánk udvarát. Az Állatok Világnapja alkalmából élménydús programokat szervezünk. A néphagyományok felelevenítését segíti a „Márton-napi” rendezvényünk. A Zene Világnapja alkalmából koncerteket szervezünk, melyek színesítik óvodai életünket. Családi nyílt napjaink változatos programokat kínálnak gyermekeknek és szülőknek egyaránt, melyek megteremtik az örömteli együttlét lehetőségét. Ilyen rendezvényünk a „Szüreti mulatság”, a „Karácsony illata” adventi készülődés és a „Gyermekhét” csoportkirándulásai után megszervezett „Mozgásra, fel! sportnap”, melyre szeretettel várjuk a családokat.

Jó gyakorlatok, óvodai projektek:

- ❖ „Fürkész Gyíkok” – környezettudatos nevelés az óvodában.
- ❖ „Biztonságos és szeretetteljes légkör megteremtése” – érzelmi és szociális képességek fejlesztése.
- ❖ Családi nyílt napjainkat egyhetes projektek keretében készítjük elő és valósítjuk meg – a gyermekekkel és a családokkal közösen: „Szüreti mulatság”, „Karácsony illata” adventi készülődés”, „Gyermekhét”.

A tagintézmény és a család kapcsolata:

Befogadás/beszoktatás:

Figyelmet fordítunk a nyugodt, zökkenőmentes befogadásra, figyelembe véve a gyermekek és a szülők igényeit. Augusztus második felében ismerkedős-játós családi délutánt szervezünk leendő óvodásainknak, és felajánljuk a családlátogatás lehetőségét is.

Az együttműködés formái:

Fontosnak tartjuk a szülők és az óvoda együttműködését. Nevelési céljainkat, feladatainkat a hatékony együttnevelésre építjük, ami a kölcsönös bizalmon, tiszteleten alapul. Ebben az együttműködésben kezdeményező szerepet vállalunk. Nyílt nap alkalmával lehetőséget biztosítunk, hogy az érdeklődő családok bepillantassanak színes óvodai életünkbe. A szülői értekezleteken, fogadóórákon túl szakemberek bevonásával történő egyéni esetmegbeszélésekre is lehetőséget biztosítunk. Fontosnak tartjuk a családok aktív bevonását óvodai életünkbe, melyet családi közös programok szervezésével valósítunk meg. Az információáramlást zárt Facebook-csoportjaink is hatékonyabbá teszik.

A tagintézmény külső kapcsolatai, az együttműködés tartalma:

Kapcsolatot tartunk azokkal az intézményekkel, melyek az óvodai élet során meghatározó szerepet töltenek be a gyermekek, családok életében. Az bölcsőde-óvoda, óvoda-iskola átmenet sikeres megvalósulása érdekében közös párbeszédre keresztül, szakmai programokkal valósítjuk meg céljainkat. Augusztus utolsó hetében a Gyík Utcai Bölcsődéből meglátogatnak bennünket a leendő óvodások. Lehetőségük van felfedezni az óvoda környezetét, ismerkedni az óvoda dolgozóival. A környező általános iskolákban (Tabán Általános Iskola és AMI, Petőfi Sándor Általános Iskola, SZTE JKI Weöres Sándor Általános Iskola) jó kapcsolatot ápolunk, és lehetőség szerint ünnepi rendezvényeinken is részt veszünk iskolába készülő óvodásainkkal. A szegedi Rotary Klubbal közösen megvalósított programjaink segítik a gyermekek „zöld” szemléletének alakítását.

XVII.9. A TAGINTÉZMÉNYEK NEVELÉSI GYAKORLATA

	<p>Szegedi ÓVI Fő Fasori Óvodája</p>
A tagintézmény címe:	6726 Szeged, Fő fasor 63.
Csoportok száma:	4

Személyi feltételek, a nevelőközösség bemutatása:

Óvodánkban 8 fő óvodapedagógus, 4 fő dajka és 2 fő pedagógiai asszisztens dolgozik. Óvodapedagógusaink közül 2 fő szakvizsgával is rendelkezik. Szakirányú végzettsége 3 főnek van. Innovációs készségünket a mozgás, a drámapedagógia, a vizualitás és a népi kézművesség hatja át. Mindig törekszünk a megújulásra, számunkra új módszerek után kutatva. Törekszünk a humor, mint feszültségoldó eszköz széleskörű alkalmazására felnőtt-felnőtt, valamint gyermek-felnőtt között.

Fontos óvodai életünkben, hogy a fejlesztőpedagógus, a logopédusok zavartalanul folytathatják segítő munkájukat. Óvodatitkár segíti az adminisztrációt, egy fő udvaros tartja rendben az udvart és az óvoda környezetét.

Tárgyi feltételek:

Óvodánk Újszeged szívében, hangulatos, kertvárosi környezetben található. Épülete belső udvarban, a Gregor József Általános Iskola mellett helyezkedik el. Fekvése így nagyon szerencsés, mert a forgalmas Fő Fasori útról jól megközelíthető, mégis csendes, nyugodt, biztonságos. A közeli Holt-Maros part rengeteg kirándulásra, a természet aktív megismerésére, közvetlen befogadására ad lehetőséget. Újszeged legújabb (HAJÓ) játszóterén, valamint az Erzsébet Ligetben sokoldalú, újszerű mozgásformákat tudnak a gyermekek kipróbálni. Gazdagon felszerelt tornaszobánk lehetőséget biztosít kisebb létszámú csoportok befogadására. Az udvaron az irányított mozgásfejlesztéshez rendelkezésünkre állnak mobil tornapadok, focikapuk, ugródeszka, kosárlabda palánkok, kosárlabdák, gumilabdák, maroklabdák, futball-labdák, ugrálókötelek, hullahopp karikák, bóják, futóbiciklik, rollerek. Mindemellét lehetőséget teremtünk szerepjátékokhoz, főzőcskéhez való homokozójátékok, várépítő formák segítségével. Az udvari pavilon biztosítja a csendesebb helyszínt a mesekönyvek nézegetéséhez, vizuális tevékenységekhez.

A tagintézmény nevelési gyakorlatának bemutatása

A helyi nevelési gyakorlat elnevezése: „Varázs-vár” – Néphagyományok ápolása a játékos tanulás eszközeivel

Kiemelt cél:

- ❖ Fejlődjön sokoldalúan a gyermekek személyisége a néphagyományokra, a helyi szokásokra építve, a játékos tanulás eszközeivel.

Kiemelt feladatok:

- ❖ Az érzelmi biztonság megalapozása és megőrzése kiegyensúlyozott és vidám óvodai légkör megteremtésével.
- ❖ Sokoldalú, komplex személyiségfejlesztés a néphagyományok segítségével.
- ❖ Egyénre szabott képesség- és készségfejlesztés differenciált módon, tehetséggondozás és hátránycsökkentés.

Tagintézményi saját ünnepek és hagyományok:

- ❖ *Mihály-napi rendezvény:* Szeptember végén tartjuk a Mihály-napi családi rendezvényünket, amikor a nagycsoportosok táncos, vásáros műsorral kedveskednek a többieknek.

- ❖ Márton-nap: A jeles nap hagyományának megismerése és felelevenítése csoportonként valósul meg.
- ❖ Luca-nap: December 13-án a nagycsoportosok a Luca napi néphagyományt elevenítik fel.
- ❖ Homokvárépítés az apukákkal: Az esemény közkedvelt közösségépítő program a családokban.
- ❖ Udvarszépítés az anyukákkal: Az édesanyák ötleteikkel, kreativitásukkal és együttes munkával szépítgetik udvarunkat.
- ❖ „Derűs nap”: Az egész óvodát megmozgató vidám, játékos esemény.
- ❖ „Pütkösdí Király- és Királynéválasztás”: Nagyon népszerű gyakorlatunk, a gyerekek egyik kedvenc látványos programja.

A tagintézmény és a család kapcsolata:

Befogadás/beszoktatás:

Az együttműködés célja egy olyan kapcsolatrendszer létrehozása, amelyből a gyermek, a család és az óvoda egyaránt meríthet. Egyfajta partneri viszony kialakítása, kölcsönös tisztelet, bizalom elnyerése. A kiscsoportosok életében kiemelkedő jelentőségű a „szülő” beszoktatás. Játsszódeléltötöt szervezünk két alkalommal is, ahol a gyermekek és a szülők is ismerkedhetnek az óvodai élettel és természetesen az óvodapedagógusokkal, a dajka néikkel is. A beszoktatási folyamatot igyekszünk rugalmasan kezelni.

Az együttműködés formái:

Családlátogatás, szülői értekezlet, fogadóóra, alkalmanként telefonon, Messengeren, valamint Facebook-csoportokon belüli kommunikáció. Nem elhanyagolható a személyes beszélgetés, a mögöttes problémák megvitatása az érdemi kommunikáció része. Fontos a folyamatos visszacsatolás a szülők felé a gyermek pillanatnyi állapotáról, valamint az igény- és elégedettségi vizsgálatok. Egyéb közösen megtartott programjaink a játszónap, családi napok, az ünnepek és kirándulások, a tavaszi udvarrendezés a szülőkkel közösen.

A tagintézmény külső kapcsolatai, az együttműködés tartalma:

Hagyománnyá vált, hogy a leendő elsős tanítónők a szomszéd Gregor József Általános Iskolából a nagycsoportos szülők részére tájékoztatást adnak az első osztályok indulásával kapcsolatban. Év végén az Igazgató Asszony az elsős tanítók kíséretében meglátogatja a leendő elsősöket, apró ajándékokkal kedveskednek nekik. Részt veszünk a Vörösmarty Mihály Általános Iskola által meghirdetett rajz- és mesemondó versenyeken is. Együttműködünk az egyházakkal, akik heti egy alkalommal hittan foglalkozást tartanak óvodánkban. A Töltés Utcai Bölcsődébe minden tavasszal ellátogatunk, ahol bemutatjuk nevelési gyakorlatunkat a szülőknek.

A Szent-Györgyi Albert Agóra rendezvényein a nagyokkal rendszeresen részt veszünk. A nagyoknak az intézmény gyermekelőadásaira bérlete van. Jó kapcsolatot ápolunk a Szegedi Nemzeti Színházzal is, hiszen minden évben megnézzük a nagyobbakkal 1-1 nekik szóló előadást. Alkalmoszerű, de jó a viszonyunk a Kövér Béla Bábszínházzal, a Somogyi Könyvtár fiókkönyvtárával, a Király-König Péter Zeneiskolával, a Szegedi Szimfonikus Zenekarral, valamint a szomszédos Pro-Musica Zeneiskolával. A Szegedi Vadasparknak és a Fűvészkertnek visszatérő vendégei vagyunk. A Grimm-Busz Színház hosszú évek óta évente legalább 2 alkalommal látogat el óvodánkba.

Évente 2 alkalommal rendezünk papírgyűjtést, amelyben partnerünk a Szegedi Hulladékgazdálkodási Nonprofit Kft. Alkalmoszerűen ad látványos, élvezetes bemutatót a Rendőrség, Tűzoltóság és a Mentők. Rendszeres a kapcsolatunk a Család- és Gyermejkölési Szolgálattal, a védőnővel és a fogorvossal.

XVII.10. A TAGINTÉZMÉNYEK NEVELÉSI GYAKORLATA

	Szegedi ÓVI Földmíves Utcai Óvodája
A tagintézmény címe:	6725, Szeged Földmíves utca 3.
Csoportok száma:	5

Személyi feltételek, a nevelőközösség bemutatása:

Az óvoda nevelőközössége jól együttműködő, feladatait ismerő, összeszokott közösségként végzi munkáját. Pedagógiai munkánkat magas szintű szakmai felkészültség, nyitottság, a megújulás és a folyamatos fejlődés jellemzi. Együttműködésünket a kölcsönös tisztelet, elfogadás és megbecsülés határozza meg. Fontosnak tartjuk az önképzést, a továbbképzéseken való részvételt és a szakmai tudás naprakészen tartását. Az óvodás gyermekek nevelése során szeretetteljes, biztonságot nyújtó környezetben támogatjuk személyiségük kibontakozását és a világra való nyitottságukat. Elhivatottan dolgozunk közös céljaink megvalósításán, és példamutató attitűddel támogatjuk a családokat a környezettudatos szemléletformálásban.

Tárgyi feltételek:

Óvodánk épülete kétszintes, az 1900-as évek elején épült. Többszöri felújítással, korszerűsítéssel értük el jelenlegi állapotát. Csoportszobáink esztétikusak, megfelelően berendezettek, biztosítják a gyermekek fejlődéséhez szükséges optimális feltételeket. A „kuckós” elrendezés lehetőséget ad a tartalmas, sokszínű játék kialakulására. „Zöld Óvodai” tartalomhoz igazodva minden csoportszobában található természetsarok, és a játékok mellett olyan eszközök, amelyek segítik a kinti és benti vizsgálódásokat, az élmények felidézését (nagyító, távcső, terepasztal stb.).

A tagintézmény nevelési gyakorlatának bemutatása

A helyi nevelési gyakorlat elnevezése: „ZÖLDMÍVES ” környezetvédő nevelési gyakorlat

Kiemelt cél:

- ❖ Valósuljon meg a környezetre figyelő, a természetet szerető, természet értékeit felfedezni akaró, környezetére igényes, környezeti jelenségekre fogékony gyermekek nevelése.

Kiemelt feladatok:

- ❖ A természethez való pozitív viszony kialakítása, önmaguk és mások szeretetére, tiszteletére, megbecsülésére nevelés.
- ❖ A „zöld” jeles napok megünneplésével a sokoldalú tapasztalatszerzés biztosítása, mely a környezet fenntarthatóságát szolgálja.
- ❖ A kialakult és a megszerzett tudás, ismeret elmélyítése és alkalmazása a mindennapi életük során.

Tagintézményi saját ünnepek és hagyományok:

- ❖ Autómentes világnap (szeptember): rávilágítunk a környezettudatos közlekedésre.
- ❖ Állatok világnapja (október): A bolygón élő állatfajok védelme, széles körű ismeretszerzés.
- ❖ Advent (december): Ünnepekre való hangolódás, lelki egészség megtalálása.
- ❖ A Víz világnapja (március): Óvjuk, védjük környezetünket, s ezen belül a Föld vízkészletét.
- ❖ A Föld napja (április): Óvjuk a földünket, és tegyük szebbé!
- ❖ A madarak és fák napja (május): Érzékeltetjük a fák és a madarak kapcsolatát.

Jó gyakorlatok, óvodai projektek:

- ❖ „Zöld Ovisok, kalandra fel! Fedezzük fel az erdőt!” – Egy napos erdei kirándulás szervezése

- változó helyszíneken, természetközeli környezetben, környezetvédelmi játékokkal színesítve.
- ❖ „Zöldike tanösvény”: „Zöldike Madárbarát Kertet” hoztunk létre óvodánk hátsó udvarában, mely a közeli Mátyás téren folytatódik. A tanösvény célja, hogy a gyermekek játszva, tevékenykedés közben ismerkedjenek meg a közvetlen környezetükben élő madarakkal, azok életmódjával, védelmével.
  - ❖ Egészség hét (január): Az egészséges életmódra nevelés beépítése a mindennapokba.
  - ❖ Hulladékcsökkentő hét (április): Mélyüljön el a „nem minden hulladék kidobandó” elve.
  - ❖ Energiatudatos hét (november): Ismerjék meg az energiatudatosság pozitív hatását a környezetre.

Működő óvodai programok:

Óvodánk 2006 óta „Zöld Óvoda”, 2016 óta „Örökös Zöld Óvoda”, és azóta megyei bázisintézményi feladatokat lát el tagintézményünk. A környezet tevékeny megismertetése által a természetet szerető és védő gyermekek nevelése a célunk. Törekszünk arra, hogy magabiztos, önálló, alkalmazkodni képes gyermekek hagyják el óvodánkat, akik tisztában vannak környezeti értékekkel, és szívesen gondozzák, védik azokat. Szeretnénk, ha gyermekeink olyan felnőttekké válnának, akiknek a környezetvédelem nem csak „plakát” hanem életmód!

A tagintézmény és a család kapcsolata:

Befogadás/beszoktatás:

Az óvoda és a család együttműködésében a legfontosabb a kölcsönös bizalmon alapuló nevelőpartneri viszony kialakítása. Elsődleges szempont az óvodai nevelés során, hogy a szülők találjanak az óvodapedagógusok személyében partnert, segítőtársat a gyermekeik nevelésében.

A beszoktatási folyamat lehetőséget ad a gyermekeknek és szüleiknek, hogy az első napokat együtt élhessék meg, hogy közös élményeket és tapasztalatokat szerezhessenek az óvodai életről.

Az együttműködés formái:

A fogadóóra alkalmas a „négy szemközt” találkozást igénylő, bizalmas jellegű problémák megbeszélésére. A szülők többsége szívesen és bizalommal fordul az óvodapedagógusokhoz problémáik kezelése okán. A nyitott rendezvények, programok, „Zöld Óvodai” ünnepek során a szülőknek kötetlen formában nyílik lehetőségük betekintést nyerni az óvodai életbe. Az ünnepvárás során fontos feladatunk a szemléletformálás, a fő motiváció a várakozás, a készülődés, az érzelmi ráhangolódás. A szülői értekezleteken az óvodát, a csoportot, a gyermekeket és szüleiket közvetlenül érintő közérdekű témák megbeszélésére nyílik alkalom. Célunk, hogy ezek a találkozások ne csupán az óvodapedagógusok „előadásaira” korlátozódjanak, hanem hanem jó hangulatú, közös beszélgetések is megvalósuljanak. Az információs faliújságok az előtérben találhatóak. A csoportok életével kapcsolatos tájékoztatásokat, közérdekű, a neveléssel kapcsolatos dokumentumokat megtalálhatják itt a szülők. Szülői szervezetet alakítunk, mely a csoportok szintjén és óvodai szinten szerveződik, maguk közül választják képviselőiket. Meghívjuk őket az értekezletekre, melyeken a gyermekek csoportját érintő témák kerülnek napirendre. A szülőkkel való kapcsolattartásban az információáramlást segítik a csoportokban létrehozott zárt közösségi oldalak.

A tagintézmény külső kapcsolatai, az együttműködés tartalma:

Településrészünk önkormányzati képviselője részt vesz rendezvényeiken, segíti óvodánk fejlesztését. Az Alsóvárosi Általános Iskolával a néphagyományok ápolásában, pályázatokban működünk együtt. A Dobó Utcai Bölcsődében igény szerint részt veszünk rendezvényeken. A „Zöldmíves” Alapítvány segíti óvodánk fejlesztési céljainak megvalósulását. A Szegedi Vadaspark programjain rendszeresen részt veszünk: állatok örökbefogadása, szakmai előadások, zoológiai foglalkozások. Az Interaktív Természetismereti Tudástár szegedi programjait, interaktív foglalkozásait látogatjuk. Az Alsóvárosi Tájékozódási néphagyományokra épülő foglalkozásokon veszünk részt csoportjainkkal. A Szegedi ÓVI Környezetvédelmi munkaközössége által a tagintézmények pedagógusai közötti tapasztalatcsere valósul meg. A Szent-Györgyi Albert Agóra alkotó pályázataira jelentkezünk, kiállításait rendszeresen látogatjuk. Az Energiaklubbal való kapcsolat szakmai napokon, képzéseken való részvétellel valósul meg. A Király-König Péter Zeneiskola tagjait meghívjuk óvodai rendezvényeinkre, tanáraink „Hangszersimogató” programot tartanak óvodásainknak. Mivel óvodánk a régió Zöld Bázisintézménye, folyamatosan vesszük fel a kapcsolatot az új Zöld Óvodákkal, segítjük környezetvédelmi munkájukat.

XVII.11. A TAGINTÉZMÉNYEK NEVELÉSI GYAKORLATA

	Szegedi ÓVI Gábor Áron Utcai Óvodája
A tagintézmény címe:	6727 Szeged Gábor Áron utca 2.
Csoportok száma:	4

Személyi feltételek, a nevelőközösség bemutatása:

Óvodánkban többirányú végzettséggel és tapasztalattal rendelkező óvodapedagógusok (tanári diplomával, Diab Mentori végzettséggel, gyógypedagógiai végzettséggel), két pedagógiai asszisztens és négy dajka segíti a gyermekek fejlődését. Adminisztrációs és ügyviteli feladatainkat óvodatitkár látja el. Udvarunk, kertünk gondozását udvaros segíti.

Nevelőmunkánkat gyermekközpontú pedagógiai szemlélet jellemzi, melynek kiemelt módszere a tevékenységközpontúság. Hiszünk az élménypedagógiában, és abban, hogy a környezettudatos magatartás megalapozását ebben az életkorban tehetjük meg. A gyermekek a személyes tapasztalatszerzésen keresztül ismerik meg a világot. Az egészségtudatosság és a néphagyományápolás kiemelt jelentőségű a mindennapokban.

A gyermekek egyéni sajátosságaihoz igazodó fejlesztő munkánkat óvodapszichológus, fejlesztőpedagógus és logopédus is segíti.

Tárgyi feltételek:

Óvodánk kertvárosi környezetben helyezkedik el sok zöld területtel, mely nyugodt és természetközeli légkört biztosít a gyermekek számára. Nagy, 3500m²-es füvesített udvarunkon 20 udvari játékeszköz szolgálja a gyermekek játéktevékenységét. „Madárbarát Óvodaként” 8 db odú kihelyezése, 8 darab magaságyás gondozása, sün-házikó és 2 db komposztáló segíti a környezettudatos magatartás megalapozását. Az óvoda épülete egyszintes, benne négy csoportszoba, három gyermekmosdó, három felnőtt mosdó, konyha, iroda, óvónői szoba és fejlesztőszoba található. Csoportszobáink jól felszereltek: mindenhol bordásfal nyújt lehetőséget a mindennapos mozgásra. A babakonyhák változatos eszközökkel berendezettek, a játszósarkok a gyerekek igényeihez igazodva biztosítják a játék lehetőségét.

A tagintézmény nevelési gyakorlatának bemutatása

A helyi nevelési gyakorlat elnevezése: „Kincsünk a Föld”

Kiemelt cél:

- ❖ Valósuljon meg a tevékenységközpontú óvodai nevelés során a természetszerető, környezettudatos életmód fejlesztése, néphagyományok ápolása.

Kiemelt feladatok:

- ❖ A projektpedagógia alkalmazásával 4 témát dolgozunk fel, ami többek között a föld témaköréhez is kapcsolódik.
- ❖ Tudatosodjon a természethez való pozitív viszony, legyenek képesek önmaguk és mások szeretetére, tiszteletére, megbecsülésére.
- ❖ A környezet és a természet védelme, amelyben nagy hangsúlyt fektetünk a természetes környezetben történő tapasztalat- és ismeretszerzésre.
- ❖ Néphagyományok ápolása a mindennapi tevékenységek során.

Tagintézményi saját ünnepek és hagyományok:

- ❖ Hagyományörző szüreti mulatság szeptemberben a családok bevonásával: a gyermekek népi viseletbe öltöznek, népi játékokat játszunk, táncház és természetes anyagokból való

kézműveskedés várja a gyermekeket.

- ❖ Adventi készülődés az ünnepre való hangolódás jegyében: a családokkal közös kézműves délutánt tartunk. Lámpás felvonulás, karácsonyi műsor a Petőfi-telepi Művelődési Házsal közösen.
- ❖ Télbúcsúztató ünnepség hagyományosan kiszebáb étgetéssel és farsangi mulatsággal februárban.
- ❖ Gyermekhét – a kirándulások hete.

Jó gyakorlatok, óvodai projektek:

- ❖ „Szüreti projekt” szeptemberben, melynek a családi szüreti nap a záró rendezvénye.
- ❖ „Egészség projekt”, melynek során az egészséges életmódra nevelés preventív szemléletű programjai valósulnak meg – egészséges ételek és italok készítésével, vegyszermentes zöldségek és gyümölcsök kóstolásával és sportnappal.
- ❖ „Föld napja projekt” keretén belül kiemelt szerepet kap a környezettudatosság és Földünk védelme. Virágokat, fákat ültetünk, ismerkedünk az újrahasznosítással és a hulladék mennyiségének visszaszorításával.
- ❖ „Tűzoltó projekt” keretén belül meglátogatjuk a helyi tűzoltóparancsnokságot.
- ❖ „Madár projekt” – MME Csongrád Megyei Helyi Csoportja kapcsolatfelvétellel.

Működő óvodai programok:

„Madárbarát Óvoda” vagyunk 2021-től.

A tagintézmény és a család kapcsolata:

Befogadás/beszoktatás:

A befogadás időszakában a fokozatosság elvét követjük, és úgy gondoljuk, hogy ez nagyon eredményesen segíti a gyermekek ismerkedését az óvodával, a csoportban dolgozó óvodapedagógusokkal és dajka nénival az első napokban. Minden évben az új beiratkozókhoz családlátogatásra megyünk, és azt tapasztaljuk, hogy ez segíti a gyermekek minél szélesebb körben való megismerését, és a befogadást is könnyíti.

Az együttműködés formái:

Óvodai nyílt napon személyesen megismerkedhetnek az óvoda dolgozóival és az óvodával a családok gyerekekkel együtt. A szülői értekezleteken rendszeresen kapnak információkat a csoportot és az óvodát érintő ügyekről. Fogadóórát a szülő és óvodapedagógus kérésére évente 2 alkalommal tartunk – itt személyes vagy online formában egyénre szabott megbeszélésre van lehetőség. E-mailben és az óvodai zárt közösségi csoportokban bejegyzések, videók és fényképek megosztásával kerülhetnek közelebb az óvodai élethez. A családi programok nagyon fontosak az óvodánkban, hiszen ezáltal szorosabbra fűzhetjük a kapcsolatunkat a szülőkkel, és még inkább megvalósulhat az együttnevelés. Szülőkkel együttesen szervezett és megvalósított programjaink a projektzáró családi rendezvények. A látványos, érdekes hivatással rendelkező szülők meglátogatják a csoportokat, és mesélnek munkájukról. A gyereknapi rendezvényünkre meghívjuk a családokat.

A tagintézmény külső kapcsolatai, az együttműködés tartalma:

A körzetünkhöz tartozó bölcsődével és az általános iskolákkal való kapcsolattartást azért tartjuk fontosnak, mert ezáltal nyomon követhetjük a gyermekek fejlődését hosszú távon is. Rendszeresen részt veszünk a beiratkozások előtt a bölcsődék szülői értekezletén, és segítjük az iskolába hívogató tevékenységeket, valamint az iskolaelőkészítő foglalkozások megvalósulását az általános iskolákban. A Petőfi-telepi Művelődési Házsal szoros együttműködésben évek óta közös programokat valósítunk meg. Rendszeres látogatói vagyunk a Szent-Györgyi Albert Agóra színházi és bábelőadásainak. A nagycsoportosokkal minden évben meglátogatjuk az Szegedi Tudományegyetem Tudástárát, hogy bővítsük ismereteinket. A Szegedi Nemzeti Színházzal is tartjuk a kapcsolatot, szívesen látogatjuk előadásait. A Fűvészkert aktuális programjai és kiállításai a gyermekek számára hasznos és fejlesztő tevékenységek, ezért évente több kirándulást szervezünk ide. A Vadasparkba szintén gyakran járunk, és állatok „örökbefogadásával” támogatjuk működésüket. Évek óta együttműködünk az intézményi Bozsik-programmal. A Szegedi Hivatásos Tűzoltó-parancsnokság látogatása fontos része a tűzoltó projektünk megvalósulásának. A Magyar Madártani Egyesület Csongrád Megyei Helyi Csoportjával való együttműködésünk segíti célkitűzéseink megvalósulását.

XVII.12. A TAGINTÉZMÉNYEK NEVELÉSI GYAKORLATA

	Szegedi ÓVI Garam Utcai Óvodája
Címe:	6724 Szeged Garam utca 7.
Csoportok száma:	6

Személyi feltételek, a nevelőközösség bemutatása:

Óvodánkban tizenkét óvodapedagógus segíti a gyermekek fejlődését. Munkánkat hat dajka, két pedagógiai asszisztens, egy óvodatitkár és egy udvaros segíti. Nevelőközösségünk számára fontos a folyamatos tanulás, az önképzés. Szakvizsgával vagy másoddiplomával rendelkezünk gyermekvédelem, fejlesztőpedagógia, néptánc, közoktatás-vezetés, mentálhigiéné és drámapedagógiai szakterületen. Többen részt vettünk PEK-torna továbbképzésen. Négy kolléga gyakorlatvezető mentortanári végzettséggel rendelkezik, mely mutatja a mentori feladatok iránti elkötelezettségünket. Pedagógiai munkánkban naponta jelenik meg a korszerű IKT eszközök alkalmazása. Törekszünk a differenciálásra, a párhuzamosan végezhető, választható tevékenységekre. Nagy hangsúlyt fektetünk a képességfejlesztő mozgásos játékok és drámajátékok szervezésére. Hiszünk az öndifferenciálásban, és a gyerekek közötti eltérő különbségek természetes megjelenésében, mely alapja a befogadó és elfogadó nevelésünknek. Szívesen veszünk részt továbbképzéseken, belső képzéseken, szeretünk hospitálni, egymástól tanulni. Egy belső szakmai műhelyt működtetünk, mely pedagógiai beállítottságunkat is fémjelzi (IKT eszköz). Intézményi szinten is szívesen veszünk részt munkaközösségekben, melyet mindenki saját érdeklődésének, feladatának, fejlesztési tervének megfelelően választ.

Tárgyi feltételek:

Szeged-Újrókus városrészben a Vértó mellett, szép, zöldövezeti, lakótelepes környezetben helyezkedik el óvodánk. Tágas, parkosított udvarán változatos játszótéri eszközök állnak a gyerekek rendelkezésére. Az 1985-ben épült óvoda 2018-ban teljes körűen felújításra került, melynek köszönhetően a korszerű energetikai rendszer kiépítése mellett az épület akadálymentesített lett, és megszépült kívül-belül. A hat tágas, világos csoportszobához külön gyermekmosdó és öltöző tartozik. Esztétikus, nyugodt, szeretetteljes, biztonságot sugárzó környezetet igyekszünk biztosítani a gyermekek számára. Óvodánkban két jól felszerelt fejlesztőszoba és egy – az egészségnevelést támogató – sószoba is működik. Tudatosan választott, korszerű mozgásfejlesztő eszköztárral rendelkezünk, ezek közül óvodánk különlegessége a mesefigurás mászófal, ami a gyerekek kedvence.

A tagintézmény nevelési gyakorlatának bemutatása

A helyi nevelési gyakorlat elnevezése: „Mozogj, hogy okosodj!”

Kiemelt cél:

- ❖ Legyen biztosítva óvodánkban napirendszerességgel a komplex mozgásfejlesztés változatos formában, mely révén a gyermekek képességei optimálisan fejlődnek.

Kiemelt feladatok:

- ❖ Képességfejlesztő mozgásos játékok, láb- és testtartás javító prevenció torna tudatos alkalmazása, kiemelten a különböző típusú labdák és speciális eszközök változatos használatával.
- ❖ A mászófal-mozgásprogram rendszeres használatának beépítése a gyermekek heti tevékenységeibe.

- ❖ A családok egészségtudatos szemléletének formálása változatos családi programok szervezésével.

Tagintézményi saját ünnepek, hagyományok:

A néphagyomány megismertetése, az értékek átörökítése a célja az óvodánkban megrendezésre kerülő Télúzó kiszézésnek, a Márton-napnak és a Szüreti mulatságnak.

Az egészséges életmód kialakításához kapcsolódó programjaink: „Egészségünkre!” – egészséghét, a „Tavaszi zsongás” – családi sportnap.

A környezettudatos szemléletformálásra adnak lehetőséget a „zöld” jeles napokhoz kapcsolódó programjaink („Vizes nap”, „Föld-napi virágültetés”, „Állatok világnapja”).

Az évente megrendezésre kerülő Vers- és mesemondó nap lehetőség ad azon gyermekek számára, akik szívesen elmondják kedvenc versüket, meséjüket társaiknak.

Jó gyakorlatok, óvodai projektek:

- ❖ „Óperenciás tengeren túl”
- ❖ „Falra fel!”
- ❖ „Okoseszközökkel okosan”
- ❖ „Mozgásos matematika”
- ❖ „Télúzó kiszézés” – egyhetes projekt
- ❖ „Egészségünkre!” – egyhetes projekt

A tagintézmény és a család kapcsolata:

Befogadás/beszoktatás:

Minden évben tavasszal a leendő új szülők és gyermekeik számára alkalmat teremtünk arra, hogy megismerkedjenek óvodánkkal nyílt napok keretein belül. Az új gyerekek befogadásánál szem előtt tartjuk a gyermekek egyéni igényeit, valamint a fokozatosság elvét. A szülőkkel együtt tervezzük és valósítjuk meg a befogadást, hogy minden kisgyermek számára egyéni igényeinek megfelelően elegendő időt és figyelmet biztosíthassunk, hogy otthonosan és biztonságban érezzék magukat az új környezetükben.

Az együttműködés formái:

Óvodánkban aktív, segítőkész és támogató szülői közösség működik. Fontosnak tartjuk, hogy a szülők napi szinten értesüljenek az aktualitásokról, akár több platformon keresztül is (e-mail, faliújság, zárt közösségi oldal). A hagyományos fogadóóra mellett korszerű lehetőségeket is alkalmazunk (pl.: online fogadóóra). Évente több alkalommal szülői értekezleteken osztjuk meg a fontos és aktuális információkat a szülőkkel. Folyamatosan fényképes beszámolókat és videókat készítünk a csoportok tevékenységeiről, ami szintén a szülők tájékoztatására szolgál. Emellett évente nyílt napok keretein belül a szülők betekintést nyerhetnek mindennapjainkba, megismerhetik közvetlenül is szakmai munkánkat. Szülői klubot működtetünk, ahol a témát a szülői szervezettel közösen határozzuk meg. Családi délutánok szervezésével is jó alkalmakat teremtünk óvodánk közösségének építésre. Az érdeklődő családok a Szegedi ÓVI intézményi honlapján bemutatkozó videót és fotóalbumot tekinthetnek meg óvodánkról.

A tagintézmény külső kapcsolatai, az együttműködés tartalma:

Óvodánk jó szakmai kapcsolatot ápol a környező bölcsődékkel (Agyagos Utcai, Cső Utcai, Siha-közi Bölcsőde) és általános iskolákkal (Szegedi Bonifert Domonkos Általános Iskola, Szegedi Janikovszky Éva Általános Iskola, Szegedi Arany János Általános Iskola).

Szívesen használjuk ki városunkban a kulturális intézmények által kínált lehetőségeket, így a Szegedi Nemzeti Színház, a Szent-Györgyi Albert Agóra, a Móra Ferenc Múzeum, a Kövér Béla Bábszínház, a Király-König Péter Zeneiskola, a Somogyi Károly Városi és Megyei Könyvtár és Rókusi Fiókkönyvtára, a Grimm-Busz Színház, a Reök-palota tartalmak programjait, melyek a gyermekeket értékes élményekhez juttatják. Gazdagítjuk ismereteiket a saját élményű tapasztalatszerzés révén a Vadasparkban, Fűvészkertrben és a kirándulásokon.

Mentorpedagógusaink szakmai együttműködés keretében segítik óvodapedagógus hallgatók gyakorlati képzését. A Szegedi Tudományegyetem Juhász Gyula Pedagógusképző Karának hallgatói sok éve eredményesen töltik nálunk szakmai gyakorlatukat. Emiatt óvodánknak a Kari Tanács „Kiváló Partnerintézmény” címet adományozott kimagasló tevékenységünk elismerésül.

XVII.13. A TAGINTÉZMÉNYEK NEVELÉSI GYAKORLATA

	Szegedi ÓVI Gedói Óvodája
A tagintézmény címe:	6723 Szeged, Gáspár Zoltán u. 7/D
Csoportok száma:	8

Személyi feltételek, a nevelőközösség bemutatása:

Óvodánk alkalmazotti közösségének létszáma 30 fő, ebből 17 fő óvodapedagógus, 8 fő dajka, 3 fő pedagógiai asszisztens. Egy fő óvodatitkár és egy fő udvaros kolléga segíti a munkánkat. Az óvodának a magas csoportszámra való tekintettel függetlenített vezetője van.

Az óvodapedagógusok változatos továbbképzésekben vettek részt (pl. „PEK-torna” mozgásfejlesztő képzés, „Így tedd rá!” néptánc-képzés, logopédia). Nevelőtestületünk tagjainak az újfajta pedagógiai ismereteket, módszereket nemcsak a továbbképzéseken van lehetősége elsajátítani, hanem fontosnak tartjuk az egymástól tanulás lehetőségének megteremtését is.

Munkánkat nagyban segíti még 1 fő fejlesztőpedagógus, aki hetente 2 nap külön foglalkozik a BTMN-es gyermekekkel.

Nevelőtestületünk szakmai fejlődése céljából intézményi munkaközösségek és tagintézményi műhelyek tagjai munkatársaink. Az óvodában két belső műhely működik. A „Báb műhely”, amely a Téalapó, a Farsang és a Gyermeknaphoz kötődően tart előadást, és a „Kreatív műhely”, akik különböző új vizuális technikákat, eszközöket vezetnek be az óvodánkba. A Szegedi ÓVI által szervezett városi munkaközösségekben is aktívan részt veszünk.

Tárgyi feltételek:

Óvodánk a Gedó városrészben, panel lakótelep „közepén” található, de vonzaskörzetébe beletartozik még Makkosháza panel lakótelepe és a Rókuson épült lakópark is. Az óvoda vonzaskörzetében található még két általános iskola (Gedói Általános Iskola és AMI, Szegedi Bonifert Domonkos Általános Iskola) és két bölcsőde (Agyagos Utcai Bölcsőde, Cső Utcai Bölcsőde), több középfokú oktatási intézmény is.

Tagintézményünk az 1978-1980-as években épült kétszintes panel óvoda, mely csendes, nyugodt, biztonságos környezetben helyezkedik el. Az óvoda nagy méretű, fás udvarával és az uniós előírásoknak megfelelő udvari játékaival nagy vonzerő az ideérkező picik és szülei számára. A 2021/2022. nevelési évben óvodánk fejlesztése, energetikai korszerűsítése teljeskörűen megvalósult, melynek következtében egy modern, a mai kor kihívásainak megfelelő intézményünk lett. Óvodánk 200 kisgyermek befogadására alkalmas, 8 tágas, a szabad játékot elősegítő játékokkal és fejlesztő eszközökkel jól felszerelt csoportszobával, valamint a hozzájuk tartozó gyermekmosdókkal és öltözőkkel rendelkezik. Csoportszobáink berendezése igazodik a gyermekek igényeihez, színes, játéktárolásra is alkalmas térelválasztó elemeket vásároltunk.

IKT eszközeink is folyamatos bővítésen estek át, minden csoport rendelkezik a pedagógiai munkánk megkönnyítésére alkalmas tabletekkel, mini HIFI-tornyokkal. Óvodánk felújítása során kialakításra került egy közösségi szoba, amely lehetőséget nyújt a délutáni tehetséggondozó foglalkozások és a délelőtti mozgás foglalkozás megtartására (PEK-torna, Néptánc és Kézműves tehetséggondozó műhelyek).

A tagintézmény nevelési gyakorlatának bemutatása

A helyi nevelési gyakorlat elnevezése: „Lila Varázs” tevékenységközpontú program

Kiemelt cél:

- ❖ Célunk az óvodánkba járó gyermekek változatos és sokszínű tevékenykedtetése, mely magába foglalja a teljes gyermeki személyiség fejlesztését az egyéni, differenciált készségek, képességek figyelembevételével.

Kiemelt feladatok:

- ❖ A környezetük kínálta keretek között saját lehetőségeik felfedezése, megismerése, önálló gondolkodásuk, problémamegoldó képességük fejlesztése, gondolataik verbális kifejezésének gazdagítása.
- ❖ Társaikkal és felnőttekkel való együttműködésük formálása, önfegyelmük, kitartásuk erősítése.
- ❖ A tehetségígéretes gyermekek kiemelt fejlesztése, erős oldalaik támogatása az óvodánkban működtetett tehetséggondozó műhelyek által, illetve a gyermekek tehetségével összefüggő gyenge területek kiegyenlítése.

Tagintézményi saját ünnepek és hagyományok:

- ❖ Fehérbot napja: érzékenyítő foglalkozás megszervezése külső vendégek meghívásával.
- ❖ Márton-napi szokások: lampionos felvonulás az intézményünk körül az óvodába járó gyermekek és családtagjaik jelenlétével.
- ❖ Adventi kézműves délután szülők számára.
- ❖ Karácsonyi koncert a Szegedi Nemzeti Színház zenekari tagjainak részvételével.
- ❖ Farsangi mulatság: télűzés jelmezes mulatsággal, vetélkedőkkel, kiszabáb égetéssel.
- ❖ Húsvéti kézműves délután a szülők számára.
- ❖ Édesanyák köszöntése.
- ❖ Nagycsoportosok búcsúztatása.
- ❖ Gyermeknap.

Jó gyakorlatok, óvodai projektek:

- ❖ Apák napja: apukák sportos, játékos vetélkedője a Gedói Óvoda vándorsereglegéért.
- ❖ „Tök-jó” nap: játékos ismeretfejlesztés őszi termésekkel, gyümölcsökkel.
- ❖ „Apró talpak, nagy ígéretek” tehetségfesztivál az óvodánkba járó gyermekek számára.
- ❖ „Zöld hét”: játékos ismeretfejlesztés a környezetvédelemmel kapcsolatos témakörökben (szelektív hulladékgyűjtés; virágok ültetése; stb.).

A tagintézmény és a család kapcsolata:

Befogadás/beszoktatás:

Áprilisban az érdeklődő szülők számára 1 alkalommal nyílt napot tartunk, hogy a szülők betekintést nyerjenek óvodánk mindennapi életébe. Ilyenkor megismerkedhetnek óvodánkkal, leendő óvodapedagógusainkkal és dajkáikkal. A felvételt nyert gyermekek szülei szülői értekezlet keretén belül megismerhetik óvodánk működését, programjait, a csoportok beosztását. Augusztus utolsó hetében az új gyermekek és szüleik számára 1 hetes beszoktatást biztosítunk, amikor az óvoda udvarán szabad játék keretén belül ismerkedhetnek egymással.

Az együttműködés formái:

A napi kapcsolattartás, évente 3 szülői értekezlet, nyílt napok, fogadóórák, szülői fórumok, zárt Facebook-csoportok, a családokkal közösen megvalósuló programok segítik az együttműködést. Óvodánkban minden hónap első hétfőjén lehetőség van a szülők számára fogadóórát kérni. Az óvodapedagógusok minden nevelési évben kétszer fogadóórát kezdeményeznek az óvodánkba járó gyermekekről vezetett Fejlődési napló és DIFER-szűrés eredményéről.

A tagintézmény külső kapcsolatai, az együttműködés tartalma:

Óvodánk nagy hangsúlyt helyez a személyes és intézményi partnerkapcsolatok kialakítására és ápolására. Ezeket az elmúlt években sikerült bővíteni. Jó kapcsolatot ápolunk a környező bölcsődékkel (Cső Utcai Bölcsőde, Hajlat Utcai Bölcsőde) és általános iskolákkal (Szegedi Arany János Általános Iskola, Szegedi Bonifert Domonkos Általános Iskola, Rókusi Általános Iskola, SZTE Juhász Gyula Gyakorló Általános és Alapfokú Művészeti Iskolája, Napközi Otthonos Óvodája), ezzel segítve a gyermekek zökkenőmentes intézményváltását. Rendszeres a kapcsolatunk a körzeti önkormányzati képviselőjével, a Korzó Zeneszínházzal, a Szegedi Nemzeti Színházzal, a Truffaldinó Bábszínházzal, a Vadasparkkal és Fűvészkerttel, a Somogyi Könyvtárral, a közeli Makkosházi Nyugdíjas Klubbal, a Szegedi Környezetgazdálkodási Nonprofit Kft.-vel, a gyermekfogászattal és a körzeti védőnővel.

XVII.14. A TAGINTÉZMÉNYEK NEVELÉSI GYAKORLATA

	Szegedi ÓVI Gyálaréti Óvodája
A tagintézmény címe:	6757 Szeged, Koszorú utca 44.
Csoportok száma:	2

Személyi feltételek, a nevelőközösség bemutatása:

Alkalmazotti közösségünk 2 fő óvodapedagógusból, 3 fő pedagógiai munkát segítő munkatársból, 1 fő óvodatitkárból és 1 fő udvarosból áll, amelynek minden tagja rendelkezik a feladatai ellátásához szükséges szakképzettséggel.

Óvodapedagógusaink innovatívak: 1 fő vezető óvodapedagógus szakvizsgával, fejlesztő-differenciáló pedagógia területen szerzett szakvizsgával rendelkezik, valamint szívesen veszünk részt a gyermekek és önmaguk fejlődését támogató képzéseken. Óvodapedagógusaink és a pedagógiai munkát segítő munkatársak innovációs készsége megfelel a szakmai feladatok ellátásához, a lehetőségeket kihasználva részt veszünk a gyermekvédelmi, környezetvédelmi, tehetséggondozó, valamint a pedagógiai munkát segítő munkaközösségek munkájában.

Közösségünkre jellemző az elfogadó, nyitott magatartás. Kiemelten fontos számunkra a környezettudatos gondolkodás alakítása, valamint Gyálarét értékeinek és hagyományainak megőrzése, azok közvetítése.

Tárgyi feltételek:

Óvodánkban két csoportszoba, felújított gyermekmosdó, gyermeköltöző, tornaszoba, fejlesztő- és altató szoba található. A gyermeki személyiség fejlődését többféle fejlesztőjáték biztosítja. A tornaszobánk felszereltsége színes, melyek biztosítják a gyermekek megfelelő mozgásfejlődését. Udvarunk rendkívül jó adottságokkal rendelkezik: tágas, így mozgáslehetőségre nagy teret biztosít, sokfajta fa ad árnyékot a nyári hőségben, a homokozó fölé kifeszíthető árnyékoló szintén védelmet nyújt. Az európai uniós szabványnak megfelelő udvari játékok növelik a biztonságos, önfelelt, szabad játék élményét.

A tagintézmény nevelési gyakorlatának bemutatása

A helyi nevelési gyakorlat elnevezése: „Rétikék” - környezetvédelem és hagyományápolás

Kiemelt cél:

- ❖ Alakuljon ki a gyermekekben a környezettudatos és hagyománytisztelő magatartás. Valósuljon meg az ökológiai szemléletformálás, pozitív példamutatással.

Kiemelt feladatok:

- ❖ A környezettudatos életvitel megalapozásához szükséges szokás- és viselkedésformák kialakítása.
- ❖ Az újrahasznosítás, a szelektív hulladékgyűjtés helyi megvalósítása, a takarékoság, a természet-, növény- és állatvédelem fontosságának hangsúlyozása.
- ❖ A „zöld” jeles napok megünneplése interaktív, természetközeli programok, projektek szervezésével.
- ❖ A hagyományőrzéssel a haza- és a szülőföld szeretetének elmélyítése.

Tagintézményi saját ünnepek és hagyományok:

- ❖ Szület – egy hetes óvodai projekt során az óvodánk udvarán, hagyományőrző játékokkal, szülőpréssel, tánccház kíséretében szervezzük meg a családok bevonásával.

- ❖ Márton nap – megismerkedünk Szt. Márton történetével, amelyet el is játszunk, libás mécseseket készítünk, melyekkel este teszünk egy közös sétát a helyi Művelődési Házzal közös szervezésben és a családok részvételével.
- ❖ Egészség-hetünkön sok színes, interaktív program várja a gyermeket.
- ❖ Luca-napon a helyi szokásokkal ismertetjük meg játékos formában a gyermekeket szintén a családok bevonásával.
- ❖ Májusfa állítás a hagyományörzés jegyében a Művelődési Házzal közös szervezésben.

Jó gyakorlatok, óvodai projektek:

- ❖ Víz Világnapja, a Föld napja és a Madarak, Fák napja projektek megvalósítása interaktív programok keretében valósul meg.
- ❖ Az „Újrahasznosítás okosan!” című jó gyakorlatunk célja a természeti és társadalmi környezethez fűződő pozitív érzelmi viszony kialakítása a természet körforgásának tükrében.
- ❖ „Csudajó héti!” – projekt keretében igen színes és változatos programok várnak a gyermekekre és a családokra:
  - Kirándulás a természetbe, a tapasztalatok komplex feldolgozása,
  - Apák napja: családi sportos rendezvény keretében.
  - Gyermeknap forgatag – buborék partival.
- ❖ Tehetséggondozás: „Varázskézek” – térbeli-vizuális tehetséggondozó programunk célja, hogy a tehetségígéretes minél több technikával megismerkedjenek. Igyekszünk olyan programokkal gazdagítani mindennapjainkat, amelyek plusz élményt nyújtanak és erősítik összetartozásunkat. Elegendő időt biztosítunk a technikák megismerésére, begyakolására.

A tagintézmény és a család kapcsolata:

Befogadás/beszoktatás:

Nyílt napokon és családi napokon is szeretettel várjuk az újonnan érkezőket, érdeklődőket. A családokkal történő első találkozások (szülői értekezlet, családlátogatások, játszódélután) az ismerkedésre adnak lehetőséget. Nyár végén a kiscsoportos szülőknek értekezletet tartunk információk kölcsönös átadása céljából. Szeptember elején kezdődik a beszoktatás, befogadás. Fokozatosságra törekszünk. Figyelembe vesszük a szülők kéréseit, a gyermekek igényeit.

Az együttműködés formái:

A szülők szívesen vesznek részt a közös programokban, segítenek a szervezésben, a lebonyolításban. Gyermekeik fejlődéséről, a napi történésekről rendszeresen tájékoztatjuk egymást. Minden hónapban van hivatalos fogadó óra, időpont-egyeztetés után. Online formában levelezési rendszer működtetésével, telefonon, zárt közösségi csoporton keresztül tartjuk a kapcsolatot, és juttatunk el fontos információkat egymáshoz. A tavaszi, „Nyílt napok” alkalmával az érdeklődő családok személyesen is megismerkedhetnek az óvodánkban folyó pedagógiai munkával. Az eseményeket felhívó jellegű tájékoztatással, plakátok, online felület segítségével hirdetjük meg.

A tagintézmény külső kapcsolatai, az együttműködés tartalma:

- ❖ Önkormányzati képviselő: Együttműködési lehetőségek megbeszélése.
- ❖ A Szegedi ÓVI Klebelsberg-telepi Óvodájával és a közeli iskolákkal: szakmai kapcsolatok, szülők tájékoztatásában való együttműködés.
- ❖ Közművelődési intézmények programjai: Somogyi Könyvtár Klebelsberg-telepi Fiókkönyvtár programjainak való részvétel, Gyálaréti Művelődési Ház, Kövér Béla Bábszínház.
- ❖ Helyi Nyugdíjas Klub Programjainak való aktív részvétel: gyermekek által adott műsor Idősek napja alkalmából
- ❖ Gyálaréti Madártani Egyesület: Programokon való részvétel, óvodásainknak a Madarak, Fák napja alkalmából hasznos információt kapunk, hiszen óvodánkban kialakítandó madárkertben rendkívül sok kismadár él.
- ❖ Szegedi Tudományegyetem orvostanhallgatói Teddy Maci Kórháza – Egészség-hetünk programját teszi még színesebbé és tartalmasabbá.
- ❖ SZTE JGYPK Természetismereti Tudástár → óvodásaink rendezvényeiken magas szintű ismeretekhez jutnak.

XVII.15. A TAGINTÉZMÉNYEK NEVELÉSI GYAKORLATA

	<h3>Szegedi ÓVI Gyertyámos Utcai Óvodája</h3>
A tagintézmény címe:	6722 Szeged Gyertyámos utca 5-7.
Csoportok száma:	4

Személyi feltételek, a nevelőközösség bemutatása:

Óvodánkban a nevelőmunkánk kulcsszereplői az óvodapedagógusok. Munkánkat segítik a dajkák a pedagógiai asszisztens, az óvodatitkár és az udvaros kolléga is. Nevelőtestületünk stabil, széleskörű pedagógiai kompetenciákkal rendelkezik: hangszertudással (furulya, hegedű, citera), segítő fejlesztő pedagógiai szakirányú, rajztanári, keramikusi végzettséggel. Jellemző ránk a gyermek önmagáért való szeretete és tisztelete, az igényesség, az emberszeretet, a másság elfogadása, az együttérzés, a segítő, támogató attitűd, az önismeret és a tolerancia. A közös célért kiválóan együttműködünk. A pedagógusaink egyéni módszertani palettáit továbbképzésekkel bővítjük. Többféle intézményi munkaközösségben dolgozunk. Tudunk alkalmazkodni a modern világ felgyorsult változásaihoz, a változások irányát és tartalmát cselekvően befolyásoljuk, nyitottak vagyunk az óvoda életét előre mozdító innovációkra.

Nevelési gyakorlatunkban építünk a múlt hagyományaira, óvjuk a jelen értékeit, és előre tekintünk a jövő kihívásai felé.

Tárgyi feltételek:

A belváros szívében, árnyas nagy udvarral rendelkező, eredetileg is óvodának épített, felújított, korszerű épületben, három vegyes életkorú csoporttal működünk. Óvodánk felújítása 2022 tavaszán fejeződött be.

Az udvarunkon korszerű játékok várják a gyerekeket: gumitéglával borított kerékpár- és rollerpálya, két nagy árnyékos homokozó, egyensúlyozó és mászójátékok, kötélalagút, többféle rugós játék, mászófal.

Csoportszobáink tágasak, világosak, képességfejlesztő és egyéb játékokkal gazdagon felszereltek. Óvodánk egészére jellemző az esztétikai igényesség, melyre nagy hangsúlyt fektetünk. Minden teremben saját tervezésű, többfunkciós galéria található. Egyrészt mozgásfejlesztési lehetőségeket kínál (csúszda, létra, mászóháló), másrészt különböző játékhelyszíneket is biztosít (babakonyha, babaszoba, mesesarok). Fejlesztőszoba, tornaszoba is segíti a gyermekek fejlődését. Nálunk élőben találkozhatnak hangszerekkel, népviseletekkel, néptáncal. délalföldi, kalocsai, rábaközi, fiú és lány népviseleteink vannak, a zenélni tudó óvodapedagógusaink többféle hangszert használnak. Mindezek mellett élünk a modern technika adta lehetőségekkel: tableteket, laptopot, CD lejátszókat kapcsolunk be a tanulási folyamatokba.

A tagintézmény nevelési gyakorlatának bemutatása

A helyi nevelési gyakorlat elnevezése: „Múlt – Jelen – Jövő”

Kiemelt cél:

Visszanyúlunk a múlt hagyományaihoz, vigyázunk a jelen értékeire, és előre tekintünk a jövő kihívásai felé.

Kiemelt feladatok:

- ❖ **Múlt:** A hagyományok ápolása, szülőföld szeretetére nevelés, magyarságtudat kialakítása.
- ❖ **Jelen:** Egészséges életmód alakítása, változatos programok, sok érzékszervet foglalkoztató tapasztalyszerzések biztosítása.
- ❖ **Jövő:** Fenntarthatóság, környezettudatosság, médiatudatosság megalapozása.

Tagintézményi saját ünnepek és hagyományok:

Ünnepeinket, hagyományainkat is e hármasság, a múlt-jelen-jövő köré szervezzük.

Múlt: Belvárosi óvodaként lehetőségeket biztosítunk a tiszta forrás megismerésére, a népszokások, a népművészet és a hagyományok ápolására. Kirándulásokat szervezünk tanyára, tájházba. Az őszi-téli ünnepeink – a szüret, a Márton-nap, az adventi készülődés nem csak a gyerekeknek, a családoknak is élményt nyújt.

Jelen: Nagy hangsúlyt fektetünk az egészség megőrzésére, amely egyrészt jelen van a mindennapi gyakorlatunkban, másrészt az évente megszervezett, gazdag programokat megvalósító egészséghéten is fókuszba kerül.

Jövő: Bekapcsolódunk az Autómentes napon szervezett városi programokba, tematikus heteken készülünk a Víz világnapjára, a Föld napjára, a Madarak és fák napjára, valamint interaktív digitális napot rendezünk az óvodában.

Jó gyakorlatok, óvodai projektek:

„Egészséghét” – olyan programsorozat, amely a hét minden napján egy-egy fókuszpontra épített élményeket tartalmaz a gyerekeknek. Különböző témakörökben előadásokat szervezünk a szülőknek is.

Működő óvodai program:

2024 tavaszán elnyertük a „Madárbarát Óvoda” címet, mert fontos számunkra egy olyan nemzedék felnevelése, akik harmóniában és szeretetben tudnak élni környezetük élőlényeivel.

A tagintézmény és a család kapcsolata:

Befogadás/beszoktatás:

Törekszünk a közvetlen, családi, kölcsönös bizalom és megbecsülésen alapuló kapcsolat kialakítására. A szülői szerep megerősítésében támogatást nyújtunk. A beszoktatás folyamatos és fokozatos, a szülővel közösen történik. Augusztus utolsó hetében szervezünk játszódélelőttöt és -délutánt a leendő új óvodásoknak és szüleiknek, részt vehetnek az óvodai tevékenységekben, ismerkedhetnek a környezettel, óvodai jelet választhatnak. A szülők az első napokban hosszabb-rövidebb ideig jelen vannak, majd folyamatosan növeljük azt az időt, amikor a kisgyermek velünk tölti a napot. A folyamat során figyelembe vesszük a gyermekek szükségleteit és a szülők lehetőségeit. Hisszük azt, hogy az otthonról hozott tárgyak biztonságot nyújtanak, és megnyugvást jelentenek az új környezetben a gyermekek számára.

Az együttműködés formái:

Szülői értekezletek: A nevelési évben megszervezett három szülői értekezleten kívül januárban interaktív módon iskolaválasztást segítő szülői értekezletet is tartunk a leendő első osztályos tanítók bevonásával. Júniusban a leendő új óvodások szüleinek tartunk egy tájékoztató értekezletet. A szülői értekezleteink témái között mindig szerepel valamilyen pedagógiai, nevelési tartalmú interaktív előadás, melyben nem csak az óvodapedagógus, hanem az adott témában képzett szülő vagy szakember is közreműködik.

Fogadóórák: Személyre szabottan, igény szerint, időpont-egyeztetés alapján évente kétszer szervezzük meg. A megbeszélésen jelen van a csoport mindkét óvodapedagógusa, a szülők, és szükség esetén a fejlesztőpedagógus, a logopédus is.

Nyílt nap: Nyílt napokat a tavaszi óvodai beíratás előtt szervezünk.

A tagintézmény külső kapcsolatai, az együttműködés tartalma:

Szoros kapcsolatot ápolunk a különböző szakmai szolgáltatókkal, szakszolgálattal. Eredményesen együttműködünk az önkormányzati képviselőnkkel. Munkánkat segíti az óvoda védőnője. Az intézmények közötti átmenetet megkönnyíti a jó a kapcsolatunk a környező bölcsődékkel és iskolákkal. Óvodánk gyakorlati helyszín mind a középiskolai pedagógia szakos, mind az egyetem óvodapedagógus szakos hallgatóinak. Lehetőséget biztosítunk katolikus és református hitoktatásra. Számptalan kulturális rendezvényen, előadáson és múzeumpedagógiai foglalkozáson veszünk részt (Szentgyörgyi Albert Agóra, Alsóvárosi Tájház). Kirándulásokat szervezünk a jeles napok kapcsán a Vadasparkba, a Fűvészkertbe, a Szent István téri Víztoronyba, az Újszegedi Ligetbe. Kiemelten fontos számunkra a környezet megóvására, védelmére nevelés.

XVII.16. A TAGINTÉZMÉNYEK NEVELÉSI GYAKORLATA

	Szegedi ÓVI Gyöngyvirág Óvodája
A tagintézmény címe:	6727 Szeged, Délceg utca 15/b
Csoportok száma:	4

Személyi feltételek, a nevelőközösség bemutatása:

Az óvodánk gyermekcsoportjait vezető nyolc óvodapedagógus felsőfokú végzettségű, közülük ketten szakvizsgával is rendelkeznek. Kollektívánkat gyermekszerető, új pedagógiai ismeretekre nyitott, a szülőkkel együttműködő, befogadó, toleráns óvodapedagógusok alkotják. Az innovatív, mindig megújulni képes pedagógusi attitűdöt kiemelten fontosnak tartjuk, hogy lépést tudjunk tartani és meg tudjunk felelni a folyamatos változásoknak és kihívásoknak. Nevelőtestületünkben minden óvodapedagógus részt vesz városi munkaközösségben, vagy óvodán belül vállal több feladatot (IKT felelős, Bozsik-ovifoci, óvodapedagógus szakos hallgatók mentorálása). „Mozgásterápia a tanulási nehézségek megelőzésére és oldására”, valamint a „Mozgásvizsgálatok és mozgásterápiák gyermekkorban” elnevezésű képzéseken speciális tudást kaptunk az óvodás korú gyermekek mozgásfejlesztéséhez.

Munkánkat négy dajka, két pedagógiai asszisztens, fejlesztőpedagógus, logopédus, pszichológus, óvodatitkár és udvaros is segíti.

Tárgyi feltételek:

Óvodánk kertvárosi környezetben, Új Petőfitelep városrész Baktói kiskertekhez közeli részén található. Az óvoda épülete 1934-ben épült, patinás, de igényesen karbantartott.

Az épülethez tartozó két udvarrész tágas, árnyas fákkal, füves területekkel, betonos és gumiburkolatos részekkel tarkított, így bármely időjárás esetén megfelelő körülmények biztosítottak az egészséges levegőzéshez, a szabadban történő mozgáshoz.

Az óvoda belső tereit, bútorzatát, berendezéseit, a gyermekek által használt eszközöket az óvodánkat támogató alapítvány segítségével korszerűen megújítottuk. Az egészséges mozgásprogramunkhoz megfelelő teret biztosítanak nagyméretű csoportszobáink. Évek óta sikeresen veszünk részt a Bozsik Intézményi Programban, melynek köszönhetően gazdagodott mozgásfejlesztő eszközkészletünk.

A tagintézmény nevelési gyakorlatának bemutatása

A helyi nevelési gyakorlat elnevezése: „Mozgásra hívogató”

Kiemelt cél:

- ❖ Helyi nevelési gyakorlatunk kiemelt célja, hogy az óvodás gyermekek mozgásigényének kielégítésével, játékos mozgástapasztalataik gazdagításával, a preventív és korrekciós feladat- és eszközrendszer működtetésével biztosítsuk optimális mozgásfejlődésüket.

Kiemelt feladatok:

- ❖ Az egész nap során bent és a szabadban szervezett, változatos mozgásra serkentő lehetőségek biztosításával a személyiség egészére, az értelmi struktúrák és a szociális képességek fejlesztésére is kiemelt figyelmet fordítunk a mozgás megszerettetése mellett.
- ❖ Az összehangolt mozgás, a testi képességek, a fizikai erőnlét fejlődését eredményező preventív és tartásjavító korrekciós tornát szervezünk.

Tagintézményi saját ünnepek és hagyományok:

- ❖ Játsszó-délután.

- ❖ Szüreti multság.
- ❖ Állatok világnapja.
- ❖ Karácsonyváró családi délután.

Jó gyakorlatok, óvodai projektek:

Óvodánk „Robotika az óvodában” elnevezésű jó gyakorlatának célja, hogy az újszerű IKT eszközök felhasználása hatékonyan segítse, korszerűsítse nevelőmunkánkat.

A Szüreti vigasság projektünk hete színes gyermeki élményekkel telik, és családi délutánnal zárul. Az adventi projekthét szépségét, sokszínűségét az adja, hogy éppúgy hozzátartoznak a régi korokat idéző néphagyományok és szokások, mint a mai kor karácsonyi jelképei. A projekt keretében ültetünk „Luca-búzáat”, ismerkedünk a népi időjós-lással, babonákkal, szokásokkal, csuhéból, szalmából fenyőfadíszeket készítünk, mézeskalácsot sütünk. Családi karácsonyváró délutánt szervezünk végül, ahol a gyermekek és a szülők együtt is készülhetnek az ünnepre.

A tagintézmény és a család kapcsolata:

Befogadás/beszoktatás:

Az óvodát kezdő gyermekek befogadása nálunk a szülők jelenlétével, szoros együttműködésben zajlik. Az első közös játszó délutánon alkalom nyílik az ismerkedésre, az óvodai életünk, a szokásrendszerünk bemutatására, valamint közösen a szülőkkel egyénre szabott befogadási tervet egyeztetünk. A befogadás tervszerű, és fokozatosan történik. A nyár végétől folyamatosan lehetőséget biztosítunk arra, hogy a szülők gyermekeikkel együtt bepillantást nyerhessenek az óvoda életébe, eltölthessenek a csoportban vagy az udvaron néhány órát, délelőttöt, eljutva oda, hogy a gyermek már a megismert felnőttekkel és társakkal szívesen marad szülő nélkül is az óvodában.

Az együttműködés formái:

Különböző szintű kapcsolattartási és tájékoztatási formákat működtetünk. Szülői értekezletet minden évben 3 alkalommal szervezünk a csoportokban, ahol a szülőknek tájékoztatást adunk a nevelési feladatok megvalósulásáról, a csoport életéről, programjainkról, hagyományainkról. Szülői Szervezet segíti munkánkat. Fogadó órák keretein belül adunk tájékoztatást egyénileg is a gyermekek aktuális fejlettségéről. A csoportok hagyományos ünnepeire (évváró, anyák napi köszöntő, óvodai búcsúzó) is szeretettel várjuk a szülőket. Zárt Facebook csoportban az óvodát, és külön a csoportokat érintő információkat tudunk megosztani a szülőkkel. Nyílt napon a szülők betekintést nyerhetnek az óvodánk mindennapi életébe. Családi délutánjaink is jó alkalmat teremtenek a közösség építésre.

A tagintézmény külső kapcsolatai, az együttműködés tartalma:

A Szegedi Petőfi Sándor Általános Iskolával és a SZTEJKI Weöres Sándor Általános Iskolájával közös program célja az iskolába lépés megkönnyítése. A Család- és Gyermekejóléti Központ szociális segítői aktív részvételükkel támogatják programjainkat. A kiemelt figyelmet igénylő gyermekek esetében a szakemberekkel (logopédus, fejlesztőpedagógus, gyógypedagógus, pszichológus) szorosan együttműködve végezzük fejlesztő-nevelő munkánkat.

A Petőfi Telepi Művelődési Ház szervezésében sok helyi programon veszünk részt, ilyen a Március 15. megemlékezés, az Újszülöttek köszöntése és az Adventi Gyertyagyújtás, Minden évben kirándulást teszünk a Vadasparkba, mely lehetőséget nyújt természeti környezetünk megismerésére.

A könyvtárak, múzeumok, színházak rendkívüli élményt nyújtó lehetőségeit tudatosan használjuk fel a nevelőmunkánkban.

XVII.17. A TAGINTÉZMÉNYEK NEVELÉSI GYAKORLATA

	<p>Szegedi ÓVI Hajnóczy Utcai Óvodája</p>
A tagintézmény címe:	6722 Szeged, Hajnóczy utca 20
Csoportok száma:	3

Személyi feltételek, a nevelőközösség bemutatása:

Óvodánkban, három csoportban hat óvodapedagógus, három dajka és egy pedagógiai asszisztens látja el a gyermekek nevelését, gondozását. Nevelőtestületünk elhivatott, szakmailag jól képzett. Alapdiplomáinkon túl többen és több területen rendelkezünk pedagógus szakvizsgával. Óvodapedagógusaink tehetséggondozás, gyógypedagógia, drámapedagógia, GMP diagnosztika tanfolyamon, informatika és IKT eszközök korszerű alkalmazása, valamint differenciált tanulás támogatása terén szereztek ismereteket, melyeket aktívan használnak a mindennapok során. Konstruktivista pedagógiai elveket vallunk, ehhez olyan óvodai feltételrendszer kialakítása a célunk, ahol a gyerekek aktív folyamatban, biztonságot nyújtó szeretetteljes környezetben, elsősorban a szabad játék során önmaguk formálják meg a személyiségüket. Az *adaptív nevelésben hiszünk*. Fontosnak tartjuk, hogy figyeljünk a ránk bízott gyermekek igényeire, megismerjük szükségleteiket, és ennek megfelelően differenciáltan fejlesztjük őket.

Tárgyi feltételek:

Óvodánk „ékszerdoboz” a belváros szívében, elhelyezkedése igen kedvező. Családias környezetben, három csoportban fogadjuk a gyermekeket, melyek létszáma igazodik a csoportszobák méreteihez. Minden helység megfelel a biztonsági, egészségügyi előírásoknak, és a gyermekek nevelését, fejlesztését szolgálja. Számos fejlesztőjátékkal rendelkezünk, eszközparkunk gazdag. Tornaszobánk gazdagon felszerelt, lehetőséget biztosít a nevelési gyakorlatunkban megfogalmazott célok és feladatok megvalósításához. A Magyar Gábor-féle Mozgáskotta módszert kiemelten és rendszeresen használjuk, annak elemeit változatos formában építjük be a mozgástevékenységekbe.

A zárt, tágas udvarunkon a fák, virágok, bokrok a tiszta levegőt, a különböző udvari játékok pedig a változatos mozgáslehetőséget biztosítják. Betonnal fedett területen mozgásos- és biciklipálya biztosítja a gyermekek szabad levegőn történő mozgásfejlesztését. „Nálunk mindenki megtanul biciklizni!” Hálóval és gumitéglával fedett pályánk számos labdajátéknak ad lehetőséget.

A tagintézmény nevelési gyakorlatának bemutatása

A helyi nevelési gyakorlat elnevezése: „Szórakoztató SzóraMozgató”

Kiemelt cél:

- ❖ Kiemelt célunk, hogy a mozgás tudatos fejlesztésével megvalósuljon a gyermekek beszédfejlődésének elősegítése, komplex hatásai által a gyermeki személyiség harmonikus fejlődésének támogatása.

Kiemelt feladatok:

- ❖ Megfelelő mennyiségű és minőségű mozgáslehetőség biztosítása, mely során optimálisan fejlődnek a gyermek pszichikus funkciói, a beszéd belső koordinációja, és megvalósul a különböző mozgásformák iránti érdeklődés felkeltése, elsajátítása.
- ❖ A mozgásfejlesztés és kognitív fejlesztés mellett valósuljon meg a szociális fejlesztés, szociális érés – ezáltal a beszéd és kommunikáció intenzív fejlesztése – változatos tevékenységekkel, érzelmi biztonságot nyújtó közegben.

- ❖ Egészséges életmódra nevelés hatásainak felerősítése a szabad levegőn töltött mozgásfejlesztéssel, sok zöldség- és gyümölcsfogyasztással.

Tagintézményi saját ünnepek és hagyományok:

Óvodánk nagy hangsúlyt fektet a családokkal történő együttműködésre, közös élmények és programok szervezésére. A következő nyitott ünnepeinkre várjuk a szülőket:

- ❖ Szüreti mulatság – közös játszódélután és vásár.
- ❖ Állatok világnapja – állatsimogató az óvoda udvarán.
- ❖ Márton-nap – lámpás felvonulás.
- ❖ Karácsonyi közös kézműves délután.
- ❖ Belső ünnepeinket csoport- és óvodaszinten ünnepeljük, melyek a következők: „Tök jó nap”, Mikulás, Luca-nap, farsang, egészség hét, Víz világnapja, Húsvét, Föld napja, Szeged napja.

Jó gyakorlatok, óvodai projektek:

Jó gyakorlatunk az „*Ecsettel a világ körül*” címet viseli, mely során hozzásegítjük a gyermekeket a művészet által felkínált lehetőségek felfedezésére és kihasználására saját megtapasztalás útján.

Évek óta működő *Szeged projektünk* elősegíti városunk nevezetességeinek megismerését, hagyományaink ápolását.

Működő óvodai programok:

„Madárbarát” kertünket folyamatosan fejlesztjük, jó kapcsolatot ápolunk a Magyar Madártani Egyesülettel.

A tagintézmény és a család kapcsolata:

Befogadás/beszoktatás:

Óvodánkban a családokkal történő együttműködésre, kommunikációra és jó kapcsolatra törekszünk. *Családlátogatás* előzi meg a befogadást, az óvodapedagógus közvetlen környezetében ismeri meg a gyermeket, tájékozódik a család nevelési elveiről, szokásairól. A *befogadás* a gyermeki igények figyelembevételével történik. A szülővel történő fokozatos befogadás/beszoktatás elősegíti a gyermekek biztonságérzetének kialakulását, melynek idejét fokozatosan növeljük.

Az együttműködés formái:

Szülői értekezleteket évente három alkalommal tervezünk. A *zárt óvodai közösségi csoportok* az interneten elősegítik a gyors információáramlást, és betekintést biztosítanak a csoportok mindennapjaiba. *Fogadóóra keretében* előre egyeztetett időpontban egyéni beszélgetésekre nyújtunk lehetőséget. A szülő tájékoztatása a gyermek fejlettségéről ilyen keretek közt valósul meg. *Az óvodai ünnepek, közös rendezvények* lehetőséget biztosítanak a szülők számára, hogy betekinthesse az óvodánk működésébe, a család és óvoda közötti kapcsolat elmélyítésére. A *Szülők közösségét képviselő szervezet* segíti, hogy megfelelő kapcsolat alakuljon ki a szülők és az óvoda dolgozói között.

A tagintézmény külső kapcsolatai, az együttműködés tartalma:

A közelben lévő *bölcsődéssel* igyekszünk jó partneri kapcsolatot kialakítani és fenntartani. Fontos számunkra, hogy megismerjék az óvodánkban folyó pedagógiai munkát, és szívesen ajánlják óvodánkat a leendő óvodások szüleinek.

Az általános iskolákkal való kapcsolattartás során közös célunk, hogy az óvoda-iskola átmenetet megkönnyítsük a gyermekek számára.

Óvodánkban szívesen fogadjuk a *Szegedi Tudományegyetemről* érkező óvodapedagógus hallgatókat. Fontos számunkra, hogy tudásunkat megosztva támogassuk a leendő pályakezdő óvodapedagógusokat. Továbbá együttműködünk a *Csongrád-Csanád Vármegyei Pedagógiai Szakszolgálattal* gyermekeink fejlesztését érintő kérdésekben, valamint a körzeti *védőnővel* és *gyermekorvossal*.

Elhelyezkedésünknek köszönhetően több *kulturális- és egyéb intézménnyel is* tartjuk a kapcsolatot, melynek köszönhetően számos élménnyel gazdagíthatjuk mindennapi tevékenységeinket, programjainkat. Felsorolás szintjén ezek a következők: Móra Ferenc Múzeum, Reök Palota, Szegedi Fűvészkert, Szegedi Vadaspark, Szent-Györgyi Albert Agóra, Somogyi Károly Városi és Megyei Könyvtár, Kövér Béla Bábszínház, Szegedi Szimfonikus Zenekar, Szegedi Rendőrkapitányság (Ovizsaru), Szegedi Nemzeti Színház, Dáni János Utcai Idősek Otthona, Király König Péter Zeneiskola.

XVII.18. A TAGINTÉZMÉNYEK NEVELÉSI GYAKORLATA

 <p>Szegedi ÓVI Hétfvezér Utcai Óvodája</p>	<p style="text-align: center;">Szegedi ÓVI Hétfvezér Utcai Óvodája</p>
A tagintézmény címe:	6724 Szeged, Hétfvezér utca 11.
Csoportok száma:	3

Személyi feltételek, a nevelőközösség bemutatása:

Nevelőtestületünk nagy szakmai elkötelezettséggel, pedagógiai gyakorlattal és felkészültséggel rendelkezik. Nyitottak vagyunk az innovációra, kereső, kutató, megújulni képes, gymerkerszerető attitűddel oldott, családi légkört biztosítunk. Nagyon fontos számunkra a folyamatos tanulás, önképzés. Aktív tagjai vagyunk szakmai munkaközösségeknek, részt veszünk továbbképzéseken. A megszerzett ismereteket, tapasztalatokat átadjuk egymásnak és hatékonyan építjük be a mindennapi nevelő munkánkba. A pedagógiai munkát segítő kollégákkal együttműködve támogatjuk a gyermekek optimális fejlődését. A megismerési, tanulási folyamatokat természetes közegben, életszerű körülmények között szervezzük. Hangsúlyt fektetünk az élményekre és a tapasztalatszerzésre. A tevékenységek tartalmát az évszakok, ünnepek és hagyományok határozzák meg. Befogadók, érdeklődők vagyunk az innovatív lehetőségekre.

Tárgyi feltételek:

Óvodánk a Belváros peremén, családi légkört biztosító régi épületben működik. Jól megközelíthető személyautóval és tömegközlekedéssel is, ugyanakkor a nagyobb forgalomtól mentes mellékutcában helyezkedik el. A közelünkben két általános iskola található. Óvodánk folyamatosan szépül, fontos számunkra a gyermekek esztétikus, tiszta környezetben történő nevelése. A csoportszobáink barátságosak, maximálisan kihasználjuk az adott tér adta lehetőségeket. (Galéria, polcrendszerek, térelválasztók, bútorzat, kuckók.) Ezeknek köszönhetően minden csoportszoba hangulata egyedi. Játéktárunk nagyon színes, folyamatosan bővítjük azt. Elengedhetetlennek tartjuk azt, hogy jó minőségű, komplex fejlesztésre alkalmas játékeszközök legyenek a gyermekek környezetében. A mozgásos tevékenységeket a jól felszerelt 100 m²-es tornatermünkben, a szabadban történő mozgást a folyamatosan megújuló udvarunkon biztosítjuk. Az udvari játéktereket a gyermekek igényeihez rendeztük be. Esztétikus, árnyas környezetben lehetőséget biztosítunk labdajátékokra, ügyességi játékokra, sorversenyekre, homokozó játékokra. A fedett terasz alatt kialakítottunk egy kültéri szobát, amit nyáron hatékonyan kihasználunk.

A tagintézmény nevelési gyakorlatának bemutatása

A helyi nevelési gyakorlat elnevezése: „Emlékek szárnyán”

Kiemelt cél:

- ❖ A múlt értékeinek megismertetése, átörökítése, az óvodai hagyományok, ünnepek és szokások, a mesék és a családi legendák mentén. A személyiség kibontakoztatása, a kreativitás fejlesztése, a közös élmények és a minőségi egymással töltött idő előtérbe helyezése.

Kiemelt feladatok:

- ❖ Jeles napok, hagyományok, népszokások megismertetése oly módon, hogy azokhoz személyes élményeket kapcsolunk.
- ❖ Az élményeket a helyszínen szerezzük, a tapasztalatokat feldolgozzuk, beépítjük a napi tevékenységekbe, sokféle anyagot, eszközt, tevékenységet szabadon kipróbálunk.
- ❖ A családok aktív bevonásával együtt nevelünk.

Tagintézményi saját ünnepek és hagyományok:

Az óvodai ünnepeink egyrészt a hagyományok ápolásáról szólnak, másrészt a családok bekapcsolásával a közösség építését szolgálják. Ősszel „Tök jó napot” szervezünk, mely a termékek begyűjtése, kreatív felhasználása jegyében zajlik. András napon kezdetét veszi nálunk is az adventi időszak, programokat szervezünk és bekapcsolódunk a városi adventi gyertyagyújtásba. Minden évben „igazi” Mikulás jön hozzánk, Luca napján felelevenítjük a népi hagyományokat. A farsangi időszakban rendezzük meg az Óvodai Alapítványi Bált, amely az egész közösség – szülők, gyerekek és az óvoda dolgozói számára is fontos esemény. Az Anyák napja mellett évek óta megrendezzük az Apák napját is, amely fontos az apák szülői szerepének megerősítésében és a közösség építése szempontjából. Minden évben rendezünk családi sportnapot, közös spotjátékokat, ügyességi sorversenyeket játszunk a családokkal.

Jó gyakorlatok, óvodai projektek:

Szüreti időszakban a családok bevonásával sokféle kirándulunk, sokféle élményt szerzünk: betakarításban veszünk részt, szüretelünk, kukoricát törünk, befőzünk. A programsorozat végén szüreti mulatságra várjuk a családokat.

Márton-nap előtt tollfosztással, párnakészítéssel, népi motívumok gyűjtésével, tájház látogatásával, lámpások készítésével hangolódunk az ünnepre. Népi játékokat játszunk, népdalokat éneklünk, népmeséket mesélünk. Márton napján sötétedéskor a családokkal, kis lámpásokkal járjuk körbe az óvodánkat. Az ünnepek kapcsán fontosak a nagyszülők élménybeszámolói, a hagyományok ápolása.

A tagintézmény és a család kapcsolata:

A családokkal bizalom alapuló együttműködésre törekszünk. Fontosnak tartjuk a kölcsönös tiszteletet, azt, hogy nevelési elgondolásaink, nézeteink, módszereink minél jobban közelítsenek egymáshoz. Az együttnevelésünket a „pedagógiai diplomácia” és a bátorító nevelés eszközeinek felhasználása jellemzi. Minél többféle helyzetben bevonjuk a családokat az óvoda életébe. Közös munkánk során hangot adunk őszinte elismerésünknek, erősítjük a legapróbb pozitív eredményt is.

Befogadás/beszoktatás:

A beszoktatási folyamat rugalmas és a fokozatos. Ez biztonságot nyújt a gyermekeknek, a szülőknek és a pedagógusoknak egyaránt. Törekszünk arra, hogy a befogadás a gyermekek egyéni igényeihez igazodjon, személyhez kötött és differenciált módon valósuljon meg. Nagyon figyelünk a gyermekek megnyilvánulásaira, nyugodt, pozitív, megnyugtató reagálásunkkal oldjuk szorongásaikat. Az otthonról hozott alvós játékok segítik a nyugodt pihenést. Elfogadó, befogadó légkört teremtünk, a gyerekek igényei szerint differenciált nevelést valósítunk meg.

Az együttműködés formái:

Az óvodai beíratás előtt a szülők nyílt napokon ismerkedhetnek az intézményünkkel, személyes fogadóórák keretében félévente tájékoztatást adunk a gyermekek fejlődéséről.

Az évente három alkalommal megrendezett szülői értekezleten megbeszéljük a csoportot és az óvodai életet érintő nevelési feladatokat, programokat, tevékenységeket.

Az óvodai és csoportszintű e-mail levelezések és a zárt közösségi csoportok a gyors információcserét biztosítják.

A tagintézmény külső kapcsolatai, az együttműködés tartalma:

Eredményes a kapcsolatunk az önkormányzati képviselőnkkel, játékeszközökkel támogatja a munkánkat. Jó kapcsolatban vagyunk a bölcsődéssel és a közelünkben lévő iskolákkal. Szoros együttműködésünk segíti a gyerekek számára az óvoda-iskola átmenetet. Év közben több alkalommal jönnek hozzánk a tanítók, báboznak, mesélnek, énekelnek a gyermekekkel. Robotika program keretében játékos feladatokat oldanak meg az iskolába készülőkkel. A pedagógiai asszisztens képzést nyújtó középiskolából évente két osztálynak biztosítjuk a gyakorlati helyszínt. Óvodapedagógus hallgatókat fogadunk, segítjük őket felkészülni a pedagógusi pályára. Szakmai kapcsolatban vagyunk a gyermekvédelmi és gyermekjóléti intézményekkel, a szakszolgálattal, az egészségügyi szakemberekkel.

Sokféle kulturális programon veszünk részt, bekapcsolódunk a városi rendezvényekbe, gyakran kirándulunk városon belül és kívül.

XVII.19. A TAGINTÉZMÉNYEK NEVELÉSI GYAKORLATA

	<p>Szegedi ÓVI Hunyadi téri Óvodája</p>
<p>A tagintézmény címe:</p>	<p>6724 Szeged, Hunyadi tér 22.</p>
<p>Csoportok száma:</p>	<p>5</p>

Személyi feltételek, a nevelőközösség bemutatása:

Óvodánk arculatára a sokszínűség jellemző, melyet a négy magyar és egy nemzetiségi (német) vegyes életkorú csoportok együttnevelése teremt meg. Az egymás megismerésére lehetőséget adó közös tevékenységekkel segítjük az eltérő nemzetiségű, más kultúrával és szokásokkal rendelkező gyermekek közötti interperszonális kapcsolatok és együttélési normák kialakulását. A gyermekek szakszerű, eredményes nevelése, fejlesztése érdekében szakmai ismereteink, módszertani kultúránk állandó gyarapítására, folyamatos megújítására törekszünk. Az intézményünkben folyó nevelő-oktató munkát 10 felsőfokú végzettséggel rendelkező óvodapedagógus végzi, akik közül többen más szakirányú végzettséggel is rendelkeznek. Munkánkat 5 dajka munkatárs, 1 pedagógiai asszisztens, 1 konyhai kisegítő, 1 udvaros és 1 óvodatitkár segíti.

Tárgyi feltételek:

Óvodánkban három nagyobb és két kisebb méretű csoportszoba van. A csoportszobák világosak, játékeszközökkel, gyermekkönyvekkel, fejlesztő játékokkal jól ellátottak. Tornaszobánk az alagsorban található, mozgásfejlesztést szolgáló eszközökkel jól felszerelt. Itt kapott helyet a fejlesztőpedagógus, a gyógypedagógus, a gyógytornász és a logopédus is. Óvodánk két udvarrészlettel rendelkezik. Az első, gumitéglával borított udvaron biciklizésre, mozgásos játékokra, a fedett részen ábrázoló tevékenységekre, konstruáló játékokra van lehetőségük a gyermekeknek. A hátsó udvaron hinták, csúszda, mászóka, babaház, árnyékolt homokozó, asztal, szék, mezítlábas ösvény állnak a rendelkezésükre. Az óvoda épülete folyamatosan újul, szépül, az állagmegóvásra folyamatosan nagy gondot fordítunk.

A tagintézmény nevelési gyakorlatának bemutatása

A helyi nevelési gyakorlat elnevezése: „Együtt EgyMásért” – a természeti és társadalmi környezetre érzékeny gyermekek nevelése, a nemzeti és nemzetiségi (német) értékek ápolása. A generációk közötti kapcsolat tartalommal való megtöltése, értékorientált nevelés.

Kiemelt cél:

- ❖ Valósuljon meg a természeti és társadalmi környezethez fűződő pozitív érzelmi viszony megalapozása, a más nemzetiségű, de egy közösségben való együttműködés, támogató azonosulás, együtt gondolkodás, együtt tevékenykedés tükrében.

Kiemelt feladatok:

- ❖ A környezet megismerésére való törekvés, a fenntarthatóságra való nevelés, az élet tisztelete.
- ❖ A társas készségek fejlesztése, a kultúrák közötti párbeszéd alapjainak lerakása.
- ❖ Közös tevékenységek lehetőségeinek megteremtése a célok megvalósítása érdekében.

Óvodai nevelésünk középpontjában az érzelmi intelligencia fejlesztése áll. Az érzékenyítő nevelés érték közvetítés, melynek során fontos feladataink vannak. Pozitív érzelmi viszonyt kell teremtenünk a természet, a társadalom, a család és az óvoda, az elesettek, a más generációhoz tartozók és a sérült, átlagostól eltérő emberek és helyzetek között. Olyan attitűdöket, szokásrendszereket kell kialakítanunk, melyek képessé teszik őket a természeti és a társadalmi változások megértésére, a

természet és a társadalom iránti felelősségérzet kialakulására, és segítik a természeti és társadalmi környezetbe való beilleszkedésüket az évek során. A gyermekek gondolkodásának, felfogásának megalapozása, pedagógiai attitűdök (tolerancia, másság elfogadása, együttműködő képesség, empátia, azonosulás, együtt gondolkodás) átadása, valamint rajtuk keresztül a szülők szemléletmódjának alakítása is kitűzött célunk. Hiszünk abban, hogy csak közösen, a családokkal összefogva, megfelelő mintát mutatva tudjuk a jövő nemzedékét elindítani egy olyan úton, ahol a természettel, társadalmi csoportokkal szemben felelősséget mutató, annak megővéséért tenni akaró és tenni tudó felnőtté válhatnak.

Tagintézményi saját ünnepek és hagyományok:

Az intézmény pedagógiai programjában található hagyományos ünnepeken túl:

- ❖ Szüreti délelőtt/vagy délután
- ❖ Állatok világnapja
- ❖ Márton nap
- ❖ Kreatív délután a Családokkal; a Nagymamákkal
- ❖ Víz és Föld világnapja
- ❖ Érzékenyítő program a Fogyatékkal élőkkel
- ❖ Madarak és fák napja
- ❖ Családi-Gyermeknap
- ❖ Kirándulás

Jó gyakorlatok, óvodai projektek:

- ❖ „Együtt lenni jó!” – érzékenyítő program a családi értékek fenntartásához. Az óvodánk közelében működő Szegedi Ősz Idősothton lakóival való szorosabb kapcsolat kialakítása közös programok, tevékenységek, ünnepek alkalmával.
- ❖ „Elkészülni! Vigyázz! Taps!” – Családi nap – előtérbe helyezve a helyi nevelési gyakorlatunkat.

A tagintézmény és a család kapcsolata:

Befogadás/beszoktatás:

A befogadás több formáját is lehetségesnek tartjuk: szülővel, vagy valamelyik családtaggal együtt folyamatos, fokozatos beszoktatás; anya nélküli fokozatos beszoktatás; átmenet nélküli beszoktatás. Célunk, hogy a gyermekek minél könnyebben beilleszkedjenek, és minél hamarabb megtalálják helyüket az óvodai csoportban.

Az együttműködés formái:

A szülőkkal, a családokkal való kapcsolattartás számos formája és lehetősége él óvodánkban:

A napi beszélgetések rövidek, informális jellegűek. A fogadóórák alkalmasak a szülők tájékoztatására a gyermekek fejlődéséről, és a bizalmas jellegű problémák megbeszélésére.

A nyílt nap/napok lehetőséget biztosítanak a szülők és a gyermekek számára, hogy betekintést nyerjenek óvodánk életébe.

A szülői értekezletek lehetőséget adnak a szülői választmányi tagok megválasztására (akik összekötők az óvoda és a szülők között), valamint a csoport életében felmerülő problémák megbeszélésére.

Írásos kommunikáció: tájékoztatás az óvoda hirdetőtábláján. Az online kapcsolatteremtési lehetőségek alapjait is leraktuk. A közös ünnepek, hagyományőrző rendezvények, programok során a szülőknek kötetlen formában nyílik lehetőségük betekintést nyerni az óvodai életbe.

Online infokommunikációs alkalmazások használata: Teams, Zoom, Messenger chat, Skype, Google Hangouts.

A tagintézmény külső kapcsolatai, az együttműködés tartalma:

Óvodánk a feladatok elvégzése, a gyermekek egészségügyi, gyermekvédelmi és szociális ellátása, valamint a beiskolázás érdekében rendszeres kapcsolatot tart fenn más intézményekkel, szervezetekkel. Ezek az alábbiak: Fűvészkert, Vadaspark, Család- és Gyermekejóléti Központ, önkormányzati képviselő, fogorvos, védőnő, közeli általános iskolák és bölcsődék, a Csongrád-Csanád Vármegyei Pedagógiai Szakszolgálat, Idősek Otthona, Senior Center, Kóvér Béla Bábszínház, Szegedi Nemzeti Színház, Móra Ferenc Múzeum.

XVII.20. A TAGINTÉZMÉNYEK NEVELÉSI GYAKORLATA

 <p>Szegedi ÓVI Jerney Óvodája</p>	<p style="text-align: center;">Szegedi ÓVI Jerney Óvodája</p>
<p>A tagintézmény címe:</p>	<p>6791 Szeged Kubikos u. 39.</p>
<p>Csoportok száma:</p>	<p>4</p>

Személyi feltételek, a nevelőközösség bemutatása:

Alkalmazotti közösségünk létszáma 15 fő. A nyolc óvodapedagógus nevelőmunkáját négy dajka, két pedagógiai asszisztens, egy óvodatitkár és egy udvaros segíti.

Szemléletünket a gyermekközpontúság, a befogadás és az elfogadás hatja át. Elkötelezettek vagyunk a szakmai önképzés iránt, folyamatosan törekszünk módszertani tudásunk gyarapítására. Szakvizsgázott pedagógusaink mentortanárr, fejlesztő (differenciáló) pedagógus, népi gyermekjáték és táncoktató, közoktatás-vezető képesítéssel rendelkeznek. Mentorpedagógusaink szaktudása az óvodapedagógus szakos hallgatók és gyakornokaink számára is nagy segítség. Munkavégzésükkel követendő példát nyújtanak fiatal kollegáinknak.

A gyermekek egyéni képességeihez igazodó fejlesztő munkánkat intézményi fejlesztőpedagógus, pszichológus, logopédus és utazó gyógypedagógus is segíti.

Tárgyi feltételek:

A 2021-ben teljes körűen felújított, korszerűsített, akadálymentesített óvodaépületünket nagy udvar veszi körül terebélyes fákkal, szabványos udvari játékeszközökkel, nagyméretű, műfüves futballpályával. Az udvari játékot közlekedési és egyéb sporteszközök színesítik. Változatos udvari játékaink a napi levegőzés, az önfelelt szabadtéri játék lehetőségét minden évszakban megteremtik. A felfrissülést vizes játszótér, párapap, udvari tusoló és ivókutak biztosítják. Ütemezetten szerezzük be „Madárbarát kertünk”, pillangó és fűszer-, díszkertünk kialakításához és ápolásához a szükséges eszközöket.

Az óvoda épülete akadálymentesített. Azonos méretű csoportszobáinkhoz saját öltöző és mosdó tartozik. A foglalkoztatók bútorzata egységes, a gyermekcsoport igényeihez igazodó. Csoportszobáink, helyiségeink berendezése során esztétikus, otthonos környezet megteremtésére törekszünk. A szabad játékhoz az életkori sajátosságoknak megfelelő, változatos játékeszközöket biztosítunk, fejlesztő játékaink hozzájárulnak a gyermekek egyéni képességeinek kibontakoztatásához. A tevékenységek megvalósítását a hagyományos eszközökön túl laptopok, tabletek, fülhallgatók, hangszórók, nyomtatók és projektor segíti. A Mozgáskotta eszközrendszer használata minden csoportunkban rendszeres.

Segítő szakembereink három fejlesztőszobában végzik munkájukat.

A tagintézmény nevelési gyakorlatának bemutatása

A helyi nevelési gyakorlat elnevezése: „Fiókaríngató”

Kiemelt cél:

- ❖ Projekt-szemléletű helyi nevelési gyakorlatunk kiemelt célja a tájegység természeti és társadalmi – néprajzi és kulturális – értékeinek megőrzése, azok minél szélesebb körű megismertetése a gyermekekkel, az értékek átörökítése.

Kiemelt feladatok:

- ❖ A természeti és társadalmi környezetben megvalósuló alapvető fenntarthatósági szokások, magatartási formák megalapozása a gyermekekben.
- ❖ Élményalapú, komplex és differenciált tevékenységekben megvalósuló tanulásszervezés.

- ❖ A szülőföld szeretetére nevelés, érték közvetítés, értékrend és ízlésformálás a nyitott programok szervezésével.

Tagintézményi saját ünnepek és hagyományok:

- ❖ A nevelési év során több alkalommal szervezett, óvodai szintű családi rendezvényeink a „Zöld” jeles napok témaköreire is kapcsolódnak: Állatok világnapja, Víz napja, Föld napja, Madarak és fák napja.
- ❖ A csoportszintű családi programjaink a néphagyományőrzést szolgálják: Márton nap, Miklós nap, Luca nap, Bálint nap, Balázs nap, Gergely nap.

Jó gyakorlatok, óvodai projektek:

- ❖ „Nagyok napja” – jó gyakorlat.
- ❖ A tájegység néprajzi, ipartörténeti értékeit bemutató projektjeink: Népi kismesterségek, Pünkösdi hagyományok, Kiskundorozsma értékei. Projektgyűjteményünk folyamatosan bővül.
- ❖ Gyermekünk öt éves kortól több délutáni műhely tevékenységkínálatából választhatnak.

Működő óvodai programok:

- ❖ Zöld Óvoda
- ❖ Madárbarát Óvoda
- ❖ Biztonságos Óvoda
- ❖ Bozsik Program

A tagintézmény és a család kapcsolata:

Befogadás/beszoktatás:

Az óvodánk iránt érdeklődő szülők minden évben a *Nyitott napok* alkalmával ismerkedhetnek meg velünk közelebbről. A beíratást követő szülői értekezlet után, augusztus utolsó napjaira *Játszó-délelőttöt, Játszó-délután* szervezünk a szeptemberben óvodát kezdő gyermekek és szüleik számára. Nevelőközösségünk nyitott a szülővel történő közös, fokozatos beszoktatásra, mely lehetőség szerint a gyermek érettségéhez, sajátosságaihoz igazodó. A beszoktatás menetének kialakításakor figyelembe vesszük a szülők, családok körülményeit, elképzeléseit, igényeit.

Az együttműködés formái:

Családlátogatást szülői igény szerint szervezünk a gyermekekkel és a családokkal való közvetlenebb kapcsolat kialakítása érdekében. Az évi három alkalommal szervezett szülői értekezleten – a csoporttal kapcsolatos tapasztalatainkon, terveinken és ezzel kapcsolatos kéréseinken túl – törekszünk a témákat a szülők érdeklődéséhez és a csoport sajátosságaihoz igazítani, oldott légkört kialakítani. Évi két alkalommal, valamint egyéni igény alapján fogadóórát szervezünk, beszámolunk a gyermekek fejlődéséről, annak üteméről, mérési eredményeiről, kölcsönösen megosztjuk tapasztalataikat. A szülői kapcsolattartás, tájékoztatást szolgálják a közösségi oldalon létrehozott nyilvános óvodai profil és a zárt csoportok megosztásai.

A tagintézmény külső kapcsolatai, az együttműködés tartalma:

Óvodánk jó kapcsolatot tart fenn a Kiskundorozsmai Bölcsődével, intézményünk többi tagintézményével, a településrész oktatási és közművelődési intézményeivel. A körzeti védőnővel, szociális munkással való kapcsolattartás rendszeres és kölcsönös. Ugyanez mondható el az önkormányzati képviselőkkel való kapcsolattartásról. Érdeklődésük, megkeresésük és támogatásuk rendszeres.

„Zöld Óvodaként” kiemelten fontosnak tartjuk a fenntarthatóság témaköreiben a szakmai tapasztalatcserét, ezért szoros kapcsolatot ápolunk hasonló értékrendet képviselő intézményekkel. Például a Magyar Madártani Egyesület regionális csoportjával, a Szegedi ÓVI Földműves Utcai Örökös Zöld Óvodájával.

A kulturális és közművelődési intézmények, előadóművészek széles körével működünk együtt. Az ismeretterjesztő foglalkozásokat, bemutatókat, színházi, bábszínházi előadásokat, komolyzeneikoncertet, múzeumpedagógiai, zoo-pedagógiai foglalkozásokat korosztályos ajánlással szervezzük, egyre bővülő kínálattal. Ügyelünk rá, hogy már a legkisebbek is találkozzanak az óvodában műalkotásokkal, életkoruknak megfelelő előadásokkal, zenei darabokkal, élményt nyújtó bemutatókkal. Új partneri együttműködések után folyamatosan kutatunk.

XVII.21. A TAGINTÉZMÉNYEK NEVELÉSI GYAKORLATA

	Szegedi ÓVI Katona József Utcai Óvodája
A tagintézmény címe:	6725 Szeged Katona József utca 28.
Csoportok száma:	2

Személyi feltételek, a nevelőközösség bemutatása:

Alkalmazotti közösségünk létszáma 7 fő, nevelőtestületünkben mindenki óvodapedagógusi diplomával rendelkezik. Négy óvodapedagógusunkból 1 fő közoktatás-vezetői, 1 fő fejlesztői gyógypedagógus tanári, 2 fő mentor tanári képesítéssel is rendelkezik. A pedagógiai munkát 2 dajka néni és 1 fő pedagógiai asszisztens rész munkaidőben segíti, 1 fő óvodatitkár adminisztrációs feladatokat lát el. Igényesek vagyunk szakmai munkánkra, törekszünk az együttműködésre, a kialakított hagyományaink ápolására. Nagyon fontosnak tartjuk az egymástól való tanulást és a folyamatos megújulást szakmai munkánk során. Az esélyteremtő és hátránycsökkentő belső munkaközösségünknek minden óvodapedagógusunk tagja. Intézményi szinten a tehetséggondozó, pedagógiai asszisztensi, a tagintézmény-vezetői és gyermekvédelmi munkaközösség munkájában is aktívan részt veszünk. Törekszünk a hátrányok csökkentésére, az esélyteremtésre és az egyenlő bánásmód érvényesítésére, az SNI, BTMN szakvéleménnyel rendelkező gyermekek speciális igényeinek figyelembe vételére. Hangsúlyt helyezünk egyéni képességeikhez igazodó fejlődésük elősegítésére, a beilleszkedés lehetőségeinek megteremtésére.

Tárgyi feltételek:

Óvodánk jól megközelíthető, Szeged Móra városrészén, közel a belvároshoz található. Épületünk régi, de folyamatosan korszerűsített, igényesen felújított, melyben 2 csoportszoba, mosdók, öltözők, fejlesztő/logopédiai és kiszolgáló helyiségek találhatóak. A tornaszoba jól felszerelt, mozgásfejlesztő eszközökkel gazdagon ellátott. Csoportszobáink tágasak, minden szempontból jól felszereltek. Rendelkezünk a környezeti neveléshez szükséges specifikus eszközökkel is (homok-víz asztal, nagyítók, bogár-kukucsák, távcsövek stb.). Mozgásfejlesztő és kognitív képességfejlesztő eszközeinkkel a gyerekek egyéni fejlesztését támogatjuk (Mozgáskotta, Okoskocka). Jól kialakított udvarunk korszerű játékokkal felszerelt. A gyermekeknek a szabad játék mellett lehetőségük van növények, virágok gondozására, az udvar élővilágának megfigyelésére. IKT eszközparkunk (internetelérhetőség, tablet és multifunkciós eszközök stb.) elősegíti a mindennapi, korszerű nevelőmunkánkat.

A tagintézmény nevelési gyakorlatának bemutatása

A helyi nevelési gyakorlat elnevezése: Összhangban a természettel, „Zöld hajtás”

Kiemelt cél:

- ❖ Valósuljon meg a környezetre figyelő, a természetet szerető, természet értékeit felfedezni vágyó gyermekek nevelése a környezetvédelem magatartásformáinak, szokásainak megalapozásával. Hangsúlyt fektetünk a hátránycsökkentés és esélyteremtés megvalósítására sok élménnyel és cselekvő tanulással.

Kiemelt feladatok:

- ❖ A gyermekek természethez való pozitív viszonyának formálása, az épített és természeti környezetük tisztelésének és megbecsülésének megalapozása.
- ❖ A környezettudatos magatartás formálása felfedezések és kísérletezések által, sokoldalú

tapasztalatszerzések alkalmazásával és élmények biztosításával.

- ❖ A szelektíven gyűjtött hulladékok és az újra hasznosítható anyagok felhasználásával ábrázoló-alkotó és egyéb tevékenységek biztosításával az ökológiai szemléletformálás kialakítása – pozitív példamutatással.
- ❖ Az egyéni bánásmódot figyelembe véve változatos módon megvalósított differenciálás, és a fejlődés nyomon követésére alapozott módszerek megválasztása.

Tagintézményi saját ünnepek és hagyományok:

Nagy hangsúlyt fektetünk a „Zöld napokra” és a hagyományőrző „Jeles napokra”:

Őszi családi nap, Állatok világnapja, „Márton-napi játékok”, A Tisza élővilágának emléknapja, Víz világnapja, Föld napja – kirándulás az SZTE Fűvészkertbe, az udvarunk virágosítása, Madarak és fák napja, Környezetvédelmi világnap – „Zöld gyermeknap”, „Adventi varázs” – családi rendezvények, Karácsonyi gyertyagyújtás a csoportban, „Télkergetés-kiszézés”.

Jó gyakorlatok, óvodai projektek:

Az „Élet körforgása” – a gyermekek megfigyeléseken, kísérleteken, játékos tevékenységeken keresztül a növényi élettel kapcsolatos természettudományos kérdésekre kapják meg a válaszokat.

A „Színtelen, íztelen, szagtalan – a „Kincs” – a víz természeti értékeinek a megismerésére és megővésére irányítja a gyermekek figyelmét, segíti az ökológiai szemléletmód megalapozását.

Működő óvodai programok:

Céljaink között szerepel a „Madárbarát Óvoda,” és a „Zöld Óvoda” cím elnyerése. Ebben segítséget kaptunk a már partnerként működő Magyar Madártani Egyesület Csongrád Megyei Helyi Csoportjának képviselőjétől.

A tagintézmény és a család kapcsolata:

Befogadás/beszoktatás:

A családokkal való együttműködés fontos számunkra, a szülőkkel a bizalomra és tiszteletre épülő, jó partneri kapcsolatot ápolunk az együttnevelés elvének alkalmazásával. A leendő óvodásaink családjai részére nyílt napokat szervezünk, mely keretében betekintést nyerhetnek a minennapjainkba. Az óvodába lépés előtt igény szerint augusztusban minden családot meglátogatunk, ami megkönnyíti a befogadás/beilleszkedés folyamatát. A befogadásunk rugalmas, egyénre szabott, a gyermekek egyéni szükségleteit és a szülők igényeit figyelembe vesszük.

Az együttműködés formái:

Naponta és a fogadóórak keretein belül adunk tájékoztatást a gyermekek aktuális fejlettségéről, évente minimum két alkalommal. Évente többször is szülői értekezlet formájában tájékoztatjuk a szülőket az óvodánkban folyó nevelőmunkáról és aktualitásokról. Online formában is tartjuk a kapcsolatot zárt internetes csoportokon keresztül. Óvodai ünnepeinkre és hagyományőrző rendezvényeinkre meghívjuk a családokat, mellyel biztosítjuk az egyenlő hozzáférést, a hátránycsökkentést és esélyteremtést elvét.

A tagintézmény külső kapcsolatai, az együttműködés tartalma:

Rendszeres a kapcsolatunk a helyi kulturális intézményekkel. Fontos a hátránycsökkentés, óvodánk kapcsolódott az ÓVI által szervezett Oktatási Keret pályázathoz, melynek rendezvényein a hátrányos helyzetű gyermekek részt vesznek. Látogatjuk a Szent-Györgyi Albert Agóra rendezvényeit, a Móravárosi Fiókkönyvtár foglalkozásait. Évente megtekintjük a Móra Ferenc Múzeum tárlatait, kiállításait. Részt veszünk a Kövér Béla Bábszínház előadásain, valamint a Szimfónikusok hangszeres bemutóján. Közoktatási partnerintézményeink azok az általános iskolák, ahová gyermekeink a leggyakrabban beiratkoznak. Ezekben az iskolákban nyílt napokon veszünk részt az iskolába készülő gyermekekkel. Jó kapcsolatot ápolunk a Király Kőnig Péter Zeneiskolával, a Léghajó Bábszínházzal, általuk gazdagodnak jeles ünnepeink. A környezetvédelemre, környezeti nevelésre alapozó gyakorlatunk megvalósítását segítik a Szegedi Vadasparkba tett látogatások, a Tappancs Alapítvány javára szervezett állateleség-gyűjtés és adományozás, a Magyar Madártani Egyesület Csongrád Megyei Helyi Csoportjának képviselője által rendezett interaktív madárbemutató, a Napos Oldal Közhasznú Alapítvány terápiás kutyás bemutatója. Évente kirándulásokat szervezünk a SZTE Fűvészkertbe, az Alsóvárosi Tájháza. Rendszeres kapcsolatot tartunk településrészünk önkormányzati képviselőjével, az egyházak képviselőivel, a bölcsődékkal, körzeti védőnővel, és gyermekorvosokkal.

XVII.22. A TAGINTÉZMÉNYEK NEVELÉSI GYAKORLATA

	<p>Szegedi ÓVI Kemes Óvodája</p>
A tagintézmény címe:	6723 Szeged, Róna utca 29.
Csoportok száma:	3

Személyi feltételek, a nevelőközösség bemutatása:

Óvodánkban hat óvodapedagógus, egy pedagógiai asszisztens és három dajka látja el a gyermeki fejlődést elősegítő szakmai munkát. Az óvodapedagógusi munkát élethivatásnak tekintjük. A fejlődő óvodapedagógia új szakmai törekvései felé érdeklődéssel fordulunk.

Nevelési gyakorlatunk kiemelt célja a gyermekek mozgásának és szociális képességeinek fejlesztése, ehhez kapcsolódóan olyan irányú szaktudással rendelkezünk, ami célzottan segíti ezek megvalósulását. Differenciáló, fejlesztőpedagógiai ismereteink eredményessé teszik a gyermekek egyéni képességfejlesztését. A gyógytestnevelés területén kidolgozott és alkalmazott „Jó gyakorlatunkkal” és „Mozgáskottával” segítjük a gyermekek mozgáskultúrájának fejlődését. A szociálpedagógia területén szerzett tudásunk megfelelő alapot teremt a gyermekek szociális kompetenciájának és viselkedésének formálására.

Közösségünk innovatív szemléletét tükrözi az óvodában évről évre működtetett belső munkaközösségünk, mellyel eddig az alábbi témákat dolgoztunk fel: „Szelek szárnyán” – drámajáték, „Így játszunk mi” – játékos matematika, „Egészséges életmód” – óvodai egészségfejlesztés. A pedagógiai munkát segítő munkatársak elkötelezett, összehangolt munkája a befogadó szellemiségű inkluzív nevelésünk eredményességét segíti elő. Mi együtt az óvoda dolgozói vidám, nyugodt, felszabadult légkört teremtünk, amely biztosítja az egymás tiszteletén, elfogadásán alapuló kapcsolatok kiteljesedését.

Büszkék vagyunk arra, hogy közösségünkben a gyermek és felnőtt egyaránt jól érzi magát.

Tárgyi feltételek:

Az óvodánk 2019-ben teljeskörűen megújult. Helyiségeink tágasak, napfényesek, megújuló energiával működnek. Csoportszobáink gyermekcentrikusan, ízlésesen, korszerűen berendezettek. A gyermekek egyéni fejlesztésére külön helyiség áll rendelkezésünkre, ahol gazdag eszközkínálattal, játékokkal valósítjuk meg a fejlesztést. A tágas, világos zsibongónk (fogadótér) biztosítja a mozgásfejlesztéshez szükséges teret, és az ünnepeink, rendezvényeink színteréül is szolgál. Fűves, árnyas, fákkal szegélyezett udvarunkon biztosítjuk a gyermekek számára a tartalmas játéklehetőséget, az intenzív mozgásigény kielégítését. A szociális készségek fejlesztését a meselárával színesítjük, a mozgásos képességek alakítását sokféle eszközzel valósítjuk meg: Mozgáskotta, Csodaösvény, forgótölcsér, gimnastic labda, lépegető pedálpárok, rugós egyensúlydeszka, egyensúlyozó csigalabirintus, billenő rács, a labdasportok megismeréséhez különböző labdák. Ezeket az eszközöket a gyerekek a nap folyamán bátran használhatják, kipróbálhatják. Informatikai eszközeink segítik a pedagógiai munkát. Rendelkezünk laptopokkal, tabletekkel, színes nyomtatóval, laminálóval, ezekkel színesítjük, gazdagítjuk a gyermeki tevékenységeket és a megismerési, tanulási folyamatokat.

A tagintézmény nevelési gyakorlatának bemutatása

A helyi nevelési gyakorlat elnevezése: „Izgó-Mozgó-Mocorgó”

Kiemelt cél:

- ❖ A változatos, örömteli mozgásfejlesztés és a szociális kompetencia, a viselkedéskultúra játékos alakítása.

Kiemelt feladatok:

- ❖ Mindennap biztosítjuk a lehetőséget és az eszközöket az intenzív, szabad mozgáshoz. A szervezett mozgásos játékokon túl a kisebbeknek heti egy, a nagyobbaknak heti két alkalommal motiváción alapuló mozgásos tevékenységeket szervezünk, melybe a „Mozgáskotta” módszertani elemeit is beépítjük.
- ❖ Az egészséges társas fejlődést elsősorban modellnyújtással formáljuk. Rendszeresen olyan játékokat játszunk, amelyekkel fejlesztjük a gyermekek kapcsolatteremtő, együttműködő, alkalmazkodó, konfliktuskezelő képességét, mélyítjük az összetartozást, fejlesztjük a toleranciát, elfogadást, növeljük az önbizalmat, erősítjük a szabálytudatot.

Tagintézményi saját ünnepek és hagyományok:

A hagyományos óvodai ünnepeken kívül a családokkal közösen szervezett ünnepeink, rendezvényeink: szeptemberben az Óvi születésnapunk, ahol a családok megismerkedhetnek egymással és az óvoda dolgozóival. A programok középpontjában a mozgás és a gyermektánc áll. Adventi délutánunkon együtt kézműveskedünk, alkotunk, hangolódunk az ünnepre. A farsangi mulatságon a szülők is részt vehetnek, együtt, beöltözve üzzük el a telet. Az óvodai kirándulásunk különleges élmény a gyermekek számára, a programba a szülők is bekapcsolódhatnak, együtt mozoghatnak, túrázhatnak velünk és felfedezhetik a természet szépségeit.

Jó gyakorlatok, óvodai projektek:

Jó gyakorlatunk, a „Mozdulj!” olyan elemeket tartalmaz, melyek komplex módon segítik a gyermekek harmonikus és koordinált mozgásfejlődését. A felhasznált játékok támogatják a testi képességek (erő, ügyesség, gyorsaság, állóképesség) pozitív alakulását, segítik a feladat- és szabálytudat erősödését, valamint fejlesztik a gyermekek figyelmét, egyensúlyérzékét és téri tájékozódását. Ezáltal a gyermekek egészségesebbek lesznek, megnő a mozgás iránti szeretetük és igényük.

A tagintézmény és a család kapcsolata:

Befogadás/beszoktatás:

A családokkal való kapcsolatunk az együttműködésre, bizalomra, egymás kölcsönös tiszteletére épül. Az óvodai „anyás” beszoktatást közösen, a családokkal tervezett, ütemezett módon szervezünk, kellő időt biztosítva a gyermekek számára a fokozatos leválásra. A folyamatot megkönnyíti, ha a gyermek magával hozza az óvodába legkedvesebb játékát, amit a nap folyamán bármikor megőlelhet. A szülők az óvodai jel kiválasztását és egyéb egyéni igényeiket is megbeszélhetik a pedagógusainkkal.

Az együttműködés formái:

Szülői értekezleteinket hagyományos módon szervezzük, de elektronikus meghívón keresztül. Itt bemutatjuk nevelési céljainkat, feladatainkat, elért eredményeinket, szóba kerülnek a csoport többségét érdeklő aktuális témák, kérdések is. Szülői fórumot a szülőket érdeklő, foglalkoztató témákban alkalomszerűen szervezünk. Az évente kétszer, előzetes időpont egyeztetésével történő személyes fogadóórák nyugodt és hatékony beszélgetésre adnak lehetőséget. Itt nem csak a gyermek aktuális fejlettségéről adunk tájékoztatást, hanem igyekszünk hasznos gyakorlati tanácsokkal, ötletekkel segíteni a gyermeknevelést. Az óvodai csoportjainkban közösen meghatározott, megfogalmazott szabályok mentén működő Facebook zárt csoportok működnek. Ez a csatorna biztosítja számunkra a gyors elérést, elérhetőséget. Ezen a fórumon keresztül az óvodát, óvodai csoportokat érintő aktualításokról, a csoportok mindennapi tevékenységéről, életéről cserélünk információkat.

A tagintézmény külső kapcsolatai, az együttműködés tartalma:

Kapcsolatot tartunk fenn azokkal az intézményekkel, amelyek az óvodába lépés előtt (bölcsőde), az óvodai élet során (pedagógiai szakszolgálat, gyermekjóléti szolgálat, egészségügyi- és társintézmények, közművelődési intézmények) és az óvodai élet után (iskola) meghatározó szerepet töltenek be a gyerekek életében. A kapcsolatok fenntartásában óvodánk nyitott, kezdeményező. A Szegedi ÓVI tagintézményeivel aktív szakmai kapcsolatot ápolunk. Kapcsolatban állunk a Vadasparral, rendszeres látogatói vagyunk a zoo-foglalkozásoknak. A múzeumok, a könyvtár és a színházak gyermekprogramjainak látogatásával célunk, hogy szervezett kulturális programok során ismerkedjünk az intézmények értékközvetítő szerepével, a komplex művészettel.

XVII.23. A TAGINTÉZMÉNYEK NEVELÉSI GYAKORLATA

	<p>Szegedi ÓVI Klebelsberg Telepi Óvodája</p>
A tagintézmény címe:	6729 Szeged, Zentai utca 33. fsz.1
Csoportok száma:	4

Személyi feltételek, a nevelőközösség bemutatása:

Óvodánkban három vegyes életkorú csoport és egy speciális csoport működik:

- ❖ *Vegyes életkorú csoportok:* A három vegyes csoportunkban különböző életkorú gyermekek együtt tanulnak, játszanak és fejlődnek. E csoportok előnye, hogy a kisebbek az idősebbek segítségére támaszkodhatnak, míg az idősebbek megtanulják a felelősséget és a vezető szerepet. Ez a dinamika erősíti a közösségi érzést és az egymás iránti tiszteletet.
- ❖ *Speciális csoport:* A speciális csoportunkban a gyermekek egyéni fejlődésének és igényeinek megfelelően, speciális nevelési eszközökkel és módszerekkel dolgozunk. Célunk, hogy minden gyermek megtalálja saját tempóját, fejlődését, és a legjobbat hozzuk ki belőlük, figyelembe véve a különleges szükségleteiket.

Az óvoda teljes pedagóguslétszáma 9 fő, melyből 7 fő óvodapedagógus, 1 fő konduktor, 1 fő gyógypedagógus. Minden csoport munkáját pedagógiai asszisztens és dajka segíti. Óvodánk egy olyan befogadó közösség, ahol minden gyermek, család és pedagógus fontos szereplője a mindennapoknak. Nevelési filozófiánk középpontjában a befogadó szemlélet áll, amely lehetőséget ad arra, hogy minden gyermek egyéni igényeinek és tempójának megfelelően fejlődhessen. Nevelőközösségünk az együttműködésre épít, ahol a pedagógusok és fejlesztő pedagógusok, gyógypedagógusok, és szükség szerint más szakemberek (fejlesztőpedagógus, logopédusok, pszichológus, kutyaterapeuta, tiflo és szurdopedagógus), nevelő munkánkat segítő felnőttek és a szülők közötti folyamatos kommunikáció biztosítja a gyermekek harmonikus fejlődését. Innovatív törekvéseink ezt a célt szolgálják. Kiemelt figyelmet fordítunk a gyermekek személyiségére, képességeik kibontakoztatására, és arra, hogy megalapozzuk tudatos értékrendjük, fenntartható környezetvédelmi szemléletük kialakítását.

Tárgyi feltételek:

Klebelsberg-telep központjában található a teljesen megújult, korszerű óvodánk. Városunk szívéhez közel, olyan kertvárosi részben, melyet igazi természeti szépség vesz körül. A Tisza folyó közelsége, a nemrég rehabilitált holt-ág, a töltés, a kiserdő és a kis rét – melyet nemrég fogadtunk örökbe „Zöldike Rét” néven, mind az óvodánk külső helyszíne, melyek lehetőségeit igyekszünk kihasználni, természeti értékeit megmutatni. Az óvodai csoportszobák mellett két fejlesztő szoba és egy modern sportpadlóval borított, jól felszerelt (mozgáskotta, wesco pálya, egyensúlyozók, bobath landák, ayresháló stb.) tornaterem segíti a mindennapi életet.

A tagintézmény nevelési gyakorlatának bemutatása

A helyi nevelési gyakorlat elnevezése: „Fogd a kezem és lépj velem!”

Kiemelt cél:

- ❖ A helyi természeti és kulturális környezet értékeinek közvetítése mellett, inkluzív szemlélettel olyan együttnevelési gyakorlat megvalósítása, amelyben minden gyermek változatos és komplex módon, egyéni és speciális igényeinek megfelelően fejlődik.

Kiemelt feladatok:

- ❖ Befogadó pedagógiai szemléletünk alapján, az együttnevelésből adódó pozitívumok

megerősítése, a szeretet és bizalom légkörét megteremtve.

- ❖ Sajátos környezetünk lehetőségeit kihasználva, a természettudatos személet kialakítása, a természet megszerettetése, védelme, a „Madárbarát Óvodához” méltó, környezettudatos magatartás kialakítása.
- ❖ Helyi kulturális környezetünk értékeit, lehetőségeit kihasználva óvodánk és településünk hagyományainak ápolása, az értékörző szemlélet formálása és alakítása.

Tagintézményi saját ünnepek és hagyományok:

Szüreti multság: közös mulatozás a szülőkkel, mustkészítés, táncház. Nagy-nap: együtt a nagymamákkal, nagypapákkal. Klebelsberg Kunó Emléktábla koszorúzása: az óvodánk falán lévő emléktábla koszorúzási ünnepe. Az Összefogás Házával közösen Mikulás és Karácsony a telepen. Egészségnap: az egészséges élet, interaktív foglalkozások. Tavasi virágünnep: virágosítás. Madarak és fák napja: közös faültetés. Telepi Majális és Gyermeknap. Apák napja.

Jó gyakorlatok, óvodai projektek:

„Érik a szőlő” – a szüreti hét programjaival; „Sálmese” – közös napok a nagyszülőkkel; „Márton-napi vásár” – „libaságok”; „Tök-Péntök”, „Egészséges, mint a makk” – egészség védelme; „Zöldítő március” – virágosítás, udvarszépítés; „Gergelyjárás” – a ballagók kiválasztása; „Megjöttek a huszárok!” – március 15-i – toborzó; „Víz, víz drága kincs!” – víznapi játékok, kísérletezések; „Fészekleső április” – madarak megfigyelése; „Tiszta udvar, rendes ház” – környezetvédelem és a Földvédelem jegyében; „Madarat nevélek benne” – faültetés, madáritatók, odúk kihelyezése.

Működő óvodai programok:

„Madárbarát Óvoda” címet szereztünk, igyekszünk ezen úton haladva az MME által meghirdetett pályázatokba bekapcsolódni a gyermekekkel, madárbarát és zöld programokkal gazdagítjuk óvodánk nevelési gyakorlatát. A természet felé való odafigyelés, és a természetszeretet megalapozása a természetben való tevékenykedéssel, nagy sétákkal a természetben, piknikkel a réten, bogarászással, gyűjtögetéssel valósul meg.

A tagintézmény és a család kapcsolata:

Befogadás/beszoktatás:

A nyílt nap során megismerkedünk a családokkal. Óvodába lépés előtt családlátogatás keretében minden családhoz ellátogatunk. A beszoktatásnál mindig alkalmazkodunk a családok és a gyermekek egyéni igényeihez.

Az együttműködés formái:

Szülői értekezlet: Szeptemberben, januárban és májusban – a csoportok indulásakor, iskolaválasztáskor és év végén tartunk közös megbeszélést. Júniusban az újonnan érkező gyermekek szülei részére tartunk ismerkedő, tájékoztató értekezletet. **Fogadóóra:** Személyes vagy online formában is történhet, igazodva a szülők igényeihez, de legalább fél évente, amikor tájékoztatjuk őket gyermekük egyéni fejlődéséről.

Online csoportok: Heti rendszerességgel információcsere, fényképes eseménybemutató, gyermekmunkák bemutatása, élménybeszámoló. Tavasszal *nyílt napot* tartunk mind a négy csoportunkban. Nagy hangsúlyt fektetünk a szülőkkel való együttműködésre, a jó nevelőpartneri viszony kialakítására.

Családokkal közös programjaink: Szüreti multság, Nagysis hét, Karácsonyi gyertyagyújtás, Családi nap, a Telepi Majális, az Anyák és Apák napi délután ad lehetőséget az együttlétre. Minden csoportban a megválasztott Szülői szervezeti tagok segítik a tájékoztatást az év során.

A tagintézmény külső kapcsolatai:

Kapcsolataink kialakításában és fenntartásában óvodánk nyitott és kezdeményező. Óvodánk sikeres működéséhez elengedhetetlenül szükséges a külső kapcsolatok ápolása, a már meglévő kapcsolatok működtetése. Aktív közösségi élet jellemző helyi lakókörnyezetünkre, az Összefogás Házával közösen az együttműködésünk kölcsönös, programjaikba tevékenyen bekapcsolódunk.

Óvodánk kapcsolatot tart A Klebelsberg Telepi Önkormányzati képviselővel, a városrészben működő civil szervezetekkel és egyesületekkel, városi és telepi művelődési, kulturális intézményekkel és iskolákkal, akik segítik a helyi nevelési gyakorlatunk megvalósítását, általuk sikeresebbé válik az óvoda nevelésünk céljainak és feladatainak megvalósulása.

XVII.24. A TAGINTÉZMÉNYEK NEVELÉSI GYAKORLATA

	Szegedi ÓVI Kölcsey Téri Óvodája
A tagintézmény címe:	6753 Szeged, Kölcsey tér 15.
Csoportok száma:	4

Személyi feltételek, a nevelőközösség bemutatása:

Óvodánkban szakképzett óvodapedagógusok dolgoznak, nevelőmunkánkat képzett dajkák, konyhai kisegítő és udvaros segíti. A gyermekek mérését, felzárkóztatását fejlesztőpedagógus, szükség esetén utazó gyógypedagógusok végzik heti rendszerességgel.

Az óvodapedagógusok szakmailag jól felkészültek, tapasztalt, gyermekszerető, elfogadó, érzékeny, színes egyéniségek. Nevelőmunkánkban igyekszünk alkalmazni az élménypedagógia módszereit. Nyitottak vagyunk az új módszerek, technikák kipróbálására, alkalmazására. Jól működik a belső tudásmegosztás. Aktív résztvevői vagyunk az intézményi szintű szakmai munkaközösségeknek.

Tárgyi feltételek:

Az óvoda kertvárosi környezetben található. Szerencsések az adottságaink, hiszen a közeli Tiszapart, az ártér gazdag élővilága ugyanolyan könnyen elérhető, mint a belváros.

Környezetünket virágoskert és sok fa díszíti, melyek közül néhány madárbarát oduval van felszerelve. Tágas udvarunk rendezett, parkosított, biztonságos, játékokkal jól felszerelt. Közlekedési pályánkon a gyermekek játékosan ismerkedhetnek a KRESZ-szabályokkal, KRESZ-táblákkal. Az épület energetikai felújítása részben megtörtént, megújultak nyílászáróink, gyermeköltözőink és mosdóink. Továbbá mind a 4 csoportszoba légkondicionálóval felszerelt.

A csoportszobáink tágasak, világosak, a bútorok jó állapotúak. Minél több természetes anyag felhasználásával igyekszünk esztétikusabbá tenni a gyermekek számára a környezetüket. Minden csoportban kialakítottunk természethez kapcsolódó élősarkokat is. Felújított tornaszobánk mozgásfejlesztő eszközökkel jól felszerelt. Játék- és fejlesztő eszközeink változatosak, többnyire korszerűek. Valamennyi nevelési területhez folyamatosan bővítjük eszközkészletünket (pl: nagyító, távcső, terepasztal a kísérletezésekhez, okos-kocka, mese-láda, bábok, hangszerek, logikai és konstruáló játékok, a szerepjátékok kellékei, a vizuális tevékenységekhez szükséges eszközök). Több IKT eszközzel is rendelkezünk: laptopok, tabletek, projektor, erősítő, színes nyomtató, fényképezőgép.

A tagintézmény nevelési gyakorlatának bemutatása

A helyi nevelési gyakorlat elnevezése: „HÓNAPSOROLÓ” – Környezeti nevelés és hagyományápolás

Kiemelt cél:

- ❖ Valósuljon meg óvodánkban a külső világ tevékeny megismerésén keresztül a település sajátosságainak ápolása, a természethez való pozitív viszony formálása, a helyi környezet védelme, melyben kiemelt hangsúlyt helyezünk a „Jeles Zöld Napokra” és hagyományos ünnepeinkre.

Kiemelt feladatok:

- ❖ A gyermekek természethez való pozitív viszonyának megalapozása tudatos szemléletformálással, és a természet védelmének megismeréstetése, amelyben nagy hangsúlyt fektetünk a természetes környezetben történő sokoldalú tapasztalatszerzésre és ismeretszerzésre.

- ❖ A családi ÖKO-rendezvényeinken keresztül a szülők környezettudatos életvitelének és szemléletének formálása, változatos tevékenységek és programok által (szelektív hulladékgyűjtés, újrahasznosítás, papírgyűjtés).
- ❖ A településhez kötődő tápéi szokások, hagyományok megismertetése a helyi művelődési ház és az azon belül működő hagyományörző közösségek, műhelyek bevonásával.

Tagintézményi saját ünnepek és hagyományok:

- ❖ Takarítási Világnap – Családi ÖKO-NAP - udvarrendezés, levélgereblyezés, őszi papírgyűjtés, szelektív hulladékgyűjtés, környezettudatos magatartás megalapozása, szemléletváltás a családok bevonásával.
- ❖ Állatok Világnapja – kirándulás a Vadasparkba, az állatok természetes környezetben való megfigyelése.
- ❖ Víz Világnapja – Tisza-parti kirándulás, játékos tapasztalatszerzés, kísérletezés.
- ❖ Föld Napja – Játékos ismeretszerzés, a természet és a föld védelmének fontossága, virágültetés, ÖKO-játékok, kézműves foglalkozás.
- ❖ Madarak és Fák Napja – Kirándulás, fák megfigyelése, madárvédelem.
- ❖ Mihály Nap – Látogatás a tápéi Búcsú térre, az előkészületek megtekintése, néphagyományok felelevenítése.
- ❖ „Tök-jó Nap” – Játékos szüreti délelőtt az óvoda udvarán az elsősökkel, szőlőpréselés, sportvetélkedő, kézműves foglalkozás (tök-faragás).
- ❖ Márton Nap – Néphagyomány felelevenítése, lámpás felvonulás.
- ❖ Családi Adventi kézműves foglalkozás – Adventi várakozás – karácsonyi készülődés.
- ❖ Luca Nap – Néphagyomány megismerése, Luca-búza ültetése, Luca-pogácsa sütése.
- ❖ Kultúra Napja – Az ügyes, tehetséges gyermekek bemutatkozása (verselés, mesélés, éneklés, tánc) – Ügyi Manó „Fesztivál”.
- ❖ Gyermeknap a családokkal együtt, változatos, színes programokkal.

Jó gyakorlatok, óvodai projektek:

- ❖ „Kukatündér! Vigyázz a Földünkre!” – környezetvédelem, a szelektív gyűjtés lehetőségeinek megismerése – ismeretszerzés a különböző anyagok tulajdonságairól, környezettel kapcsolatos magatartás fejlesztése.
- ❖ „Érzékelő-kuckó”: környezeti nevelés, látás, hallás, tapintás érzékelés, közvetlen és játékos tapasztalatszerzés.
- ❖ „Tök-jó Nap” – játékos szüreti délelőtt az óvoda udvarán az elsősökkel, szőlőpréselés, mustkóstolás, kézműves foglalkozás, tökf faragás, vidám mozgásos és ügyességi játékok, feladatok.

A tagintézmény és a család kapcsolata:

Befogadás/beszoktatás:

A szülőkkel való ismerkedés az óvodai beiratkozás előtti nyílt nap keretében kezdődik. Lehetőségük van a szülőknél bepillantani az óvoda életébe, ismerkedni az óvoda dolgozóival, körülnézni az épületben és az udvaron. A gyermekek befogadását legtöbbször családlátogatás előzi meg. A beszoktatás egyéni igény szerint, 2-3 napig a szülővel történik, a fokozatosság elvének figyelembevételével.

Az együttműködés formái:

Családlátogatás, szülői értekezletek, hirdetőtábla, családokkal közös rendezvények, fogadóórákon tájékoztatás a gyermek fejlődéséről, illetve esetmegbeszélések. Csoportonként zárt közösségi oldalakat használunk az információk átadására.

A tagintézmény külső kapcsolatai, az együttműködés tartalma:

Kapcsolatot ápolunk a helyi civil szervezetekkel, hagyományörzőkkel – Gyékényes műhely, Vadasparkkal, Fűvészkerttel, múzeumokkal, könyvtárakkal, a Heller Ódön Művelődési Házzal, a Szegedi Petőfi Sándor Általános Iskola és Bálint Sándor Tagiskola tanítónőivel, a Szegedi Nemzeti Színházzal, a Kóvér Béla Bábszínházzal, a Grimm-Busz és Truffaldinó Színházzal, a Gyermekejölési Szolgálattal, a Katolikus Egyházzal és az önkormányzati képviselővel.

XVII.25. A TAGINTÉZMÉNYEK NEVELÉSI GYAKORLATA

 <p>Szegedi ÓVI Magyar Utcai Óvodája</p>	<p>Szegedi ÓVI Magyar Utcai Óvodája</p>
<p>A tagintézmény címe:</p>	<p>6771 Szeged, Magyar u. 62-64.</p>
<p>Csoportok száma:</p>	<p>3</p>

Személyi feltételek, a nevelőközösség bemutatása:

Három csoportos óvodánkban hat óvodapedagógus, három pedagógiai munkát segítő szakképzett dajka, egy pedagógiai asszisztens, óvodatitkár és udvaros összehangolt munkája segíti a mindennapokat. Óvodapedagógusaink felsőfokú végzettséggel rendelkeznek. Két fő kétdiplomás, egy fő szerb felsőfokú nyelvvizsgát tett. Nevelőtestületünkre jellemző az önképzés, a továbbképzés, a szaktudás megújítására való törekvés: „Zöld Óvoda” kritériumrendszerével és gyakorlati megvalósításával kapcsolatos továbbképzések, drámapedagógia képzés, „Így tedd rá” program, Gyermek Fantázia aerobic program. Hagyományaink, értékeink megtartása mellett fontosnak tartjuk, hogy bizonyos területeken megújuljunk, fejlődjünk. Igyekszünk fejleszteni a környezeti és természetvédelmi szakismereteinket, drámapedagógiai tudásunkat és informatikai ismereteinket. Nevelőközösségünk az óvodai nevelés területeinek komplex feldolgozására törekedve, a környezettel való harmonikus kapcsolat kialakításával, a gyermekek szükségleteinek és érdeklődésének kielégítésével biztosítja a sokoldalú személyiségfejlődést.

Tárgyi feltételek:

Törekszünk arra, hogy a kiemelt feladatainkból adódóan a programok sikeres megvalósításához megfelelő eszközrendszerrel rendelkezünk, amit a lehetőségeinkhez mérten bővítünk.

A külső világ tevékeny megismeréséhez szükséges eszközök közül rendelkezünk ismeretterjesztő könyvekkel, növény- és madárhatározóval, gyermek atlisszal, van nagyítónk, távcsöveink, földgömbünk. Minden csoportszobában szelektíven gyűjtik a gyerekek a papírhulladékot, ennek feltételét szelektív kukák biztosítják. Az udvarunkon komposztáló, esővízgyűjtő hordó és szelektív hulladékgyűjtők segítik a környezettudatos szemléletmód kialakítását, az újrahasznosítás elvének elsajátítását. Rendelkezünk a kert munkáinak tevékenységének eszközeiként gyermekszerszámokkal is: seprők, gereblyék, lapátok, ásók, locsolók, kosarak, talicska, stb.

Mozgásfejlődést segítő eszközök: hullahopp karikák, labdák, gimnasztikai labdák, hoki- és tenisz sporteszközök, bóják, babzsákok, szalagok, botok, kendők, padok, létra, lépegetők, tornaszivacsok, tornaszámolyok, futball kapuk, egyensúlyozó pálya, Greiswald tornaeszközök. A gyermekek mozgásigényének kielégítését sokfajta udvari játék biztosítja: őrtorony csúzdával, háromszög mászóka, négyszögletű mászótorony tűzoltórúddal, négyülékes duplarugós libikóka, hégyülékes mérleghinta, rugós teknős, fészekhinta, egyensúlyozó híd, hinták, nagy méretű homokozó.

Értelmi képességet fejlesztő játékaink: társasjátékok, puzzle játékok, memóriafejlesztők, montessori játékok, Logico- és LÜK játékok.

IKT eszközeink: Cd-lejátszók, tabletek, laptop, mobiltelefon, erősítő hangfal, 2 db fekete nyomtató, színes nyomtató.

A tagintézmény nevelési gyakorlatának bemutatása

A helyi nevelési gyakorlat elnevezése: „Mosolyog ránk a természet!”

Kiemelt cél:

- ❖ Alapozódjon meg a gyermekekben a környezettudatos magatartás, a természet szeretetének és megóvásának szemlélete.

Kiemelt feladatok:

- ❖ A környezetvédelem tevékeny megismerése, felfedezése, a környezet- és természetvédő szemlélet kialakítása.
- ❖ Magabiztos, önálló, alkalmazkodni képes gyermekek nevelése.
- ❖ Az emberi munka tiszteletére nevelés tudatos szemléletformálással, sokszínű tevékenységgel, élménynyújtással és tapasztalati lehetőségek biztosításával.

Tagintézményi saját ünnepek és hagyományok:

- ❖ Állatok világnapja
- ❖ Víz világnapja
- ❖ Föld napja
- ❖ Madarak, fák napja
- ❖ Autómentes nap
- ❖ Márton napi lámpás felvonulás

Jó gyakorlatok, óvodai projektek:

„Lépj rá a zöld ösvényre!”

Ötletét a folyamatosan bővülő mezítlásos ösvényünk adta, ami a talp reflexzónáit stimulálja a különböző felületű természetes anyagok érzékelésével.

Óvodai projektek:

Autómentes nap, Állatok Világnapja, Föld napja, Márton nap, Egészség hét

Zöld óvodával kapcsolatos jeles napjainkat heti projekt keretein belül valósítjuk meg.

A legtöbb projektünk záró napján bevonjuk a szülőket is, családi programokat szervezünk.

Működő óvodai programok:

Óvodánk nevelési gyakorlata igazolja, hogy elkötelezettek vagyunk a környezetvédelem iránt.

2012-ben és 2018-ban szakmai munkánk elismeréseként elnyertük a „Zöld Óvoda” címet, 2012 óta „Madárbarát Óvoda”, 2021 óta „Biztonságos Óvoda” címmel is büszkélkedhetünk.

A tagintézmény és a család kapcsolata:

Befogadás/beszoktatás:

Az óvodai beszoktatás szülővel együtt történik, hogy könnyebb és biztonságosabb legyen a gyermekeknek az új környezet megismerése, megszokása. A gyermekek igénye szerint fokozatosan csökkentjük a szülő jelenlétét, illetve növeljük az óvodában töltött időt. Mindig egyeztetünk a szülővel, partnerként kezeljük őket. Igény szerint családlátogatást is tervezünk.

Az együttműködés formái:

Napi szintű kapcsolattartás, fogadóórák, szülők képviselőivel való kapcsolattartás, szülői értekezletek, közös ünnepeken, programokon való részvétel, információs faliújság, óvodai vezetékes- és mobiltelefon, közös e-mail rendszer, zárt Facebook-csoport.

A tagintézmény külső kapcsolatai, az együttműködés tartalma:

Az óvoda kapcsolatot tart azokkal az intézményekkel, amelyek az óvodába lépés előtt (bölcsődék és egyéb szociális intézmények), valamint az óvodai élet során (pedagógiai szakszolgálat intézményei, gyermekjóléti szolgálatok, egészségügyi, ill. közművelődési intézmények) alatt és után fontos szerepet töltenek be a gyermekek életében. A gyermeki személyiség gazdagítását segíti a Szegedi Nemzeti Színházzal, Szegedi Szimfonikus Zenekarral, Kövér Béla Bábszínházzal, Király Kőnig Péter Zeneiskolával való kapcsolattartás.

Fontosnak tartjuk városrészünk támogatása érdekében a területi programokon való részvételt, (Tömörkény István Művelődési Ház, Somogyi Könyvtár Szőregi Fiókkönyvtára) az önkormányzati képviselővel való kapcsolattartást is. Szakmai fejlődésünk érdekében törekszünk jó kapcsolatot ápolni különféle szervezetekkel, más óvodákkal. (Szegedi Környezetgazdálkodási Nonprofit Kft., Csemete Természet- és Környezetvédelmi Egyesület, Vadaspark, Fűvészkert, Természetismereti Tudástár SZTE-JGYPK, Szegedi ÓVI Földműves Utcai Óvodája („Zöld Óvoda” Hálózat Bázisóvodája).

XVII.26. A TAGINTÉZMÉNYEK NEVELÉSI GYAKORLATA

	Szegedi ÓVI Makkosházi Óvodája
A tagintézmény címe:	6723 Szeged, Agyagos u.20.
Csoportok száma:	4

Személyi feltételek, a nevelőközösség bemutatása:

Minden óvodában dolgozó munkatársunk számára legfontosabb a gyermek.
 Óvónőink közül többen rendelkeznek szakvizsgával, továbbképzéseink többnyire kiemelt nevelési területeinkhez kapcsolhatók. Pedagógiai asszisztenseink, dajkáink szakképzettek, elengedhetetlen nevelőpartnereink, segítik az óvodapedagógusok munkáját. Udvarosunk lelkiismeretesen gondozza, ápolja udvarunkat, kertjeinket. Óvodatitkárunk az adminisztrációs feladatokban, ügyintézésben támogatja a dolgozókat és a szülőket.

Tárgyi feltételek:

Óvodánk Szeged Makkosháza városrészében található, a családi házak és a panelépületek találkozásánál. Négy csoportszobánk tágas, világos, melyekben vegyes életkorú gyermekek nevelésével foglalkozunk. Az egyéni és a kiscsoportos fejlesztésnek barátságos fejlesztőszobánk ad otthont.
 Jól felszerelt tornatermünk használatával az egészségmegőrzés szokásainak kialakulását segítjük. Tágas, füves, parkosított játszóudvarunk, műfüves OVI-Sport Pályánk a szabad mozgásra, új mozgásformák kipróbálására ad lehetőséget gyermekeinknek.
 Az udvaron kialakított magaságysók, virágoskertek közvetlen tapasztalatszerzési lehetőséget biztosítanak a gyermekek számára a természeti környezet felfedezésére.

A tagintézmény nevelési gyakorlatának bemutatása

A helyi nevelési gyakorlat elnevezése: „Makkosházi zöld-öröm”

Élményalapú pedagógiai gyakorlat egészséges, természetszerető gyermekek neveléséért.

Kiemelt cél:

- ❖ Érvényesüljön a pedagógiai munkánk során a környezet- és egészségtudatos nevelés.

Kiemelt feladatok:

- ❖ Legyenek képesek játékos, közvetlen tapasztalatszerzésen alapuló komplex tevékenységek biztosítása során a természeti és társadalmi környezethez fűződő pozitív érzelmi viszony kialakítására.
- ❖ Alapozódjanak meg azok a készségek, magatartásformák amelyek segítik a természethez való pozitív viszony kialakítását, az önmaguk és mások szeretetére, tiszteletére, megbecsülésére nevelést.
- ❖ Családi napok szervezése a környezet- és egészségtudatos szemlélet erősítése érdekében.

Tagintézményi saját ünnepek és hagyományok:

- ❖ „Őszi családi délután – ovis avatás: alkalmával a délutánt közös játékokkal, kézműves tevékenységgel töltjük, és ünnepélyesen befogadjuk a Makkosházi Óvoda közösségébe az újonnan érkezett óvodásainkat.

Jó gyakorlatok, óvodai projektek:

- ❖ „Zöld gondolkodás”: a környezettudatos szemléletmód jegyében szervezzük meg „zöld” projekteinket, minden évben más-más jeles napot feldolgozva, a családok bevonásával.

- „Erdei óvodánk” az óvodán kívüli tapasztalatszerzés színtere évente egy alkalommal.
- ❖ Az egészségtudatos projektek alkalmával meghívott egészségügyi és mentálhigiénés szakemberek segítségével gazdagítjuk a gyerekek tapasztalatait.
  - ❖ „EGÉSZ-ség hét” (Esélyegyenlőségi hét) című Jó Gyakorlatunk megvalósításával arra törekszünk, hogy ovisainkkal megismertessük sérüléssel élő embertársaink életét, segítve ezzel a gyermekek pozitív életszemléletének, toleranciájának és segítőkészségének alakulását.

Működő óvodai programok:

- ❖ A „Madárbarát Óvoda” címet több éves madárvédelmi tevékenységünk elismeréseként kaptuk.
- ❖ A „Biztonságos Óvoda” cím birtokosaként a gyalogos, kerékpáros és közösségi közlekedés szabályainak alapjait már óvodás korban megismertethetjük, gyakoroljuk gyermekeinkkel.

A tagintézmény és a család kapcsolata:

Befogadás/beszoktatás:

Az intézmény honlapján bemutatkozó videón, majd az évente megszervezett nyílt napokon ismerkedhetnek a szülők előzetesen óvodánkkal, az itt dolgozó felnőttekkel, kötetlen beszélgetéseken tájékozódhatnak a csoportokról, az óvodában folyó pedagógiai munkánkról.

A beszoktatás-befogadás alkalmával a szülők együtt ismerkedhetnek a gyerekekkel a csoport szokásaival, napirendjével. A befogadás egyéni bánásmód alkalmazásával, a személyes igényekhez igazodva történik. A gyermekek behozhatják számukra kedves, megnyugvást jelentő tárgyait – így az otthon egy darabkája velük lehet az óvodában is.

Az együttműködés formái:

A Szülőkkel való kapcsolattartást tartjuk az óvoda kapcsolatai közül a legfontosabbnak.

A napi tájékoztatást szolgálja a faliújságunk, a csoportonként működtetett zárt internetes közösségi felület, melyek a gyorsabb információáramlás megvalósítását szolgálják, itt rendszeresen fényképekkel számolunk be a csoportok tevékenységeiről, aktualitásokról. A családokkal együttműködve fokozottan figyelünk a felületek etikus használatára.

Óvodai rendezvényeink alkalmat biztosítanak arra, hogy a családok tartalmas és jó hangulatú események résztvevői lehessenek az óvodában. A játékos ismeretszerzés, a vidámság, a közös élményszerzés, a kötetlen beszélgetések a programok fő jellemzői.

Hagyományosan Szülői értekezletek, Fogadóórák adják a kapcsolattartás kereteit.

A tagintézmény külső kapcsolatai, az együttműködés tartalma:

A környezeti szemléletformálásban végzett munkánk eredményes megvalósítását segíti kapcsolatunk a CSEMETE Egyesülettel, a Magyar Madártani Egyesület helyi csoportjával, az SZTE Fűvészkerttel és a Szegedi Vadasparkkal.

Az egészségtudatos nevelés során partnereink egészségügyi szolgáltatók, alapítványok. (Teddy Maci Kórháza, Árbóc Egyesület, Napos Oldal Alapítvány, SZTE Területi Védőnői Szolgálat, Iskola- és ifjúsági Fogászat, Magyar Vöröskereszt, Nemo Úszósuli.)

A szomszédos bölcsődével és iskolával meglévő kapcsolatunkkal segíthetjük a beilleszkedést, illetve követni tudjuk gyermekeink további útját.

Kulturális élményekkel is gazdagítjuk gyermekeink életét, így rendszeresen látogatjuk Szeged város kulturális intézményeit: a Somogyi Könyvtárat, a Szegedi Filharmonikus Zenekar és a Szegedi Nemzeti Színház előadásait, de óvodánkba látogat évi több alkalommal a Grimm-Busz Színház és a Tuffaldino Bábszínház is.

XVII.27. A TAGINTÉZMÉNYEK NEVELÉSI GYAKORLATA

	Szegedi ÓVI Nádor Utcai Óvodája
A tagintézmény címe:	6720 Szeged Nádor utca 10.
Csoportok száma:	3

Személyi feltételek, a nevelőközösség bemutatása:

Óvodánkban három csoportban hat óvodapedagógus dolgozik. Az óvodapedagógusok munkáját egy pedagógiai asszisztens, egy óvodatitkár, három dajka, és egy udvaros segíti. Minden óvodapedagógusunk szakmailag jól felkészült, ismereteiket, kompetenciájukat többféle területen is bővítették. Óvodánk erőssége az érzelmi biztonságot nyújtó, szeretetteljes, családi légkör. Fontosnak tartjuk a természetet szerető és egészségtudatos gyermekek nevelését, hagyományaink, értékeink megbecsülését.

Óvodai alkalmazotti közösségünkre jellemző az összetartozás, elfogadás, egymás iránti nyitottság, segítőkészség és inkluzivitás. Fontosnak tartjuk a szokásaink, hagyományaink ápolását, ugyanakkor az innováció terén több alkalommal szerveztünk újszerű pedagógiai projekteket, nyitottak vagyunk további új módszerek beépítésére, és fontos számunkra az egymástól való tanulás is.

Tárgyi feltételek:

Három csoportos óvodánk Szeged belvárosában, a Fogadalmi templom közelében 1967-ben nyitotta meg kapuit.

Tágas, világos csoportszobáink gyermekcentrikusan, esztétikusan felszereltek, játékeszközökkel jól ellátottak, kuckós elrendezésük lehetőséget ad a tartalmas, sokszínű, szabad játék kialakítására, baráti kapcsolatok támogatására. Minden csoportszobához külön öltöző és mosdó tartozik.

Udvarunk árnyas fái alatt a gyermekeknek lehetőségük van minden évszakban megfigyelni a természet változását. Udvari játékaink a gyermekek mozgásfejlődését szolgálják, melyek egyéni mozgásigényüket is kielégítik (futóbicikli, kerékpár, roller, focipálya). Óvodánk fejlesztőszobájának játékaik és eszközei a gyermekek egyéni fejlesztését segítik. IKT eszközeink a mindennapi nevelőmunkánkban, projektjeink megvalósításában segítenek (laptop, CD-lejátszó, fénymásoló). A csoportszobákban tartott mozgás tevékenységekhez sokféle mozgásfejlesztő eszköz áll rendelkezésre.

A tagintézmény nevelési gyakorlatának bemutatása

A helyi nevelési gyakorlat elnevezése: „Kincses-sziget” – Értékteremtés játékosan, tevékenyen minden nap

Kiemelt cél:

- ❖ Óvodánkban valósuljon meg a gyermekek környezettudatos nevelése és a nemzeti kultúra átörökítése játékkal, mesével.

Kiemelt feladatok:

- ❖ Környezettudatos szemlélet megalapozása játékos tevékenységek és élmények biztosítása által – óvodán kívül és belül.
- ❖ A közösséghez való tartozás, a szociális kompetenciák fejlesztése és erősítése, az egyéni bánásmód érvényesítése és alkalmazása.
- ❖ Komplex művészeti tevékenységek biztosításával érték közvetítés, nemzeti kultúránk felfedeztetése.

Tagintézményi saját ünnepek és hagyományok:

- ❖ Magyar népmese napja.
- ❖ Állatok világnapja – óvodai szintű kirándulás a Vadasparkba.
- ❖ „Egészségesen – ovihét” – interaktív programok az egészséges életmód jegyében.
- ❖ Márton nap – Szent Márton legendája, libás népszokások.
- ❖ Víz világnapja – víz nélkül nincs élet, takarékos vízfogyasztás, kísérletek a vízzel.
- ❖ Föld napja – domborzata, népek, ételek, népviseletek.

Jó gyakorlatok, óvodai projektek:

- ❖ „Dínó-projekt”.
- ❖ „Egy gyermek-egy virág” – családokkal közös virágültetés.
- ❖ Szüret – az óvodai csoportok szőlőt szemeznek, préselnek és mustot készítenek.
- ❖ „Víz világnapja” – fűvészkerti foglalkozáson a három csoport együtt vesz részt.
- ❖ „A Föld, ahol élünk” – több hétig tartó, minden héten egy-egy földrész megismerése.
- ❖ „Népi kismesterségek, népszokások” – éves projekt a Móra Ferenc Múzeum szervezésében.
- ❖ „Szeged a mi városunk” – több hétig tartó, Szeged nevezetességeinek megismerése.

A tagintézmény és a család kapcsolata:

A családokra, mint legfontosabb partnerekre tekintünk az óvodai nevelésünk folyamatában.

Befogadás/beszoktatás:

A családokkal való kapcsolattartásunk első szinterei a nyílt napok, amikor lehetőség nyílik a betekintésre, ismerkedésre. A befogadás során kiemelten fontosnak tartjuk, hogy minden lépés, mozzanat a gyermekek biztonságérzetének, komfortérzetének, érzelmi kötődésének mielőbbi kialakítását szolgálja. Segítjük a rugalmas óvodakezdet, a gyermekek egyéni igényeit előtérbe helyezve, empátiával és türelemmel biztosítjuk a gyermekek személyre szabott befogadását.

Az együttműködés formái:

A családlátogatás lehetőségének felkínálása. Lehetőséget biztosítunk a családoknak elektronikus levelezéssel az online kapcsolattartásra. Minden nevelési évben három alkalommal szülői értekezletet tartunk. Félévente, illetve a szülő, vagy az óvodapedagógus kezdeményezésére fogadóórát biztosítunk. A Szülői Szervezet támogató munkája nagyban hozzájárul rendezvényeink sikeres megvalósulásához.

A tagintézmény külső kapcsolatai, az együttműködés tartalma:

Partnereinkkel folyamatos, hatékony és tervszerű együttműködésre törekszünk. Óvodánk frekvenciát elhelyezkedése színes, változatos programok szervezését teszi lehetővé.

Nyomon követjük, és folyamatosan beépítjük nevelésünk gyakorlatába a városi aktuális kulturális rendezvényeket, kiállításokat (Szent-Györgyi Albert Agóra). A Móra Ferenc Múzeummal korábban múzeumpedagógiai foglalkozásokon sikeresen együttműködtünk. Kulturális élményekkel is gazdagítjuk gyermekeink életét, így rendszeresen látogatjuk Szeged Város kulturális és művelődési intézményeit: a Szegedi Nemzeti Színház előadásait, a Fogadalmi Templomban megrendezett, hagyományos újévi hangversenyt, a Szegedi Szimfonikusok zenés alkalmait, a Somogyi Károly Városi és Megyei Könyvtár mesefoglalkozásait, a Király-König Péter Zeneiskola hangszerbemutatóit.

Folyamatos kapcsolatot ápolunk az óvoda körzeti védőnőjével, a körzeti gyermekfogászattal a Család- és Gyermekegészségügyi Szolgálattal.

A természet szeretetét, védelmét a vadasparki és a fűvészkerti kirándulásokkal alapozzuk, mélyítjük el.

XVII.28. A TAGINTÉZMÉNYEK NEVELÉSI GYAKORLATA

	Szegedi ÓVI Negyvennyolcas Utcai Óvodája
Címe:	6791 Szeged, Negyvennyolcas utca 54.
Csoportok száma:	3

Személyi feltételek, a nevelőközösség bemutatása:

Alkalmazotti közösségünk 1 fő közoktatás-vezetői, 4 fő főiskolai diplomával, 1 fő szakközépiskolai végzettséggel rendelkező óvodapedagógusból, 1 fő pedagógiai asszisztensből, 3 fő dajkából, 1 fő óvodatitkárból és 1 fő udvarosból tevődik össze. A folyamatosan megújuló mindennapi gyakorlatunkat az innováció jellemzi. Ennek szellemében alkalmazotti közösségünk nyitott a szakmai újítások befogadására, és ezek beépítésére a mindennapi pedagógiai gyakorlatba. Elkötelezettek vagyunk a környezetvédelem, a környezettudatos magatartás iránt, továbbképzéseken gyarapítjuk tudásunkat (Környezetvédelem és fenntarthatóság a Zöld óvoda gyakorlatában). Az intézményi munkaközösségekben szerzett tapasztalatok hozzájárulnak szakmai műveltségünk szélesítéséhez. Tagjai vagyunk a Tagintézmény-vezetői, a Gyermekevédelmi, a Környezetvédelmi, a Drámapedagógiai, a Vizuális nevelés, a Tehetséggondozó, a Pedagógiai munkát segítő és az Óvodatitkárok szakmai munkaközössének. IKT kompetenciáink beépülnek a nevelőmunkánkba, ezzel is változatossá és színvonalassá téve a gyermekek számára a tapasztalatszerzést, melyet digitális eszközeink támogatnak. A gyermekek egyéni és életkori felzárkóztatásához biztosított a fejlesztő- és gyógypedagógus tevékenysége, a logopédiai ellátás, a gyermekpszichológus igény szerinti közreműködése.

Tárgyi feltételek:

Több, mint 140 éve alapított óvodánk Szeged-Kiskundorozsmán, kertvárosi környezetben helyezkedik el. A három csoport működését biztosító épület tágas, ahol korszerű bútorzattal berendezett, világos termekben, nyugodt, kiegyensúlyozott légkörben fogadjuk a gyermekeket. Óvodánk tagolt udvara jó adottságokkal rendelkezik. Árnyékos és napos területei egyaránt kialakítottak. Fűves, gumitéglás terek biztosítják az Európai Unió szabványának megfelelő játékeszközökkel a szabad játék feltételeit. Virágos- és veteményeskertünk a pedagógiai gyakorlatunk feladatainak megfelelően van kialakítva, melyet a gyermekekkel közösen gondozunk. A komposztáló edényünk használata a környezettudatos szemléletünk záloga. A szülők támogatásával működő „Szemünk Fénye Alapítvány” segíti játékaink folyamatos bővítését és fejlesztését. A csoportszobákban a vegyes életkorú gyermekek egyéni sajátosságainak megfelelő, a sokoldalú készség- és képességfejlesztést biztosító eszközök, játékok nyújtanak lehetőséget a tartalmas mindennapi tevékenységekhez. A gyermekekkel való tevékenységekben, a dekorációk készítésében kiemelt figyelemmel törekszünk a természetes anyagok használatára. A Zöld Óvodai programunk változatos és széleskörű megvalósítását IKT eszközeink is támogatják: tabletek, laptopok, hangtechnikai berendezések, okos televíziók, nyomtatók.

A tagintézmény nevelési gyakorlatának bemutatása

A helyi nevelési gyakorlat elnevezése: „Varázslatos természet”

Kiemelt cél:

- ❖ A helyi nevelési gyakorlat kiemelt célja, hogy alapozódjon meg a természeti és társadalmi környezethez fűződő pozitív érzelmi viszony az értékek megőrzésével, a helyes értékrendszer és életvitel kialakításával.

Kiemelt feladatok:

- ❖ A közösen átélt élményekkel és tapasztalatokkal a gyermekek természetvédelemmel kapcsolatos ismereteinek bővítése.
- ❖ A gyermekek érzékenyítése a természet világának, a növények és állatok sokszínűségének, változatosságának felfedezésével, megismerésével, megszeretetésével.
- ❖ Természet- és környezettudatos magatartás, szokásrendszer, viselkedésforma kialakítása, megalapozása.

Tagintézményi saját ünnepek és hagyományok:

Programjaink, rendezvényeink többsége a természet szeretetére nevelést, a környezettudatosság megalapozását segíti: Szüreti nap, Autómentes nap, Takarítási nap, Víz világnapja, Föld napja, Madarak és fák napja. Hagyományként ápoljuk a szülőkkel közös, családi ünnepeket, rendezvényeket. A természet kincseinek felhasználásával, természetes anyagokból közösen készítünk játékokat, dekorációkat az Adventi előkészületek során. Közös családi élményt nyújtó programunk még az „Állatok világnapja” projekt zárórendezvénye és a tavaszi „Egy gyermek – egy virágpalánta” virágoskert rendezés.

Jó gyakorlatok, óvodai projektek:

- ❖ „Zöldítő hét az óvodában.”
- ❖ „Légy egészséges!”
- ❖ „Madárdalok szép hetet.”
- ❖ „Szelektív gyűjtés – újrahasznosítás.”
- ❖ „Közlekedési eszközzel vagy mentesen?”
- ❖ „Én kis kertem...”

Működő óvodai programok:

A környezettudatos szemléletmód átadása iránti elkötelezettségünket mutatja, a Virágos Szegedért városépítő mozgalom „Legszebb konyhakertek” pályázat „Közösségi kert” kategóriájának okleveles díjazottjai vagyunk 2018-tól napjainkig. 2020 óta a „Madárbarát Óvoda” címmel is rendelkezünk. 2021 óta „Biztonságos Óvoda” cím tulajdonosai lettünk helyi pedagógiai gyakorlatunk elismeréseként. 2023. évtől „Örökös Zöld Óvoda” címmel is rendelkezünk.

A tagintézmény és a család kapcsolata:

Befogadás/beszoktatás:

Kölcsönös egyeztetést követően történik az óvodánkban, a helyi gyakorlat szerint kialakított formában, a szülők részvételével és támogató együttműködésével. Az óvoda épületével, udvarával, a felnőtt és gyermekközösséggel való ismerkedés lehetősége a tavaszi nyílt napot követően időpont-egyeztetések után folyamatosan biztosított.

Az együttműködés formái:

Óvodánk a családokkal való együttműködés gyakorlatában már kialakult hagyományokkal rendelkezik, amelyek megtartását és ápolását fontos feladatunknak tekintjük. Nyitottságra törekszünk. A szülők óvoda iránti érdeklődését szívesen fogadjuk, igény szerint biztosítunk betekintési és aktív részvételi lehetőségeket óvodai életünkbe.

Napi szintű, rendszeres és folyamatos a családokkal történő kapcsolattartás az együttműködés érdekében. Megfelelő módon, több csatornán keresztül is tudunk tájékoztatást nyújtani – meghallgatva és meghallva a szülők véleményét is. A szülők közvetlen szóbeli tájékoztatását folyamatosan kiegészítjük az óvodai hivatalos levelezési rendszeren keresztül.

A tagintézmény külső kapcsolatai, az együttműködés tartalma:

Lakókörnyezetünk bölcsődéjével kialakított kapcsolatunk megfelelő.

Az óvodából iskolába történő átmenet előkészítése céljából szoros szakmai kapcsolatot ápolunk a Szegedi Orczy István Általános Iskolával és a Szegedi Jerney János Általános Iskolával. A Szeged város óvodáival való kapcsolattartást a Szegedi ÓVI koordinálja. Helyi nevelési gyakorlatunk folyamatos fenntartását és megújítását támogatja a Zöld Óvodákkal, a Magyar Madártani és Természetvédelmi Egyesülettel és a Dorozsmai Vadásztársasággal való szakmai kapcsolatunk. A művelődési és kulturális intézmények közül a Somogyi Károly Városi és Megyei Könyvtár helyi fiókkönyvtárával, a Kövér Béla Bábszínházzal és a Petőfi Sándor Művelődési házzal lehetőség és igény szerint biztosított a tartalmas és színvonalas együttműködés.

XVII.29. A TAGINTÉZMÉNYEK NEVELÉSI GYAKORLATA

	<p>Szegedi ÓVI Petőfi Telepi Óvodája</p>
A tagintézmény címe:	6727 Szeged, Csap utca 33.
Csoportok száma:	3

Személyi feltételek, a nevelőközösség bemutatása:

Nevelőtestületünket szakmai elhivatottság, nyitottság és együttműködés jellemzi. Kiemelten fontos számunkra a helyi értékek, hagyományok megőrzése, azok közvetítése és a környezettudatos gondolkodás átadása. Három csoportban hat óvodapedagógus végzi a gyermekek nevelését. Munkájukat három dajka, pedagógiai asszisztens, óvodatitkár és udvaros segíti. Szakmai munkánkat az „Így tedd rá!” program által szerzett tudás gazdagítja. Gyógypedagógiai és TSMT (Tervezett Szenzomotoros Terápia) végzettséggel rendelkező kollégánk a különleges bánásmódot igénylő gyermekek nevelésében nyújt meghatározó segítséget.

Tárgyi feltételek:

Szeged petőfi-telepi városrészének központjában, kertvárosi zöldövezetben elhelyezkedő intézményünk a város egyik legrégebbi óvodája, mely 1929-ben nyitotta meg kapuit. Az épületben három csoportszoba és egy közös mosdó került kialakításra. Csoportszobáink galériával, tudatosan választott fejlesztő játékokkal jól felszereltek. Az épülethez tornaszoba és biztonságos udvar tartozik. Tornaszobánk gazdag fejlesztő eszköztárháza (Mozgáskotta, tornaszőnyeg, pad, zsámoly, pszichomotoros fejlesztőjátékok) biztosítja a gyermekek egyénre szabott fejlesztését, valamint helyet ad a tehetséggondozó foglalkozásainknak is. Játsszoudvarunk elegendő teret biztosít a gyermekek mozgásigényének kielégítéséhez. Az udvari játékok: homokozók, mászóka, triciklik, labdák, csúszda, mérleghinta, hinta várják a mozogni vágyókat. Virágoskertünket, fűszernövény-simogatónkat és magaságysainkat örömmel gondozzák a gyermekek.

A tagintézmény nevelési gyakorlatának bemutatása

A helyi nevelési gyakorlat elnevezése: „Ki akarok nyílni”

Kiemelt cél:

- ❖ A helyi közösségi értékekre, hagyományokra építve a gyermekek környezettudatos magatartásának megalapozása, valamint a tudatos, adaptív nevelési hatásrendszer révén a gyermekek optimális erkölcsi és érzelmi fejlődésének biztosítása.

Kiemelt feladatok:

- ❖ Petőfi-telep közösségi életében való aktív részvételünk, a közös programok szervezése, amely során a gyermekek saját élmények révén megismerik lakóhelyük értékeit, támogatva szülőföldhöz való kötődésüket és helyes értékrendjük kialakulását.
- ❖ A környezettudatosság alakítása, a természeti erőforrások megőrzését szolgáló zöld, jeles napok megünneplése interaktív, természetközeli programokkal, projektek szervezésével.
- ❖ A különleges bánásmódot igénylő gyermekek egyénre szabott fejlesztése a differenciáló, adaptív pedagógiai gyakorlat magvalósításával, belső képzés szervezésével.

Tagintézményi saját ünnepek és hagyományok:

- ❖ A szüreti mulatságot egyhetes projektünk lezárásaként szervezzük a családokkal együtt az óvodánk udvarán, hagyományörző játékokkal, szülőpréseléssel, táncház kíséretében.

- ❖ Advent időszakában a Mézes-telepre közös alkotással készülünk: mézeskalácsból készítjük el óvodánk épületét, amely a Fő téren található templomban kerül kiállításra a többi petőfi-telepi épülettel együtt.
- ❖ A tél végét a kiszézés hagyományával: kiszebáb égetéssel és táncos-zenés, hagyományörző mulatsággal ünnepeljük meg.
- ❖ Az Apák napját családi sportos rendezvény keretében szervezzük meg minden évben, hasonlóan a gyereknaphoz.

Jó gyakorlatok, óvodai projektek:

- ❖ A „Kreatív újrahasznosítók” című jó gyakorlatunk célja a természeti és társadalmi környezethez fűződő pozitív érzelmi viszony kialakítása, és a hulladék kreatív felhasználása a természet körforgásának tükrében.
- ❖ Egészségét, a karácsonyi „Mézeskalács illat száll...”, illetve a Víz világnapja, Föld napja mind óvodai projektünk.
- ❖ A „Pördülj! Fordulj!” tehetséggondozó program célja, hogy a tehetségigéretnek a néphagyományok megismerésén keresztül a népzenei anyanyelvük gazdagításával jussanak el az önfeledt együttmozgás örömeinek megéléséhez, táncos alkotókedvük kibontakoztatásához.

A tagintézmény és a család kapcsolata:

Befogadás/beszoktatás:

A családokkal történő első találkozások (szülői értekezlet, családlátogatások, Szülők klubja és játszódélután) az ismerkedésre és az ismeretek gazdagítására adnak lehetőséget. A gyermekek befogadása/beszoktatása általában szeptember első két hetére tevődik, és a szülőkkel együtt történik, a gyermekek igényeit figyelembe véve. Kellő időt biztosítunk, hogy megszokják az új környezetet, szabályokat.

Az együttműködés formái:

A szülőkkel történő kommunikáció újszerű formája az online kapcsolattartás, amely elsősorban a zárt Facebook-csoportok működtetésével valósul meg. A rendszeres és rendkívüli fogadóórák és a szülői értekezletek legfontosabb témája a gyermekek fejlődésének segítése. A családokkal az együttműködésünk szoros és eredményes, ezt igazolja a szüreti multság és a gyermeknap sikeressége. A szülői közösséggel összefogva valósítjuk meg az egészségmegőrzés és hagyományörzés jegyében a programokat a közös élményszerzés céljából.

A tagintézmény külső kapcsolatai, az együttműködés tartalma:

Tagintézményünk Szénási Róbert önkormányzati képviselővel tartja a kapcsolatot, aki alkalomszerűen támogatja a gyermekek mindennapjainak szebbé tételét. Számunkra jelentős a közeli társintézményekkel való kapcsolat. A Petőfi-telepi Művelődési Ház által szervezett színes, hagyományörző programok során megvalósul az együttműködés. Ezek az események: a népmese napja, a leendő óvodásoknak szervezett Babazsúr, az adventi gyertyagyújtás, a Mézes-telep, Telepi karácsony, március 15-i megemlékezés, a Szív napja. Továbbá az évvárók és ballagás során a művelődési ház biztosít számunkra helyszínt. A Petőfi Sándor Általános Iskolával az együttműködés a nyílt tanítási órákon való részvétellel, illetve az elsős tanító nénik meghívása és bemutatkozása által valósul meg a Szülői Klub keretében. A Somogyi Károly Városi és Megyei Könyvtár Petőfi-telepi Fiókkönyvtárába minden nevelési évben ellátogatunk. A Szegedi Vadasparkba az állatok világnapja alkalmából kirándulunk, és érdekes foglalkozásokkal szerzünk ismereteket az állatokról. Az Acél Utcai Idősek Otthonával való kapcsolatunk során nevelési évente kétszer látogatunk el, hogy kedveskedjünk az ott lakóknak verssel, táncsal, énekekkel. A Csongrád-Csanád Vármegyei Pedagógiai Szakszolgálattal is kapcsolatban áll óvodánk. A körzeti védőnővel és a körzeti fogászattal is tartjuk a kapcsolatot. A Katolikus és a Református Egyház is tart hittan foglalkozást hetente a gyermekek számára. Az SZTE Fűvészkertbe lehetőségeink szerint ellátogatunk.

XVII.30. A TAGINTÉZMÉNYEK NEVELÉSI GYAKORLATA

	Szegedi ÓVI Petresi Utcai Óvodája
Címe:	6724 Szeged, Petresi u.1.
Csoportok száma:	4

Személyi feltételek, a nevelőközösség bemutatása:

Nyolc felsőfokú végzettségű, gyermekszerető óvodapedagógus, négy dajka és két pedagógiai asszisztens gondoskodik a gyermekek tartalmas mindennapjairól. Minden második napon az óvodában dolgozó óvodatitkár segíti a vezetői és az ügyviteli munkát. Az udvar rendezettségéről udvaros gondoskodik. Mindennapi nevelőmunkánkat a magatartási és beilleszkedési problémákkal küzdő gyermekeknél fejlesztőpedagógus, a sajátos nevelési igényű gyermekek esetében gyógypedagógus, továbbá logopédus és pszichológus segíti. Alkalmazotti közösségünket jellemzi a folyamatos megújulás igénye, hogy a gyermekek alap- és speciális képességeinek kibontakoztatása, megsegítése, valamint együttes, mikrocsoportos és differenciált egyéni fejlesztése óvodán belül megvalósuljon. A különböző tevékenységek során az egyéni bánásmód elvét alkalmazzuk. Pedagógiai beállítottságunkra jellemző az őszinte, szeretetteljes odafordulás, a bátorító nevelés filozófiájának mindennapos megjelenítése, mellyel elősegítjük a gyermekek fejlődését. Együttérzéssel, segítőkészséggel, toleráns magatartással fordulunk a gyermekekhez, különös tekintettel a hátrányos helyzet és a különbözőségek ellensúlyozására. A gyermekek érdekében a családokkal igyekszünk bizalom alapuló kapcsolatot kialakítani. Nyitottak vagyunk a szülőkkel való kommunikációra, az együttnevelésre.

Tárgyi feltételek:

Óvodánk a Rókusi körút mellett, egy ötszintes ház sor védelmében helyezkedik el. Minden csoport külön öltözővel és mosdóval rendelkezik. Két ebédlő teszi komfortossá a gyermekek étkezését. Egyedi színekkel rendelkező, esztétikusan és gyermekcentrikusan elrendezett, tágas, világos, meleget árasztó terek, csoportszobák várják a gyermekeket, ahol tartalmas, sokszínű játékokra van lehetőségük. A csoportokban kialakított mese-, kézműves-, mozgásos- és zenés terek, kuckók ösztönözik őket elképzeléseik megvalósítására. „Műhelyeink” a napi mikrocsoportos tevékenységek színteréül szolgálnak. Fejlesztőszobánk az egyéni fejlesztést, felzárkóztatást segíti. Az óvoda tárgyi feltételrendszere az intézmény optimális működéséhez megfelelő. Nevelőmunkánkat nemcsak a mozgásos tevékenységek megvalósításához szükséges eszközök („Bozsik-program” támogatásából éves szintű tornaeszköz felajánlás, Mozdáskotta alapkészlet, gimnasztikai labdák), hanem IKT eszközök is segítik (laptop, projektor, tablet).

Óvodánk tágas játszóudvara és a műfüves sportpályánk ideális a gyermekek mozgásigényének kielégítésére. Kihelyezett csúszdák, homokozók, kombinált mászókat várják a gyermekeket. Udvari játékokat a játéktárolóban elhelyezett eszközökkel, játékokkal gazdagítjuk.

A tagintézmény nevelési gyakorlatának bemutatása

A helyi nevelési gyakorlat elvezetése: „Mozgással az egészségért!”

Kiemelt cél:

- ❖ A mindennapi ritmus, harmónia alakításával, fejlesztésével és megerősítésével, a rendszeres mozgás komplex fejlesztő hatásaira építve a gyermekek egész személyiségének formálása. A gyermekek pozitív irányba való megsegítése mellett, rajtuk keresztül a szülők helyes gondolkodásmódjának, életmódjának és szokásrendszerének alakítására való figyelem

rairányítása.

Kiemelt feladatok:

- ❖ A változatos, játékos mozgáslehetőségek mellett a Magyar Gábor-féle Mozgáskotta Módszer, a PEK-torna és a „Bozsik-program” elemeinek beépítése a szervezett mozgáslehetőségekbe.
- ❖ Különböző mozgásfejlesztő játékokkal, eszközökkel és zenével, a rendszeres mozgásaktivitás fenntartásával közösségi nevelés, szociális képességek fejlesztése, együttműködési képesség fejlesztése, alkalmazkodóképesség fejlesztése.
- ❖ A mozgás által nyújtott tapasztalatok és a megszerzett ismeretek segítségével az értelmi és esztétikai készségek és képességek alakítása, fejlesztése.

Tagintézményi saját ünnepek, hagyományok:

Minden évszakban megismertetünk gyermekeinkkel egy-egy közösségi néphagyományt. Ősszel a „Szüreti mulatságon” a szüreti hagyományokat elevenítjük fel, „Dömötör- és Márton napon” a szülőkkel közös játékokat kezdeményezünk. Tél végén a „Farsangi mulatságon” eltemetjük a telet. Tavasszal pünkösdi királyt választunk, „királynét hordunk”, májusfát állítunk. Nyáron a „Szent Iván napi” tűzugrás hagyományát elevenítjük fel. Minden néphagyományunk a hozzá kapcsolódó népi rigmusok, mondókák, énekek, énekes játékok tanítására, népi ügyességi- és versenyjátékok játszására ad lehetőséget. A „Karácsony” és a „Húsvét” locsolkodás előkészületeiben veszünk részt, ezek varázsát meghagyjuk a családoknak.

Jó gyakorlatok, óvodai projektek:

„Huszár gyerek” – a hazafiságra nevelés, a szabadság fogalmának megértéshez vezető út elindítása. „Anyukámat meglepem” – Anyák napi köszöntés, melyen gyermekeink egyénileg köszöntik anyukájukat egy külön teremben. „Eltelt egy év, kettő, három” (évszázó játszó-délelőtt és búcsúztató) – a nevelési év lezárása, az óvodától búcsúzó gyermekeink közös játéka a szülőkkel. „Apukámat meglepem” – az édesapák és a gyermekek közös mozgásos versenyjátékával, maradandó élmény nyújtása.

A tagintézmény és a család kapcsolata:

Befogadás/beszoktatás:

Támogatjuk a „szülő befogadást”. A több napon át tartó együttlét eredményeként szülők és gyermekek együtt ismerhetik meg napirendünket, tevékenységeinket, szokás- és szabályrendszerünket, dolgozóinkat.

Az együttműködés formái:

A nevelési elképzeléseinket, a megvalósítást segítő célokat, feladatokat a csoportszobák előtti térben elhelyezett táblákon ismerhetik meg a szülők. Itt kapnak még helyet albumokba rendezve a versek, mesék, dalok, mondókák, a gyermeki alkotások, a környezeti projektek összefoglalói. A szülők tájékoztatást kapnak az óvoda, a csoport életével kapcsolatos eseményekről, elért eredményekről, választ kapnak a felmerülő kérdésekre. A fogadóórák biztosítják a gyermek egyéni fejlődésének, az esetlegesen felmerülő problémáknak a megbeszélését. Az ünnepeknek, a gyermeki élet jeles napjainak megszervezésében a családokkal aktívan együttműködünk – a gyermeki öröm, sikerélmény átéléséért. Az óvodapedagógusok és szülők közötti kapcsolattartás további formája az online levelezőrendszer, az óvodai szintű zárt facebook-csoport, valamint a zárt messenger-csoportok. Ezek a lehetőségeknek és a tartalomnak megfelelően segítik a tájékoztatást.

A tagintézmény külső kapcsolatai, az együttműködés tartalma:

A körzetünkben elhelyezkedő intézményekkel (két bölcsőde, három általános iskola) tartjuk a kapcsolatot. A bölcsődékben szülői értekezleten adunk ismertetést óvodánkról, meghívó átadásával hívjuk fel a figyelmet óvodánk „Ölelj át!” programjára. A beiratkozás előtt négy alkalmat biztosítunk a szülőknek és a gyermekeknek óvodánk meglátogatására, hogy megismerjék az óvoda tereit, amelyek a mindennapok biztonságát adják majd; a dolgozókat, akik segítik a gyermekeket a fejlődésük útján; a nevelési gyakorlatunkat, amely biztosítja a gyermekek számára az elindulást a szocializálódás, az önálló, önkifejező életük útján. Az iskolákkal többrétű a kapcsolattartás formája: rendezvényeken való részvételünk, iskolalátogatás a gyermekekkel, iskolabemutató a szülőknek a tanító nének által. Igyekszünk jó és folyamatos kapcsolatot ápolni óvodánk önkormányzati képviselőjével, aki évente nagylelkűen támogatja óvodánkat. Évente meglátogatjuk a Szegedi Fűvészkertet és a Vadasparkot élményszerző kirándulás keretén belül.

XVII.31. A TAGINTÉZMÉNYEK NEVELÉSI GYAKORLATA

	Szegedi ÓVI Széksósi Úti Óvodája
A tagintézmény címe:	6791 Szeged, Széksósi út 17.
Csoportok száma:	2

Személyi feltételek, a nevelőközösség bemutatása:

Az óvodánkba járó gyermekek sokoldalú, harmonikus fejlődését, gyermeki személyiség kibontakozását jól felkészült, tapasztalt, folyamatos önképzésre építő, gyermekszerető óvodapedagógusok látják el. A gyermekek életkorának és egyéni fejlettségüknek megfelelően az óvodapedagógusok és az alkalmazottak a gyermekközpontú, befogadó nevelési elvet követve támogatják, segítik, fejlesztik az óvodánkba járó gyermekeket.

Óvodánk dolgozói létszáma hét fő. Két óvodapedagógusnak van szakvizsgája (közoktatás-vezető és fejlesztőpedagógus).

Nevelőközösségünk több munkaközösségben is tevékenyen részt vesz: Tagintézmény-vezetők munkaközössége, Fejlesztő munkaközösség, Tehetséggondozó munkaközösség és Pedagógiai munkát segítők munkaközössége.

Két szakképzett dajka és egy pedagógiai asszisztens értékes segítői a nevelőmunkánknak. Az óvoda alkalmazotti közössége jól összehangoltan, nagy szakmai elhivatottsággal és gyermekszeretettel végzi munkáját.

Tárgyi feltételek:

Az óvoda épülete több, mint 100 éves, az 1950-es évek elejétől működik óvodaként.

Felújított, jól felszerelt óvodánk Kiskundorozsma központjában, könnyen megközelíthető főútcán helyezkedik el, családi házas környezetben. Az óvoda két csoportban fogadja a gyermekeket.

Az udvar és a közeli liget jó lehetőséget biztosít a szabad levegőn történő változatos mozgáshoz, játékhöz. Udvarunk 2011-ben lett felújítva. Az udvar egészét gumitégla borítja, kisebb beton és talaj áthidalással, telepített zöldnövényekkel. Az EU szabványnak megfelelő, jó minőségű fa és műanyag játékokkal rendelkező udvarunk sokféle mozgásformára alkalmas.

Az óvoda épülete a külső szerkezetet és a belső tereket tekintve korszerűnek, jónak mondható.

A csoportok jól felszereltek, játék- és foglalkozási eszközökkel bőségesen ellátottak. A csoportok mindegyikében esztétikus, praktikus bútorok, textíliák, szőnyegek, függönyök vannak. Óvodánk rendelkezik fejlesztő szobával.

Technikai berendezéseink korszerűek. A pedagógiai munkát segítik az IKT eszközök: asztali számítógép, laptop, mindkét csoportban tablet és okostelefon. Az óvoda rendelkezik sokfajta értelem- és mozgásfejlesztő eszközzel, játékkal.

A tagintézmény nevelési gyakorlatának bemutatása

A helyi nevelési gyakorlat elnevezése: „Csiribiri” kreatív ovi

Kiemelt cél:

- ❖ Valósuljon meg a gyermeki személyiség fejlesztése a művészetek, az ábrázolás eszközeivel olyan környezetben, ahol a vizuális önkifejezés lehetősége folyamatosan biztosítva van.

Kiemelt feladatok:

- ❖ A vizuális tevékenységek lehetőségének mindennapi biztosítása.
- ❖ A gyermekek alapkészségeinek, fejlődésének, önkifejezésének támogatása.

Tagintézményi saját ünnepek és hagyományok:

- ❖ Takarítási világnap
- ❖ Népmese napja
- ❖ Állatok világnapja
- ❖ Szüreti multság
- ❖ Márton-napi családi délután
- ❖ Egészség-nap
- ❖ Föld és víz világnapja
- ❖ Madarak és fák napja – családi délután
- ❖ Nyári ügyességi játékok
- ❖ Kisplasztika készítő verseny

Jó gyakorlatok, óvodai projektek:

- ❖ „Egészséges, mint a makk” egészség-hét

A tagintézmény és a család kapcsolata:

Befogadás/beszoktatás:

Az új gyermekek esetében a szülővel történő beszoktatásra augusztus utolsó két hetében van lehetőség. Szeptember első hetétől egyéni igényeknek megfelelően zajlik a beszoktatás, ahol a gyermekek fokozatosan kezdik az óvodai életet, de már szülő nélkül. A gyermekek egyéni igényeit figyelembe véve, egyénre szabottan, fokozatosan folytatódik a beszoktatás a beszoktatási idő végéig. A szülőkkel egyeztetjük az óvodában eltöltött időkeretet, ami a gyerekek egyéni igényeit szolgálja.

Az együttműködés formái:

- ❖ Évente háromszor szülői értekezletet tartunk, aktuális óvodai eseményekről, nevelési kérdésekről, programokról, ünnepekről.
- ❖ Egyéni fogadóórák keretében tájékoztatjuk a szülőket gyermekük óvodai életéről, egyéni fejlődési üteméről az egyéni fejlődési dokumentáció megismertetésével.
- ❖ Nyílt napon a leendő óvodások megismerhetnek az óvodával, óvodapedagógusokkal.
- ❖ Évente kétszer (ősszel és tavasszal) közösen, szülők-gyerekek együtt családi napon tevékenykedhetnek, kézműves foglalkozásokon vehetnek részt az óvodapedagógusok által szervezett programokon.
- ❖ Az óvoda mindkét csoportjának van zárt Facebook-csoportja, ezt a fórumot rendszeresen használják az óvodapedagógusok és a szülők.

A tagintézmény külső kapcsolatai, az együttműködés tartalma:

Célunk a partnerekkel való folyamatos, korrekt együttműködés. Törekszünk a jó szakmai és emberi kapcsolatok ápolására. Fontosnak tartjuk a partnerkapcsolatok optimális működtetését.

Bölcsőde – Közös szülői értekezletek, bölcsi bál.

Orczy István Általános Iskola és Jerney János Általános Iskola – Közös programok, szülői értekezletek.

Dorozsmai Petőfi Sándor Művelődési Ház és Könyvtár – Az általuk szervezett programokon, rendezvényeken való részvétel.

Katolikus egyház – hitoktatás.

Csongrád-Csanád Vármegyei Pedagógiai Szakszolgálat – Külső szakemberek bevonásával, segítségével a részképesség- és magatartási problémával küzdő, lassabb fejlődési ütemű, beszédproblémás gyermekeket az óvoda pszichológusával együttműködve vizsgálatra utaljuk.

Önkormányzati Képviselő – Támogatja az óvodát, részt vesz a családi rendezvényeken.

XVII.32. A TAGINTÉZMÉNYEK NEVELÉSI GYAKORLATA

	Szegedi ÓVI Szentmihályi Óvodája
A tagintézmény címe:	6710 Szeged, Móricz Zsigmond utca 16.
Csoportok száma:	3

Személyi feltételek, a nevelőközösség bemutatása:

Hat fő óvodapedagógus dolgozik három csoportunkban, mindegyikük felsőfokú végzettséggel. A nevelőmunkára összességében jellemző, hogy a csoportbéli párok nagy összhangban dolgoznak együtt, tudatosan terveznek, és megfelelő munkamegosztás folyik, mely kihat az óvoda működésére is. Munkánkat három dajka, egy pedagógiai asszisztens, egy óvodatitkár és egy udvaros segíti. Fiatalos nevelőtestületünk innovatív szemléletű, erősségünk a kreativitás. Fontos számunkra a fenntarthatóságra, a természet megóvására, az egészséges életmódra nevelés, mely meghatározza a mindennapi tervezőmunkánkat, s a gyermeki tevékenységek rendszerét. Alkalmazzuk a projektmódszert a jeles napok tartalmának feldolgozásában, s gyakran hasznosítunk újra különböző anyagokat.

Tárgyi feltételek:

Óvodánk falusias környezetben helyezkedik el, mely természetes élettérként biztosítja a gyermekek számára a szabad mozgás, játék és megfigyelés lehetőségét. Az udvarunk tágas, füves, sok zöldterülettel rendelkezik, amely ideális a természet közelségének megéléséhez. Madárbarát óvodaként saját madáretetőink és -itatóink vannak, melyek segítik a gyermekeket a környezettudatos szemlélet korai megalapozásában. Három kihelyezett odúnkban a gyermekek megfigyelhetik az énekesmadarak életmódját a költési időszakban.

Az óvoda csoportszobái családias hangulatúak, világosak és jól felszereltek. A különböző fejlesztőeszközök, játékok és vizuális nevelést támogató anyagok biztosítják a változatos és egyénre szabott fejlesztési lehetőségeket. Kedvező adottságokkal rendelkezünk, szép tágas, parkosított udvarunk van, mely a gyermekek szabad mozgásához ideális helyszínt biztosít. Egyedi sajátosságaink közé tartozik az óvoda elhelyezkedése: a városközpont közelében, mégis falusias jellegű környezetben, összetartó közösséggel rendelkezik. Az óvoda minden helyisége kellemes hangulatot áraszt, köszönhetően a színes gyermeki alkotásoknak, az ötletes, újrahasznosított anyagokból készített dekorációknak. Az SNI gyermekek számára a gyógypedagógiai, a BTMN gyermekeknek a fejlesztő foglalkozásokat és a logopédiai ellátást a fejlesztőszobában szervezzük meg, ehhez minden tárgyi feltétel rendelkezésünkre áll. A gyerekek szabad játékát a játéksarkok, kuckók kialakításával, jó minőségű konstrukciós játékok, bábok, társasjátékok, fejlesztő játékok választásának lehetőségével biztosítjuk. A mozgásfejlődésüket elősegítő eszközöket naponta használjuk. IKT eszközeinkkel színesítjük, gazdagítjuk a gyermeki tevékenységeket és a megismerési, tanulási folyamatokat: tablet, projektor, laptop.

A tagintézmény nevelési gyakorlatának bemutatása

A helyi nevelési gyakorlat elnevezése: „FÜRKÉSZŐ” – gyermekekkel a fenntarthatóság útján

Kiemelt cél:

- ❖ A gyermekekben alapozódjon meg a természeti és társadalmi környezethez fűződő pozitív érzelmi viszony, a környezettudatosság, az ökológiai szemléletmód, a környezetért vállalt felelősség érzése.

Kiemelt feladatok:

- ❖ A természet változásainak folyamatos megfigyeltetése, a gyermekek saját élményből származó tapasztalathoz juttatása saját környezetükben és séták, kirándulások, kísérletek biztosításával.
- ❖ A gyermekek megismertetése az anyagok újrahasznosításával, fokozatosan szoktatva őket környezetük megóvására, a takarékos szemléletre.
- ❖ A környezettudatos és ökológiai szemléletformálás kialakítása a családok aktív bevonásával, pozitív példamutatással.

Tagintézményi saját ünnepek és hagyományok:

Kiemelt eseményünk a szüreti multság, amely a helyi népi hagyományok felelevenítésén túl a közösségi élmény megélésének is fontos alkalmá. Az Állatok Világnapján kirándulást teszünk a Vadasparkba. Adventi barkácsdélutánon a szülők és a gyerekek együtt tevékenykednek újrahasznosítható alapanyagokból. A Föld Napja az óvoda kicsinosításáról szól, az „Egy gyerek-Egy virág” program alkalmával valósul meg óvodánk virágosítása. A hagyományosan minden évben megrendezésre kerülő Óvodabál a legnagyobb saját támogatói rendezvényünk. A Gyermeknap szintén kiemelt esemény: szabadtéri játékokkal, meglepetés vendégekkel ünnepeljük meg.

Jó gyakorlatok, óvodai projektek:

Minden évben megvalósítjuk a Szület projektet, Egészség projektet, Márton-napi rendezvényt, és Gyermeknap családi rendezvényt.

A tagintézmény és a család kapcsolata:

Befogadás/beszoktatás:

Óvodánk mindig nyitva áll az érdeklődő szülők előtt, az óvodánk iránti érdeklődőket szívesen fogadjuk. A már beiratkozott gyerekeket és szüleiket ismerkedő délutánra várjuk augusztus utolsó hetében. Családlátogatás lehetőségét ajánljuk fel a könnyebb befogadás érdekében. A befogadást rugalmasan, a szülőkkel egyeztetve, a gyermek szokásait és igényeit figyelembe véve, fokozatosan tervezzük meg. Lehetőséget biztosítunk a szülők jelenlétére, így együtt ismerkednek meg az új óvodai környezettel és szokásokkal.

Az együttműködés formái:

A napi személyes kapcsolaton kívül évente többször is szülői értekezlet formájában tájékoztatjuk a szülőket a gyermekcsoportban felmerülő, nevelést érintő témákról, a gyermekközösség aktuális nevelési feladatairól és az aktualitásokról. Évi két alkalommal fogadóórákat szervezünk, beszámolunk a gyermekek fejlődéséről, annak üteméről, mérési eredményeiről, kölcsönösen megosztjuk tapasztalataikat a szülőkkel. Online információs csatornáként zárt csoportokat működtetünk, ahol tájékoztatást adunk a csoportok egészét érintő történésekről, tudnivalókról, tervekről. Tavasszal nyílt napokat tartunk, ahol a szülők betekintést nyerhetnek az óvodánk mindennapjaiba. A jól működő Szülői Szervezetünk aktívan segíti óvodánk működését.

A tagintézmény külső kapcsolatai, az együttműködés tartalma:

A *Fekete István Általános Iskolával* és a *Szentmihályi Bölcsődével* a szoros szakmai kapcsolat segíti a különböző intézmények közötti átmenetet. A *Családok Átmeneti Otthonából* érkező gyermekek érdekében kiemelten fontosnak tartjuk a kölcsönös bizalmon és együttműködésen alapuló partneri viszony ápolását a családgondozókkal. A *Kövér Béla Bábszínház* bérletes előadásait látogatjuk a gyerekekkel. A *Somogyi Károly Városi és Megyei Könyvtár* gyermekeknek szóló programjaira rendszeresen eljárunk. A *Vadasparkba* évente kétszer ellátogatunk. A helyi sajátosságoknak és hagyományoknak megfelelően együttműködünk a *Szentmihályi Móríz Zsigmond Művelődési Házzal*, így tovább örizzük a szokásokat, megújítva és aktuálissá téve azokat. Fontos szakmai kapcsolatunk a *Csongrád-Csanád Vármegyei Pedagógiai Szakszolgálat*, akiknek támaszkodunk a segítségére olyan esetekkel kapcsolatban, amikor a szülő bizonytalan az iskolakezdéssel kapcsolatban, és a nehézségekkel küzdő gyermekek fejlesztésében. A védőnő rendszeresen látogatja intézményünket, egészségügyi és szűrésekkel kapcsolatos tájékoztatást oszt meg velünk. A fogorvosi szűrésre évente kerül sor. Madárbarát óvodaként rendszeresen működünk együtt a Magyar Madártani Egyesülettel.

XVII.33. A TAGINTÉZMÉNYEK NEVELÉSI GYAKORLATA

	Szegedi ÓVI Szerb Utcai Óvodája
Címe:	6771 Szeged, Szerb utca 159.
Csoportok száma:	3

Személyi feltételek, a nevelőközösség bemutatása:

Három csoportos óvodánk működését 12 fő alkalmazott látja el. 6 fő magasan képzett óvodapedagógusunk munkáját 1 fő pedagógiai asszisztens és 3 fő szakképzett dajka segíti. Nevelőközösségünk kiegyensúlyozott, nyugodt környezetet teremtve, kellő odafigyeléssel és szeretettel, gyermekközpontú szemlélettel valósítja meg a gyermekek nevelését. A napi működéshez kapcsolódó feladatokban segít bennünket 1 fő óvodatitkár és 1 fő udvaros. Nevelőtestületünkre jellemző a szakmai megújulásra való törekvés, a továbbképzéseken való részvétel, az önképzés igénye : „Így tedd rá!” program, „Sakkjátszótér” komplex képességfejlesztő program, „Robotika az óvodában” módszer. A hagyományos népi játékok kreatív módon történő gyakorlása már modern kori eszközökkel és módszerekkel valósul meg. Fontosnak tartjuk a gyermekeket megismertetni a különböző népi kézműves technikákkal. Óvodapedagógusaink aktívan vesznek részt az intézményi szintű munkaközösségek munkájában.

Tárgyi feltételek:

Szőregeen elhelyezkedő óvodánk tágas, nagyrészt pázsittal borított udvara minden évszakban biztosítja az önfeledt mozgás örömét a gyermekeknek. A változatos mozgásformák gyakorlását lehetővé teszik udvari játékaink, mozgásfejlesztő eszközeink: mászóka, csúszda, hinta, homokozó, futóbicikli, kismotor, roller, gólyaláb, labdák, focikapu, kosárpalánk, katapult, karikák, dobantó, tornaeszközök. Óvodánk épületében 3 galériás csoportszoba található, melyek tágasak, világosak, esztétikus, praktikus bútorzattal célszerűen berendezettek. A sok játék között modernnek és hagyományörzők is találhatóak, melyek az óvodáskorú gyermekek életkori sajátosságainak megfelelőek, és biztosítják a gyermekek szabad játékát, a játékba integrált tanulást és a komplex személyiségfejlődést. A nevelőtestület részére rendelkezésre állnak új típusú IKT eszközök – tabletek, színes nyomtató, laptop. A gyermekekkel együtt használt modern eszközök segítik a gyermekek sokoldalú, változatos módon történő képességfejlesztését, kreativitásuk kibontakoztatását.

A tagintézmény nevelési gyakorlatának bemutatása

A helyi nevelési gyakorlat elnevezése: „Búzavirág” – hagyományápoló komplex helyi nevelési gyakorlat

Kiemelt cél:

- ❖ A gyermekek harmonikus személyiségfejlesztése a néphagyományok megismertetése és ápolása által, a természet iránti fogékonyság megalapozásával, mely a nevelési folyamatban komplexen jelenik meg.

Kiemelt feladatok:

- ❖ Az innovatív nevelési- és tanulási folyamatok gyakorlati megvalósítása mellett a hagyományörző és nemzeti értékek átadása, a népi hagyományok ápolása, általuk a gyermeki személyiség sokoldalú kibontakoztatása.
- ❖ A helyi közösséggel való szoros együttműködés által a településrész hagyományainak ápolása, valamint az otthonról hozott hagyományok beépítése és kibővítése a családok aktív

segítségével és részvételével.

- ❖ Feladatunk a természethez szeretettel kötődő gyermeki személyiség alakítása, a népi hagyományok gazdag tárházából az élményeket adó és a cselekvésre készítő elemek kiválogatása, azoknak a nevelési folyamatba való beillesztése.

Tagintézményi saját ünnepek, hagyományok:

Népkultúránk, népi hagyományaink gazdag értékeinek átörökítését, a családokkal és a helyi közösséggel történő együttes megélését teszik lehetővé óvodai rendezvényeink. „Szüreti mulatságot” rendezünk családi nap keretében; részt veszünk a települési szintű „Márton-napi vigadalom” programjaiban; „Szent György napjához” kapcsolódóan népi hímzéseket gyűjtünk, melyekből kiállítást szervezünk; „Pünkösödölünk”; a családokkal együtt, közösen veszünk részt a „Szőregi Rózsaünnep” programjain, ahol a szőregi néphagyományok ápolására, közösségünk összetartozásának erősítésére nyílik lehetőségünk. A „Zöld” jeles napokhoz kapcsolódó programjaink, tevékenységeink a természethez fűződő pozitív érzelmek kialakulását, az élményeken keresztül történő szemléletformálást segítik: Állatok világnapja, Víz világnapja, a Föld napja, Madarak és fák napja.

Jó gyakorlatok, óvodai projektek:

- ❖ „Sakk a matematikában” – jó gyakorlat

A tagintézmény és a család kapcsolata:

Befogadás/beszoktatás:

Az óvodánk iránt érdeklődő családok részére még a beiratkozás előtt „Kukucska napokat” szervezünk, így biztosítva a lehetőséget, hogy a szülők és gyermekeik megismerkedhessenek a környezettel, a leendő pedagógusokkal. A nyár folyamán szeretettel fogadjuk a kiscsoportba készülők „Szárnybontogató” délelőtti játékra. A látogatások lehetőséget biztosítanak a gyermekek és a szülők számára, hogy egyéni igényeik szerint ismerkedjenek meg szokásainkkal. A befogadást rugalmasan, a szülőkkel egyeztetve, a gyermek szokásait és sajátosságait figyelembe véve tervezzük meg.

Az együttműködés formái:

Fontosnak tartjuk az aktív és folyamatos kapcsolattartást, mely a tapintatra épül, és elmélyül a közös programok, együttes tevékenységek által. Szülői értekezleteink interaktív, játékos formában valósulnak meg, ahol egy szülőket foglalkoztató aktuális téma feldolgozása mellett az adott időszakra szervezett programok és tudnivalók ismertetésére is sor kerül. Az egyéni fogadóórák alkalmával nyílik lehetőség a gyermek egyéni fejlődésének megbeszélésére, tanácsadásra, melynek gyakoriságát a szülő is kérheti. Online működő zárt csoportjaink segítik a gyors és széleskörű tájékoztatást (fényképek, videók, közlemények, plakátok). A helyi hagyományörző rendezvényekre a szülők bevonásával, együtt készülünk, a helyi és népi hagyományokat közös élményként éljük meg.

A tagintézmény külső kapcsolatai, az együttműködés tartalma:

Jó szakmai kapcsolatot ápolunk a Szőregi Bölcsődével és a Kossuth Lajos Általános Iskolával. Tartalmas együttműködésre törekszünk, rendszeresen szervezünk közös programokat: Mikulásvárás; Húsvéti tojásfadiszítás; „Gyermeknap forgatag”; bölcsőde „Őszi családi napja”; „Cinici muzsika” zenedélutánok a bölcsődéseknek; iskolai közös futóverseny; óralátogatás az iskolában; közös ünnepi készülődés az iskolával; rajzverseny; „Iskolahívogató”; „Majális”; „Szőregi rózsáünnep”.

Az élménydús programok érdekében kihasználjuk a város adta kulturális lehetőségeket: Móra Ferenc Múzeum; Kövér Béla Bábszínház; Szegedi Szimfonikus Zenekar; Szegedi Nemzeti Színház; Vadaspark; Fűvészkert. Kiemelten szoros kapcsolatot ápolunk a szőregi Tömörkény István Művelődés Házzal, az általuk szervezett programokon rendszeresen részt veszünk óvodásainkkal: Kamaravarázs; Truffaldino bábszínház; kiállítások; könyvtárlátogatás.

XVII.34. A TAGINTÉZMÉNYEK NEVELÉSI GYAKORLATA

	<h2 style="margin: 0;">Szegedi ÓVI Tarjáni Óvodája</h2>
A tagintézmény címe:	6723 Szeged, Bölcsőde utca 1.
Csoportok száma:	4

Személyi feltételek, a nevelőközösség bemutatása:

Négy csoportos óvodánkban 6 fő óvodapedagógus, ebből 2 fő szakvizsgás és 1 fő minősített, 4 fő dajka és 2 fő pedagógiai asszisztens látja el a gyermekek nevelését. 1 fő udvaros gondoskodik óvodánk udvarának rendezettségéről. Az óvoda működésével kapcsolatos adminisztratív teendőket 1 fő óvodatitkár segíti.

„Mozgásra hívogató” helyi nevelési gyakorlatunkat a mozgás iránti nagy elkötelezettséggel valósítjuk meg. Nevelőtestületünk befogadó szemlélettel rendelkezik. Pedagógiai feladatokban jól működő team-ek révén tudunk eredményesen együttműködni. Jó a szakmai kommunikáció, és az egymást segítő pedagógiai légkör az óvodánkban.

Tárgyi feltételek:

Óvodánk panel lakóházakkal körülvett, négy csoportos, földszintes óvoda. Az óvoda épülete 2022-ben teljes külső és belső felújításon esett át, így óvodánk korszerű és esztétikus környezetet nyújt a hozzánk járó gyermekeknek. Csoportszobáink tágasak, világosak, célszerűen és zsúfoltságmentesen berendezettek. Minden csoporthoz külön mosdóhelyiség és öltözőfolyosó tartozik. 84 négyzetméteres tornatermünk és modern mozgásfejlesztő eszközeink segítik a „Mozgásra hívogató” helyi nevelési gyakorlatunk megvalósítását. A gyermekek légzőszervi megbetegedéseinek prevencióját igyekszünk elérni a sószobai terápiánkkal.

2818 négyzetméteres, változatos talajborítású udvarral rendelkezünk. Minden csoport külön udvarrészsel, változatos, a korosztályi sajátosságoknak megfelelő mozgásfejlesztő játékokkal rendelkezik a gyermekek biztonsága érdekében.

A tagintézmény nevelési gyakorlatának bemutatása

A helyi nevelési gyakorlat elnevezése: „Mozgásra hívogató”

Kiemelt cél:

- ❖ Változatos mozgáslehetőségekkel és a Mozgáskotta módszer mindennapi alkalmazásával, korszerű mozgásfejlesztő eszközökkel a gyermekek értelmi, tanulási képességeinek és mozgáskészségének komplex fejlesztése.

Kiemelt feladatok:

- ❖ Játékos, sokoldalú mozgástevékenységek, egészségmegőrzés elősegítése és az ellenálló képesség növelése.
- ❖ A Mozgáskotta Módszer mindennapi alkalmazása és a PEK-torna elemeinek beépítése a mozgáslehetőségekbe.

Tagintézményi saját ünnepek és hagyományok:

- ❖ Ismerkedő játszódélelőtt a nyár végén.
- ❖ Állatok Világnapján kirándulás a Szegedi Vadasparkba.
- ❖ Családi délután, szüret – hagyományörzés.
- ❖ „Tök jó napok” – három napos programsorozat.
- ❖ Luca-napi búzaültetés.
- ❖ Farsangi ünnepély, télűzés.

- ❖ Vfi világnapja.
- ❖ Föld napja.
- ❖ Madarak, fák napja.
- ❖ Tehetséggondozó versmondó verseny.
- ❖ „Együtt sportol szülő-gyermek” sportvetélkedő.
- ❖ Év végi óvodai szintű kirándulás.

Jó gyakorlatok, óvodai projektek:

- ❖ „Mocorgó napok” szervezése heti egy alkalommal – szervezett, kreatív mozgáslehetőségek biztosítása a tornateremben.
- ❖ „Mozgáskotta Módszer” elemeinek beépítése a „Mocorgó napokba”.
- ❖ Játékos mozgáspályák kreatív és szabad gyakorlása ezeken a napokon.
- ❖ Szervezett mozgás foglalkozásokon megismert játékok gyakorlása.

A tagintézmény és a család kapcsolata:

Befogadás/beszoktatás:

- ❖ Az óvodai befogadás folyamatába bevonjuk a szülőket. A beszoktatás során a gyermek egyéni fejlettségi szintjéhez, lelkiállapotához igazodunk. Építünk a családi nevelésre, a család szokásaira, értékrendjére.

Az együttműködés formái:

- ❖ Szülői értekezletek évi 3 alkalommal.
- ❖ Fogadóórák igény és szükség szerint.
- ❖ Szülői Szervezet ülései.
- ❖ Óvodai ünnepélyek és rendezvények.
- ❖ Óvodai kirándulások.
- ❖ Kapcsolattartás közösségi médián keresztül zárt csoportban.
- ❖ Óvodai hirdetőtábla, személyes beszélgetések.

A tagintézmény külső kapcsolatai, az együttműködés tartalma:

- ❖ A Tünde Téri Bölcsődével évek óta szoros kapcsolatot ápolunk.
- ❖ Weöres Sándor Általános Iskolával sok közös programot szervezünk.
- ❖ Dr. Waltner Károly Otthon óvodás kis lakóit évek óta szeretettel neveljük.
- ❖ A Király-König Péter Zeneiskolával évek óta tartó kapcsolatunk van.
- ❖ A Szegedi Vadasparkba minden évben egy alkalommal ellátogatunk, az „Állatok világnapján”.
- ❖ A Grimm-Busz Színház havi rendszerességgel látogat el óvodánkba.
- ❖ Partneri kapcsolatot ápolunk a Szegedi Környezetgazdálkodási Nonprofit Kft.-vel.
- ❖ Nyaranta ellátogatunk a Móra Ferenc Múzeum aktuális kiállításaira.
- ❖ Kiváló kapcsolatunk van Mészáros Tímea kutyaterapeutával, a kutyaterápiás szolgáltatóval.

XVII.35. A TAGINTÉZMÉNYEK NEVELÉSI GYAKORLATA

 Szegedi Óvi Tisza-parti Óvodája	Szegedi ÓVI Tisza-parti Óvodája
A tagintézmény címe:	6726 Szeged, Alsó-kikötő sor 2-4.
Csoportok száma:	8

Személyi feltételek, a nevelőközösség bemutatása:

A tagintézmény-igazgató mellett, 16 fő óvodapedagógusunk között az elhivatott pályakezdő és a nagy tapasztalattal rendelkező gyakorlott pedagógus egyaránt jelen van. Ez biztosítja a szakértelem és az innováció összhangját nálunk. Nevelőtestületünkben a hitelesség, az őszinteség, a pontosság és a példaadás az iránymutató, mely párosul a türelemmel, megértéssel, elfogadással és életörömmel. A mindennapi munkánkat kooperatív, komplexitásra törekvő gondolkodás jellemzi. A nevelőtestület átittudja az irányadó a pedagógiai asszisztensek segítő munkájában is.

A nevelésünkben az egészségtudatosság illetve a természet óvó-védő szemlélete meghatározó. Ezt a megközelítést a technikai dolgozók is képviselik.

A Magyar mozgáskotta módszert minden óvodapedagógusunk elsajátította, és folyamatosan alkalmazza.

Több óvodapedagógusunk rendelkezik olyan szakirányú végzettséggel, mely a helyi nevelési gyakorlatunkat támogatja.

Nevelőtestületünkben igény van az állandó megújulásra, az élethosszig tartó tanulásra. Előnyben részesítjük a helyi nevelési gyakorlatot segítő szakmai továbbképzéseket.

A tagintézmény szintű "Zöldike" Környezetvédő Szakmai Műhelyünk célja a környezettudatos nevelés hatékonyságának növelése.

Valamennyi városi szintű szakmai munkaközösségbe aktívan bekapcsolódunk. Az itt szerzett ismereteiket megosztjuk, és beépítjük a munkánkba.

Tárgyi feltételek:

Óvodánk a Tisza ártéri erdő és az újszegedi Erzsébet Liget szomszédságában helyezkedik el, megközelíthető tömegközlekedéssel és kerékpárral egyaránt. Az Európai Unió előírásainak megfelelően, részben felújított, kétszintes, kúria jellegű épületünk 8 csoportszobával, 5 gyermekmosdóval rendelkezik, melyek területe változó. Mindezt figyelembe véve alakulnak a csoportlétszámok. A tornaszobánk felszereltsége kielégíti a sokoldalú mozgásfejlesztés lehetőségeit. A hagyományos tornaszereken kívül Wesco-, Greifswald- és a Magyar Mozgáskotta eszközparkja áll rendelkezésünkre. A sósobánk a sőtégla mellett a Somadrin oldat párologtatásával éri el az egészségre jótékony hatását. Udvarunk a gyermeklétszámot tekintve kis alapterületű játékdvar, kisebb kertrésszel, komposztálóval. A tér részben aszfalttal borított, melyen jól használhatók a gyermekkerékpárok. A nagyobb gyepszönyeggel borított területen, mozgásfejlesztő játékeszközök, homokozók segítik a szabad játékot. Rendszeres játéktérként az Erzsébet Liget, a Tisza ártere és a közeli játszóterek adta lehetőségeket is kihasználjuk. Eszköztárunkat fejlesztőjátékokkal, a csoportban kezdeményezett tevékenységeket segítő eszközökkel, valamint hangszerekkel, informatikai eszközökkel – táblagép, projektor – folyamatosan bővítjük.

A tagintézmény nevelési gyakorlatának bemutatása

A helyi nevelési gyakorlat elnevezése: „Víz, víz, tiszta víz” – mozgással az egészségért

Kiemelt cél:

- ❖ A testi-, lelki-, szociális harmónia megteremtése sok mozgással és a környezettudatos szemlélet alakításával.

Kiemelt feladatok:

- ❖ Optimális fejlődés segítése intenzív és sokoldalú mozgással, mely a kondicionális és kognitív képességek fejlesztését helyezi előtérbe.
- ❖ Holisztikus szemléletű, környezettudatos gondolkodásmód alakítása változatos tevékenykedtetéssel, rendezvények szervezésével, kiállítások megrendezésével.
- ❖ A testi-, lelki-, szociális harmónia feltételeinek megteremtése a sósobai tevékenységekkel, a rendszeres zöldség-gyümölcs fogyasztással, az ártéri erdő és az Erzsébet liget klímájának kihasználásával és a harmonikus környezet létrehozásával.

Tagintézményi saját ünnepek és hagyományok:

- ❖ Egészségtudatos szemléletünket támogatva egy egészség-hét keretében olyan óvodaszintű rendezvényt szervezünk, mely az óvodások mellett a családjaikat is megmozgatja.
- ❖ Az iskolába készülő óvodásainknak tavasszal játékos vízi vetélkedőt rendezünk.
- ❖ Mindennapjainkat mozgalmas családi napok, játszóházak színesítik.
- ❖ Környezettudatos szemléletünket környezetvédő projeket támogatják, melyek nevelési évenként más-más jeles napokat céloznak meg.
- ❖ A Népmese napját meseelőadással ünnepeljük.
- ❖ Kulturális programok: színház, bábszínház, koncert, múzeum, könyvtár, tudástár stb. látogatása a csoportokkal.

Jó gyakorlatok, óvodai projektek:

- ❖ A Magyar Mozgáskotta módszer gyakorlatait Magyar Gábor a tagintézményünkben fejlesztette ki és tesztelte, melyet azóta heti rendszerességgel, egymásra épülő gyakorlatként alkalmazunk.
- ❖ Az egészség-hetünk elsődleges célja minden ősszel a sport megszerettetése.
- ❖ Tagintézményünk a „Zöld óvoda” és a „Madárbarát óvoda” cím birtokosa, így az ide vonatkozó feladatok mentén valósítjuk meg környezetvédelmi projektjeinket.

A tagintézmény és a család kapcsolata:

Befogadás/beszoktatás:

Tavasszal nyílt napokat tartunk – szervezett játszódélután formájában – az érdeklődő családoknak. Itt megismerkedhetnek az óvodával, tájékozódhatnak a beiratás előtt. Augusztusban közös játékos délelőtti tevékenységet szervezünk a leendő csoportokban, ahol az óvodapedagógusokkal, a dajkával, a gyermekekkel a saját csoportszobájukban játszhatnak. A beszoktatás a szülőkkel együtt történik.

Az együttműködés formái:

Szülői értekezletet tartunk évente három alkalommal. Itt tájékoztatjuk a szülőket a gyermekcsoportban felmerülő, nevelést érintő témákról, a gyermekközösség aktuális nevelési feladatairól, csoportszintű fejlődésük üteméről. Ezen kívül megbeszéljük az aktuális programokat, feladatokat.

Fogadóórát tartunk félévente egy-egy alkalommal. Céljünk a gyermek fejlődésének nyomon követése, a szülők és a pedagógusok nevelésének összehangolása, a szülői szerep támogatása, megerősítése.

Zárt online felületek működnek minden csoportban. Itt a családok betekinhetnek az óvoda mindennapjaiba, gyorsan és hatékonyan cserélünk információkat.

A tagintézmény külső kapcsolatai, az együttműködés tartalma:

Széleskörű a kapcsolatrendszerünk a Szegedi ÓVI tagintézményeivel, környékbeli bölcsődékkel, iskolákkal, szakmai szolgáltatókkal. A mozgás terén a Városi Sportuszoda, Magyar Gábor és a Goodwill Pharma Szeged Egyesület segíti munkánkat. A környezetvédelem terén a Madarász Ovival, a Magyar Madártani Egyesülettel és a Szegedi Környezetgazdálkodási Nonprofit Kft.-vel állunk kapcsolatban. Továbbá együttműködő partnerünk a Szegedi Vadaspark, a SZTE Fűvészkert, a Szegedi Nemzeti Színház, a Kövér Béla Bábszínház, a Móra Ferenc Múzeum és más kulturális intézmények és civil szervezetek.

XVII.36. A TAGINTÉZMÉNYEK NEVELÉSI GYAKORLATA

	Szegedi ÓVI Toldy Utcai Óvodája
A tagintézmény címe:	6720 Szeged Toldy utca 4.
Csoportok száma:	6

Személyi feltételek, a nevelőközösség bemutatása:

Nevelőközösségünk sokrétűen és magas színvonalúan képzett. Képzettségünk: 2 fő gyakorlatvezető mentorpedagógus, 2 fő tanítói, 2 fő közoktatás-vezetői, 1 fő fejlesztőpedagógus, 3 fő „Így tedd rá” alapképzés, 1 fő gyermekdráma csoportvezető alapképzés, 1 fő Diabmentor képzés, 1 fő PEK-torna végzettség, 1 fő gyermek sportedző. A testületünk innovatív, nyitott minden újdonságra, szívesen próbálunk ki új módszereket. Jelenleg is több óvodapedagógusunk továbbképzéseket végez. A megszerzett új ismereteket igyekszünk beépíteni a mindennapi nevelési gyakorlatunkba.

Tárgyi feltételek:

Az óvodához nagy alapterületű játszóudvar tartozik, amely elegendő teret biztosít a gyermekek mozgásigényének kielégítéséhez. Parkosított udvarunkon hálóval fedett labda- és közlekedési pályánk gazdagítja a gyerekek játszóterét. További mozgásfejlesztő eszközeink a mászókomplexum, a lengőhíd és egyéb készségeket fejlesztő játékok. Járműparkunk kialakításánál figyelembe vettük az eltérő korosztályú gyermekek képességeit és igényeit. Megtalálható járműveink: futóbicikli, kis motor, háromkerekű- és kétkerekű bicikli, rollerek valamint egyéb különleges járművek.

Tágas és jól felszerelt tornateremmel rendelkezünk, ahol sokféle speciális mozgásfejlesztő eszköz és tornaszer segíti a szervezett nagymozgást (pl.: Mozgáskotta).

A csoportszobákban sokféle logikai, figyelmet és megfigyelőképességet, nagymotoros és finommotoros képességet, kreativitást fejlesztő játék áll a gyerekek rendelkezésére.

Pedagógusaink munkáját segítő IKT eszközeinket folyamatosan bővítjük, a csoportokban tabletek, zenelejátszók is színesítik a tevékenységeket.

A tagintézmény nevelési gyakorlatának bemutatása

A helyi nevelési gyakorlat elnevezése: „Mozgáskaland”

Kiemelt cél:

- ❖ Az óvodánkba járó gyermekek legyenek mozogni szerető testben és lélekben egészségesek. Rendelkezzenek szerteágazó mozgáskultúrával, emellett valósuljon meg a gyermekek sokoldalú, komplex személyiségfejlesztése.

Kiemelt feladatok:

- ❖ Kiemelt feladatunknak tekintjük, hogy a mozgásos tevékenységek által alakuljanak és bővüljenek tapasztalataik a közvetlen és közvetett környezetükről.
- ❖ A különböző mozgásformák megismertetésével elősegítjük a sokoldalú kognitív folyamatok alakulását.
- ❖ Gyermekeink aktív kíváncsisággal, bátran vegyenek részt a változatos mozgásos tevékenységekben.

Tagintézményi saját ünnepek és hagyományok:

- ❖ Őszi Fesztivál
- ❖ Mikulás futás

- ❖ Karácsonyi koncert
- ❖ Télkergetés
- ❖ Majális – májusfaállítás táncchással
- ❖ Családi délután
- ❖ Apák napja
- ❖ Sport-kóstoló
- ❖ Választható globális természetóvó napok, Állatok, Víz, Föld világnapja, Madarak és Fák napja

Jó gyakorlatok, óvodai projektek:

- ❖ „Egészségünkért ovihét” projekt: három héten át, az egészség minden területét átölelő változatos csoportprogramok zajlanak különböző mozgásos tevékenységekkel színesítve, melyet óvodai szintű családi rendezvény zár le.
- ❖ „Családi gyermeknap” projekt: a családok bevonásával zajló ügyességi, mozgásos, játékos nagyszabású program.

A tagintézmény és a család kapcsolata:

Befogadás/beszoktatás:

Az érdeklődő családokat gyermekeikkel együtt szeretettel fogadjuk tavaszi nyílt napjainkon, így időben elkezdődik a kölcsönös ismerkedés, mely az óvodaválasztás, később pedig a befogadás egyik legfontosabb feladata.

A befogadás menetét előzetes szülői értekezleten beszéljük meg. A folyamatot nyár végén lépcsőzetesen, szülőkkel együtt bonyolítjuk, fokozatosan növelve a szülői távollét idejét. Folyamatosan kooperálunk, egyedi problémák esetén segítő beszélgetéseket folytatunk a szülőkkel. Arra törekszünk, hogy az óvodai szokásrendszer a maga szocializációs közegével kiegészítse a családi nevelést, és növelje a gyermekek biztonságérzetét, én-erejét, ezzel segítse a szülőket is.

Az együttműködés formái:

A gyermekek jelentős időt töltenek az óvodában, ezért a szülők számára rendkívül fontos a folyamatos informálódás mindennapjaikról, fejlődésük alakulásáról. Ennek szinterei a következők:

- ❖ A félévi, illetve az előírt alkalmakon túli, igény szerinti fogadóórák személyesen, video chaten, esetleg telefonon.
- ❖ Információmegosztás az interneten keresztül képek, szöveges tájékoztatók és videófelvételek formájában (e-mail, Messenger, közös zárt Facebook-csoport, Google drive).
- ❖ A szülők aktív részvételére alapozó, informatív szülői értekezletek tartása.

Az óvodai életbe különféle családi napokon vonjuk be az anyukákat, apukákat vagy az egész családot. Például interaktív délutánon; közös dramatizáláskor, barkácsoláskor; vidám, vagy épp meghitt programok alkalmával.

A tagintézmény külső kapcsolatai, az együttműködés tartalma:

Nevelési gyakorlatunk fontos része a külső tapasztalatszerzés, ezért különböző interaktív foglalkozásokat szervezünk az óvodán kívüli helyszínekre:

- ❖ Somogyi Károly Városi és Megyei Könyvtár
- ❖ Móra Ferenc Múzeum
- ❖ Kövér Béla Bábszínházban (kamarateremben a kicsikkel is)
- ❖ Vadasparkba zoo pedagógiai, állatvédelem, gondoskodás témájában
- ❖ Fűvészkertbe fenntartható fejlődés témakörében
- ❖ Hammido Alapfokú Művészeti Iskola karácsonyi koncertje és hangszerbemutatója
- ❖ Különböző Sport Egyesületek

Több bölcsődével van szorosabb kapcsolatunk, ahol részt veszünk óvodabemutató szülői értekezleteken, szakmai megbeszéléseken. Több iskolával minden évben iskolabemutató szülői értekezletet szervezünk. Az iskolába hívogató Gergely járást a SZTE Gyakorló Gimnázium és Általános Iskolával, óralátogatást és iskolalátogatást az SZTE Gyakorló Gimnázium és Általános Iskolával és az SZTE Juhász Gyula Gyakorló Általános és Alapfokú Művészeti Iskolával valósítunk meg.

XVII.37. A TAGINTÉZMÉNYEK NEVELÉSI GYAKORLATA

	<p>Szegedi ÓVI Tünde Téri Óvodája</p>
A tagintézmény címe:	6723. Szeged, Tünde tér 1.
Csoportok száma:	6

Személyi feltételek, a nevelőközösség bemutatása:

Hat vegyes csoportban 12 óvodapedagógus, 6 dajka, valamint 2 pedagógiai asszisztens látja el a gyermekek nevelésével, gondozásával kapcsolatos teendőket.

Óvodánk minden pedagógusa nyitott az új pedagógiai módszerekre, az inkluzív, differenciáló pedagógia megvalósítására, a folyamatos szakmai megújulásra, önképzésre. Szakmai-módszertani képzéseken folyamatosan vesznek részt a kollégák különböző témákban: DIFER-mérés, gyermeki agressziókezelés, szabad játék, mozgás kiemelt szerepe a gyermekfejlődésben, egyéni bánásmód, hátránycsökkentés speciális módszertana.

Óvodánkban a kiemelt figyelmet igénylő gyermekek (SNI, BTMN) differenciált fejlesztését külső szakemberekkel (gyógypedagógus, pszichológus, fejlesztőpedagógus, logopédus) való folyamatos konzultálással, együttműködéssel, valósítjuk meg.

A 20 éve nagy sikerrel működő bábcsoportunk a pedagógiai programunkban meghatározott ünnepek, jeles napok alkalmával, színvonalas bábelőadásokkal, meseszínházzal kedveskedik óvodásainknak, teszi színesebbé, élményszerűvé a tanulási folyamatokat, ünnepeket.

Tárgyi feltételek:

Óvodánk Tarján lakótelep frekventált részén, mégis a forgalom zajától elzárva található, csendes helyen, panel környezetben. Helyi közlekedési eszközökkel, autóval egyaránt könnyen megközelíthető. 2019-ben fejeződött be az óvoda külső és belső felújítása, a 21. századnak megfelelő, esztétikus épületet vehettünk birtokunkba. Óvodánk energetikai rendszerét napelemekkel és klímaberendezésekkel korszerűsítették.

A gyermekeket hat jól felszerelt csoportszoba várja, fejlesztő játékokkal és informatikai eszközökkel. Az óvoda informatikai eszközállománya az évek során 6 tablettel bővült, így minden csoportban hatékonyan tudjuk alkalmazni a modern kor eszközét a mindennapokban. A helyi nevelési gyakorlatunk megvalósításához megteremtjük az eszközöket: természettel kapcsolatos szakkönyvek, szelektív hulladékgyűjtő, játékos kísérletek eszközei, stb. Tágas előterünkben modern öltözőszekrények, cipős szekrények találhatóak. Óvodánk nagyméretű, jól felszerelt tornateremmel, illetve modern fejlesztőszobával és só-szobával is rendelkezik.

Az udvarunk tágas, nagyobb részben füves, árnyékos, homokos, kisebb részben modern, felújított kőburkolattal fedett, folyamatosan bővülő, modern udvari játékeszközökkel.

A tagintézmény nevelési gyakorlatának bemutatása

A helyi nevelési gyakorlat elnevezése: „Tündérkert Napraforgó” – külső világ tevékeny megismerése

Kiemelt cél:

- ❖ Célunk támogatni az érzelmekben gazdag, kiegyensúlyozott, nyitott, érdeklődő, gyermeki személyiség kialakulását, akik képesek felfedezni a természet szépségeit, értékeit, és tevékenyen óvják is azokat.

Kiemelt feladatok:

- ❖ Játékos módon, tapasztalati síkon megszerzett ismereteik kapcsán megláttassuk a

gyermekkel az ok-okozati összefüggéseket, segítjük őket, hogy ismereteiket változó körülmények között is képesek legyenek alkalmazni.

- ❖ Lehetőséget teremtünk a gyermekek önálló véleményalkotására, elősegítjük döntési képességeik fejlődését, kreatív személyiségük kibontakoztatását.
- ❖ Megismertessük a gyermekeket közvetlen lakókörnyezetük értékeivel, kulturális, természeti szépségeivel, erősítve a szülőföldhöz való kötődésüket.

Tagintézményi saját ünnepek és hagyományok:

- ❖ Szüreti délután – családi program.
- ❖ Zene világnapja – Szegedi Szimfonikusok koncertje.
- ❖ Állatok világnapja – interaktív játékos foglalkozás.
- ❖ Márton nap – lámpás felvonulás.
- ❖ Víz világnapja – játékos kísérletek a vízzel.
- ❖ Föld napja – a gyermekek egy héten keresztül különböző tevékenységekben, munkaformákban ismerkednek a Földdel, a talajjal, az élő környezettel.
- ❖ Madarak, fák napja – fészeképítés fadarabokból, termésekből, levelekből.
- ❖ Szeged napja – séta Szeged belvárosában.
- ❖ Környezetvédelmi világnap – „Semmiből valamit!” kiállítás szervezése újrahasznosítható alapanyagból készült alkotásokból, környezettudatos magatartás alakítása.

Jó gyakorlatok, óvodai projektek:

- ❖ Szüreti multság, Állatok világnapja, Víz világnapja, Föld világnapja, Gyermeknap program sorozat.
- ❖ Óvodai bábcsoport előadásai – óvodapedagógusok által sikeresen bemutatott bábdarabok segítik egyes pedagógiai témák, problémák feldolgozását a gyerekek számára.
- ❖ Játékos kísérletek.

A tagintézmény és a család kapcsolata:

Befogadás/beszoktatás:

Minden évben tavasszal, a nyílt napok alkalmával a leendő kiscsoportosok és szüleik betekintést nyerhetnek az óvodai csoportok életébe. A gyermekek és a szülők már a nyár folyamán, játszódélutánon ismerkedhetnek az óvodával, az óvoda dolgozóival, és az első napokban lehetőség van az anyás beszoktatásra, vagy az óvodában való tartózkodás időtartamának fokozatos emelésére. A beszoktatást nem kötjük időponthoz és időtartamhoz, ez egy folyamat. Figyelembe vesszük, hogy minden gyermek más, másképp éli meg az elválást. A gyermekek nevelésében igyekszünk segítő, támogató partnerként részt venni. Alkalmazkodunk a szülők és a gyermekek igényeihez.

Az együttműködés formái:

Egy nevelési évben 3 szülői értekezletet tartunk, ahol a legfontosabb témákat beszéljük meg. A fogadóórák lehetőséget adnak olyan információk cseréjére, amelyek a gyermekkel kapcsolatosak és bizalmas jellegűek. Továbbá minden évben két alkalommal itt tájékoztatjuk a szülőket gyermekük fejlődéséről. Online térben zárt Facebook-csoportokat működtetünk, online fogadóórákat tartunk.

A tagintézmény külső kapcsolatai, az együttműködés tartalma:

- ❖ Több általános iskolával jó kapcsolatot ápolunk, minden évben nyílt órákon, iskolai ünnepeken veszünk részt a nagycsoportos gyerekekkel.
- ❖ Óvodánk csatlakozott az Úszó Nemzet Programhoz.
- ❖ Óvodánk rendszeresen ellátogat a Vadasparkba.
- ❖ A Fűvészkertbe is nagy szeretettel látogatunk el a csoportokkal az ott szervezett programokra.
- ❖ A Kövér Béla Bábszínház és a Nemzeti Színház előadásait alkalmatosan látogatjuk.
- ❖ A Somogyi Károly Városi és Megyei Könyvtár Csillag Téri Fiókkönyvtárba a nagycsoportos gyerekekkel rendszeresen járunk.
- ❖ Minden évben csoportonként kirándulásokat szervezünk.

XVII.38. A TAGINTÉZMÉNYEK NEVELÉSI GYAKORLATA

	<p>Szegedi ÓVI Újvidéki Utcai Óvodája</p>
A tagintézmény címe:	6729 Szeged Újvidéki u. 6.
Csoportok száma:	3

Személyi feltételek, a nevelőközösség bemutatása:

Óvodánk személyi ellátottsága a színvonalas működéshez biztosított. Mindhárom csoportban két szakmailag jól képzett óvodapedagógus és egy dajka látja el a nevelőmunkát. Ezen felül pedagógiai asszisztens, fejlesztő pedagógus, logopédus, gyógypedagógus is segíti magas színvonalú nevelő-fejlesztő tevékenységünket. A kollégák között van, aki fejlesztő szakvizsgával, szaktanácsadói végzettséggel rendelkezik. A külső és belső tudásmegosztás lehetőségeit kihasználva törekszünk ismereteink bővítésére. Szinte minden kolléga tagja valamilyen városi szakmai munkaközösségnek, amely bővíti látásmódunkat, tudásunkat.

Tárgyi feltételek:

Óvodánk Szeged déli részén, Kecskés-telepen működik, jól megközelíthető helyen, barátságos környezetben. Klebelsberg típusú épület, amely megfelelő adottságokkal rendelkezik az óvodai élet számára, esztétikumával jól beleilleszkedik a családi házakkal körülvett környezetbe. Az épület belső terében három csoportszoba, öltözők, mosdók, étkező, fejlesztőszoba segítik a nyugodt, biztonságos, otthonos légkör megteremtését. Az óvoda udvara tágas, árnyékos és napszerű részek váltják egymást. A játékeszközök fából készültek, amelyek nagyban hozzájárulnak az esztétikus, biztonságos környezet kialakításához. A gyermeki gondolkodást és képzeletvilágot támogató környezetet igyekszünk kialakítani az udvar és a kert különböző pontjain felépített „Tündérkertek”, „Manólakok” segítségével is. Az óvoda emberi, tárgyi környezetére a környezettudatos szemléletmód jellemző. A művészeti neveléshez szükséges eszközök a rendelkezésünkre állnak, törekszünk az eszköztárunk bővítésére.

A tagintézmény nevelési gyakorlatának bemutatása

A helyi nevelési gyakorlat elnevezése: „Gyökerek és szárnyak” óvodai gyakorlat az érzelmi intelligencia fejlesztésére a bátorító pedagógia és a művészetek eszközeivel

Kiemelt cél:

- ❖ Célunk megalapozni, megerősíteni azokat a készségeket, képességeket, attitűdöt, amelyek a gyermekeket hozzásegítik ahhoz, hogy harmóniában éljenek önmagukkal és környezetükkel, képesek legyenek megküzdeni a konfliktusokkal önmaguk feladása nélkül, ezzel is támogatva a pozitív életszemlélet kialakulását.

Kiemelt feladatok:

- ❖ Az érzelmi intelligencia fejlesztése mesékkel, a drámapedagógia és a zene eszközeivel.
- ❖ Esztétikai, vizuális, képi- és művészeti hatásokkal a személyiség komplex fejlődésének segítése.
- ❖ A bátorítás és bizalom elvére alapozva az önismeret, önbizalom támogatása.

Tagintézményi saját ünnepek és hagyományok:

- ❖ Próbatételek - népmese napja: bábelőadás, próbatételek, sárkányröptetés, bátorság korona megszerzése.

- ❖ Zene világnapja: hangszerekkel való ismerkedés, komolyzenei koncert látogatása.
- ❖ Szüreti multság: népi hagyományok felelevenítése, szüret, mustkészítés, népi játékok, táncház.
- ❖ Márton nap: Szent Márton történetének megismerése, lámpás felvonulás, népi libás játékok.
- ❖ Boldogság napja: "Boldog Óvoda" programok.
- ❖ Madarak-fák-föld napja: kertgondozás, rendezés, virágok ültetése, madárházak kihelyezése.

Jó gyakorlatok, óvodai projektek:

- ❖ Új típusú szülői értekezlet – jó gyakorlat: Szülőkkel történő kommunikáció és az együttműködés új formáinak kiépítése.
- ❖ „Szép nap ölelj most engem” – projekt: Optimista életszemlélet kialakítása, pozitív én-kép, a szeretet, magabiztosság, az egymásra való odafigyelés, önmaguk és mások tiszteletének erősítése.
- ❖ "Szüreti multság" – projekt: A népi hagyományok, szokások megismertetése, elmélyítése, értékorientáció támogatása.
- ❖ "Márton nap" – projekt: Közösségi érzés erősítése, egymásra figyelés, népi hagyományok őrzése.
- ❖ "Próbátételek napja" – projekt: A népmesék segítségével az érzelmi intelligencia fejlesztése, megküzdési stratégiák és módok megismerése.

Működő óvodai programok:

- ❖ Óvodánkban 2017- óta működik a "Boldog Óvoda" program. Ennek célja az optimista életszemlélet kialakítása, pozitív én-kép, a szeretet, magabiztosság, az egymásra való odafigyelés, önmagunk és mások tiszteletének erősítése.

A tagintézmény és a család kapcsolata:

Kölcsönös bizalom alapuló, nyílt és őszinte együttműködés keretében képzeljük el az óvoda és a család kapcsolatát.

Befogadás/beszoktatás:

A beiratkozás előtti időszakban lehetőséget adunk személyes találkozásra egy „Ismerkedő délután” keretében. A felvételt nyert gyermekek szüleinek szülői értekezlet útján nyújtunk bővebb információt, ez jó alkalmat teremt a megismerkedésre. A beszoktatás, befogadás időszaka nagyon fontos a gyermekek, a családok és az óvoda életében is. Fontosnak tartjuk az őszinte, bizalomra épülő kommunikációt a családokkal. Így a gyermekekre, családra szabott, rugalmas óvodakezdés és befogadás tud megvalósulni. Támogatjuk a „szülő” beszoktatást, amelyet előzetes beszélgetések, esetleg családlátogatások tudnak segíteni.

Az együttműködés formái:

Napi kapcsolattartás, nyílt napok, ünnepek, kézműves délutánok, „Értsünk szót” napok – saját élmények szerzése szülőknek az óvodai tevékenységekről. További kapcsolattartási formák: szülői értekezletek, fogadóórák, családi napok, társadalmi munka, fórumok, előadások, kérdőívek, tájékoztató fal, telefonbeszélgetések, email, Facebook-csoport, Messenger, meetingek, szórólapok.

A tagintézmény külső kapcsolatai, az együttműködés tartalma:

Rendszeresen látogatjuk az Agóra programjait. A Somogyi Károly Városi és Megyei Könyvtárban tett látogatások az olvasás iránti érdeklődést segítik elmélyíteni a gyermekekben. A zenei előadók előadásai a komolyzenével, a hangszerekkel való mélyebb megismerkedés és élményszerzés lehetőségét szolgálják. Évente egyszer-kétszer a Szegedi Nemzeti Színház gyermekelőadásait is megtekintjük. A Vadasparkban szerzett élményekkel az állatok, a természet szeretetére, védelmére, a környezettudatos szemléletre szeretnénk inspirálni a gyerekeket. A Fekete István Általános Iskolával szoros kapcsolatot ápolunk, melynek során elősegítjük az iskolába készülő gyerekek óvoda-iskola átmenet időszakát.

XVII.39. A TAGINTÉZMÉNYEK NEVELÉSI GYAKORLATA

	Szegedi ÓVI Vedres Utcai Óvodája
A tagintézmény címe:	6726 Szeged Vedres u. 17.
Csoportok száma:	8

Személyi feltételek, a nevelőközösség bemutatása:

Óvodánk nevelőtestületében tizenhét óvodapedagógus segíti gyermekeink fejlődését. A nevelőmunkánkat három pedagógiai asszisztens és nyolc dajka támogatja. Nevelőtestületünk pedagógusai a fejlesztőpedagógia, a mozgásfejlesztés, a néphagyományok ápolása, a tehetséggondozás és az IKT eszközök használata témájú továbbképzéseken bővítették szaktudásukat. A DIFER-mérések alkalmazása és a mérési eredményekre épülő fejlesztés megvalósítása erősségeink közé tartozik. Belső tudásmegosztás keretében elsajátítottuk az önszabályozás fejlődésének segítését, a szabad játék korszerű megközelítését, a madárbarát kert szerepét a környezeti nevelésben. Nevelési szemléletünket a befogadó attitűd jellemzi, az adaptív nevelés elvei szerint az egyéni sajátosságokhoz igazítjuk nevelési módszereinket. Nevelőtestületünkben három szakmai munkacsoport segíti a pedagógiai folyamat tervezését, szervezését. Aktív résztvevői vagyunk a Szegedi ÓVI intézményi szakmai munkaközösségek munkájának is.

Tárgyi feltételek:

Óvodánk Újszegeden, lakótelepi környezetben helyezkedik el. Közúti forgalom zajától elzárva, azonban tömegközlekedéssel jól megközelíthető helyen található. Az épületet körülvevő lakókörnyezetre a természet közelsége jellemző, hiszen karnyújtásnyira van tőlünk a Tisza, az Újszegedi Liget és a Fűvészkert is. Az udvarunk hatalmas, sokféle játékeszközzel fákkal teli, árnyas játszóteret biztosít a gyermekeink számára. A környezeti nevelés megvalósításának egyik fontos színtere az udvarunkon kialakított „Madárbarát kert”. 2024 nyarán épületünk teljeskörű felújításon esett át. Nyolc tágas, világos, megfelelően felszerelt csoportszobánk van, melyek családias légkört sugároznak. A csoportszobákban a szabad játék kibontakozásához, az elmélyült játék kialakulásához a gyermekek igényeinek megfelelő játékeszközök állnak rendelkezésre. A játékos tanulás megszervezéséhez szükséges eszközök minden tevékenységi területhez megtalálhatók. Minden csoportban tabletek segítik a tevékenységeink színvonalas megvalósítását. A csoportszobákhoz tartozik egy-egy gyermekmosdó, és a folyosón található az öltöző. A tornatermünk – ami egyben közösségi térként is funkcionál – tágas, kiválóan felszerelt. A mozgásfejlesztés megvalósítását sokféle eszköz segíti. Az SNI gyermekek számára a gyógypedagógiai, a BTMN gyermekeknek a fejlesztő foglalkozásokat és a logopédiai ellátást a fejlesztőszobában szervezzük meg, ehhez minden tárgyi feltétel rendelkezésre áll.

A tagintézmény nevelési gyakorlatának bemutatása

A helyi nevelési gyakorlat elnevezése: „Tiszavirág” helyi nevelési gyakorlat a fenntartható fejlődés jegyében

Kiemelt cél:

- ❖ Célunk, hogy felkeltsük és fenntartsuk a gyermekeink érdeklődését a környezet- és a természetvédelem iránt.

Kiemelt feladatok:

- ❖ Olyan környezetbarát szemléletmód, szokások, magatartásformák és attitűdök kialakítása, amelyek megalapozzák a gyermekek környezettudatos magatartását.
- ❖ A magyar néphagyományok életkori sajátosságokhoz illeszkedő felelevenítésével a hagyományok és a természet szeretet iránti fogékonyság megalapozása.
- ❖ Az egészségtudatos magatartás szokásainak megalapozása.

Tagintézményi saját ünnepek és hagyományok:

- ❖ Európai autómentes nap
- ❖ Állatok világnapja
- ❖ Víz világnapja (interaktív, játékos szemléletformáló témahét)
- ❖ Föld Világnapja
- ❖ Madarak, fák napja (interaktív, játékos szemléletformáló témahét)
- ❖ Szüreti mulatság
- ❖ Luca napi játszóház
- ❖ Télűző mulatság
- ❖ Húsvéti játszóház és gyermeknap
- ❖ Aprók tánca – táncház

Jó gyakorlatok, óvodai projektek:

- ❖ „A játékban rejlik erő” – a szabad játék és a játékos tanulás ereje a gyermek fejlődésének támogatásában.
- ❖ „Vendégeink a madarak” – játékos tanulás a madárbarát kertben. A program működését a pedagógiai folyamat megvalósítására kidolgozott módszertani füzetek segítik.

A tagintézmény és a család kapcsolata:

A családokkal való kapcsolattartást kiemelt területként kezeljük. Nagy figyelmet fordítunk arra, hogy családközpontú szemlélettel alakítsuk ki a partnereként való együttműködést.

Befogadás/beszoktatás:

Az óvodai befogadás előkészítésére nagy hangsúlyt helyezünk, ennek kialakított rendje van. Az első szülői értekezlet után családlátogatást, majd játszódélutánt szervezünk. Mindkét alkalommal fontos szerepet kap a családi háttér jellemzőinek és a családi bevonódás lehetőségeinek feltárása. A befogadás során az egyéni igényeknek megfelelően biztosítjuk a szülők jelenlétét.

Az együttműködés formái:

Az óvodai élet során a hagyományos kapcsolattartási formák mellett a szülők tájékoztatására online formákat is felhasználunk, zárt Facebook-csoportot működtetünk. Az együttműködésben fontos szerepet kapnak a fogadóórák, lényegesnek tartjuk, hogy a szülők szakszerű tájékoztatást kapjanak a gyermekük fejlettségi szintjéről. A kapcsolattartás újszerű eleme a szülői értekezletek szülőcsoportos szemléletű szervezése. Rendszeresek az olyan közös rendezvényeink, amelybe a családokat is bevonjuk.

A tagintézmény külső kapcsolatai, az együttműködés tartalma:

Óvodánk széleskörű kapcsolatrendszert működtet. Az önkormányzati képviselővel rendszeres és konstruktív az együttműködésünk. A Vedres Utcai Bölcsődével való kapcsolattartás hálózati munkacsoport formájában valósul meg. A kapcsolattartás fontos elemének tartjuk egymás szakmai munkájának megismerését, ennek érdekében hospitálásokat szerveztünk. A Szegedi Vörösmarty Mihály Általános Iskolával az óvoda-iskola átmenet megvalósítása kapcsán sokrétű a kapcsolatunk. Hálózati munkacsoportban tervezzük és szervezzük az átmenetet segítő lépéseket, törekszünk a szakmai együttműködés formálására. Rendszeres látogatói vagyunk a Somogyi Károly Városi és Megyei Könyvtár helyi fiókkönyvtárának, a művelődési háznak, a Vadasparknak, Fűvészkertnek. A Szalakóta Látogatóközpont munkatársaival rendszeresen tartjuk a kapcsolatot.

XVIII. FELHASZNÁLT IRODALOM

1. Szeged Megyei Jogú Város Önkormányzata Óvodák Igazgatósága Pedagógiai Program 2018.
2. Az Óvodai nevelés országos alapprogramja 363/2012. (XII.17.) Korm. rend.
3. Dr. Buda Béla (1995): A személyiségfejlődés és a nevelés pszichológiája. Nemzeti Tankönyvkiadó, Budapest.
4. Csoma Gyula (1995): Pszichológiai alapismeretek. Tankönyvkiadó, Budapest.
5. Mérei Ferenc, V. Binet Ágnes (1978): Gyermeklélektan. Gondolat Kiadó, Budapest.
6. Nagy József (1999). A kognitív készségek és képességek fejlesztése. Iskolakultúra 1. sz. 14. p.
7. B. Méhes Vera (1982): Az óvónő és az óvodai játékok. Tankönyvkiadó, Budapest.
8. Kovács György, Bakosi Éva (1995): Játék az óvodában. Magánkiadás, Debrecen.
9. Balázsne Szűcs Judit (1992): Miből lesz a cserebogár? Alex-Typok, Budapest.
10. Az óvodai nevelés programja (1989). Országos Pedagógiai Intézet, Budapest.
11. Forrai Katalin (1974): Ének az óvodában. Editio Musica, Budapest.
12. Törzsök Béla (1982): Zenehallgatás az óvodában. Zeneműkiadó, Budapest.
13. Gaál Sándorné, Kunos Andrásné (1996): Testnevelési játékok anyaga és tervezése az óvodában. Color-Print Nyomda, Szolnok.
14. Gál Sándorné szerk. (2010): Mozgásfejlődés és fejlesztés az óvodában. Szerzői kiadás, Szarvas.
15. Dr. Tótszőllősyné Varga Tünde (1994): Mozgásfejlesztés az óvodában. FERCO Kft; Váci Ofszet Kft., Budapest.
16. Dr. Gósi Mária (1994): A beszédészlelés és beszédmegértés fejlesztése. Nikol Gmk, Budapest.
17. Nagy Jenőné, Németh Menyhértne, Novákné Cseh Ibolya (1999): Rajz, mintázás, kézimunka: Módszertani kézikönyv. Óvodapedagógusok Országos Szakmai Egyesülete, Budapest.
18. Kondacs Mihályné Podmaniczky Mária (1993): Vizuális nevelés az óvodában. Calibra Kft., Budapest.
19. Kárpáti Andrea (2001): Firkák, formák, figurák. Dialóg Campus, Budapest.
20. Nagy Jenőné (2012): Tehetségígéretek gondozásának elmélete és gyakorlata: Módszertani könyv óvodapedagógusoknak. ONME Egyesület, Szolnok.

21. Polonkai Mária (2011): Tíz jó gyakorlat a hazai tehetséggondozásban. Magyar Tehetségsegítő Szervezetek Szövetsége, Budapest.
22. Pereszlényi Éva, Porkolábné Dr. Balogh Katalin (1996): Játék - Mozgás - Kommunikáció. Alcuis Bt., Budapest.
23. Porkolábné Dr. Balogh Katalin (1997): Kudarcc nélkül az iskolában: Komplex prevenciós óvodai program. Arzenál Nyomdaipari Kft., Budapest.
24. Lukács Józsefné, Ferencz Éva (2013): Kerek egy esztendő: Komplex tevékenységek az óvodai környezeti nevelésben. (Ősz, tél, tavasz, nyár.) Flaccus Kiadó, Budapest.
25. Zsámboki Károlyné, Horvátné Szigligeti Adél (1996): Matematika kézzel, fejvel, szívvel. OKKER Kiadó, Budapest.
26. Józsa Krisztián (2014): A számolás fejlesztése 4-8 éves életkorban. Mozaik Kiadó, Szeged.
27. Kissné Dr. Zsámboki Réka (2017): Mindenben matematika: Matematikai felfedezések és játékok az óvodában. Raabe Klett Oktatási Tanácsadó és Kiadó Kft., Budapest.
28. Körmöci Katalin (2001): A gyermek szükségleteire épített tanulás az óvodában. Fabula Humán Szolgáltató Bt., Miskolc.
29. Gergely Ildikó (2013): Mit? Miért? Hogyan? – Mozgásos játékok kézikönyve I. Egyszerű futójátékok. Krasznár és Fia Könyvesbolt Kkt. Budapest.
30. Gergely Ildikó (2025): Mit? Miért? Hogyan? – Mozgásos játékok kézikönyve II. Fogójátékok. Gergely Ildikó, Budapest.
31. Gergely Ildikó (2017): Mit? Miért? Hogyan? – Mozgásos játékok kézikönyve III. Labdajátékok. Krasznár és Fia Könyvesbolt Kkt. Budapest.
32. Fazekasné Fenyvesi Margit (2021): A beszédhanghallás fejlesztése óvodában, iskolában. Játék és feladatgyűjtemény. Mozaik Kiadó, Szeged.
33. Pozsár Éva, Havlikné Rácz Andrea (2024): Ovis Fürkésző. Módszertani kézikönyv. Játékos, komplex fejlődéssegítő rendszer. Mozaik Kiadó, Szeged.
34. Zsolnai Anikó(2006): A szocialitás fejlesztése 4-8 éves életkorban. Módszertani segédanyag óvodapedagógusoknak és tanítóknak. Mozaik Kiadó, Szeged.
35. Miskolcziné Radics Katalin (2017): Az írásmozgás-koordináció fejlesztése 4-8 éves életkorban. Mozaik Kiadó, Szeged.
36. Michaela WeiB (2020-): LOGICO PRIMO Feladatártyák. Tessioff és Babilon Kiadó, Budapest.
37. Balatoni Katalin - Zsótér Boglárka (2012): Húzz-húzz engemet! Családi játékönyv I., Kesphoto Szolgáltató Kft., Budapest
38. Balatoni Katalin (2010): Így tedd rá! Táncos mozgásfejlesztés az óvodában. Saramis Bt., Budapest

XIX. ZÁRÓ RENDELKEZÉSEK

Záró rendelkezések
<p>A Pedagógiai Program módosításának indokai:</p> <ul style="list-style-type: none">
❖ Jogsabályi változás.
❖ Szervezeti átalakítás.
❖ A program alkalmazása során, a tapasztalatokból adódó módosítások beépítése.
❖ Intézményi innováció beépítése.
<p>A Pedagógiai Program módosítását kezdeményezheti:</p> <ul style="list-style-type: none">
❖ A nevelőtestület bármely tagja.
<p>A Pedagógiai Program módosításának feltétele:</p> <ul style="list-style-type: none">
❖ A nevelőtestület legalább 50 %-a kezdeményezi a módosítást.
<p>A Pedagógiai Program felülvizsgálatának időpontja:</p> <ul style="list-style-type: none">
❖ 2029. március-május

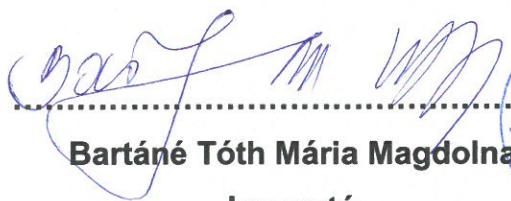

XX. LEGITIMÁCIÓS ZÁRADÉK

Legitimációs záradék

Szeged Megyei Jogú Város Önkormányzata Óvodák Igazgatósága Pedagógiai Programját az igazgató a nevelőtestület bevonásával készítette:

Bartáné Tóth Mária Magdolna

Igazgató

**Szeged Megyei Jogú Város Önkormányzata Óvodák Igazgatósága
Pedagógiai Programja**

**2025. szeptember 01. napjával lép hatályba,
a fenntartó jóváhagyásával válik érvényessé.**

Jelen Pedagógiai Program hatálybalépésével egyidejűleg érvényét veszti a 2024. szeptember 01. napján hatályba léptetett (előző) Pedagógiai Program.

A Pedagógiai Program elkészítésébe
a nevelőtestület bevonását

az OVI/2316-2/2025/ÓVI/12
iktatószámú dokumentum igazolja.

A Pedagógiai Programot a Szülői
Szervezet véleményezte

az OVI/2316-3/2025/ÓVI/12
iktatószámú dokumentumában.

Szeged Megyei Jogú Város Önkormányzata a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 26. §. (1) bekezdése alapján a 246/2025. (09. 19.) Kgy. sz. határozat értelmében a Pedagógiai Programban foglaltakat jóváhagyta.

A dokumentum megtalálható az intézmény honlapján <http://ovi.szegedvaros.hu/>